

พญายม

มีเรื่อง ของ

พระชนะแพทย์ อายันโฆษ หุตะโกวิท มรกด
อ.น.ก. ประกาศวี พ. ทองพูนศักดิ์ ศ. ทิมศิลป์

๑ ๓ ๑

(มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ)

เลข.

๒๔๖๘

๑/

ระเบียบการของหนังสือรายเดือน “ไทยเชรม”

กำหนดเวลาออกของ “ไทยเชรม”

หนังสือ “ไทยเชรม” จะออกในวันที่ ๑๕ ของเดือนทุก ๆ เดือนไป หากจะเลิก
เกลื่อนไปบ้าง โดยอุปสรรคต่าง ๆ คณะผู้จัดทำจะพยายามไม่ให้เกินกว่าในเดือนที่ออก
ทุก ๆ เดือนไป

คนที่ท่านผู้ใดที่โดยอภัยขำรงหนังสือ “ไทยเชรม” ยังไม่ได้รับหนังสือ “ไทยเชรม”
ภายในกำหนดเวลาที่แจ้งไว้ ข้างบนนี้แล้ว ขอให้ โปรดเตือนไปยังสำนักงานด้วย

อัตราค่าบำรุง

๑ ปี (๑๒ เล่ม) เป็นเงิน ๑๐ บาท

๒ ปี (๒๔ เล่ม) เป็นเงิน ๑๖ บาท

การบอกรับ

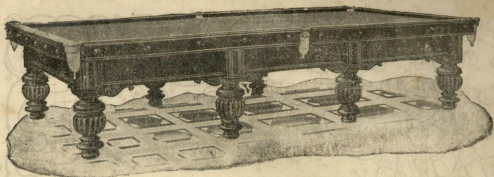
ถ้าไม่สะดวกที่จะส่งคนไปขอรับที่ สำนักงาน “ไทยเชรม” เลขที่ ๑๒๒๑
ถนนเฟื่องนคร โปรดเขียนจดหมายแจ้งความประสงค์, นามและคำขอลดให้ ชักเจน
ส่งไปยังบรรณาธิการ ณ สำนักงานที่ ได้กล่าวไว้ ข้างบนนี้แล้ว โดยทางไปรษณีย์

ส่วนเงินค่าบำรุง โปรดส่งโดยทางธนาคารไปพร้อมกับจดหมายขอรับที่เดียว ถ้า
ท่านอยู่ในกรุงเทพฯ จะให้ ไปรษณีย์บ้าน พร้อมด้วยนำหนังสือส่งท่านที่เกี่ยวกับพระคุณ
ที่ส่ง

อัตราค่าลงแจ้งความ

ก. ในแผ่นกระดาษหลัก	พิมพ์ด้วยหมึกสี	เต็มหน้า	บิล	๖๐ บาท
ข. ในแผ่นกระดาษสีต่าง ๆ	สอคืออยู่ภายในเล่ม	เต็มหน้า	บิล	๕๐ บาท
		ครึ่งหน้า	บิล	๓๐ บาท

หลวงสรรพากร บรรณาธิการ
โรงพิมพ์ไทยเชรมเป็นเจ้าของและผู้พิมพ์
สำนักงาน เลขที่ ๑๒๒๑ ถนนเฟื่องนคร

โต๊ะบิลเลียดขนาดใหญ่มาแล้ว

ของ ห้างสรรพานิชสไตร

ใหม่ถอดตำชื่อ “เปอร์เฟ็คชั่น” หินชนวนหนา ๒ นิ้วฟุต ทักด้วยไม้มาโฮแกนนี่ มีเครื่องประกอบพร้อมทุกอย่าง แลภายในอาทิตย์นี้จะมีโต๊ะขนาดกลางเข้ามาใหม่อีก ๕ โต๊ะ ราคาเยี่ยมเยียวมาก

อนึ่ง ห้างนี้ยังได้ส่งเครื่องบองกันภัยของท่านได้เป็นอย่างดี จะมาถึงในราวปลายเดือนนี้ ใช้บองกันทั้งโจรภัยแล อัคคีภัย สิ่งนี้คือยากันไฟ อย่างวิเศษ ท่านมีไว้ใช้สำหรับบ้านท่าน ๆ จะได้กำไรมากมายหมื่นบาท กับปันชนิดที่ดี เมื่อท่านมีปันชนิดที่ดี ๆ ไว้ประจำบ้านเรือนท่าน ๆ จะรู้สึกอุ่นใจเท่าความไวใจ เท่ากับมีเพื่อนที่ดีไว้กับท่านทั้ง ๑๐ คน เมื่อวันมาถึงห้างวันใดจะแจ้งรายละเอียดให้ท่านทราบทันที.

ห้างสรรพานิชสไตร ถนนเจริญกรุงคอน ๔ ในพระนคร โทรศัพท ๓๐๓

หลวงนรเศรษฐนิย

เจ้าของแลผู้จัดการ

มณฑลตบปนี-สำทิส

แปลจาก มณฑลตบปนี-คาลา ที่ ๓ ออก แล้ว

ราคาเล่มละ ๓ บาท ๒๕ สังกะ มีจำหน่าย

ตามร้านทั่วไป เพื่อความสะดวกของท่านที่เย่

ต่างจังหวัด จะสั่งซื้อตรงยังโรงพิมพ์ ไทยเขมม

เลขที่ ๓๒๒๐๓ นวนครราชบุรี ถนนพองนคร

จังหวัดพระนคร ที่เคียวกัไก

ภาพนี้

หน้า ๒๐๐๐

เสร็จเจริญประทับอา-
จิงโพธิสัตว์ฝ่าย

สนะผา ณ พุกขฉาย
พจนารถ ณ 'เทวธรรม'

มหาชนุสร

เมษายน

ธมโม หเว รุกขติ ธมฺมจาริ

ฉตฺถิ มหนตฺติ วิย วสฺสกาเล

๑ ธรรมและรักษา นรผู้ประพฤติธรรม

คือปวงกตกรรม ก็ยเกิดวิการกต

๑ เผด็จกรมหันต์ท้อม ชนในฤคุฝน

อาภังกำยังตน ยมิต้องลือของพาล

“แสงจำกร”

มนัสสาวะ^๑ เป็นอภินิหารของพระคิรี^๒ นาง กับอภินิหารขององค์หนึ่ง ของพระคิรี ซึ่ง มีนามว่า
ไม่เป็นที่รักใคร่ ของพระบรมพิศ^๓ ผู้เป็นอุป เนตา มนัสสาวะมีความประสงค์ใคร่จะได้รับ
มาทา ถวายเหตุนี้นางจึงอาศัยอยู่ในมนุษยโลก ความเคารพบูชาเช่นนี้เกี่ยวกับทวยเทพที่สำคัญ

๑ มนัสสาวะ: เป็นเทพแห่ง อสรพิษ อภินิหารของพระคิรี ซึ่ง เกิด จาก สวรรค์ มนุษย์ นับถือ เป็น
ศาสนาอย่างหนึ่ง

๒ พระคิรี: พระนามพระอิศวร มีชื่อเรียกต่าง ๆ เป็นพระสวามี ของพระอุมา

๓ บรมพิศ: นาม พระอุมา ชายาพระคิรี บรมพิศาคิ ของ พระอุมา คือ พระสีกิ อภินิหาร
ที่ ๗๐ ของท้าวทักข มี เรื่อง ว่า ครั้งหนึ่ง ท้าวทักข ทำ พิธี แต่ ไม่ เชิญ พระคิรี สวามี พระสีกิ
พระสีกิ น้อย หลงผิด ทำลายข้าว และ เกิดใหม่ เป็นอภินิหาร ท้าวสิมวัต

ทั้งหลาย นางรู้้อยู่เพียงแต่ ประจักษ์ แก่ใจว่า
ถ้า นาง จะ สำเร็จ ธุระ โยชน์ ทั้ง มุ่งหวัง แล้ว
ไซ้ร นางจะต้องได้ รับความเคารพบูชาของ
จางตะสัทคร พานิชแห่งนครจัมปกา นางได้
พยายามชักชวนให้เขานับถือ นางอยู่เป็นเวลา
ช้านาน แต่จางตะ เป็น ผู้ นับถือ พระคเริะอยู่
อย่างเคร่งครัด ห้ามความประสังค ทั้งนับ
ถือ เทวแห่งอาสวิธ ไม่

จางตะสร้าง วรณ อลังการมาไว้ แห่ง หนึ่ง
ชายเขตก นคร ความมั่งคั่งของส่วน เกือบ
เรียกได้ ว่าเป็นส่วนสวรรค์ จางตะชอบไป
หา ความ สำราญที่ ส่วน น้ทุก ๆ สิบวันก็ ภาล
กิจ เองตน ทมนัสสาวะไว้ กระทำ ลง ไป ก็คือ
นางใช้ ให้เหล่าสรพิน ไปทำลายปวงรุกชชาติ
ในส่วนเสียสิ้น แต่จางตะได้ รับพร จากพระ
คเริะ สามารถ ชัย สิ่ง ที่ตายแล้วให้ คงคืนชีวิต
ได้ ทั้งนั้น เขาจึง สร้างสวนขึ้นใหม่อีก

ต่อมามนัสสาวะ ปรากฏเป็นครุฑี ร่างน้อย
ทรง โคมวิไลวรรณ วงพักษิ์ ของนางเพียงจะ
เย็บควรวิชนีกรให้ เข่าแผ่งกลีบ เมฆด้วยความ
อาย จางตะหลงรักนางอย่างเอนยา แต่นาง
หาได้ ฟังคำพร่ำรักของจางตะไม่ เป็นแต่
เพียงกล่าวว่า ถ้าจางตะ สอนมนต์ วิเศษให้
แก่ นางแล้ว นางจึง จะยินยอม รับ ความ รัก
จางตะ ก็ ตก ลง ตาม สอน มนต์ ชัย สิ่ง ที่

ตายแล้วให้ เป็น ได้ แก่นาง มนัสสาวะกลับเป็น
รูปเดิม และกล่าวกับจางตะว่า “นี่มิใช่เป็น
ด้วยโอภาส หรือเนื่องจากกรรมชาติ จงนับ
ถือเราเสียเถิด แล้วเราจะ คืน อำนาจให้”
แต่จางตะหาฟังเสียงนางไม่ นางจึง ทำลาย
สวนของจางตะ เสียอีกครึ่งหนึ่ง

จางตะหมกโอภาสที่จะสร้างสวนใหม่ได้
อีก จึงให้ หาสหายของเขาคนหนึ่งนามชื่อว่า
สังกร เป็นอาชาจร เวทมนต์ สังกร ประสาท
ความ ใฝ่ฝัน ให้แก่ส่วนนอกครึ่งหนึ่ง มนัสสาวะ
วางกลอุบาย สังหารสังกรเสีย และ ทำลาย
สวนเสียอีก ซึ่งเป็นวาระสุดท้ายหมดหนทาง
แก้ไข

ต่อมา นางใช้ ให้ สรพิน ไปทำลาย ชีพ
บุตรของจางตะหมกทุกคน และเมื่อบุตรตาย
ไปคนหนึ่ง นางก็ กระชียบอกให้ จางตะนับ
ถือนาง และทุกสิ่งทุกอย่างจะคงคืนมาอย่าง
เดิม จางตะ เป็นคนถือคั้งถึง รั้มความทุกข์
ระทมใจปานใดก็ ยัง หายินยอมด้วยไม่ ตรง
กันข้ามกลับตระ เตรียมเอศตรา ออกไป คำชาย
คามนครต่าง ๆ ได้ รับ ความ ร่ำรวย บรรทุก
สินค้ำมาในเรือมาก ใช้ ไปกลบย้าน เมือง
เกือบ บรรลุอยู่แล้ว ก็ยังเกิดมหาวาตะ พระ
สมุทเป็นละลอกซัดเรือโคลงเคลง จางตะ สวค
มนต์ อ่อนนอน พระอุมา ให้ ช่วยคุ้มครองเรือให้

พ้นจากอันตราย เรือก็มีได้ อย่างลงกลาง ว่า “ต่อหน้าหัว ของ ลูกรัก ของ เจ้า ทั้ง สอง หวังอรณพ มนสา เข้า เฝ้าพระ ยีคาทล ว่า คณะศักร และ การติเกย เจ้าต้องมาทันที
 “ทั้งนี้ เป็นการอยุติธรรมอย่างยิ่ง นางไม่พอ ภาควั หรือ ———”
 “หรืออะไร พระคะ ?”
 “ก็ละ ไม่เป็นไร” พระ สยมภวญาณ
 ตรัสตอบ “แต่พระน้องรักเจ้าควรจะตรัสร้อง
 พระคิระ จึง ตรัสชวน พระชายา กลัษณสู ภาให้ ก็ ไม่เป็นการยุติธรรมหรือที่ มนสาควร
 สวรรค์ พระองค์เริ่มจําพรรษา ด้วยคำสาบาล จะได้รับสิ่งตามความปรารถนา ของ นาง ลัก

๔ คณะศักร : โอธสพระยิศวร เคียรเป็นหัวช้าง เป็นเจ้าแห่งความฉลาดและเป็นผู้ซัด
 ความล้ายาก ยากเย็นทั้งมวล เมื่อพระคณะศักรประสูติมีทวยเทพ และทิพยมาณมาเยี่ยม
 เยียนเป็นอันมาก ชาคแต่พระเสาร้องค เคียว พระมหาเมตตาจึงตรัสถามไถ่ความว่า พระ
 เสาร์กลัวจะ เกิดอันตราย ชน แก่ พระ โอธสของพระองค์ เพราะถ้าพระเสาร์ ได้ทอดพระเนตร
 ใครเข้าแล้ว คิระของผู้นั้น จะกลายเป็นเท้าไปหมด แต่พระมารคากล่าวว่าโอธส ของ
 พระองค์ จะไม่ตกอยู่ในอำนาจของพระเสาร์ เช่นนั้นได้ จึงอัญเชิญพระเสาร์มา พระเสาร์
 ทำลายเคียว พระคณะศักรเป็นเท้าชั้ เมื่อหมกหนทาง แก่ ไช พระอุมา จึงใช้เทวกาให้ ไปเอา
 คิระคนอนมาแทน เทวกาจึงตกหัวช้าง ที่นอน หัน หัวไป ทางทิศ ตะวันตก มาให้.

๕ การติเกย : โอธสของพระคิระ เรียกว่าพระกุมาร -เป็นแม่ทัพพวกเทวกา ยกไปรบกับ
 ทารกะแทย ผู้มี อานาพ มาก โดยที่ พระพรหมประสาธพรให้ พวกเทวกาไม่มีความสุข ถูก
 ทารกะสุรรุราน ไม่มีใครสู้ ได้ ทวยเทพจึงเข้าเฝ้า พระพรหมขอความช่วยเหลือ พระพรหม
 ตรัส ว่าโอธส ของ พระคิระ ซึ่งเกิดกับพระบรรพตจะปราบอสูรตนนี้ได้

ทั้งนี้พระอินทร ผู้เป็นประมุขของเทวาคาบคึกกับ กามเทพ พากันไปที่เชิงเขาหิมาลัย
 ซึ่งพระคิระกำลังประพฤติกิรคอยู่ ขณะนั้นพระบรรพต กำลัง ขย้าพระคิระ อยู่ กามเทพจึง
 พระคิระ ด้วย ขยุยศร พระคิระก็องครล้มพระเนตร ที่สาม เฝ้า กามเทพใหม่ เป็นจวน กามเทพ
 จึงได้ ขอว่า “อนงค์” แปลว่า “ไม่มีตัว” ต่อมาพระยิศวร ได้กับ พระอุมา ประสูติ การติเกย
 พระการติเกย จึงยกทัพเทวกาไปรบกับทารกะสุรฆ่าทารกะสุรตาย.

ครั้งหนึ่ง นางถูกทอดทิ้ง และเจ้ากรรมจะ
ใจให้แก่ นางยัง "

ดังนั้นพระภควดี จึงเสด็จกลับกับพระคิเว
เรือของงานตะก็มาถึงท่าของมหาสมถ มนต์
ไม่มีความประสงค์จะให้งานตะเจมน้ำตาย จึง
นฤมิตกอกบัวลอย ย่อยนพนา มนต์จึงมีขอ
อีกซึ่งหนึ่งว่า บัทม (บัวหลวง) เมื่องานตะ
เห็นบัวบัทมก็หาได้แต่ต้องไม่ ยินดีจะเจมน้ำ
ตาย มาก กว่า จะ ใ้ รัย ความ ช่วย เหลือ จาก
สักร มนต์ ก็ พวักกระซิบว่า "จงหนีดิเร
เสียเถิด ทุกสิ่งทุกอย่าง จะกลับ คงคน มา
อย่างเดิม"

งานตะยินดีจะตาย แต่ไม่ เป็นที่ พอใจ
ของนาง นาง จึงช่วย ใ้ รอด ถึงฝั่งแห่ง เมือง
หนึ่ง ซึ่งสหายเก่าของเขาคือมีนามว่า จันท
เกตุ ตั้งนิวาสสถานอยู่ งานตะ ใ้ รัย ความ
เลื่องลือเป็นอันดี ค่อยทีเลาจาก ความ เจ็บป่วย
ขึ้น แต่ต่อมาไม่ เข้าใจ ได้ ทราบว่า จันท
นัธมิธมนต์แก้ว อุบายล่อของนางอยู่ใกล้ กับ
เคหะของเขา งานตะก็รีบออกจากบ้านสหาย
ไปทันที ผ่านอนทสหายให้ ไว้ กิโยนทั้งเสียส
น

งานตะขออาหาร คาม ชาวบ้าน ได้ แล้ว
เดินไปอาบน้ำ กำลังอาบน้ำอยู่ มนต์ บัญชา
ใ้ มุสิกตัวใหญ่ มากินอาหาร เสียส่น งานตะ
จึงไม่ มีอะไรจะกิน นอกจากเปลือกกกล้วยคิย

ที่พวก เด็ก ๆ ทั้งไว้ ใกล้ ค้าง

งานตะเข้ รัย ใ้ ครอบครัวยของพราหมณ์
แห่ง หนึ่ง ใน น้ำที่คน เกี้ยวและ นวดข้าว แต่
มนต์เปลี่ยนสมถของเขาเสีย เขาจึง ทำการ
งานฟลากๆ พลังๆ เป็นเหตุ ใ้ นายจ้าง โกรธ
เลย ใ้ ออกจากบ้าน เป็นเวลานานงานตะจึง
บรรลถึงบ้านเมืองของตน แลเพิ่มความเกลียด
ซึ่งมนต์แก้วยิ่งกว่าก่อนขึ้นรถ

มนต์แก้ว สหายที่ สนิช เป็น นางฟ้าอยู่ ๒ คน
ร่วมคึกคักและพยายามจะชนะหัวใจคน ก่อถึง
ของงานตะ ใ้ ใ้ นางฟ้าคนหนึ่ง จักถึง ไป
เกิดเป็นบุตรของงานตะและอีกคนหนึ่งเป็นบุตร
ของสาเห พานิชแห่ง นครนิชหะณั ผู้เป็น
สหาย ของงานตะ.

เมื่องานตะกลับมาถึงเคหาของตน ภรรยา
คลอภัยตรเป็นชายคนหนึ่งรูปร่างงดงามชื่อว่า
ลักษณเมณฑร เมื่อเคียบโตเป็นหนุ่มขึ้น แลถึง
เวลาสมรส ก็ยังหามสัตรีคนใดที่จะ สมควร
เป็นภรรยาไม่ นอกจากพิทล บุตรีของสาเหผู้
ทรงโฉมสะคราญ วงพิกัตร ของนาง เป็รียก
คอกบัวบาน (คงหมายความว่า หน้าตาอัมเอย
เยิกบานอยู่เสมอ) เกษายัน คำสลด ของนาง
เหยียบควาจนถึงข้อเท้า นัยนาค้างหนึ่งเนตร
มฤคิ มีเสียงเช่นนก การเวก นางเป็นผู้
สามารถใน นาฏ ศาสตร์ ยิ่งกว่า นารี ใด ๆ ทั้ง

หมกในร่มปกนคร

ใครทำนายครของจานคร ว่า ว่าจะเกิด
ถึงแก่กรรมในราตรี วันวิวาที มารดา ของ
ลักษณมิตร ไม่ยอมให้ การสมรส เลื่อนวันต่อ
ไป จานครรู้ว่า ใคร่ที่ร้ายครงานเกิดจากเทว
มนสา จึงสร้าง เคาหด้วย โลหะขึ้น หลัง หิ้ง
เพื่อยกนกอสรพิษ คุกหาศน์ ที่สร้างขึ้นใหม่
นี้ ไม่มีรอยร้าว หรือรูกแห่ง ไท้ปลายเข็ม จะ
สอกลงไปได้

การกระเตรียมไว้สู้รบ กับ อสรพิษ ได้ ทำ
ลงไปยังกวดขัน รอยบริเวณ คุกหาศน์ มี
เป็นที่ ยาม ถัดกาย คอย ตรวจตรา ในส่วนมี
สัตว์ ซึ่งเกรงขามแก่เงยปล่อยอยู่เพ่นพ่าน ตาม
ตรอก ซอกมุมภายในบ้านก็ไปรยไปรยไปด้วย
ยาพิษและเลขนันต์ แขนวไว้ระกระระกระ

มนสาเทว ชูเชิญรูปนิกให้ ทำรูเล็ก ๆ ไว้
ที่กำแพง ถ้าไม่ประพฤติกาม นางจะจำญาคี
มิตรให้หมก ช่างก่อสร้างต้องตกลงยอมทำ
ตาม ทำช่องไว้ พอเส้นสมรศเข้าได้.

เมื่อถึงวันวิวาที มีลาธร้ายต่าง ๆ อยู่ขึ้น
เย็นอันมาก มงกุฎหล่นจาก ศีรษะ เจ้ายาว
บอกเสาะกระโจม วิวาที หัก นางพิหลดบรอย
เจิมท หน้าผาก ประหนึ่ง ว่า นาง กลีย เป็น แม่
หม้าย

เมื่อพิสสมรส สำเร็จลงแล้ว เจ้ายาวและ

เจ้าสาวถูกส่งตัวมาอยู่ในเรือน เหล็ก พิหลด
ซ่อนหน้าอยู่ กับ ฝ่ายมือ แต่ไม่ยอมให้ลักษณ
มิตรทอกลยเพราะความอาย ลักษณมิตร
เห็นอัยอ่อน มาเพราะ เนื่อง จาก การ อคอาหาร
(คงเป็นด้วยก่อนวันวิวาที เจ้ายาว ต้องทำพิ
อคอาหาร เสียหลายวัน) และพิส สมรส ซึ่ง
กินเวลานาน เล่นอนหลับไป

พิหลด กับ ความ เหนื่อย อ่อน เช่น เคียวกัน
(เจ้าสาวคงต้องทำพิส อคอาหารก่อน วันวิวาที
เหมือนกัน) นางน้อย โกล่เคียงนอน, จึง

กลุ้มทวย ความรักใคร่ และ ซอสคัยอย่างยิ่ง
ในขณะนั้นเองนางเห็นรูตัวใหญ่เลื้อยออก

มาจากในกำแพง งูใหญ่เหล่านี้นสามารถทำ
ตัว ให้เล็ก และ ใหญ่ ได้ ตาม ความ ประสงค์
พิหลด นมสดีให้ มันกิน และ ขณะที่มีมันกิน
เพลินอยู่ นางทำบังคล้อง หัวมันและรักคอ
มันไว้ งูตัวอื่น ๆ ก็เลื้อยเข้ามาอีก นางก็ทำ
เช่นเคียวกัน จนนาง รู้สึก เหนื่อยอ่อน ใน
ที่สกลยหลับไป แทยเท่าสาม งูกาพนักิน
ตัวที่ทำลายสวน ของ จานคร เลื้อยเข้ามา และ
ตรงเข้ากัดลักษณมิตร ร้องขึ้น พิหลดคน
พอได้เห็น งูเลื้อยออกไปทางรู ในกำแพง

รุ่งเช้า มารดาลักษณมิตรเข้ามาในห้อง
เห็นบุตรชายนอนตาย ลุกสะ โผนั่งร้องไห้อยู่
ข้าง ๆ ใคร ๆ ก็ ไท้บรยเรอ กัฟว กัน นินทา

พิทล เพราะไม่เชื่อว่าจะมีทางเข้ามาในบ้าน
ที่ยังกันแข็งแรงเช่นนั้นได้ และหาว่านางเป็น
แม่มด แต่เมื่อได้เห็นถูก รัก คอยอยู่ในห้อง
สามตัว จึงได้แน่ใจว่าเจ้าบ่าวตายเพราะถูก
รักก็ แต่พิทลหาได้เอาใจใส่ต่อเรื่องที่ถูก
กันนั้นไม่ เพราะนางคิดว่าอย่างน้อยที่สุดนาง
ไม่ควร จะปฏิเสธ คำขอจริง ครั้ง แรก แล ครั้ง
หลังที่สุดของสามี ในขณะนี้นาง มีความอาย
โดยไม่ยอมให้เขาได้กอดจูบนางนั้น.

มีธรรมเนียมอยู่ว่า ผู้ใดที่ถูกรัก คพ
จะเผาไม่ได้ แต่ต้องเอาลอยแพไป เพื่อว่า
ถ้ามีผู้ชำนาญในทาง รักษาพิษงู พยเข้า จะได้
ช่วยแก้ไขให้มีชีวิตขึ้นคืนได้ แต่เมื่อได้
สร้างแพเสร็จเรียบร้อยแล้ว พิทลนั่งลงใกล้
คพไม่สามารถจากไปได้อันกว่าวิญญานของ
สามีจะคืนมาสู่คพอีก แต่ไม่มีใครนึกเลยว่า
สิ่งเช่นนั้นจะเกิดขึ้นได้ และต่างพากันเข้าใจ
ว่า นางเป็นคนวิกลจริต ทุกๆ คนพยายาม
จะเหี่ยวร้างนางไว้ แต่ นางพกกับ แม่ผัวว่า

“ข้าแต่ มารดาที่รัก! กิ่งชวาลายังคง
จกอยู่ในห้อง มารดาอย่าได้เศร้าโศกต่อไป
อีกเลย ไปร่ำกลั้วไปซักประทุห้องเสียเถิด
คราใดที่ชวาลายังไม่กลับ ข้ายังคงหวังอยู่
ว่าสามี ของข้าคงจะมีชีวิตขึ้นใหม่อีก ”

ด้วยประการนั้น จึงไม่มีใครช่วยเหลือ
นางได้ แพ ก็ลอย ออกจากท่าไป สักครู่หนึ่ง
นครจึงปลุกฟื้นจากคลองรักกัน

แต่ ขณะที่นางผ่านบ้านอีกของนางไป พ
ชายทั้ง ๕ ของนางกำลังคอยนางอยู่ และพยายาม
เห็นยวรงค์ นางละทิ้ง ทวาทศ สามีของ
นางเสีย โดยกล่าวว่าถึงแม้ นางจะเป็นหม้าย
เขาก็จะ พยายาม ทุกทางที่จะ เลี้ยงตนนางให้มี
ความสุข แต่พิทลกล่าวว่านางไม่มีจิตใจที่
จะครองชีวิตต่อไป ถ้าปราศจาก สามี นาง
ยินดีที่จะอยู่ใกล้ คพของเขาดีกว่า จะจากไป
อยู่ท่อน แพก็ล่องลอยไปตามลำแม่น้ำ คพ
นั้นล่องมา ๓-๓ วันก็ขึ้นพองน้ำเต็มแม่น้ำ แต่นาง
ห้ามความรังเกียจมิได้ กลับนึกปลง อันจริง
ร่างกายสังขาร ของนางเอง นางพบว่า ไร้พรรณ
และ สวภมณต์ ถาวรา มนัสสาวะ อยู่ ตลอด วัน
ถึง แม้ ว่า มนัสสาวะ จะ ไม่ ส่ง วิญญาน คืนสู่
ร่างกาย ของลักษณะมินทร ก็ได้ แต่ นางได้ ช่วย
ยอภังกัน ไม่ ให้ เกิดพายุและ สรรพภัยอันตราย.

ด้วยประการนั้น พิทลรู้สึกว่ามีอำนาจ
อย่างหนึ่ง เกิน กว่า มนุษย์ ธรรมดา นาง รู้สึกว่า
ความ ซื่อสัตย์ และ ความ รัก ในสามี ของนาง
ย่อมไม่ไร้ ประโยชน์ บางครั้ง นางเห็นภาพ
พวกรุกขตัปปี มา หลอก หลอน ให้ นาง ตกใจ

กลัวและบางครั้งก็เป็นภาพพวก เทพธิดามาชักชวนให้นางไป ยัง เกิดใน สถานซึ่งมีแต่ ความสุขและความ เริงรมย์ แต่ นางคงนั่งนิ่งไม่ขยับกาย ยิ่งคงภาวนาให้สามของนางกลับมีชีวิตขึ้น ดังเดิม

หกเดือนล่วงไปแล้ว แพ้จึงเกยหาบแห่งหนึ่ง ซึ่งใกล้ กับ ท้อง ของ เนศา ขณะ นั้น นางเนศากำลังชักเสื่อผ้าอยู่ แต่ พิหล เห็น วิเศษกรรม ของนาง จึงทราวยว่า นางไม่ใช่ สัตว์ เมฆอมมนุษย์ ใกล้ ๆ กับนาง มี เด็กรูปสวย กำลังเล่นซุกซนอยู่ เสื่อผ้า ของนาง เปรี๊ยะ เมื่อน ไป นางจึงจับเด็กขยักจนตายและทิ้งศพไว้ใกล้ ๆ นาง เมื่อทวัน จวนตกดิน นางเอาน้ำพรม ที่วางกายเกศ เด็กก็กลับ ลูกขึ้นและยิ้มอย่างเบิกบานใจ คล้ายกับว่าหลับไปแล้วตื่นใหม่ ฉะนั้น

พิหลจึงไปกราบลงแทบเท้าของนาง นางจึงพาพิหลขึ้นสู่สวรรค์บริษัทยาเวททั้งหลายว่าสมควรจะ ประสาทให้ สาม ของนาง มี ชีวิตขึ้นอีกหรือไม่? เทวเทพขอรับให้นางว่าให้ขุนนางที่แสดงให้ เป็นอย่างพึงพอใจ เทพทั้งหลายจึงตกลงกันที่จะชุบ สาม ของนาง และ

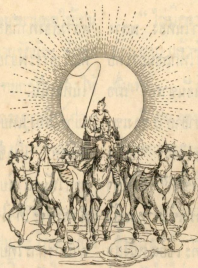
ประสาทความสมบูรณ์ผลทวี คน ให้ งานตะ เช่นเดิมแต่มีนสาเทวีไม่เห็นด้วย จนกว่า พิหล จะ ชักชวนให้ งานตะ เคารพ นางพิหล ก็ ยอมสัญญา.

ลักษมีนทร กับพิหล จึง เดินทาง กลับ บ้าน และเยี่ยมบ้านภรรยาแต่หาได้ พักอยู่ ไม่ รัย เดินทางกลับนครจัมปคในวันนั้น พิหลยังไม่ ได้ ไปบ้านทันที นางปลดอมตัวเป็นคนกวาดถนน ยุคคน คนแรก ที่นางพบคือน้องผัว นาง จึง ยืน พัก ชันที่ ครัวบควัว งานตะใช้ ให้ ไป ให้ กับแม่ผัว และบอกว่านางขอพิหล หลิง กวาค ถนน เป็นลูก สามี คนกวาด ถนน และ เป็นภรรยาของลักษมีนทร บุตร ของ งานตะ คน กวาคถนน น้องผัวจึงกลับ บ้าน ส่งพิลให้ สนิษชา (ภรรยา งานตะ) คุก และบอกว่าพิลเล่นนั้น ราคางเงินตั้งหลัก สิ้นขายปลาใจมาก นึกถึง คำที่ลูกสะ ไร ส่งขึ้นมาได้ จึงเข้าไป คุก ใน ห้องเห็นตะเกียบยังคงอยู่ จึงกระวีกระวาด ไปพบกับบุตรชายและภรรยาของเขา พิหลพูด ว่า “มารดาที่รัก ลูกของแม่ แต่เรายังกลับ ไปบ้านไม่ได้ จน กว่า วิภา จะ ยินยอม เคารพ มนสาเทวีเสียก่อน ด้วยเหตุนี้ ข้าจึงลงให้

มารตามาทัน "

เขื่อนหน้าไปเสียทางอื่น แต่มนัสสาวะก็พอ

จ่านตะ ไม่สามารถจะ ขัดขึ้นต่อไปได้ ใจแล้ว แต่นั่นมา จานตะก็ได้รับความร่ำรวย
มนัสสาวะขึ้นจนถึงความ ประสงค์ จานตะ เคารพ มากมาย ถึงกรรพของเขาคง แก่กรรม
บูชานางในวันแรม ๑๑ ค่ำเดือนนั้นเอง แต่กระ ไป นางก็ช่วยให้เป็นขึ้นมา และด้วยเหตุนี้
นั้นก่อกวนตะก็ยัง ไม่เต็มใจ ทำไปโดยฝืน นางมนัสสาวะจริง เช่นที่ นยถอ เคารพ บูชาของ
แท่งเขายืนคอกไม้บูชา นางด้วยมือซ้ายและ มนุษย์ทั่วไป.

๑๒๐. ท่านดำรงตนในชั้นไหน ท่านไม่ควรทวงตนกระหึ่มใจในชั้นนั้นเกินไปนัก
เพราะใครย่อมไม่หยิ่งทรบอำนาจของกรรม ว่าจะบันดาลให้พลาดจากท่าน
เมื่อใด.

ทรากศพอาบยาของชาวไอคุปต์

ของ

— ประภาศรี —

เมอร์ ฟ ค่อย ๆ ย่องเข้ามาในห้อง พลัง
กึ่งประตู่เข้าให้สนิท และวังมี้ให้กลอนกระทบ
จนยังเกิดเสียงกึ่งชน ไค้เลยเป็นอันขาด เมื่อ
ข้าพเจ้าได้เห็น แล สังเกตกิริยาอาการ ของเขา
เช่นนั้นแล้วจึงปราศัยเป็นเชิงเอาใจว่า “อย่าง
ไรเมอร์ ฟ สบายก็หรือ? นังซี!” เมื่อเขา
ไค้ยินเสียงข้าพเจ้าพูดก็เดินตรงเข้ามาหาแล้ว
วาง หมวก แลไม่ เท้า ลงบน โต๊ะ เขียน หนังสือ
ของ ข้าพเจ้า แล้ว ถอดเข็ม เข็ม วาง ไว้ ที่
พนักเก้าอี้.

“รองเท้าล่ะ?” ข้าพเจ้าทักขึ้นเมื่อเห็น
เขาสวมแต่ถุงเท้าเปล่า แทนที่เขาจะตอบว่า
ประการใดกลับไค้ลงศีรษะ ไปมา แล คัสหัน
สกล ราวกับคนทมิความทุกข์ อย่าง แสบสาหัส
แล้วตอบว่า :—

“ถอดทั้งไว้ เสียข้างนอก แล้ว!” พูด

พลังสองเท้าก็สอคล้ายกวาดไปทั่วห้อง คล้าย
กับกำลังจะพยายามตรวจหาสิ่ง ไค้สิ่งหนึ่ง ท่อย
ในห้องนั้น. “เท้าผมเจ็บไป.” เขาพูดค่อ
อย่าง เสียง แสบ เครือ เหมือน ถึง คน ที่ กำลัง
เหนื่อย เมื่อข้าพเจ้าเห็นเป็นไปเช่นนั้นจึงไค้
บอกให้นอน เสีย บนเก้าอี้ เพื่อผ่อนพัก ร่างกาย
สำหรับจะได้ มี กำลังค่อไป แล้ว จะได้ เริ่ม
งานกิจการโดยละเอียด.

“จะให้ผมนอน หรือ? คุณผมจะไม่
ยอมนอนหลับเลยเป็นอันขาด” เขาก็ค้าน
ความเห็น ของ ข้าพเจ้า “ผมไค้ ทำ การ
เหนื่อยยากมา ใน พิษขณชา กับ ทรากศอาบยา
ของชาวไอคุปต์ แล สิ่งที่น่าหวาดเสียว มาแล้ว
ผมแทบไม่อยากจะเข้าไปแค่อีกก็เลย น้า
กลัวเต็มที.” เขาพูด แล้ว ก็ ทำกิริยา สทก
สท้าน.

“เฮ้ เรือง อะไรเมอร ฟ! เธอจะไม่
สยายเสียละ กระมัง? เขาว่าคนเป็นโรค
เส้นประสาทพิการ มักเห็นอะไรแปลก ๆ ไปได้
เมอร ฟ เธอไม่สยาย แน่ หละ!” ข้าพเจ้า
กล่าวขึ้นอย่างหนักแน่น.

“เปล่าผมไม่เพี้ยนเลย.” เขารับพูด
ตลกของข้าพเจ้า “เฮ้! นั่นเสียอะไร?”
เขาทำหน้าคนแลไปหุ คอยจับเสียงที่กำลังดัง
อยู่ข้างนอกห้องต่อไป.

“เสียงลม.” ข้าพเจ้าพยายามพูดให้เป็น
ปกติเพื่อเขาใจ “คนนั้นป่วยหนัก พัดพุง
ตรงมาจากฝั่งทะเล แลกระแทกของฟางทำให้
เป็นเสียงดังกึกก้อง คล้ายกับกระตุกตัวเก่า ๆ
ของเราในห้องพิพิธภัณฑ์ เมื่อยามต้องลมกระ
ทยกันเช่นนั้น.”

“กระตุก หรือ?” เมอร ฟ กล่าว ขน
ลุก ๆ แต่เสียงดัง เกือบเป็น ตะโกน พลา
งกระเดียดตัวเข้าไปตีกอยูริมเก่า. “ในสถาน
ที่นี้เป็นไม่มี ของ อัน นอก จาก ร้าง แท่ง ไคร
กระตุกอยู่ออกระกระ เช่นห้องหนึ่งเต็มไปด้วย
นกตาย, อีกห้องหนึ่งกำพวง, อีกห้องหนึ่ง
ก็สัตว์ ที่ เลี้ยง คลาน ต่าง ๆ บรรดาพวกของไว้
ออกเกลื่อนกลาด ก็เหมือนกำลังพากันร้อง
ออกหิวระงือระอูออกมาสู่สากาศ ที่ ชุ่มชื้น อยู่
ออกกระเบ็งเซ้งแซ่ แลออกทองหนึ่งกร่างกระตุก

ของจำพวกลิงแลคนบ้า ย่างขึ้นย่างนอนอยู่เป็น
หมู่ ๆ เมอตกไปแล้ว ก็ไม่ผิดอะไร ไปกับยทรา
กมนุษย ที่คนนักตายมากนัก ผมได้เห็นท่านมี
ความสนทนากับ เจ้าพวกทรากรฟนจริง ๆ
มีคเตอร์ คิวเรเตอร์ ท่านรู้ใหม่ว่า ท่าน กำลัง
นั่งทำงานอยู่ที่โต๊ะ ตลอดคืนนั้น ท่านนั่งอยู่บน
พินสุสานะประเทศของพวกสัตว์ ผมขอบอก
ว่ามันเป็นทลศพเรอตรง ๆ ที่เกี่ยว ไม่ใช่ซ่อน
เลย ไม่เห็นมันจะมีความสุขอย่างไร!”

“ไม่มีความสุขหรือ?” ข้าพเจ้ากลับ
ย้อนถาม แล้ว ก็ จ้อง มอง หน้าเขาโดย ความ
สนใจ “นั่นหมายความว่าอะไรเมอร ฟ?”
“เป็น ของ จริง อย่างผมพูดไม่ ต้อง สงสัย
เจ้าพวกร่างกระดูกนั้นคงไม่อยู่เลย ๆ อย่างท่าน
คิดเป็นแน่แท้.”

“เธอ หมายถึง เจ้าพวก คนไข้ ทำเรื่อง
ขึ้นหรือ?”

“ไม่ใช่ครับ!” เขารับตักค้ำคำพูด
ของข้าพเจ้า

“ก็ถ้าเช่นนั้น ก็อะไรล่ะ?” ข้าพเจ้า
พูดแล้ว ก็หันกลับไป ข้าพเจ้านั่งให้มาละเชิง
หน้ากับเขา เมอร ฟ เขามือเท้ากางแลชะโงก
เข้ามาใกล้ ข้าพเจ้า.

“โปรดอย่าดูเบาให้ผมหน่อยเถิดครับ.”
เขากล่าว “แล้วผม - ผม - จะเล่าถึงสิ่งที่

ผมเห็น.” เขาพบพลางคำก็รีบมองไปที่ประตู
“สิ่งที่ผมเห็นควายตา ของผมเอง เมื่อ สัก ครัน
ผมไม่ไปทำงานเลย.”

ข้าพเจ้าสั่งกระเป๋ายาสบาย แล กระตาคมวน
ไปให้ เมอร์ ฟิ เอากระตาคมวนมาแล้วยังตั้ง
ในกลองเคอร์ กิ ที่ วางอยู่ บน โต๊ะเขียนหนังสือ
ของข้าพเจ้า เขาเขียนขึ้นมีคณพยางค์ที่ วางอยู่บน
คอกแล้วจึงเกาะตัวที่เขานั่งให้เข้ามาใกล้ ๆ กับ
ข้าพเจ้า แลเห็นหน้าตรงไปทางประตูที่ ยืนอยู่
ซึ่ง เป็นทางที่ พระบุตรไป ยังห้องพิพิภณชาติ ที่
เก็บของเก่า พลาญกล่าวขึ้นซ้ำ ๆ ว่า :—

“ผมไป ตรวจ การใน พิพิภณชาติ อัน เป็น

พระเนกอยู่ในความรับผิดชอบ ของผมตามเคย
เมื่อถือไฟฟ้าสำหรับส่องทางไปด้วย ในเวลา
สิ่งต่าง ๆ ที่ อยู่ในห้อง ก็ เป็นปรกติที่ตามเคย
พอผมเดินมาถึง กอง พระมัสสุ ของ พระราชา
ขีบที่ซึ่งทรงพระนามว่าชอล ผมก็ฉายไฟฟ้า
ออกไป แล้วย่อมมากี่มาตรวจตราศพของ
เจ้าหนุ่มน้อยชาติกรีก เขาชื่อว่า อะไร นะ ?
แต่เขาอะไร ผมลืมไปเสียแล้ว! เขาอนตัว
เป็นขีบอยู่ดังเดิม เมื่อได้ตรวจทั่วแล้ว ผมก็
ออกเดินผ่านมา ทางใต้ โคงห้อง ที่เก็บของใน
พระเนกของท่านมายัง ห้อง ที่ เก็บของ ๆ ชาว
อินเดียนแดง แล้วย่อมลงตรวจทุกตามข้าง ๆ เวช
โบราณที่วางอยู่ใน ที่ นั้น ว่า จะมีใครแอบซ่อน

ตัวอยู่ หรือไม่? เมื่อไม่เห็นมี อะไร เป็น ที่
แปลกตาแล้วก็ออกเดินต่อไป เวลานั้นลมหนาว
ได้พัดผ่านมาจากทางช่องประตูที่หน้าต่างพุ่งตรงมา
กระทบเส้นผ้าโบราณ ที่แขวนอยู่ริมกำแพง ทำ
ให้สยบไปมายังเกิดเป็นเสียงชนเสี้ยนน้อย แต่
ก็ไม่ทำให้ผมสะดุ้งสะเทือนอย่างไร ก็ตาม
ปรกติกาลเคยมีเจ้าหนุ่มน้อย ๆ วังไปมาอยู่สลับ
ก็คงวังไว้อยู่ตามเคย ผมได้เอาไม้ ต้ม
เจ้าสัตว์เหล่านั้น จึงได้ เห็น เขาไป ตาม ซอก คุ
ก่อนไป ก็ไม่มีเสียง อะไร กลิ่น ง่ายดังที่ไป
เดิมอีก ผมได้ย่างเท้าเดิน ต่อไปในห้อง ที่
มีกบขีบสักประเดี๋ยว ก็ ถึงห้องที่เก็บรูปภาพผม
ของนายช่างในโบราณสมัย.

“นั่น - นั่น - นั่น เป็นรูปยอกรักของผม ”

ผมได้กล่าวขึ้นในท่ามกลางความเงยงันขยักกับ
ตัวผมเองว่า “ยอกรักของพี่! ผิวหน้าของ
น้องเศร้าสลบ เป็นที่ น่าสงสาร เมื่อที่ส่องก็
กลอดกลืนน้อยไว้ แนบ ออก น่า สมเพท เป็น ที่ยัง.”
ก่อนนั้นไปก็มีรูปของคนอื่น ๆ ที่ มี ข้อเสีย โกง
ถึงจนตลอดห้อง “ท่าน ศาสตราจารย์ครับ
รูปที่ติดอยู่ผนังนี้ ถ้า จะไป แล้ว เหมือนกับคน
จริง ๆ ขากรรูปก็มีส่วนที่ร้ายแห่งตรงของขม
มาทางผู้ ที่ คุก น่ากลัวเป็นอย่างยิ่ง.”

“รูปท่านนั้น หรือ ที่ ทำให้เชลยจนขวัญ
หนีก็ผิด?” ข้าพเจ้ากลับย้อนถามเขาอีก

“เธออย่าทำให้ฉันเสียใจในรูปอันเปล่า
ประโยชน์นั้นนัก ฉันทราบดีว่ารูปหนึ่งของเธอ
กำลังกล่าวดังนี้ ความเป็นจริงนายช่างผู้
เขียนรูปได้ไปว่าจ้างมาเป็นแบบเท่านั้น เกิก
คนนั้นไม่ใช่ลูกของหล่อนเอง เป็นลูกของ
หญิงชกเสียแล้ว ได้ งามมาเป็นแบบสำหรับเขียน
เช่นเดียวกัน”

“พูดเบา ๆ ครัว!” เมอร์ฟ ร้องห้าม
“ไม่ใช่รูป”

หน้าซกเขียวคัง เช่น เมื่อเขาได้ ย่างเท้า
เข้ามาใน ห้องนี้ ก็กลับ มาปรารถนา อยุ่ ฉะเพาะ
หน้าเขาค ก็ เขาได้เปลี่ยนเป็นเสียงพูดอย่าง
กระซิบจนแทบเกือบ ไม่ได้ยิน พลังชาเลียง
ตาไปค้นหาพิภพที่เขื่อนอยู่ย่นผ้าซึ่งเข้ม ทั้งสอง
ได้ กำลัง ชัยดีกว่า จวนจะจรด ทนงนาฬิกาถ่วง
เที่ยงอยู่แล้ว แลแล้วก็ไปว่า

“ผมเดินผ่านห้องใหญ่ ๆ ไปอีกสองหรือ
สามห้อง จนมาถึงห้องเครื่องเพชร ผมก็
ไปส่องตรวจดู แต่ผมสังเกตเห็นเพราะกระแสร
ไฟได้ถูกใช้ไปเสียเกือบจะสิ้นอยู่แล้ว พรุ่งนี้
จะต้องจัดการใส่ใหม่” ผมกล่าวพมพากับ
ตนเอง

“แต่ต่อมา ก็เกิดนครว่งสั่งของ ที่มราคา
ต่าง ๆ จนมาถึงห้องข้างบนซึ่งเป็นห้องที่บรร
จำพวกสัตว์จตุบาท, ทิวาท, ผลิต, แผลง

แล้วตัว เลี้ยงคลานต่าง ๆ เวลาผมได้มา
ยืนอยู่ที่ริมทรางวักระทิงใหญ่ ผมเข้าใจว่า
ผมได้ ยืนเสียง อ้อ เห็น จะเป็นลมพืตกอก!
ผมนั่งนึกแต่ในใจพลาญค้อย ๆ แกะกระคุมเสื้อ
เพื่อจะ ได้หยิบยื่นให้ ทนทวงทิน เมื่อเวลาต้อง
การ เสียงนั้นก็ยังคง ได้ยินอีก ดังเกิดค
คล้าย ๆ กับความกระเทือนของมือหญิงคนใช้
เมื่ออยู่ที่บนแลดูผ้าให้เรียบร้อย”

“อ้อเห็นจะเป็นเสียงหางหนทลไปตามพน
เมื่อเวลามันวิ่งไปมานั่นเอง” ข้าพเจ้า พก
แล้วก็หัวเราะ

“คอยประเดี๋ยว ครัว” เมอร์ฟ กล่าว
ห้ามพร้อมกับยกมือประกอบกับคำพูด

“คอยให้ ผมเล่าให้ ยืน เสียง ก่อน จัง ค่อย
สันนิษฐาน เวลาที่เกือบทนงนาฬิกาถ่วง
แล้ว ผมจะรีบไปตรวจห้องอื่นต่อไป แต่จะ
เล่าให้ ยืน เสียง ก่อน เสียงที่ได้ยินตามที่กำลัง
เล่าอยู่นี้ มี เสียง ที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติให้
เป็นไปโดยแน่นอน เพราะผมได้ ค้นเคยเช่นนั้น
อยู่คราวกับท่าน แดคเตอร์เรชกูว์ เครื่องหมาย
ในการค้นคว้าฉันนั้น เสียงที่เกิดขึ้นจากสิ่ง
ต่าง ๆ เช่นหนูแกะสิ่งของหรือวิ่งไปมา, ประค
ลันโดย ความกระเทือน, คัน กระสุน ของ ชาว
อินเดียนแดงที่เขื่อนไวแวงซ์ไปมาถูกกับกำแพง
ในยามต้องลม, เสียงถึงไม้ถูคราก กับ กำแพง

ภายนอกห้อง, หรือเสียงที่เกิดจากสิ่งของเก่า ๆ

เมื่อถูกความรบกวนกระเทาะ หรือ เกิด แยก ขยาย
ตัวทำให้ มีเสียง กังวุ่น เป็นต้น โอ — ท่าน

ศาสตราจารย์. เสียงเหล่านี้ ผมคุ้นเคยมาก
ทีเดียว แต่เสียงแปลกตามที่ผมกำลังเล่าให้
ท่านฟังอยู่นั่น เป็นเสียงที่แปลกอย่างเหลือคณ
ผมไม่เคย ใน ที่นี้ มาได้ หัก เกือบ เต็ม ๆ แล้ว
ยังไม่เคยได้ยินอะไรเช่นนี้เลย!”

“ผม สืบ นิ่ง แลกล่าวกับตนเอง เพื่อปลุก
ใจว่า. ‘เมอร์ ฟี่ เขาเป็นบ้าไปหรือ? ไม
มีอะไรหรอก’ ครั้งแรกผมก็ไม่ทราบว่าเป็นเสียง
มาจากไหน แต่ดูเหมือนจะอยู่ต่ำแลไม่ห่าง
จากตัวผมนัก เสียงเหมือนคนตบมือครั้งแรก
กึ่งหนึ่งแถมเบา ๆ อีกหลายทีดก ๆ กัน ผม
ได้ ย่อง ไปชะ โงมมองดูที่ราวทองเหลือง ใน
เวลานี้ ดวงจันทร์ ขึ้นสูงแล้ว ส่องแสงสว่างเข้า
มาในห้องนี้ทางกระชกกระรอนน้ำค้างเป็นลำตรง
มากระทบที่ราวของปลาใหญ่ ที่ ตั้งอยู่ ริมผนัง
ดึก ในเวลานี้เงยสังเกตุก็เคย — เงยจนไม่มี
เสียงอะไรมากระทบกระเทือนเลย — ความเงย
แต่เย็นชืดจืดใจเช่นนั้น อาจทำให้ ท่านทมน้ำใจ
แข่งราวเหล็กกล้ากลัวยุติ สักมีความกลัวขึ้นได้
ในทันที — โอ! — ความกลัวใด ๆ ไม่ได้นึกมี
อำนาจเหนือวิญญาณของผมได้เลย — ผมยังไม่
รู้สึกกลัว, คงยังใช้สายตา แลหูคอยเงย ควรว

ดูทั่วทั้งห้องว่าจะมาจากทางใด.”

“แะ — แะ, แะ, แะ! เสียงนั้นกลั
ยขึ้นอีก ”

‘อา, เจ้าผู้ร้าย! ถ้าเจ้าแอมตัวอยู่ข้าง
กลางใหญ่ตัวนั้น ก็ จงรีบออกมาเสียเร็วเถิด.’
ผมร้องขึ้นจนเกือบเต็มเสียง พลังกษัตริย์นั้น
ออกมาถอ เศรษฐพรหมที่ จะ ใช้ ได้ทุกขณะ
ต้องการ แต่ก็ไม่กล้าทำนั้นไม่มีอะไรเลย ผม
จึงลงมือเพียวค้นหาไปในที่ต่าง ๆ อันอาจเป็น
ที่ซ่อนไว้ นี่ยังแต่ ทวาดวิวสองหัวไปจนก
ปลาฉลามก็ไม่ได้พบยั้งสิ่งใดที่มีชีวิตเลย ผม
จึงยืนนิ่งใกล้โถงประตูอยู่แต่ในใจว่า หรือจะ
เป็นเสียงที่ก้องมาจาก โถงกระชก ของคนบ้าที่
แขวนผูกไว้ยังประตูไว้ด้วย ลวด เมื่อ ต้อง
กระแสร่วงลงมพิศแรงเข้า จึงกระเทือนทำให้
เกิดเป็นเสียงขึ้นละกระมัง? แต่เปล่า — เปล่า
เลย — ผมได้ลอง ควรวดู ทุก ทาง แล้วแต่หา
ใช่ไม่มี.”

“ในเวลานี้ ความคิดอย่างหนึ่งได้ แล่น
ปรุกเข้ามาประจําอยู่ในความรู้สึกของผม ๆ
ได้ วิ่งลงไปที่ห้องเครื่องเพชร โดยทันที เร็ว
ที่สุดเท่าที่ขาของผมทั้งสองจะพาไปได้.”

‘เมอร์ ฟี่!’ ผมพูดกับตัวผมเอง.
‘เจ้า ยังไม่เคยถูก ผู้ร้าย เข้ามาในเขต พิพิธ
ภัณฑาน์ เลย แต่ นั้นแหละ ระวังเสียให้

อย่าไว้ใจ สมบัติสำคัญ คือเพชรพลอยอัน
มีค่าสะสมอยู่ในที่นั้นมาก ถ้าหากว่าผู้ร้าย
จะคิดโขมย อาจเข้ามาแอบซ่อนตัวอยู่แต่เวลา
กลางวันก็ได้ โดยไม่ต้องสงสัย. แน่แล้ว!
ในเวลานี้เจ้าผู้ร้ายตัวสำคัญ คง กำลัง หิย
มงกุฎเพชรของพระราชินีอยู่ทีเดียว เจ้าจะ
ทิ้งจมื่นเทียน แล้วจะนำตัวไปมอบพล
ตำรวจให้สาแก่ใจมัน."

"เมื่อผมคิดได้เช่นนั้น แล้วก็มิยอมปล่อย
เวลานอนมีค่านี้ให้ล่วงเลยไป แม้แต่เวลาที่หิย
โดยไร้ประโยชน์ ผมได้วิ่งมาทางห้องใหญ่
พลางทกลองยกยัมไฟฟ้ากินทางของผมแต่เอา
ชายเสื้อขึ้นของเสียมิยอมให้แสงสว่างวิ่งออกไป
จนอัยผู้ร้ายนั้นเห็นได้ แต่ น่าเสียค่ายทีม
แสงสว่างเกือบจะสิ้นอยู่แล้ว แต่เขาเลิกคิดว่า
ไม่มีเสียเลย ทั้งเชื่อนั่นนอนแล้วว่าดังอย่าง
ไรก็เจ้าผู้ร้าย คงต้องหนีอีกคนหนึ่ง แน่
นอน เพราะได้เข้ามาทำการในที่มืดเช่นนั้น"

"เมื่อผมได้มาถึงห้องพักผมก็ถอดรองเท้า
ออกเสียเพื่อยกนขาให้คง แล้วก็นั่งตัวหนึ่งลง
ยังพนักห้อง. แต่ก่อนที่ผมจะลุกขึ้น ก็ได้ยิน
เสียงเหมือนเมื่อเกมอีกสัครั้ง ๆ แรกเข้าแต่ครั้ง
หลังเรื่อย ๆ กัน ผมจึงคุกเข่าลงแล้มหลังฟัง
จนเกือบถึงพนักห้อง อยู่ในห้องเครื่องเพชร
นั่นแล้ว! ไม่ต้องสงสัยเลย! 'เมอร์ฟ!' ผมกล่าว

ขึ้นแก่ตัวผมเอง 'เจ้ากำลังจะละเลืงหนีกับ
มนุยหิบริษัรณพรอมทั้งเลอคนเอ ไม่ใช่
อันเลย! อัยผู้ร้ายโขมยเครื่องเพชร รีย
เข้าไปจับตัวมันมาเร็ว ๆ เด็ด.'

"พอคิดได้เท่านั้นแล้ว ผมก็ลุกขึ้นรีบวิ่ง
ตรงไปยังห้องเครื่องเพชร ซึ่งเวลานั้นมืดที่สุด—
มืดจนไม่เห็นสิ่งใดเลย ถ้าผมไม่ใช่คน
ชำนาญแล้วคงเคยหิยห้อง แลสิ่งทั้งวัน แล้ว
ก็ไม่ต้องสงสัยเลยว่า จะไม่โดนอะไรเข้ามายัง
เปล่าเลย — ผมไม่ได้กระทอยอะไรเลย ผม
ค่อย ๆ ย่องตรงเข้ามาขึ้นอยู่ที่พรมกลางห้อง
พลางคิดรึงอยู่แต่ในใจว่า ถ้าอัยผู้ร้าย
ขยิบตัวหรือใช้ไฟฉาย ผมจะกระโจนรวบ
จมื่นทันที เวลานี้ผมมานอนอยู่ใกล้หิย
เครื่องเพชรของพระราชินีประมาณห่างสัก
สามก้าวเท่านั้น ผมยืนหยอกคางคอกอยู่."

"แะ — แะ, แะ, แะ! เสียงนั้นได้
ถึงมากระแทกโศรค์ผมอีก ไม่ต้องสงสัยเลย
อัยผู้ร้ายกำลังทำการอยู่ที่ใด โตะนั่นเอง ผม
เตรียมตัวพรอมที่จะประจันกันมัน ทั้งยังม
เห็นสิ่งใดเลย แต่ลองใช้เสียงขึ้นว่า:—

"ออกมาเถียว! ถ้าช่นไม่ออกมาตามคำ
สั่งข้าจะยิง. ข้าเห็นเองแล้ว! คลานออกมา
รีบไทยเสียที ๆ. แต่เจียบไม่มีเสียงอะไรเลย
สักประเดี้ยวก็ได้ยินเสียงเหมือนคนคลานอยู่

ทพน."

"คลานหนีหรือ?" สมร้องทวาดไปดัง ๆ
"ข้าจะยิงนะ!"

เงยไปอีก — เงยสีกที่เคียว — แค สีก
ครู่หนึ่ง ก็ไต่ ยืนเสียงดัง มาจาก ห้องที่เก็บศพ
อาชญาของชาวไอคุปต์ ห่างจากที่สมรนอนอยู่
ประมาณสักสิบกว่าเท่านั้น แสงเดือนได้ส่อง
ตรง ลงมา จาก ช่อง กระจก บน เพดาน เป็นลำ
น้อย ๆ แสงนวลอ่อนได้ผ่านคอกุศิพอาชญา
นั้นแต่พอเห็นได้เป็นราว ๆ

"ผมค่อยคลานมาที่นี่ จนกระทั่ง กับผม
หุบหอยรพหินสี่เขียว ซึ่งเป็นสิ่งบอกให้ รู้ว่าอยู่
ริมประตูห้องที่ไว้ศพอาชญา ผมจึงยืนพังกอย
อาชญาผู้นอนอยู่ที่ประตู ถ้าฉันผ่านมาทางนี้
ก็ต้องชกหัวผมที่เคียว ถึงแม้ความมืดจะมีสีก
เท่าใดก็เป็นอันเห็นไม่พ้น ผมเตรียมปืนพร้อม
ที่จะยิงไต่ ทันทีไม่ว่าทางใด แต่ฉันฟัง
ราวกับรพหินสี่เขียว ซึ่งยืนอยู่ ไม่ ห่างจากตัว
ผมไปนัก เมื่อเสียงลากเกรก ๆ ที่ดังอยู่นั้น
ได้ เลื่อนเข้ามาชิดตัวผมมากเข้าเพียง ไค ก็ไค
ยืนถนัดขึ้นเป็นธรรมดา จนถึงกับอาสำนนิย
ฐานไค ว่า เป็นเสียง ที่เกิดจากเชือกผูกธนูของเท้า
ของอาชญาผู้รพหินสี่เขียวตามพันหิน ที่ในห้อง
มีคนนอน ก็ต้อง เป็นเสียงที่เกิดมาจากรองเท้าหนึ่ง
สีกอย่าง อ่อน ของ ชาวอินเดียนแดง ที่ มันไค

โซมยไล่มาจากห้อง โนนแล้ว เพราะมีเสียง
คล้าย ๆ สิ่งที่อื่น ๆ ลากมาตามพันหินซ้ำ ๆ."

"สีก ประเดี๋ยวเสียง นี้ ก็ มาใกล้ตัวผม
ประมาณห่างสักวาหนึ่งเท่านั้น แต่ก็ยังมีเห็น
สิ่งใดปรากฏขึ้น แก่ คลองยักษ์ ของผม แม้ แต่
น้อยเลย เพราะเป็นเวลาที่มืดทึบ ครั้งแรก
ผมคิดว่าจะยิง. แต่จะยิงไปที่ไหน? สิ่งนี้
เกิด เป็น ปัญหา ยาก ขึ้น ใน ใจ ของ ผม อีก
เสียงที่ดังก็อยู่ริมเท้าของผมเอง ผมจึงออก
มายืนขวางประตูสีก มียอมให้มันเข้าไปใน
ห้องได้ ท่านศาสตราจารย์ครับ! ตัวผม
ใหญ่ถึงเพียงนี้ ถ้าแม่ ไค ที่ มัดลำผมแน่นแข็ง
สีกเพียงใดก็ดี ผมก็ยังคงเชื่อมั่นว่า จะสีก
ผมให้ ออก ไปจากที่ไค โดยง่ายนั้นเป็นอันว่า
ไม่ ค่อย จะ สดวก นัก มิใช่หรือ? แต่โอ!
เปล่า — เปล่าจริง ๆ ท่านศาสตราจารย์ สิ่ง
ผม กำลัง เล่า อยู่ นี้ มี อำนาร เหนือ มนุษย์ เรา
ธรรมดาเป็นแน่นอน" เขาเล่ามาเพียงนี้แล้ว
ก็หยุดพักกลืนน้ำลาย ประหนึ่งว่าใน ลำคอ
ของเขาแห้งผากปานไร้วัว กล้วยแย่ง.

"แล้วอย่างไรอีกล่ะ?" ข้าพเจ้าเตือน
ให้เขาเล่าต่อไป

เมื่อ พ ไค กระเถิบเข้ามาชิดแล้ว เขามือ
อันลำสัน ของเขา วางลง บนแขน ของ ข้าพเจ้า
พลาญเล่าต่อไปว่า:—

“แปลกมาก ท่านศาสตราจารย์ครับ! มี
 สิ่งหนึ่ง ที่ ผมบอกไม่ได้ ว่าอะไรได้ผ่านผมไป
 ทั้งผมยืนขวางประตูอยู่เช่นนั้น ผมยืนกาง
 แขน แลหาจนเกือบเต็มช่องประตู มันยัง
 สามารถลอดเข้าไปได้ สิ่งนั้นคืออะไร? ใคร
 จะเป็นผู้ผลัก — ถ้าจะ ให้ผมพูดผมก็ขอบอก
 ว่ามันไม่มีตัวตนอะไร นอกจากเป็นของเขายะ
 ละเยก คล้ายกับเส้นผม ของ ผู้หญิง ผ่านมาที่
 เท้าของผมเท่านั้น ครั้งแรกถูกหัวแม่เท้าก่อน
 แล้วจึงข้ามไป แลกลืนมาพบน้อย ที่ข้อเท้า ของ
 ผม ๆ ได้ สยบไปโดยแรง แลวกเอยานจ้องลงที่
 พื้น แต่ก็ยังมีกลิ่นโก ในทันทีนั้นก็กลืน
 มาอยู่ที่หน้าผมอีก ผมขยับไปโดยแรง แต่
 ประเดี๋ยวก็ กลืน มาดู ที่แก้มออก โอ พระผู้
 เป็นเจ้าช่วย. สิ่ง ที่ มาละเซื้อหน้าผมนี้
 ไม่ใช่ของหายแลแข็งเลย เป็นของอ่อนแล
 ละเยก จนจะหาอะไรเปรียบ มิได้ มาลยแก้ม
 แล้วมี ผี ปาก ของ ผม เย็น เลียบ คล้าย กับ ลิน
 สุนัข ที่ เย็น น้ำลาย ผิดกัน ก็ แต่สิ่งนี้ ไม่
 เย็นเหมือนแต่เย็นชื้นเท่านั้น คราวนี้เกิดปรากฏ
 เป็นรูปคล้ายหน้าคน แล ผมยาว ร่วงๆ เอา แก้ม
 เข้ามาแอบอยู่ที่ริมฝีปากผมอีก ผมได้ผลึก
 ออกไป แต่มิได้ถูกอะไรเลย ประเดี๋ยวก็กลืน
 เข้ามาอีก — เอาหน้าเข้ามาเชยพิศอยู่อย่าง —
 เอาแก้มมาดู ที่ แก้มผม — เอา มือ มา กอดคอ

ผม — โอ! สิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นสรวงสวรรค์ ได้
 โปรดช่วยผมด้วย. แล้วผมยาวเลื้อย จนมา
 กออยู่แปะเท้าของผม เวลานั้นผมรู้สึกตัว
 เป็นกำลัง พระผู้เป็นเจ้าจงอภิบาลผมด้วย!
 ผมคุกเข่าลงยังพินแล้วหมอบเอาฝ่ามือ ทั้งสอง
 เข้ายึดตามแนบเพื่อมิอาจประสพพบเห็นสิ่งที่น่า
 กลัวต่อไป เมื่อสิ่งนั้นจะจากไปกลืนมาคย
 ที่เท้าผมอีกสามที ผมชักเท้าคุกเข้ามาแลงอ
 ตัวเลียบเกือบกลมเป็นลูกกลิ้ง แลคอยคิดว่าจะทำ
 อะไรต่อไป แต่กลับเงยหน้าหาขวัญไม่มี
 อะไรเกิดขึ้น แต่สักประเดี๋ยวก็ได้ยินเสียง
 แปะ — แปะ, แปะ, แปะ! เหมือนเมื่อเดิมอีก
 แต่ มา จาก ที่ สูง เหนือ ศีรษะ ขึ้นไป ท่าน
 ศาสตราจารย์ครับ! ผมขอรับรองกับท่านว่า
 เวลาเส้นประสาทของผมทั้งน้อยใหญ่ ได้ เลื้อย
 ไปจนถึงเชิง ไม่มีกำลังที่จะรู้ได้ ต่อไปแล้ว
 ผมคอยฟังเสียงอยู่จนค่อย ๆ เลื่อนหายไป ผม
 จึงลุกขึ้นก็กระหน่ำเข้าเบรที่ห้องเครื่องเพชร แต่
 มีอะไร สิ่งหนึ่ง ที่ทำให้ผมต้องเหลียวกลับมาก
 ้วยความหวาดกลัวอย่างแสนสาหัส คือ มี
 แสงเดือนส่องพุ่งตรงมาเป็นลำ เฉพาะตรง ที่ ไล่
 ทราบศพ อาบยาใน ห้อง ที่ไว้ ของ ชาวไคคุปต์
 ห่างจากที่ ไล่ศพ ประมาณ สัก ๖ ฟุต เท่านั้น
 ทราบศพ ที่ในตู้ ก็ยืนนิ่ง ๆ อยู่ในที่มืด รวบรวม
 ภาพทวาร ที่กำลังทำความเคารพ เมื่อนายผ่าน

มาฉันนั้น ก็พอกับที่เห็น —”

“เห็นอะไร?” ข้าพเจ้าร้องถามออกไป
ถึงกว่าความที่ได้ตั้งใจไว้

“ฮือ!” เขาตอบอย่างฉะพองสยองเกล้า
“ผมได้เห็น สิ่งหนึ่ง เคน กลัวยไป — สิ่ง ที่ เคน
ขวนเข็ญ อยู่ในท้อง เคนอง เพ็ชร — สิ่ง ที่ มา
กระทบหน้าผมเมื่อสักครู่.”

“เขาเห็นมัน — เขาเห็น

“ครับ! ผมเห็นด้วยตาของผมเอง เห็น
ชัด อย่างผมเห็นท่าน นั่งอยู่เช่นนั้น เหมือนกัน.”
เขาตอบอย่างแน่นแน่น แลเขมั่นในคำพูด
ของเขา

“อะไรเน — มันเหมือนอะไร?” ข้าพเจ้า
ถามโดยทำเสียงมิให้ สัน

เมอร์ ฟันหนึ่งไปสักครู่หนึ่งแล้ว เขามอบ
คาคล้ายกับจะไม่อยากเห็นอะไรเสียเลย แล้ว
กล่าวต่อไปช้า ๆ ว่า:—

“จะเหมือนอะไรผมก็เวียนไม่ถูก ไม่มี
คำใด จะ เรียกให้ โกลัเคียงได้ ยาก ที่ จะ
อธิบายจริง ๆ เวลาที่ผมหมอบอยู่ แลมอง
กลับมา ผมได้เห็นหน้ามันลอยมาบนอากาศ
ตามทางของลำแสงจันทร์ ที่ส่องเข้ามาในห้อง
ประมาณเท่าหน้าของพระทศพรายาที่อยู่ในตู้
มีสาย แฉกแพร หรือ เส้นผม ห้อย ประ อยู่ ด้วย
ส่วนสั้นผมก็จำได้ ไม่มีผู้จะแน่นอนนัก จะ

เป็นสันน้ำเงินก็ไม่เชิง จะเรียกว่าเขี้ยวชัด ๆ

ออกจะเหมาะกว่า สิ่งนั้นเลือนลอบไปตาม
ลำของแสงเดือน แต่โอ! พระเจ้าช่วย!
เป็นบุญของผมเหลือคณา ที่มิได้ มอง มาทางที่
ผมหมอบอยู่เลย.”

“แล้วไปทางไหนต่อไป?” ข้าพเจ้า
รีบซักเขาด้วยความกระหายอยากรู้

“ไปทาง...” เขาตอบช้า ๆ เป็นที่จะให้
ข้าพเจ้าฟังให้เข้าใจแจ่มแจ้ง. “หายเข้าไป
ใน ตู้ กระงก ที่ บรรจุ ทรากศพรายา ของ ชาว
โอคุปคินนัง.”

“ตู้ ลึก ไหน?”

“ลึก ที่ตั้งอยู่กลางห้อง — ลึกที่ใส่พระศพ
พระราชัน — พระราชัน — ทรงพระนามว่าอะไร
ผมลืมไปท่านศาสตราจารย์ครับ.”

“เขาหมายความว่า พระ ราชิน แอน ชีรา ใช้
ไหม?”

“ครับ ถูกแล้ว! พระราชัน แอนชีรา.”

“ทำไมเธอ จึง เข้มมั่นเสียที่เคยว่า สิ่ง
ที่เห็นนั้นเป็นศิลาของศพทศพรายา เธอไม่ได้
เห็นแต่เมื่อแรกออกมาไม่ใช่หรือ?”

“ไม่เห็น! แต่ท่านศาสตราจารย์ครับ!
ผมขอยืนยันเป็นอันแน่นอนว่าสิ่งที่ผม ได้ เห็น
ออกมาจากวิญญาณของพระราชันเป็นเทียงแท้
เทียวตามห้อง ต่าง ๆ ใน พิพิธภัณฑ ที่

เมื่อสักครู่ฉันเล่าว่าพบที่ไหนก่อน? ในห้องเครื่องเพชรใช่ไหม?”

“ถูกแล้ว! แค่นั้นไหน?”

“ตอนที่ให้ พระมงกุฏ ของพระราชินีเอง. ความจริงเมื่อนัก ๆ ไปผมก็ออกสมเพทคำที่ จัน สันพระชนม์แล้ว ยัง ทรง เปริน ท่วง แล ถึงวล ใน พระทัย ถึง พระมงกุฏ อัน มี คำนั นึก เมื่อยังดำรงพระชนม์อยู่ คงจะเป็นที่ ไปรกรวามมาก ถึงแม้ว่าในเวลานี้เรากำลังเห็น ได้ชัดแล้วมิใช่หรือว่าแม่ตัววิญญาณอันบริสุทธิ์ของ พระ องค์ ซึ่ง ได้ ไป สถิตย์ ยิง สวรรค์ สวรรค์ ที่ ก่อปรุเต็มไปด้วยบรมสุขแล้ว ยังคงเหลือแค่ ทราบพระวรกายที่อาบยา มิให้คงพระรูปโฉม ประคิษฐาน อยู่ ทัดถึกระเจิน เท่านั้น สัก พระ พักตร์ ยาวเวลา ที่ผมเคย ได้ สังเกตเห็น ยัง มี คล้าประหนึ่งว่าผมเองที่เศร้าสลดในพระทัยอยู่ มาก ไม่ต้องสงสัยเลยเถิดท่านศาสตราจารย์ ครับ. ผมเริ่มจำได้แล้ว ทรงเป็นห่วงถึงพระ มงกุฏเท่านั้น ถึงอย่างไรก็ต้องเสด็จมาทบท ที่คู่เคียงเคียงเช่นนี้ย่อมมีโดยมีทรงหยกหย่อน ผม ขอให้ ท่าน เขี่ย ที่ ทั้ง ไร่ ให้ พระ วิญญาณ ของพระองค์ มี โอกาส ได้ เสด็จมาแตะต้องพระ มงกุฏ ได้ คน ละ ครั้ง เห็น จะ เหมาะ กว่า เพื่อ จะ ได้ มี ทำให้เราทั้งสองต้องเยาะเย้ยเสีย ก่อนเห็นจะดีกว่า.”

“ให้พระองค์ ได้มาแตะต้องพระมงกุฏ.”

ข้าพเจ้าย้อนถามเขา “ทำอะไร เธอออก ความคิดให้ทำประการใด?”

“ไม่ยากนัก ออกครับ.” เมอร์ ฟ ไค กล่าวตอบโดยมีท่วง “จงเอากุญแจพวงนั้น ไปกับผมที่ในห้องเครื่องเพชร แล้วไขกุญแจ ทั่ว ไร่ เราทั้งสองจึงนั่งแอบคอยคุ้ยคุ้ย.”

“แล้วอย่าง ไรอีกต่อไปล่ะ?” ข้าพเจ้า ถามขึ้นด้วยความพิศวง

“แล้ว!” เขารับตอบ “เมื่อพระราชินีเสด็จมาแตะต้องพระมงกุฏเสร็จแล้วเราก็จะ ได้ สัน ท่วง ไป ที่ หรือ ถ้า ไม่ มี เสียงใดเกิดขึ้น หรือ ไม่เห็นเสด็จมา ผมยอมรับว่าผม — ผม เป็นคนขี้ลาดขยทล.”

“ก็แล้วเมอร์ ฟ.” ข้าพเจ้าพุกกักเขา เพื่อเอาใจ เพราะเห็นแสงกิริยาอยากให้ ทำ ไปด้วยความรื้อร่น. ฉะนั้นไปเถิด.”

ข้าพเจ้ายืนบนบันไดออกมาจากลานซักโต๊ะ เมื่อตรวจว่า มัลลภรรยาอยู่เต็ม เรียบร้อยดีแล้ว ก็สอดคลงในกระเป๋าสุดทางขวา แลเอากุญแจ ห้องเครื่องเพชร ใส่ลงอักกระเป๋าทิ้ง แล้ว ส่องไฟฟ้าเดินทาง ของ ข้าพเจ้าให้ กับเมอร์ ฟ เพราะ อัน ของเขาใช้ ประ โยชน์ อันใดมิได้เสีย แล้ว เมื่อเสร็จภาระเสร็จ ก็ออกคำสั่งให้เขา นำทางไป เขาเขี่ยประตูเข้ามาที่ห้องซึ่งเก็บ

รูปตึกกระตาคิน พอมาถึงกลางห้อง ก็หยุด
ซังกยอนนั่งเสวยบทเดียว แล้วพูดว่า—

“นั่นฟังซี. ไค ยินไหมครับ?”

ข้าพเจ้าจึงฟัง แลไค ยิน ชักเจนแหม่ใส่
ทเคียว เพราะในบริเวณพิพิธภัณฑสถาน
สังกยอน ได้ยินแต่เสียงเบา ๆ ทั้ง แะ — แะ,
แะ, แะ! เท่านั้น เราทั้งสองหยตงฟังว่า
เสียงนั้นจะเกิดขึ้นด้วยเหตุใด ก็กลับไค ยิน
เสียงนั้นทำลายความงีบปรากฏขึ้นมาคล้าย
กับเสียงกระเจกแตก.

“เสียงนั้นอยู่ที่ไหน?” เมอร์ พ กระซิบ

ถามข้าพเจ้า

“ใน ห้องเครื่องเพชร.” ข้าพเจ้าตอบ

“เร็วเข้าเถิด” ข้าพเจ้าขอร้องว่าเมื่อเมอร์ พ
เล่าเรื่องให้ ข้าพเจ้าฟังนั้น ข้าพเจ้ามิได้เชื่อเลย
นักว่าเขาจะมา หรือเสียสติไปชั่วขณะจิตใดหนึ่ง
เท่านั้น แต่ท้ายที่สุด ข้าพเจ้ารู้สึกแล้ว —
รู้สึกกลัว อย่างขนพองสยองเกล้าไม่ผิดอะไร
กับเมอร์ พ เลย เราทั้งสองก็เดินลึกเลาะ

มาตามรูปตึกกระตาคิน ที่ตั้งอยู่ เกลื่อนกลาด
พอมาได้สักหน่อยเมอร์ พ โยกมือเป็นสัญญาณ
ให้ข้าพเจ้าหยุด แล้วกระซิบที่หูว่า. “ถอย
รอกเท้าเสียเถละ. ถ้าเป็นผู้ร้ายมาโจมตีของ
จริงจะรู้สึกตัวเสียก่อนเราไปดัง.”

ข้าพเจ้ารีบถอยรอกเท้าตามคำเขาแนะนำ

มรหนึ่งถอยรอกไฟฟ้าเดินทาง แต่ยังมีไค

กดยุ่มให้ โฟติกเท่านั้น ออกมรหนึ่งถอยรอก

เคียบมรพร้อมที่ จะประจันกับที่ อาจยังเกิดมีมา

เฉพาะหน้าไม่ว่าสถานการณ์ เราค่อย ๆ เดินคลำ

ทาง กัน มา เงียบ ๆ ตาม ห้องพัก โดย ความมืด

อย่างเหลือล้น จน ถึงประตูที่ จะเข้าไปใน ห้อง

เครื่องเพชร ในห้องนั้นมีคนเฝ้าอยู่คนหนึ่ง

ไม่อาจจะเห็นแม้แต่รูปร่างของตัว ที่บรรจเครื่อง

เพชรพลอยอันมีค่าอันเสียทเคียว ครั้งแรกนัก

ว่าจะได้ ฟัง แสงจันทร์ ที่ สดส่องมาจากช่อง

กระ จก ทาง บน หลัง คา ของ ห้องไว้ ของ ชาว

ไทยคดี แต่บัดนั้นดวงจันทร์ ได้เข้าอยู่เสียใน

ก่อนเมฆที่หนาทึบก็บังแสงสว่างมิยอมให้ลอด

ลงมาถึงเสียเลย ฉะนั้นจึงได้ มีคนหนุ่มหญิง

เรามายืนอยู่หน้าซีกกัน แลถึงใจคอยว่า

จะมีเหตุสิ่งใดเกิดขึ้น เราคอยอยู่สักครู่หนึ่ง

หัวใจ ของข้าพเจ้าเต้นดิ แดแรง จนแทบ จะไค

ยินออกมาข้างนอก สักครู่หนึ่งก็ไค ยินเสียง

กริ่ง ๆ เหมือนกับกระเจกแตก ข้าพเจ้าจึงเกิด

เห็นเมอร์ พ ยกขึ้นของขึ้น ๆ ลง ๆ ข้าพเจ้า

ก็ทำตามอย่าง เสียงกริ่ง ๆ นั้นก็ยังคงดังเรื่อย

ไปแต่เขาเข้าทุก ๆ ที่ คล้ายกับคนแกะตัว

กระเจกของพระราชา ข้าพเจ้าจึงกระซิบสั่ง

เมอร์ พ ว่า “ถ้าเห็น ตัว ต้องยิง ทันที.”

เวลานั้นแสงนวลอ่อน ๆ ก็เริ่มส่องเป็นลำผ่านมา

ตามห้อง ห่างจาก ตัวเราไม่มากนัก เพราะ
เมฆก้อนใหญ่ ที่บังแสงสว่างของศีรษะเจ้า
ไค้เคลอนเคลื่อนไปพ้นทวง ปล่อยให้แสงสว่าง
ส่องลอคเข้ามาถึงในห้อง ที่ เกือบ ของ ๆ ชาว
ไอคุปต์ จึงเห็น หีบ พระ มงกุฎเพชร ของ พระ
ราชินีโคเนก เวลานั้นเกิดกตเมธร พ่ ช่าง
เหมือนกับตุ๊กกระตาคินเสียงจริง ๆ ยืนนิ่งมิได้

ไหวคิงเลย สองคาของข้าพเจ้ามั่งทรงพั่ง
อยู่เฉพา ที่ หีบ เครื่องเพชร เท่านั้น เพราะ
ข้าง ๆ หีบ มี สิ่งแปลกเหมือนดังที่ เมอร์ ฟ ไค้
เล่าให้ ฟัง แล้ว เคลอน ที่ ไปมาอยู่รอบ ๆ หีบ
ข้าพเจ้า รู้สึก เสียวสว้าและขนลุกพองไป ทั้งตัว
ข้าพเจ้ายิ่งร้องทนกลืน คริระนนกโก้งแยงแล
ก้มลงคล้ายกับกำลังพิจารณาให้ ถ่องแท้ตลอด
ว่าจะมีเพชรอัยมกฏนั้นก่เกิด สักประเดี๋ยว
ก็หายเข้าไปในหีบเครื่องเพชร ที่ใส่พระมงกุฎ
ของพระราชินีนั้นเอง ในทันใดนั้นไค้ ยืน
เสียงกริ่ง ๆ เหมือนเดิมปรากฏขึ้นอีก ข้าพเจ้า
ถึงใจทรว แต่ ก็ไม่ได้คิดว่ามาจากที่ใด
สักครู่หนึ่ง สิ่งนั้น ก็ไค้ผ่าน เข้ามาที่แสงสว่าง
อันฉายมาแต่ทวงจันทร์ ประมาณสูงพ้นจากหีบ
เครื่องเพชรสักสองวา เมื่อ เมอร์ ฟ เห็นเช่น
นั้นรู้สึกกลัวเป็นกำลัง แลร้องขึ้นว่า —

“พระเจ้าไค้ คุณครองเราทั้งสี่องค์ด้วยเถิด!”

พอพูดซำคาลงก็ถลันออกไป เสียงชนก้อง

กังวาลอยู่ใน มิวเซียมถึง สิ้น เราทั้งสอง
ได้ พา กัน วิ่ง ไป ข้าง หน้า พอหมดควันบน
สิ่งนั้น ก็มีไค้ เป็น อะไร คงอยู่เป็นปกติเหมือน
เดิมอีก

“น่าพิศวงมาก!” ข้าพเจ้ายืนงัดคัง
ไปเป็นครุรรวกับคนที่ไรสติ พอรู้สึกขึ้นก็ไค้
ยืนเสียง เมอร์ ฟ ถามว่า —

“นั่นเห็นไหม?” เมอร์ ฟ ร้องขึ้นแล้ว
ก็ยกออกไปอีกคนหนึ่ง

“ระวังหน่อย เมอร์ ฟ.” ข้าพเจ้าห้ามเขา

“การยังไม่มั่ง ประโยชน์อะไรแล้ว.” พอ

ข้าพเจ้าพมามีกัน จยประ โยค เมอร์ ฟ ก็

ล้มถลาลงยังพื้นห้อง นอนหงายกางแขนคัง

คนที่ถึงวิสัญญภาพ เวลานั้นถึงที่เห็นอยู่เหนือ

เครื่องเพชร ได้หายไปแล้ว ข้าพเจ้าคุกเข่า

ลงข้างตัวเขา มือซ้ายยังคงกำกระบอกไฟฟ้า

แน่น เมื่อไค้ตรวจคังตัวแล้วก็ไม่เห็นมีซากแล

อย่างใดเลย จึงร้องเรียกขึ้น — “เมอร์ ฟ.

เมอร์ ฟ.” เจ็บมิไค้ค้อยว่าอะไร คงไค้ ยืน

แต่เสียงของข้าพเจ้า กังวาลมาลอคตัวเข้ใน

ห้องที่เงยส่งกันเท่านั้น ไม่มีเสียงชนอีกเลย

“เอะ! นี่ตายเสียแล้วละกระมัง? แต่

เปล่านั้น! เห็นจะสลายไปเท่านั้นดอก”

ในเวลานั้นความคึกไค้ยังเกิดขึ้นในสมอง
ของข้าพเจ้าสิ่งหนึ่งว่า “เมื่อเขาออกไป

เมื่อสักครู่ ถ้าแม่สั่งนั้นเป็นของทมิฬชีวิต
ก็คงนอนตายกลิ้งอยู่ข้างหีบโยนนิ่ง” เมื่อ
นึกได้เช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็แข็งใจรวมกำลังที่
ยังเหลืออยู่ แลปลุกเส้นประสาททุกเส้นให้แข็ง
แรงขึ้นแล้วก็เดินเข้าไปควรวก พ่อเอื้อมมือ
สอดลงข้างใต้พระมงกุฎของพระราชินีก็ไป
กระทบอะไรสิ่งหนึ่ง นุ่ม ๆ กลิ้งอยู่ข้างพียง
ครั้งแรก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเป็นศีรษะคนจริงซึก
นอนเสียทันที แต่พอมาคิดได้ว่าถึงแม้
เป็นศีรษะคนจริง ๆ ก็ต้องเรียบผิวสตรีกให้ไต่
จึงเอื้อมมือไปหยิบขึ้นมาแล้วก้มข้มไฟที่ส่อง
ทางให้สว่าง พลางร้องขึ้นดัง ๆ ว่า—

“เฮ้! เจ้าน้อง หรือท่าเห่!”

“อะไรท่าเห่?” เสียงร้องถามมาจาก
พื้นห้อง เวลานี้เมอร์ฟ ไกลลงหนึ่งแฉะมื่อ
เช็กตา “ผมสลบไป นึกได้เป็น ครั้งแรก
ในชีวิตของผม” พูดแล้วก็เดินตรงมาที่
ข้าพเจ้า. “นั่น อะไรที่ท่านถืออยู่? ท่าน
ศาสตราจารย์.”

ข้าพเจ้ายกมันขึ้นให้ถูกแสงสว่าง เพื่อจะ
ให้เขาเห็นชัด เขากลี่ย้ายหน้าแลทำตัวสั่น
แล้วกล่าวว่าอย่างละล้าละลักว่า—

“นั่นคือหนังของ...” เขาระงับที่ข้าง
หูของข้าพเจ้า รวบรวมว่ากลัวใครจะได้ยิน.
“หนังของทวาราศัพท ที่อาชญา คือ พระราชินี—

ผมได้ยังถูก....”

“ไม่ใช่แน่นอน!” ข้าพเจ้าตอบคำพูด
ของเขาเพื่อจะ ให้ สันตสย. “ตรวจทุก ๆ เลิก!
อย่าเพื่อเหมา แลเชื่อนในสิ่งที่ผิด ๆ นึกเลย”

“ถ้าเช่นนั้นอะไรที่ท่านศาสตราจารย์?”

“เมอร์ฟ!” ข้าพเจ้ากล่าวขึ้นเรื่อย ๆ.

“เขายังถูก.....”

“ถูกอะไรด้วย?” เขาจึงถามขึ้นด้วย

ความรอนรนก่อนที่ข้าพเจ้าจะพูดจบลง

“ลูกโป่งลอย!”

“อะไรด้วย?”

“ลูกโป่งลอย.” ข้าพเจ้าทวนคำ. “ลูก
โป่งลอย กับ เชือก ที่มีหัวทองเหลืองผูกติดอยู่
ตอนปลาย ซึ่งเขาก็ได้เอาเข้ามาเล่นแต่ปล่อย
หลุดไว้เมื่อตอนกลางวัน” เมื่อเขาตรวจดู
ทั่วแล้วก็พูดว่า—

“แต่เสียงแปะ—แปะ,แปะ,แปะ! เล่าด้วย
ท่าน จะหาว่าเกิดจากอะไร?” เมอร์ฟ
ก็ทำคาน

“นั่นเกิดจากลูกลอย เมื่อจวนจะหมดแรง
พุ่งชน แล ค่ำลง กระแทก กับหลังคากระเจก.”
ข้าพเจ้าอธิบาย ให้เขาฟังตาม เหตุผลที่สัน
นิษฐานได้

“เสียงที่ลากไปตามพนักห้องเล่าด้วย?”
เมอร์ฟ ถามด้วยความสงสัย

“ข้อสิ่งนั้นเกิดจากลูกลอยเมื่อเข้ามาใกล้
ตัวเข็มนาฬิกาเข็มนาฬิกาตามทีไ้เลามาแล้ว
เข็มนาฬิกาขึ้นไปโดย ความแรงนั้นเอง จึงไ้ลาก
ห่วง ที่ปลายเชือกให้ไ้ไปตามพื้น จึง เกิดเป็น
เสียงดังขึ้น.”

“ถ้าเช่นนั้น ทำไมไ้เครื่องเพชร จึงแตก
ท่านศาสตราจารย์ ท่านจะแก้ว่ากระไร? ก็
ทำไมไ้ลูกลอยนั้นจึงเทวไป ไ้รอบ ๆ ตาม
ในบริเวณห้องเครื่องเพชรเล่า?”

“นั่น คือ กระแสลมไ้พัดมากกระทบ จึง
ทำให้ลูกลอยไป แลเมื่อลูกเข็มนาฬิกากระชาก
เส้นเชือกกระเทือนลูกลอย ที่ อยู่เบื้องบน จึง

มากกระทบ ของ ที่ ตั้ง อยู่ บน ที่ ตก ลง มา ลูก ที่
เครื่องเพชรแตก.” ข้าพเจ้าอธิบายจนชัดเจน
“ฉันขอฉันมีคำที่อยู่ที่ภายในจึงเป็นปกติ ไม่
มีอะไรหายไปจนสิ่งเดียว.”

เมื่อ ฟ กิมหันตลงพิณแล้วกล่าวฉันว่า:—

“ท่านศาสตราจารย์ครับ! ตามคำที่ท่าน
สันนิษฐานก็ออกจะดูแยบคายมาก ผมเห็นจะ
พลาดไ้เอง.”

ก่อนไปเราทั้งสองก็ไ้พากันเดินออกจาก
ห้อง แลชวนกันทิมยรนาเพื่อแก้ระหวยให้หาย
ความตกใจอยู่จนเกือบรุ่งสว่าง. สาธุ! พัน
ทุกซ์ไปที.

๑๒๑. ท่านจงหยั่งการทั้งข้างหน้าทั้งข้างหลัง ให้ ไ้กลั่นสุดขีดแห่งความคิดของ
ท่าน ในเมื่อจะทำการขนาดแข่งทุกประเภท.

ประวัติของเกาะฮ่องกง

ของ

“หุตะโกวิท”

ฮ่องกงเป็นเกาะ อยู่ในทะเลจีน โด่งปาก
น้ำควั่นตก คือแม่น้ำเซเกียงในมณฑลทงกวง
ตั้งแม่น้ำทงกวงตั้งเรียก เป็นเมืองขึ้นของอังก
กฤษ ที่มีการค้าขายใหญ่ที่สุดในโลก แห่ง
หนึ่ง ประวัติเดิมของเกาะนี้ อย่างไร มีผู้อ้าง
ว่า มีคำจารึกปรากฏอยู่ที่ภ.เขาเหน่อถ้ำแห่ง
ในแหลมเกาลูน อันเป็นอาณาเขตค ส่วนหนึ่ง
ของฮ่องกง คำจารึกนั้นกล่าวเกี่ยวกับยฮ่องกง
ว่า ในรัชกาลแห่งราชธานีราชของจีนองค์ สด
ท้ายใน ราชวงศ์ซ่งใน ค.ศ. ๑๑๗๑ ที่ ค่ายลน
เป็นที่หลบหนีภัยจาก กองทัพ ของกบฏไต้ซ่าน
การเรือน นำสังเกตุ มาก กว่าตำนาน อย่างอน
ที่แพร่ หลายอยู่แล้ว กันยว่าได้เริ่ม ประวัติ
การโดยคณะพระ ของ ฮ่องกงได้.

ต่อมาถึงเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๘๖๑ ชาว
ต่างประเทศที่ถียงยานเรือนอยู่ในเขตคแห่งของ

มณฑลทงกวงตั้ง ได้ถูกผู้สำเร็จราชการมณฑ
ลทงกวงตั้ง ช้อหลิน เฉล็น ขี้ไล่ จึงได้มา
อาศัย ที่เกาะฮ่องกง. แม้ ในสมัยนั้นก็ยัง ไม่
มีใครเขียนเรื่องฮ่องกงไว้ คำแปล ชื่อของ
สถานทนิก ไม่ลงรอยกัน แต่โดยมาก หมายถึง
ความว่าสาขาน้ำจืด ซึ่งมาจากคำว่า ลักษณะ
ของน้ำนั้นน้ำใส พกเรือ ทะเลได้ก็, ภาษาน
แต่ จิว เรียกว่า เซียงกิง คำว่าฮ่องกงแรกใช้
ในหนังสือ สัญญาทาง พระราชไมตรี ระหว่าง
อังกฤษ กับจีน ครบยี่สิบถึง ทำใน ค.ศ. ๑๘๔๒
กับครบยี่สิบห้าทำใน ค.ศ. ๑๘๔๓ ใน หนังสือ
สัญญานาน ไซ้ชื่อว่า ฮ่องกงทงกวงตั้ง.

มีกล่าวกันว่า “ฮ่องกงเป็นเพ็ชร ที่ตั้ง
อยู่ในทะเลจีน” การมีชื่อใดเช่นนั้น คงจะ
มีขึ้น ด้วยประการ อันไม่ได้ นอกจากกำลัง
ความสามารถของอังกฤษที่จะเป็น ข้าราชการ

และพ่อค้า เพียงเวลาไม่ถึง ๓ ชั่วโมงคน
เกาะนซังแต่เดิมสร้างปราศจากผู้คน ก็กลาย
มาเป็นมรดกสี่เขี้ยว และต้อง รัชสมัย เติ่น อยู่ใน
ตะวันออก ภเจ้าซึ่งมีอยู่บนเกาะแต่ ครั้นก่อน
เต็มไปด้วยทมิฬชาวเผ่าเกรยิมไทยแสงอาทิตย์
อันร้อนกล้า เกยวนกลายมาเป็นป่าไม้และมพืช
พรรณ ที่เป็น ประโยชน์มี เจ้า พนักงาน คอย
รักษาและบำรุงอยู่ นอกจากนั้นในส่วนอื่นๆ ก็
เจริญขึ้นตามกันทั่วไป ไทยข้าราชการและ
พ่อค้าชาวอังกฤษได้ ทุ่มเทกำลังและ ความสา
มารต และทุนรอน ลงทำกิจการ สำคัญๆ มิได้
ย่อหย่อนจึง ได้ เจริญถึงเพียงนี้. ถ้าจะเทียบว
ความเจริญของช้องกงให้ ทวี เริ่มแต่ ตะวัน
ตกเฉียงใต้ หรือตะวันออกเฉียงเหนือของ เกาะ
แล้ว จะแลเห็นความเจริญและ ธรรมชาติที่มีอยู่
ในน้ำที่ต่าง ๆ ผิดแปลกและงดงามอย่างไร
เช่นนี้ในเรือ ซึ่ง จอด อยู่ ใน อ่าว วิคตอเรีย
แล้ว แลดู ขึ้น ไป ข้างฝั่ง จะแลเห็น ภาพอันก
งามยิ่งนัก ในเวลากลางวันจะแลเห็นตึกกว้าน
ขนำเรือนใหญ่น้อย ปลูก สว่างอยู่สลบ ชับซ้อน
กันขึ้นไปจนถึงบนยอดเขา ซึ่งมีพรรณไม้ประ
ดามีอยู่ล้นหลามระหว่างขนำอันงามด้วย กลาง
คืนจะแลเห็นดวงไฟส่องแสง สว่าง อยู่เรียงราย
เป็นชั้น ๆ ขึ้น ไป สูงถึง ๑๐๐๐ ฟุต ถัดบนอยู่บน
ยอดเขาบนเกาะนั้นแลออกไปทางอ่าว ภาพที่

ปรากฏอยู่กลางน่านน้ำก็มีความงามเท่ากัน
ในอ่าว เต็มไป ด้วย เรือกลไฟใหญ่ เล็กจอดอยู่
ตามท่า และตามฝั่ง, บ้างก็ แล่นไปมา สบาย
กัน ไม่ขาดสาย ตลอดจนบริเวณที่ ตั้ง โรงงาน
ต่าง ๆ ในแหลมเกาะนั้น.

เมื่ออังกฤษแล่นเรือมาพบเกาะนี้ ครั้งแรก
มี แต่ ชาว ประโมง ๒-๓ คน ชาว ประโมง
เหล่านี้ ไม่ ได้ ตั้งบ้าน เรือน อยู่บนเกาะ นั้นท่ามา
หาปลาอาศัยอยู่แต่ในเรือ พอสิ้นหน้าปลา
แล้วก็กลับไป. กับคนเยมส์ แบร์คซอ ชาวอิง
กฤษณ์คุมเรือมาขึ้นมีความเห็นว่าเกาะ ช้องกง
นี้เป็น ที่เหมาะสำหรับพักเรือกำปั่น จึงขายก
เกาะนี้ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๗๘๑ สำหรับ ทำท่าเรือ
และ เก็บพัก สินค้า ก่อน ที่จะขาย ต่อไปในประ
เทศจีน. ในสมัยนั้นสินค้าที่บรรทุกเรือกำปั่นมา
ขายทางประเทศบริเตนต้องมาพักที่นาก่อนและ
ทั้งที่นากเป็น เขตที่ ที่ อยู่พื้น อำนาจอธิปไตย
จีน และความมุ่งหมายของอังกฤษที่จะทำการ
จะให้ เป็นเช่นนั้นด้วย เหตุฉะนั้นอังกฤษจึง
ได้ เริ่มต้นทุนอย่างแข็งแรง แต่ นั้นมา
ช้องกงไม่ใช่ เป็น แต่ ท่าเรือ ที่พัก เรือเท่านั้น
เป็นที่รวบรวมสินค้าด้วย ต่อมาเมื่อ ค.ศ. ๑๘๕๐
จีน ได้ ทำลายร้าน ค้าขาย และ โรง งานของอิง
กฤษณ์ที่อยู่ในนครกวางตุ้งเสียสิ้น อังกฤษจึง
ได้หันมาตั้งหลักฐาน ในการค้าขายและพักสินค้า

คำที่ของกงให้เป็นที่มั่นคงยิ่งขึ้นต่อไป

ในครั้งแรกนั้น พ่อค้าเป็นแต่ต้องการพักสินค้าเป็น ๆ คุ้ง ๆ ค่อยตั้งแต่เกือบแม่น้ำคึม จนถึงดอน กันยายน เพราะเป็นเวลา ที่เรือกำปั่นสามารถแล่นมาได้ เพียงเวลานั้นในยี่หนิง. ในสมัยนั้นพ่อค้าคงสถานที่ไว้สินค้าตรงแผ่นดินที่แคบเพียง ๓๐๐ พด เท่านั้น คือระหว่างถนนกรนกับริมน้ำ. ชาวยุโรปก็อยู่เพียงถนนยี่หนิง เกอร์ กับศาลากลาง พวกจีนอยู่ต่อไปทางทิศตะวันตก โรง ทหาร และคูเรืออยู่ทางตะวันออก.

ใน ค.ศ. ๑๘๕๗ ความต้องการจะขยายงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงก่อสร้างสถานที่และทำถนนออกไปหลายสาย ตั้งแต่ที่ลากเชิงเขาจนถึงบนยอดเขา, และสร้างที่ว่าการรัฐบาล ขึ้น ใหม่, สร้าง ซาก สำหรับ สาธารณชน, ถนนที่ตัดผ่านกันหลายสาย เริ่มแต่ที่รายทางตะวันตกจนถึงเรือ จึงเกิดเป็นเมืองใหม่ ขึ้น เรียกว่า เมือง วิกตอเรีย ซึ่งยี่หนิงเป็นเมืองสำคัญของประเทศ เพราะเมืองนี้เท่านั้นมีพลเมืองถึง ๓๐๐,๐๐๐ คน มีการปกครองเป็นรัฐบาล มีการค้าขาย ขนรับอยู่ ภายใต้ร่มธงอังกฤษ และเมืองนี้ตั้งอยู่ทางด้านที่ใต้ริมลมทะเล มีพายุเซาซึง ชนกันอยู่ด้านหนึ่ง เป็นการขังลมร้อนที่พัดมาในฤดูร้อน ตั้งแต่เมษา

จนถึงตุลาคม ซึ่งตามปกติในฤดูนี้ลมค้าเรียกว่า ลมมรสุมในทะเลจีนใต้พัดมาจากทางระหว่างทิศใต้ กับตะวันตกเฉียงใต้

ภายหลังได้สร้างรถรางขึ้นสายหนึ่ง เป็นขบวนรถขึ้นเขา เปิดเดินรับ สาธารณชน เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๘ เป็นต้นแต่ คำยลที่ใกล้ วิกตอเรีย คริสต์ ในเมืองวิกตอเรียบนยอดเขา และค่อย ๆ ลากลงไปเป็นมุม ๙๐ องศา และ ยี่หนิงได้ก่อสร้างต่อไปอีก และเปิดเดินตั้งแต่ วิกตอเรีย จนถึงคำยล แมกกาซีน ซึ่งมี หมู่บ้าน หนาแน่น และทางก็ค่อย ๆ สูง ขึ้นไปตั้งแต่ ๘๐๐ พด ถึง ๓๐๐๐ พด ยาวเวลาขึ้นเรือนที่อยู่บนยอดเขามิเมซซ์ที่คลุมมิกติก.

จากศาลากลางของ เมืองไปทางตะวันตกราว ๑ ไมล์เศษ เป็นที่รายประกองด้วยลำธารชื่อว่า วองโนซง เป็นสถานที่อันวิเศษและสะอาด ในลำธารนั้นมีน้ำไหลช้า ๆ ในฤดูหนาวแต่ในฤดูฝน ฝนตกทำให้น้ำในลำธารไหลแรงมาก. ยี่หนิงแดนทางปาก ตะวันตกของลำธารเป็นที่ฝังศพ ของ พวก ที่ไม่ใช่ ชาตินั้น, แยกเป็นแห่ง ๆ ไม่ปะปนกัน คือยี่หนิงเป็นที่ฝังศพของพวกแขกมละหะหมัก, ต่อไปเป็นที่ฝังศพของพวกฝรั่ง โรมันคาตอลิก และ โปรเทสแตนต์, พวกแขกอินเดียและ แยกป่าช้า ลากตรง ข้ามลำธารออกไปเป็นหมู่บ้านของชาวอังก

กฤษฎีกาก่อนอีกยาวไป มีสนามแข่งม้า มี
สนามกีฬา มีปากแม่น้ำที่ยื่นออกไปจากสถาน
นี้ไปทางตะวันตกเป็นที่ฝังศพของพวกจีน.

ที่ล้าซารันแค แรกเป็นสถานที่สำหรับเรือ
กำปั่นจากประเทศอังกฤษมาพักและ มีบ้านพัก
ด้วย, มีฝนตกเป็นฤดูคือตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน
จนถึงมีนาคม เดือนที่ตกเดือนละ ๓.๗๘๘ นิ้ว
กฤษ แต่พายุภาคกลางกันยายน เดือนที่ตกเดือน
ละ ๓๓.๒๓๒ นิ้ว อังกฤษ จึงได้ทำท่าซึ่งนำในลำ
น้ำสำหรับการประปาเพื่อส่งน้ำไปใช้ทั่วไป.

ห่างจากท่าล้าทางเหนือเหนือเมืองวิกตอ
เรียออกไป บ้านเรือน ของประชาชนต่าง ๆ
ได้อาศัยน้ำจากบ่อใหญ่ที่ซอโฟลัม กับ
บ่อโททัม ซึ่งอยู่ทางใต้ของเกาะ โดยวิธีการ
ประปาเช่นนี้ จึงมีน้ำที่ใช้ได้อย่างบริบูรณ์
ตลอดปี จากฟ็อกโฟลัม ซึ่งเป็นบ่อที่แรกสร้าง
ขึ้นได้ฝังท่อใหญ่ไปโดยรอบ และไปทิ้งเอา
ทางตะวันตกของเกาะและ ทำท่อโค้งข้ามไป
ส่วน บ่อโททัม นั้นได้ฝังท่อเจาะอุโมงค์ลอด
ใต้เขาขาวถึง ๒๓๕๐ หลาไปทางเหนือ และ
ขุดวางท่อไปตามข้างถนนและข้าม สะพานอีก
ยาวไปไกลจนสุดเขตหมู่บ้าน.

กิน แคน แห่ง ๓ ที่อยู่ตรงข้ามกับบ้าน
เหนือของเกาะฮ่องกงคือแหลมเกาลูน (หรือ
เกาลูน) เป็นกินแคน อยู่บนฝั่งทวีป. เกาลูน

แต่เดิมไม่ได้รวมอยู่ในหนังสือสัญญาทางพระ
ราชไมตรีระหว่างอังกฤษกับจีน อังกฤษได้
ทำสัญญาเช่าจากจีน เมื่อ ค.ศ. ๑๘๖๐ เป็นเนื้อ
ที่แต่เดิมเพียง ๔ ตารางไมล์เท่านั้น ภายหลัง
ได้อาณาเขตที่ใหม่อีกหลายตารางไมล์ ต่อมา
เมื่อเดือนตุลาคม จึงได้ ตก เป็นสิทธิแก่ ราช
อาณาจักร อังกฤษตาม สัญญาที่ตกลงกัน. ที่
แหลมเกาลูนนั้นอังกฤษได้ สร้างเรือสำหรับเป็น
ที่ซ่อมเรือและต่อเรือกลไฟ มีท่าเรือ มีบ้าน
เรือนค้ายาง และตามบริเวณใกล้ ๆ สำหรับ
ตากอากาศในฤดูร้อนด้วย.

ตามข้อความในหนังสือสัญญา ทาง พระ
ราชไมตรีระหว่างอังกฤษกับจีนจะยืนยันกันนั้น
เกาะฮ่องกงต้องตกเป็นสิทธิแก่ราชอาณาจักร
อังกฤษ เหตุผลที่กล่าวไว้ในสัญญาซึ่งมีข้อ
ความว่าถึงการ ที่จีนยอมยกให้แก่อังกฤษนั้น
มีว่า “เมื่อเป็นการจำเป็นโดยแน่ชัด และ เป็น
ความปรารถนา อันยิ่งแล้วว่า ถ้าคนในบังคับ
อังกฤษ ต้องการทำเรือสำหรับเป็นที่พักเรือ
และซ่อมแซมเรือเมื่อใด และ สำหรับเก็บ
สรรพสิ่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์นั้นแล้ว ก็มิได้”
สำหรับกิจการในเรื่องกำปั่น อังกฤษจำเ
นต้องมีท่าเรือ, ฮ่องกงเป็นที่เหมาะที่สุดสำหรับ
กิจการนี้ และในอ่าววกมันลากทริมฝั่ง ตั้งแต่
๖ ถึง ๘ ฟาทัม และเป็นที่ยกย่องมากที่สุดทุก ๆ

ถูก แต่ลมพายนนี้เรียกว่าลมไต้ฝุ่นซึ่งนาน ๆ จะมีสักครั้งหนึ่ง ถ้าเกิดขึ้นคราวไรย่อมทำความเสียหายให้มาก เช่นเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ค.ศ. ๑๘๖๖ ภายใน ๒ ชั่วโมงเท่านั้น ไต้ฝุ่นทำลายเรือใหญ่น้อยต่าง ๆ ที่จอดอยู่ในอ่าวเสียเป็นอันมาก คือเรือกลไฟ ขนาดใหญ่ ทำลายไป ๖๘ ลำ เรือสำเภาจีน ๖๕ ลำ เรือลำเล็ก ๕๔ ลำ เรือกลไฟ ขนาดเล็ก ๗๐ ลำ เรือแจวเรือพายอีกเป็นอันมาก. ถ้าตามประวัติแล้วอ่าวนี้เป็นอ่าวภัยและสงัดคลื่นลมที่พัดในโลกล. ในวันปรกติมีเรือกลไฟแล่นไปแล่นมา สิ้นสิ้นเหลือคณาทังเข้าและออกจากอ่าว. ในสมัยโบราณนี้ เรือกลไฟที่แล่นมาทางขรพทิศก็มาหยุดอยู่เพียงช่องก่งเท่านั้น ไม่ได้ไปไกลต่อไปอีก. แต่ครั้นมาถึงสมัยที่ขลุกลองสือระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปเอเชีย และเปิดให้เป็นทางสาธารณะ เมื่อ ค.ศ. ๑๘๐๘ แล้วเรือกลไฟจาก ประเทศใน ทวีปยุโรป มาทางตะวันออกมีมากขึ้นและเร็วเข้า จึงได้มีท่าเรือไกลออกไปถึงเมืองเซียงไฮ้ ในประเทศจีน และถึง ประเทศญี่ปุ่น เหตุฉะนั้นจึงทำให้ช่องก่งเป็นศูนย์กลางแห่งเรือกลไฟทั้งจีน และเป็นตลาดที่สำคัญในวันออก.

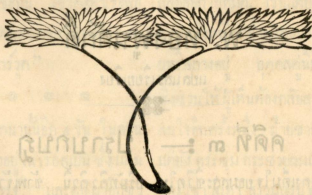
ที่ช่องก่งนี้ พ่อค้าชาติต่าง ๆ คำขายได้โดยสะดวก โดยอังกฤษยอมให้ชาติต่าง ๆ

มีฐานะและสิทธิเท่าเทียมกับอังกฤษตั้งแต่แรกมา ช่องก่งจึงเป็นแหล่งที่การค้าขายอย่างฟรีเทรท (Free Trade) และเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว การค้าขายอย่างฟรีเทรทนั้นยกเว้นไม่เฉพาะการเก็บภาษีสินค้าเท่านั้น ยกเว้นจากการบังคับและตรวจตราใดๆ ทั้งสิ้น สินค้าเข้าและขาออก การที่อังกฤษยอมให้ชาติอื่นๆ คำขายได้ทั่วกัน ซึ่งถึงแม้สินค้าของชาติอื่นจะแข่งขันกับสินค้าของอังกฤษก็อังกฤษก็ห้ามจำกัดอย่างใดๆ ไม่, ครั้นกันข้ามกลับส่งเสริมให้คนชาติอื่นเอาใจใส่ในการค้าขายของตน คนจีนจึงมีหลักฐานและตั้งตัวเป็นคนมีอำนาจได้เป็นอันมาก แม้ในอาณาเขตของจีนเองซึ่งแต่เดิมไม่มีคนอยู่ ก็ชวนกันมีคนเข้าไปตั้งหลักฐานอยู่ ถึง ๕๕ เมือง เช่นที่ฮก & เปอร เซนต เป็นชาติอื่น เพราะช่องก่งมีความเจริญและ ทั้ง สุก ครก ครน และ ทั้ง สะทวงในการค้าขายต่างๆ จึงทำให้ คนจีนเข้ามาอยู่เป็นพลเมืองของช่องก่งมากขึ้นทุกที มีคนจีนเป็นพ่อค้า ตั้งร้านและห้างขายผ้าแพรผ้าค้ายกับของอื่นๆ และส่งไปขายทางประเทศจีนตอนใต้, คนจีนเป็นพ่อค้าย่อย และเป็นนายห้าง เป็นนายช่าง เป็นกรรมกรเช่นเป็นคนใช้ และทำการกุลต่างๆ สะทวงแก่การหาเงินเลี้ยงชีพทุกอย่าง.

โรงงานหัตถกรรมทำสินค้าต่าง ๆ ก็มีมาก เช่น โรงทำปูนซีเมนต์ โรงทำเชือก โรงงานต่อเรือ โรงฟอกน้ำตาล โรงปั่นฝ้าย โรงทำสีย้อม โรงทำเครื่องแก้ว โรงทำไม้ชักไฟ และโรงงานอย่างอื่น ๆ อีก โรงงานต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับของคิยมาจากต่างประเทศทั้งสิ้น เช่น ยานสำหรับทำเชือกส่งมาจากมะนิลา น้ำตาลแว่นที่ส่งมาจากชวาและฟิลิปปินส์ แล้วทำเป็นสินค้าส่งไปขายประเทศอื่นต่อไป.

เนื้อที่ของเกาะฮ่องกงมี ๓๒ ตารางไมล์ ถ้ารวมเกาะลันและ อาณาเขตคตใหม่ เข้าด้วยเป็น

๓๑๓ ตารางไมล์ มีพลเมือง (เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๓) ๖๒๕,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้ ไม่ใช่คนจีน ๑๒๕,๕๐๐ คน. วิกตอเรียเป็นเมืองสำคัญมีพลเมือง ๓๒๐,๐๐๐ คน อาณาเขตคตใหม่มีพลเมือง ๑๕,๐๐๐ คน. ฮ่องกงเป็นที่พักรักทัพเรืออังกฤษประจำภาคทะเลจีนด้วย ตั้งแต่จีนเกิดระหองระแหงขึ้นกับอังกฤษคราวนั้น การค้าขายที่ฮ่องกงรุ่งโรยไป. ที่ทำการบริษัทจีนเรือก็ย้ายไปตั้งที่นครหลวงตั้งหลายบริษัท ในเวลานั้นคนจีนจะออกจากประเทศจีนไปต่างประเทศก็ต้องมีหนังสือเดินทางด้วย ซึ่งแต่เดิมไม่มี.

๑๒๒. สิ่งซึ่งเป็นแม่เหล็กดึงดูดท่าน ให้จมดิ่งลงสู่ฐานะฝ่ายต่ำ นับว่ามีอยู่มากหลาย ส่วนสิ่งซึ่งจะเหนี่ยวรั้งท่าน ให้ก้าวหน้าขึ้นสู่ฐานะฝ่ายสูง เป็นของหายากแท้.

นักสืบใหม่

พ. ทองพูนศักดิ์

แปลและเรียบเรียง

คดีที่ ๓ :— ปราบกบฏ

“ฉันคิดว่าเธอคงเต็มใจ ยอมสละชีวิตในเมื่อจำเป็นได้กระมัง, นายเครทตัน” นายเคเวนหันมากล่าวแก่ข้าพเจ้า

“การต่อสู้ กับ จาระ บรุษในสมัยมหาสงคราม เคยนำชีวิตผมเข้าคุกขังขึ้นหลายครั้งแล้วขอรับ” ข้าพเจ้าตอบอย่างแข็งขัน กล่าวโดยน้ำเสียงจริงจัง ข้าพเจ้าเข้ามาทำงานใน

บริษัทคิว คิวนี้ ข้าพเจ้าไม่ต้องการจะมาเป็นเสมียนเขียนหนังสือไปวันหนึ่ง ๆ เลย เมื่อได้ฟังคำถามเช่นนั้น ข้าพเจ้ารู้ได้ทันทีว่า นายข้าพเจ้าคงจะใช้ ให้ข้าพเจ้าไปผจญภัยเช่นนี้แน่แล้ว

“ดีมาก, ถ้าเช่นนั้นอย่าขวนขวาย เธอต้องไปเอาหนังสือเดินทางมา ฉันจะให้หนังสือสำคัญ,

เธอไป เพื่อจะให้กิจการเร็วขึ้นแล้วลงเรือ
คืนนั้น ข้ามไปปารีส ไปขึ้นรถไฟ ก่อนพรั่ง
และต้องไปให้ถึงแทนเยยเร็วที่สุดที่จะเร็วได้
ที่นั่นเธอจะพบชายคนหนึ่งชื่อเควิส ซึ่งเธอ
จะคงเชื่อฟังคำสั่งของเขาทุกอย่าง และ
เธอจะต้องระวังตัวให้ดี คนก่อนเธอชื่อฮาร์วัก
มีผู้ปลูกแต่งตายมิดกลางหลัง”
ข้าพเจ้าสนใจ ทำให้น่าเป็นปริศนาเพื่อให้
ทราบว่าข้าพเจ้าไม่พ้อง ตามว่า

“และผมจะพบ นายเควิสผู้นี้ได้อย่างไร
เล่าขอรับ?”

นายเคเวนบัม ตอบว่า
“ไม่เป็นไรบอกชื่อนั้น เขาจะหาเธอพบ
เอง เพราะฉันจะโทรเลขบอกเขา ไปว่าเธอ
จะมาทำหน้าที่แทนฮาร์วัก”

◎ ◎ ◎ ◎ ◎

ภายหลังการสนทนานั้นอีก ๔ วัน ในตอน
บ่าย ข้าพเจ้าก็ได้มาอยู่ในเรือสเปน ซึ่งแล่น
โคลงอย่าง ฉลาดฉกรรจ์ และต่อมาอีกชั่ว
นาฬิกาหนึ่ง ข้าพเจ้าก็เข้าไปนั่งอยู่ในห้อง
รับประทานอาหารภายในภัตตาคารซึ่งขึงง้ำ
เหนือพืนน้ำทะเลในจังหวัดแทนเยย ความจริง
ครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรก ที่เกี่ยวกับข้าพเจ้ามา
เหยียบแผ่นดิน ของ ชาว อิสลาม ในระหว่าง
มหา สงคราม ราชการ เคยนำข้าพเจ้ามาที่

โอโยคุปต์ และ ปาเลสตน์ แต่ใน ครั้งนี้ เป็น
การ จ้างกัน กัน แขน ยุโรป มาสู่ อาหรับ ราช
ประเทศโดยรวดเร็ว ทำให้ข้าพเจ้าตกตะ
ถ่วงใจคนอง อะไรเล่าคอยต้อนรับข้าพเจ้าอยู่
ที่นี่? ข้าพเจ้า ไม่ล่วงรู้เลย คำสั่ง ก็มี แต่
เพียงว่าให้ ยอมตนอยู่ในบังคับบัญชาของชาย
คนหนึ่งชื่อเควิส ซึ่ง จะมาทำการ ศึกษาค้นคว้า
ตนเอง ข้าพเจ้าจึงมิได้ ไปเที่ยวสืบถามถึงเขา
จาก คนใน ภัตตาคาร เพราะเห็นว่าเป็นการ
เปล่าประโยชน์

ในท้อง รับประทานอาหาร นั้น นอกจาก
พวกมาใหม่ พวกที่รับประทานอิ่มแล้ว พวก
กลับออกไปหมด เว้นแต่บุคคลคนหนึ่ง เป็น
ชายหนึ่งหญิงหนึ่งยังคงนั่ง ตมกาแฟพลางสน
ทนหรือพลางอยู่ บุคคลคนนี้มีลักษณะบางอย่าง
ซึ่งชวนให้สังเกตเห็นต้องกลับสายตามากกว่าความ
สนใจอีกครึ่งหนึ่ง ฝ่ายชายอยู่ในวัยกลางคน
แต่ยัง กระชุ่ม กระชวยลมและ หวนคางแพะ
ของเขา สีเทา สวมแว่น ตา เทียว ข้าง ชาย
ลักษณะรูปร่างและอาจักักิวิยายออกให้ทราบว่า
เป็นนายช่างผู้ชำนาญในทางจิตรกรรม และ
ข้อ อีกรวม อีก ข้อหนึ่งก็คือ ข้าพเจ้ารู้สึก
เหมือนว่าเคยพบเขาในที่ใดที่หนึ่งมาก่อนแล้ว
แต่จะเพียรนึกสักเท่าใด ก็ดี ข้าพเจ้าก็หาพบ
ความจำขึ้นมาก็ได้ไม่

สหายของเขาเป็นสตรีแรกรุ่นฉิวโฉมวไล
วิมลปากแดง, ผมหำ, ตาคม, เจ้าหล่อนใช้
สหายจ้องอยู่ที่ชายคนนั้นตลอดเวลา และ
โหล่ของเจ้าหล่อน ก็คอยเอียง กระแฉะเขาอยู่
เสมอ หรือจะเป็นยั่วสาวตึงพมขรสมาศกัน
กระมัง? แต่ข้อที่เจ้าหล่อนจะรักเขาหรือไม่
นั้น ไม่เป็นปัญหา เจ้าหล่อนรักเต็มหัวใจทีเดียว
และ ชายผู้นั้น ก็รักเจ้าหล่อน ด้วย นัยน์ตา
ของข้าพเจ้าสังเกตไม่น่าไว้วางใจได้เลย

อย่างไรก็ตาม, ข้าพเจ้า ไม่ได้มายัง
จังหวัดแทนเยยเพื่อสำรวจค่ายสาวในระหว่าง
มขรสมาศของเขา และ ใน ระหว่างเวลาที่เขาส
จะสยหัว ข้าพเจ้า พยายาม ข้าพเจ้า คิดว่า ไม่มี
อะไรที่ข้าพเจ้าจะเที่ยว ไปให้รู้จัก ถนนหนทาง
ในจังหวัดนั้น เมื่อวันพุธที่ทานอาหารเสร็จ
แล้ว ข้าพเจ้าก็ลุกเดินออกมาเพื่อจะทำกิจที่
ค้างใจไว้ เฝื่อนสวนกับหญิงชาวฝรั่งเศสผู้ม
หน้าท่อนเรียบคนทีมาพัก ข้าพเจ้าจึง ไถลตาม
ซอก ชายผู้นั้น โดย แกล้ง ทำเป็นว่า ข้าพเจ้า
จำได้คล้ายคลึงคล้ายคลา เกรงว่าเมื่อไปทักเข
าก็กลัวจะผิดตัวไป

“ม. แวนโรนกับภรรยาของเขาคะ เขา
เป็นนัก วาดเขียน มาพัก เขียนภาพ ที่ จังหวัด
แทนเยยมานานแล้ว”

“ขอยืมใจ” ข้าพเจ้าพูด “ถ้าเช่น

นั้นฉันก็จำลึก ฉันไม่เคยรู้จัก ม. แวนโรน
เลย”

อันที่จริงข้าพเจ้าก็ไม่รู้จัก ม. แวนโรนที่
ไหน แต่ขณะที่ข้าพเจ้าเดินไปตามถนนแคบ ๆ
ไปด้วยกระเบื้องขรุขระ ไม่เรียบร้อย ตามข้าง ๆ
มียอดสให้ว่า มึงด้วยกระเบื้อง สีเขียวอ่อน ต้อง
แสงอยู่แฉวยด้วยท้องฟ้าสีครามนั้น ข้าพเจ้า
อดนึก ถึงเขาไม่ได้เลย ข้าพเจ้า เคยพบเขา
ที่ไหนหนอ?

◎ ◎ ◎ ◎ ◎

ข้าพเจ้าไปลงลานแห่งหนึ่งซึ่งมีชื่อว่าไซ
โคชิโก หรือ “ตลาดน้อย” อากาศเวลานั้น
ร้อนกลุ้มถึงกับอยู่ในเตาอบ, ข้าพเจ้าจำต้อง
หย่อนกายลงนั่ง ที่เกาอี้หวายหนึ่ง ที่ร้านกาแฟ
เล็ก ๆ และเรียกกาแฟมาดื่ม เพราะเห็นว่า
ยังมีเวลาอีกเล็กน้อยกว่าพระอาทิตย์จะลับไปพอ
ที่ข้าพเจ้าจะสำรวจจังหวัดนั้นได้ ข้าพเจ้า
นั่งคู่แฝดสนที่โหล่ไปเรื่อย ๆ ข้าพเจ้า มีเหล่า
พ่อค้าขายพรมและขายขนยาว, ยังกังขำและ
ยังกั๊กเดิน เท้าขึ้นเปรมกับพวก อีกขาจร ที่ร่าง
กายไม่เต็มประกอย ซึ่งเป็นที่น่าวังเกียจอย่างยิ่ง

ขอทานคนหนึ่งรูปร่างสูง, ทนวกเครียวาว
สวมเสื้อคลุม สีเขียวและ หมวกสีแดงเดินผ่าน
ข้าพเจ้า ครั้นข้าพเจ้าเงยขึ้นดูหน้า เขาก็
อะไรอย่างหนึ่งผายน โตะของข้าพเจ้า แล้ว

ก็เดินไปขอทานคนอื่น ข้าพเจ้าก็มองมอญ ด้วย ความ ปลอดภัย เห็น เป็น เศษ กระ ทาก ชื่นทนงพวยเป็นก้อนกลมเล็ก ข้าพเจ้าก็คลอกก มีหนังสือเขียนไว้ว่า “ตามมา...แล้ว”

เอาละซี, การผจญภัย ของข้าพเจ้า เริ่ม ต้นละ ! ข้าพเจ้าโยนเหรียญเปลือยไถ่เงินไต่ เป็นค่ากาแฟ, แล้วก็ออกเดินแยกไปอีก ฝั่งคนเหล่านั้น คอยระวังไม่ให้หมีพวกสกปรก สดุ้งตกใจ ๗ เคลื่อนไป ข้างหน้า ข้าพเจ้านั้น หายไปจากสายตาได้ และข้าพเจ้าต้องทิ้ง ภาระให้ห่างไว้ ด้วย เพราะไม่ให้ผู้อื่นเกิด ความสงสัย เพราะตามอาการที่เขาสงสัยนั้น เขาก็จะถามอะไรก็ตอบเสียหมดแล้ว เขา เดินไปตามถนนเงียบสงัดหลายสาย ในที่สุด ก็หายผลย เข้าไปใน ประตู ย่านหนึ่ง ข้าพเจ้า ไปถึง, เห็นเป็นบรรดาคนเล็ก ๆ อยู่มาก กระจุกอยู่ตรงริมตลิ่งมาจากห้องชั้นบนจนเจต ถนนใหญ่ ข้าพเจ้าจึงตามขึ้นไป, พอสุด บรรดาได้ถึงห้อง ซึ่งค่อนข้าง มืดและ ไม่มี เครื่องคยแต่งอะไรเลย นอกจากมีเตียง กางผ้าหนึ่ง กับ เบาะนอน คลม ด้วย ผ้า ขาก กระรุ่งกระวังเตียงหนึ่ง ขอทานคนนั้นยืน คอยอยู่กลางห้อง พอข้าพเจ้าขึ้นไปถึง เขา ก็ยื่นมือ ออกมาและพูดภาษาฮังกาเรียน อย่างชัด ถ้อยชัดคำว่า “คุณขออะไรที่นั่นหรือครับ ?

ผมไม่เห็นอะไร” ต่อมาอีกสักครู่หนึ่งเราก็กู้กันอย่างสนิทสนม เขาเอ่ยสวัสดีของฮังกาเรียนมาให้ข้าพเจ้าดู และ พาไปนั่ง บน เบาะ ครั้น แล้ว เขาก็ส่งมือเล้าถึง เหตุการณ์ ที่ว่า ข้าพเจ้ามาแทนเขยให้ฟังว่า “มีคนในโมรอกโคเกิดการยุ่งยั้งขึ้นอีกแล้ว คุณก็เคย ได้ยินเรื่อง สงครามชน ต่างศาสนา ย่างแล้วไม่ใช่หรือ ? อันที่จริงเรื่องระหองระแหงระหว่างชนชาวอิสลามกับชาวผิวขาวนั้นมันมานานแล้ว แต่ไม่ลงลามาใหญ่โตขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะแขก ไม่มีความสามารถอีกด้าน กลัวซีไคววองไว และควบคุมพรรคพวกได้ เป็นอย่างนั้นเอง มาครั้นเกิดมีหัวหน้าทีม คุณควมมีอย่างนั้นขึ้นคนหนึ่งแล้ว”

“หัวหน้าคนนั้นคือใครครับ ?” ข้าพเจ้าถาม

“ตามข่าว ที่ผมได้มา กระ ท่อน กระ แทน ได้ความ ว่า ลีโคโมแซมเน่ทือคริสต์ ซึ่งเป็นผู้ วิเศษ ใคร ๆ ที่จะเป็นหัวหน้าในการสำคัญ เช่นนี้ ต้อง เป็นผู้ วิเศษ ทั้ง นั้น และ ครัยแล้ว มี ตาเดียว แต่ไม่มีพวกฝรั่งได้เคยเห็นเขาเลย เขากระทำการไปปรากฏทั่วทุกหนทุกแห่ง และ ชักชวน เลลย กล่อม พวกแขก ปลุกใจ ให้จับอาวุธเข้าต่อสู้กับพวกฝรั่ง เวลานี้หัวหน้าก็ก ย่อม ๆ ในโมรอกโคได้ยอมเข้าอยู่ในอำนาจ

เขาหมกแล้ว

“เรามีทองไปมอรอคโคกันหรือ ?”

“ไม่ต้อง ครับ เจ้าหน้าทีฝรั่งเศสเขาดูแลของเขาเองอยู่แล้ว แต่ในแทนเขยกัน ไม่แห่งใดก็แห่งหนึ่ง ผู้วิเศษสิทิโมแซมเม็คก็คริสต์ซื่อนตัวเทรียม แลนผิง อยู่ เพราะ คนนี้รัฐบาลฝรั่งเศสจึงได้ ทำการอย่างฉลาด, คือโยนกลอง มาให้เป็น หน้าที ของพวกเรายริยทิว คิวนี้ ผมอยากจะให้นายคิว คิวแกมาเองจริง ๆ มัน เป็น งาน สำคัญ เหมาะ สำหรับแกมาก

“คุณจะให้ผมทำอะไรบ้าง ?” ข้าพเจ้าถาม

“เดี๋ยวครับ ผมจะเล่าให้คุณฟังอีกหน่อยก่อน การงานใหญ่โตเช่นนั้น ย่อมต้องมีอาชญาใช้ เช่น ยืนและกระสุนปืนกัน ผมสงสัยว่า สภาพพระชนกหนึ่ง ที่อยู่ใน ถัก ตาคารเกี่ยวกับคุณเป็นผู้ทำการส่งอยู่ นั่นแหละผมต้องการให้คุณคอยระวังรักษาคนนั้นไว้ ให้ดีที่สุดที่จะทำได้ และขอให้ระวังตัวของคุณด้วย คุณ ก็ทราบ แล้ว ไม่ใช่ หรือว่า ชาร์ล ได้ รับเคราะห์อย่างไร ผมพบเขาอนคายอยู่หน้าประตูบ้านผมเอง ผมเลยต้องย้ายที่อยู่ตั้งแต่บัดนั้นมา ต่อไปนี้คุณไม่ควรมาที่นอก ถ้ามีข่าวคราวอะไรก็ส่งให้ฮอว์ คนใช้ ในร้าน

กาแฟที่ผมพบคุณก็แล้วกัน เขาทำงานอยู่ในกองตำรวจลี้ฝรั่งเศส”

“ส่วนชาย ที่อยู่ใน ถัก ตาคารเกี่ยวกับผมเล่า เขาเรียกตัวของเขาวากระไรครับ ?”

“ม. แวน โรน, และ แสดงตนว่าเป็นนักวาทภาพชาวฮอลันดา ถ้าคุณสงสัยข้อจริงของเขาได้ ก็จะมีประโยชน์มากขึ้น”

“ผมเห็นเขาในถัก ตาคารแล้ว” ข้าพเจ้าพูด “และรู้ สักว่าเคยพบเขามาแล้วครั้งหนึ่ง แต่จะเป็นที่ โทมนั้นผมนึก ไม่ออกเลย”

“นั่นแหละครับ เขาน่ากลัวอยู่ คุณจะต้อง ใช้ความสามารถของคุณ ทั้งหมดต่อสู้กับเขา อ้อ ! คุณพบภาษาอาหรับได้หรือเปล่า ?”

“ได้เล็กน้อยครับ ผมจำ ได้ ย่างข้างคำคุณะที่ ไปอยู่ใน โยคุปต์ และปาลีสโคน์ เมื่อครั้งมหาสงคราม” ข้าพเจ้าตอบ

“ภาษาที่นั้น ไม่เหมือนกันที่นั่นทีเดียว แต่ก็ เป็น ประโยชน์อย่าง ส่วนผมนั้น นับว่าพูดได้ ก็พอใช้ จึงได้ปลอมตัวเป็นชาวอาหรับซึ่งมาจาก แอลเบียส นายคิว คิวเองปลอมตัวและพูดได้เหมือนแขกแท้ ๆ ที่เกี่ยวข้อง ถ้าผมจำ ไม่ผิดก็เหมือน แกเป็นชาว ผิวขาว คนเกียวกี ยากขึ้นปลอมตัวเข้าไปในเมืองมโลอีกรัส ซึ่ง เป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาหมักก็ได้ คุณพบภาษาเยอรมันได้หรือไม่ใช่หรือครับ ? ที่สำนัก

งานเขายกมาเช่นนั้น”

“ครี” ข้าพเจ้า ทอย รับ “ผมเคยไป
ศึกษาวิชาในประเทศเยอรมัน”

“คุณจะได้เห็นว่าคุณได้ประโยชน์จากภาษา
นั้นมากทีเดียว” เขากล่าวเช่นนั้น ๆ

“โอ๊ะ!” ข้าพเจ้าอุทานด้วยความปลาบ
ใจ “คุณคงไม่หมายถึง.....”

“ผมไม่ได้ หมายถึง อะไรก็ได้ แค่นั้น
แหละ คุณตรองดูเองก็แล้วกัน ถ้าโมรอกโค
เกิดกบฏรัฐบาลฝรั่งเศสขึ้น ข้าพเจ้าเล่าจะเป็น
ผู้ได้เปรียบในกิจการทั้งปวง แต่อย่างไรก็ตาม
นั้น ไม่เกี่ยวกับเรา ชะระของเราคือจะต้องสืบ
หาคนตาเดียวที่นามว่า ลีโมแฮมเม็คคิวิสต์
ให้ได้ และถ้าจำเป็นจริง ๆ ก็จะต้องลักเอา
เขาไปซ่อนหรือส่งยปากคอเขาเสีย ผมทรา
ยแน่นอนว่านายแวน ไวน์ รีเรองชายคนนั้นคิ ฉะนั้น
คุณพยายามให้ติดแล้วกัน”

ความ ร้อน อัน แกร่งกล้า ได้ ยืน เทา ลง
เล็กน้อย ขณะที่ ข้าพเจ้า เดินมา ตาม ถนน
แคบ ๆ ยัง โช โศ โศ โโก ครั้น เลยมานที่น้อยจน
จะ ถึง ประตูตึกสูงซึ่งมองเห็นทะเลได้แต่ไกล
นั้น ข้าพเจ้า ได้ เห็น ภาพ ปลาบ กล่าวกอ
รดยนคร คนหนึ่ง ชิง มาจาก ที่วนา มหายศ ที่
ถนนจะ ไปที่ตึกอาคาร แล้วก็มีสภาพสตรีสอง
คนกำลังลงมา คนแรกเป็นหญิงชรา รูปร่าง

สูงใหญ่ คลุมหน้าด้วยผ้าหนาและสวมเสื้อ
กันฝน เดิน กระ โผล่ก กระ เผลก ต้อง อาศัย
ไม้เท้ายัน ส่วนสหายของแกอีกคนหนึ่งนั้น
ขณะที่กำลังจากรถได้ หันหน้าอันงามพร่งมา
ทางข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคิดว่าหัวใจจะหยุดเต้น
เสียด้วยความตื่นใจในทันทีแล้ว เจ้าหล่อน
คือ วิโรนิกา แม่สาว แซตเทิซเวคแท้ ๆ ที่เคย
แต่ในครั้นนั้นเอง ข้าพเจ้าก็ได้สติและรู้ ตั
วว่าข้าพเจ้าผิด สตรีสาวนั้นได้ปลดผ้าคลุมผ
ลง ทำให้ข้าพเจ้าเห็นผมสีทองของเจ้าหล่อน
ซึ่งต่าง กันไกล กับผมสีดำ ของ นางสาว แซต
เทิซเวค และ อากิ กิริยา อัน รื่นเร้ง ยิ้ม แยม
แจ่มใสและช่างพูดของเจ้าหล่อน ก็ต่างกับ
อาการ สงบ เงียบ ขรึม ของ นางสาว แซตเทิ
ซเวคมาก

“มาซิคะคุณแม่” เจ้าหล่อนพดพลง
หัวเราะอย่างร่าเริง สำเนียงเป็นอเมริกันชัด ๆ
“นี่ยังไม่ใหญ่โตอีกหรือคะ ? ก็ฉันคิดว่า
คงเป็นนักตึกอาคารที่ที่แน่นอน” แน่แล้ว, ไม่ใช่
นางสาวแซตเทิซเวค ! เพราะนอกจากสีของ
ผมและอากิ กิริยาซึ่งตรงกันข้ามแล้ว ยังมี
ข้อพิศจน์อีก ข้อหนึ่ง คือ ข้าพเจ้า ได้ มา ยัง
จังหวัดโคนโดยทางลัดที่สุกและเร็วที่สุด และ
เมื่อออกเดินทางนางสาวแซตเทิซเวคก็ยังอยู่ใน
สำนักงาน ที่ศาล ชัยคดีกลลล เมื่อเป็นเช่นนั้น

สตรีซึ่งมาจากที่อื่น จะเป็นเจ้าหล่อนได้ อย่างไรเล่า ? แต่ ขณะที่ ข้าพเจ้าเฝ้าตาม สตรีทั้งสองเข้าไปในภัตตาคารนั้น ข้าพเจ้าอดทนถ่วงหน้าทีคล้าย นางสาว แซตเทิซเวต ไม่ได้เลย และพยายามเป็นอย่างดี ที่จะหักใจมิให้ไผ่ฝน ถึงวงหน้าทีเครื่องขมิ้นในลอนดอนนั้นเสีย เพราะ นายเคเวนคืนเคเวนแก่ไม่ได้ จึง ข้าพเจ้าให้มา ผลรักกับคน ของแก่ และ เมื่อ นกถึง กิริยาของเจ้าหล่อนที่แสดง อย่างเครื่องขมิ้น โดย ไม่มีเยื่อ โยคข้าพเจ้าอดทนทำให้ ข้าพเจ้านักเยาะตัวเองอย่างขื่นขม

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ข้าพเจ้า เสด็จเข้าไปในห้อง นั่งเล่น ในภัตตาคารซึ่งตกแต่งอย่างแบบชาวตะวันตก และมองเห็น นายแวน โรน นั่งอ่าน หนังสือพิมพ์อยู่ ที่นั่นเองความ จำทั้งหลายเหล่านี้มาสู่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเคยได้เห็นเขาในห้อง โต้วสนจาระบุรุษในพระนครลอนดอนนั้นเอง ชั่วขณะ สติปัญญาถูกจับฐานเป็นจาระบุรุษ แต่หลักฐาน ที่จะทำให้เขาถูกยิงเข้านั้นไม่เพียงพอ จึงเป็น แต่ถูกจำคุกไว้เท่านั้น

ความคิดอย่างหนึ่งยังเกิดแก่ ข้าพเจ้าขึ้นทันที ใน กระเช้า ของ ข้าพเจ้า มี นาฬิกาพกเรือนหนึ่ง ซึ่งมีตัวเลขสลักไว้ข้างใน พวกจาระบุรุษ เขอมนั้น เคยใช้ เป็น สัญญาให้รู้ว่า

เป็น พวกเดียวกัน เอเยนต์เขอมนั้น คนหนึ่งต้องโทษ จึงให้นาฬิกาเรือนนี้ แก่ ข้าพเจ้า เพื่อเป็นทรัพย์สิน ในการช่วยเหลืออย่างอื่นของข้าพเจ้าทำนองเขา

ข้าพเจ้าเดินเข้าไปใกล้เขา และถามเวลา เป็นภาษาฝรั่งเศสอย่างสุภาพ ขณะที่ข้าพเจ้าถาม ข้าพเจ้าได้นาฬิกาไว้ด้วย และแกล้งให้เขาเห็นเลขข้างใน ฝ่ายเขาก็ควักนาฬิกาออกมาและเขี่ยขึ้นโดยไม่ทันคิดทำให้ข้าพเจ้าเห็นเลขข้างใน ซึ่งเหมือนกัน ของข้าพเจ้าไม่มีผิด ขณะที่เขาเห็นเลขของข้าพเจ้านั้นสีหน้าของเขาแสดงความปลาบใจเหมือนกัน

“วอลเดนเน็ค” ข้าพเจ้ากล่าวพลางยิ้ม “ซีไฮเซน ?” เขาถามด้วยความไม่ไว้วางใจ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเขาเสียใจในการที่เขานาฬิกาออกมาให้ ข้าพเจ้าเห็นโดยไม่ตั้งใจ “ซีวาล” ข้าพเจ้าตอบชก สัมมคติ ของข้าพเจ้า พลางนั่งลงบนเก้าอี้ข้างเขา เขา มองจ้องข้าพเจ้า และสงสัยให้ต่ำลงพูดเป็นภาษา เขอมนั้นว่า “ผมคิดว่า คุณเป็นชาวอังกฤษ”

“ผมเคยไปเรียนวิชาในประเทศอังกฤษ” ข้าพเจ้าตอบ “ลักษณะ ของผมเช่นนั้นได้ทำประโยชน์ ให้ผมมากกว่าครึ่งหนึ่งแล้ว” ข้าพเจ้าพูดแล้วก็ยิ้มเป็นนัย

“คุณมาทำอะไรที่นี่ ?” เขาถามเป็น จะส่งไ้ทันที”

เขายังค้มกลาย ๆ

“คุณรู้ จักคอลยซ์ไหมครับ ?” ข้าพเจ้า เอาชื่อของ คน สำคัญ คนหนึ่งใน กรมสืบราช การลับเยอรมันมาถาม อันที่จริงข้าพเจ้าไม่ เคยพบตัวเขาเลย แต่เคยได้ ยินช้อย

“ครับ, รู้จัก” เขา มอง จ้อง ข้าพ เจ้าเหม็ง

“คุณทราบไหมว่าเขาอยู่ที่ไหนเกียวน ?”

“นั่นเป็นสิ่งที่ผมอยากราย” เขาตอบ

“เขาเป็นคน ชาย ยืนกล สงคราม อยู่ ใน มกวิค” ข้าพเจ้านั่งลงขึ้น “ผมมาทน กเพื่อทำอะ เร่งกันอยู่ คือเป็นตัวแทน ของเขา” ขณะที่เขาพูด ข้าพเจ้าจึงควาเขาอย่าง ไม่สทกสท้าน เขาจึงควข้าพเจ้าอยู่ครู่หนึ่ง และถามว่า

“คุณมีชายเท่าใด ?”

“สองพัน กระบอก ใน ทันที มากน้อย เท่าใดเรียกได้ ทหลัง”

“ส่งที่ไหน ?”

“สุกแต่แค่คณชักรับ, แะร่วนสะเตียบ”

ข้าพเจ้าลอง เรียง ชื่อเขาโดยใจกล้า เขา เหลือมากโดยเร็ว และนั่งอยู่ครู่หนึ่ง และ พกว่า “ก่อนที่เราจะ สนทนากันถึงเรื่องอื่น ๆ ต่อไป ผมต้องการหลักฐานที่คุณสามารถ

“ผมไม่มี ผมเป็นแค่ ผู้แทน ล่วงหน้ามา เท่านั้น ถ้าคุณต้องการผมจะ โทรเลขไปมกวิค นำเครื่อง พิสูจน์ มาให้เห็น” ข้าพเจ้าตอบ แต่ใจทวนว่าเรานั้นจะ ไปยติแค่ไหนกัน

“ถ้าเช่นนั้นเอาไว้พักกันเวลาคุณ ได้มา แล้วดีกว่า” เขาพูดอย่างสุภาพแล้วกลักรขึ้น กล่าววว่า “ในระหว่างนี้ —” เขาทำ ะหีสัญญาอย่างหนึ่ง ควบ นวมือ ซึ่ง ข้าพ เจ้าไม่ทราบ ความหมาย เลย แล้วก็ ออก จาก ห้องไป

ข้าพเจ้านั่งงครุ่นคิดอยู่นาน ประการ หนึ่งข้าพเจ้าได้ทราบนาม แท้ ของนัก วาภาพ สอลันดาแล้ววว่า เป็น จารกรรม เยอรมัน ช่อ วอนสเติบป์ ไม่ต้องสงสัย และเขาต้องการ จะทำการ ติดต่อกับพวก ชายยืนกลวย อีกประ การหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ ไปแสวง หาแท้ม เข้า ในข้อที่ไม่สามารถตอบะหีสัญญา นั้นได้ สัญญาผมนั้นจะมีความหมายอย่างไรหนอ ?

ข้าพเจ้า ขึ้นไปบนห้อง เขียน รายงาน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น แล้วก็นำไปย้ง ร้านกาแฟไฮโค ส่งให้ อังริชชงแยมมอคอย รัยอยู่แล้ว ควบอาหารรูกันเป็นอันดี แล้ว ข้าพเจ้ากลับมารายปะทานอาหารที่ภัตตาคาร คินนพระจันทร์เต็มทวงทองแสงนวลสว่าง

ข้าพเจ้าออกไปนั่งดูขบวนคาคาฟ้า ซึ่งมองเห็นทะเลและ ส่วนหนึ่งของ จังหวัดไคซุไกเจน ในไม่ช้า แม่สาวน้อยซึ่งข้าพเจ้าเฝ้าเธอว่าเป็นชาวอเมริกัน นั้น ก็ออกมาทัก มารดาของเจ้าหล่อน (ข้าพเจ้าอยู่ใน สมภักตลง นาม แล้วปรากฏชื่อคนทั้งสองว่า นาง เมอร์ลิสและนางสาวออลกาเมอร์ลิส) และพากันไปยืนอยู่ริมลึง กรงมอง ชมภูมิ ประเทศ อย่าง เพลิดเพลิน สักครู่หนึ่ง มารดา ของ เจ้าหล่อน ก็อ้างว้างจะไปเขียนจดหมาย เถิดกระ โผลดกระ ผลึกเข้าประตูไป ส่วนนางสาวเมอร์ลิสคงยืนชะเง้อชมภาพแห่ง อาหรับ ราตรี ประเทศ อยู่ในท่าเฝ้าอยู่ตงเคิม

สักครู่หนึ่ง ข้าพเจ้าเห็น ม. แวนไรน์เดินตรงไปทางเจ้าหล่อน เขาแต่งกายด้วยเครื่องราตรีอย่างปราณีตบรรจง พอเขาเข้าไปใกล้, นางสาวเมอร์ลิสก็หัน มาถามชื่อ ทัก หลงหลั่งซึ่งมองเห็นอยู่แต่ไกลด้วยอาการอันไม่เคียงสา เขาบอกให้เจ้าหล่อน และต่อมาไม่ช้าคนทั้งสองก็คุยถั่งเรื่องราวต่าง ๆ อย่างสนิทสนม ข้าพเจ้าได้ยินเสียงหัวเราะ ของนางสาว เมอร์ลิสดังถึงถึงวาลอยู่เสมอ และสังเกตอาการกิริยาที่เจ้าหล่อนจ้องเขา ก็เห็น ได้ ว่าเจ้าหล่อนไม่มีความ รังเกียจ ใน ตัวเขา ข้าพเจ้า ชักไม่คอยสยบใจ ยบุรุษเช่น วอนสเตียปป์ผู้เป็นบรม

ครู ในทางเล่ห์กระเท่ห์ ๑๘๘ ประการ มาแต่ก่อน ย่อมมีอันตราย ไม่น่าไว้วางใจ สำหรับสาวสวยบริสุทธิ์เช่นนางสาวเมอร์ลิส นัยนนัก ข้าพเจ้าคิดจะ ไปบอกเจ้าหล่อนให้รู้ตัว แต่เข้าใจว่าเจ้าหล่อนคงจะพักอยู่อย่างช้ากว่าวันสองวันเท่านั้น คงยังไม่ถึงกับเกิดเรื่องเสียหายขึ้นเป็นแน่ ขณะที่กำลังนั่งอยู่นั้น ข้าพเจ้าได้เหลียวไปเห็นสตรีสเปนนิช ภรรยา ม. แวนไรน์ยืนร้องกู่ ร้องเอา ร้องเอา สี่หน้าของเจ้าหล่อนเวลาที่โผล่ออกมาต้องแสงจันทร์นั้น ทำให้ข้าพเจ้าสับสนกับความกลัว ข้าพเจ้าเห็นเจ้าหล่อนเอามือ ล้วงลงไปหยิบอะไรอย่างหนึ่งที่ตรงหัวเข้าแต่ในทันใดนั้นละคอนฉานน้อย ๆ ก็ลื่นสลุกลง โขยนางสาวเมอร์ลิสกล่าวคำลาจากสหายใหม่ของเจ้าหล่อนเข้าห้องไป และสตรีสเปนนิชก็หายแวบไปในทันใดนั้นด้วย

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ต่อจากนั้น มาอีก หลาย วัน มิได้มีเหตุการณ์สำคัญอย่างใดเกิดขึ้น ข้าพเจ้าคอยระวังควนสติเป็นอย่างดีทุกคืน เขามีได้พบกัข้าพเจ้าออก และทำ อาการ ประหนึ่ง เขามีเคยพบกัข้าพเจ้าเลย ข้าพเจ้าคอยหนังสือสำคัญ เรื่อง ขนกลซึ่งเกวส ตั้ง ให้ สำนักงานทางมีทริท ทำปดลม ขึ้นส่งมาให้ ข้าพเจ้า ด้วยความกระวนกระวายอย่างยิ่ง

ตลอดทั้งสัปดาห์นั้น ข้าพเจ้าได้พบกับ
เกวีสเพียงสองครั้ง คือในขณะที่ข้าพเจ้าเดินไป
ตามถนนซอยเล็ก ๆ ก็มีคนพาข้าพเจ้าไปพบ
กับเขาณย่านลับ ๆ ซึ่งไม่ปรากฏว่าข้าพเจ้าเคย
นอกจากพยางค์นั้นแล้ว เราได้ทำการ
ติดต่อกันโดยเขียนจดหมาย ส่งให้คนเดิน
โต๊ะชาวฝรั่งเศสในร้านกาแฟเท่านั้น ตาม
ข่าวเก่าที่เกวีสบอก ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบาย
ใจเลย ผู้วิเศษซิกิโมแฮมเม่ก็ถือควิสสำนัก
อยู่แห่งหนึ่งมาเตือน เราก็ยังสับสนไม่ได้ความ
ทราบแต่ว่าเวลานี้พวกเขาคิด (หัวหน้าพวกแขก)
ต่าง ๆ กำลังปลอมตัวอยุ่กันเข้ามาในเมืองนี้
มากต่อมากแล้ว และมาชุมนุมกันอยู่ตามที่
ต่าง ๆ ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าเกวีส ซึ่งปลอมตัว
เป็นแขก อยู่เสมอ ไปสืบข้อความเหล่านั้น มาได้
อย่างไร ส่วน ข้าพเจ้า สักไม่ได้ทำอะไร
ให้เป็นประโยชน์ต่อคณะเลย เมื่อคิดถึงข้อ
นี้ขึ้นมาข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจยิ่งนัก

ส่วนวอนสเตียปนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นเขา
มีพิธีในข้อใด เขาใช้เวลาส่วนมากของเขา
เที่ยวเขียนภาพต่าง ๆ ในจังหวัดนั้น ข้าพ
เจ้าคอยเฝ้าท่าอาการเขา โดยเกลี้ยกล่อม
ไปเวียนมานาน ๆ ก็มาที่ ๆ เขาเขียนภาพ
เสียที่หนึ่ง ก็เห็นเขานั่งเขียน อยู่ ตลอดเวลา
แต่ ข้อที่ ทำให้ข้าพเจ้า กระวน กระวาย ก็คือ

นางสาว เมอร์ลิส อยู่ กับเขาเขียนภาพเหมือน
กันแทบทั้งวัน ข้าพเจ้าสังเกตกับทั้งสอง
สนิทสนมกลมเกลียว กันเหลือเกิน และคงเป็น
ความประสงค์ของวอนสเตียป ในการที่ชักชวน
เจ้าหล่อน เที่ยวเขียนภาพ ตามสถานที่ต่าง ๆ
เพราะข้าพเจ้าเคยได้ยินเขาชวนเจ้าหล่อนให้
ไปเขียนสถานที่ต่าง ๆ และรับอาสา
จะพาไปด้วย ข้าพเจ้ามารดาของเจ้าหล่อนก็ไม่
เอาใจใส่ทั้งนั้น ข้าพเจ้าเห็นแก่การร่วมกันลัก
ลอบไม่อยู่จนตาพ้ามืด หรือมีคนลักลอบลัก
อยู่ในห้อง ส่วนสตรีสเปนนีชสาวสวยภรรยา
ของวอนสเตียปนั้น ข้าพเจ้าเห็นนั่งใจลอย
โศกถ้าสรค้อย่นแก่ใจเสมอ

วันหนึ่ง ข้าพเจ้า กับ นางเมอร์ลิส เผลอนั่ง
อยู่ด้วยกัน สอง ต่อสอง บนคาเฟ่ แดสรวม
แว่นตาสีเขียวครามและพอกแยงไวท์ที่หน้า
เธอะระ ข้าพเจ้าจึง แอบไป กระซิบเตือนแก่
ในข้อที่ ปลอมตัวแล้วไว้ แต่ลำพัง แกล้งคุย
เธอว่า

“ออกตากองจะระวังตัวไว้เองหรือ” แกล้ง
พูดเสียงหัว เหมือนเสียงผู้ชาย และ แปรเป็น
ชายบ้านนอก “เขายอกฉันว่าสภาพ ยรม
ชาวฮอลันดานั้นก็ส่อนวิธะบายส์ให้ดีกว่าที่
เร้นมากับครุมาที่เดียว”

ข้าพเจ้าก็โหล่โดยที่ไม่สมหวัง และ

เปลี่ยน การสนทนา ไปเรื่องอื่น สำหรับนางสาวเมอร์ลิสเองนั้น ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสได้พูดคุยกับเจ้าหล่อนเลย เจ้าหล่อนมักจะอยู่กับวอนส์เคียป์เสมอ และบางครั้งเขาไปร่วมคุยกับเขาขณะทักทายเขาอยู่ด้วย เจ้าหล่อนพยายามสนทนากับ สตรี สเปนซ์ โดยชี้ หนังสือ คู่มืออย่างกระพริบกระพริบ แต่แม้สาวสเปนซ์หาทอมอะไรไม่ เจ้าหล่อนได้แต่นั่งจ้องค้อย่างอาทรมานวร้าย

ข้าพเจ้ายังเห็น ม. แวนไรน์ กับ นางสาวเมอร์ลิส สนทนากันเพียงไร ข้าพเจ้าก็ยังกังวลเป็นเหตุเป็นผลอย่างเช่นเพียงนั้น และข้าพเจ้าไม่มีงานอื่นใดที่เย็นสบาย จะทำใจของข้าพเจ้าก็ยังผวนเหวี่ยงหมกมุ่น อยู่แต่ในเรื่องนั้นว่าไป พูดถึงก็ขระที่ข้าพเจ้าถูกสั่งให้มาทำข้าพเจ้ายังมีใจทำอะไรให้เป็นมรรคเป็นผลสักอย่างเดียว นายฮาร์วีย์เควระก็รำทรมาก่อนข้าพเจ้านั้น คงไปเสียใจความสำคัญซึ่งจะนำอันตรายอย่างร้ายแรง มาสู่บุคคลบางคนได้ และกำลังจะมายกแก้วสก็งได้ถูกแทงตายทางเบื้องหลัง ส่วนข้าพเจ้านั้นห้ามใครมาข้องแวะด้วยไม่ เวลาข้าพเจ้าเที่ยวชกนชักเข้าถมนั้นออกถมนั้นทั่วทั้งห้วง ก็ห้ามใครเอาใจใส่สักคนเดียว ยิ่งวอนส์เคียป์ด้วยแล้วก็ทำเป็นไม่รู้ ไม่ชี้ ทักด้วย ในเวลาเดียวกัน

เองเควิส ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า การกบฏซึ่งข้าพเจ้ากำลังนอนปรนัยไม่ไว้ กำลังขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว คงจะมีอะไรบางอย่างเกิดขึ้นในแทนเยนในไม่ช้า และชีวิตของมนุษย์เป็นพื้น ๆ ก็กำลังแขวนอยู่ บนยางอย่างนั้นด้วย ถ้าโมรอกโคเกิดกบฏขึ้นเมื่อใด เมื่อนั้นแหละตามชายพรมแดนฝรั่งเศสและเยอรมันคงจะเกิดอันตรายขึ้น กระหิม ธรรมดาควรควรที่ชีวิตมนุษย์ให้ร่วงหล่นผละอยู่ ๆ อีกเป็นแน่ ข้าพเจ้าอยากให้ คิด, คิดมากด้วยตนเองยิ่งนัก เพราะการอันนี้เป็นเรื่องลึกลับที่คงการอำนาจแห่งสติปัญญา อันเดียวแหลมของเขาโดยแท้ถึงแม้เควิสเองก็รับสารภาพว่า เขาแพ้ คิด, คิดหลบลี้ ถ้าจะเปรียบในความสามารถก็เหมือนบิกากับบุตรธิดานี้

◎ ◎ ◎ ◎ ◎

ครั้นแล้วสิ่งแปลกมหัศจรรย์ก็บังเกิดขึ้นซึ่งทำให้ ข้าพเจ้าตกใจสับสนวุ่นวายขึ้น กล่าวคือคนคนหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้ากำลังนอนหลับอยู่มีเสียงใครมาเคาะที่ประตู ข้าพเจ้าลุกขึ้นไปเปิดออก ข้าพเจ้าปลาบใจ เป็นอันมากที่เห็นนางเมอร์ลิสมาขึ้นอยู่ที่ธรณประตู แล้วความปลาบใจของข้าพเจ้าก็จนถึงขีดสูง สุกในขณะที่ได้ฟังเสียงแก่ๆซึ่งไม่ใช่เสียงชาวบ้านนอก แต่เป็นเสียงของชาวอังกฤษแท้

เสียงซึ่ง ข้าพเจ้าจำได้ ว่าเป็น เสียง คิว, คิว นั่นเอง

“ขอฉันเข้าไป ค่ะ” “หนึ่ง” “ได้” “ไหน, นาย เคทตัน?” เขาถาม ข้าพเจ้าขึ้นอย่าง กังวาล เขาเดินเข้ามาในห้อง และ ยึด ประตูโดยมีมือข้างหนึ่งอยู่ที่ประตู เมื่อได้สิ่งที่ต้องการก็ยกมือขึ้น

“ทำไมท่านจึงมาจากที่ตอนใต้ ในวันนี้ เกี่ยวกับแผนมาถึงจากลอนดอนอะไร?” เขา ยืนพละงานนั่งลงบนเตียงและพูดว่า

“เขาส่งเอกสารลับแล้วกระมัง ฉัน ต้องรีบมาเพราะ ได้ข่าวสำคัญเมื่อเช้านี้ ออกเดินทางแล้ว ฉันก็รีบวิ่งมาตามรถในเมื่อ เขากำลังอยู่ในรถไฟที่ออกจากมิดเดิล

“วิโรคาหรือครับ” “อ้อ! ถ้าเช่นนั้น ก็นางสาวแซทเทิลเวทนั่นเอง” ข้าพเจ้าร้อง “ผมเกรงว่า ผมเน้นกันเกินไปละประโยชน์ เสียแล้วละครับ”

“เปล่าเลย เธอได้ให้เรารู้ก่อนสตีลบี ซึ่ง เป็น ประโยชน์ แก่เรา ยิ่งนัก ส่วนการที่จะทำการสืบสวนในสถานที่เช่นนั้น ผู้หนึ่งจะต้องเป็น ชาวพื้นเมือง หรือ ทำทาง คล้าย ชาวพื้นเมือง จึงจะทำการ ได้ ที่ฉันสงสัยเธอมา ที่นั่นเพื่อตัวเองไว้ เมื่อมหอกเดินขึ้นจะได้ช่วยกันทันที และเวลานี้ทุกคนก็เกิดขึ้นแล้ว

วิโรคาไปเขียน รูป ตั้งแต่ ๔ ล. ท. จน บ่าย ๒ ล. ท. แล้วยังไม่กลับมามีเลย”

“ยังไม่กลับมามีอีกหรือครับ?” ข้าพเจ้า ร้องด้วยความตกใจ “อ้อ ยาวร้าย มันจะ ทำอย่างไรกับเจ้าหล่อนก็ไม่รู้” ในขณะนั้น ข้าพเจ้าโกรธ จนถึงคิดว่า ข้าพเจ้ากำลังพูดอยู่กับนาย ของ ข้าพเจ้า “ท่าน ไม่ ควร เขา เจ้าหล่อนมาทำหน้าที่เช่นนั้นเลยก็แล้ว”

“อ้อ นี่เธอก็ตกอยู่ในอำนาจของวิโรคา เหมือนกันหรือ” เขาพูดพลางยิ้ม “อ้อ ว่าเป็นทุกอย่างเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์นางสาวแซทเทิลเวท คงจะวิ่งตัวเองได้หรือ” ข้าพเจ้าก็นึกเกลียด เขาขึ้นมาทันที

“แต่เจ้าหล่อนคงไม่เป็นประโยชน์สำหรับ การงานเช่นนั้นเลยหรือ” ข้าพเจ้าร้อง

“ตรงกันข้าม” เขาตอบเขา ๆ “เจ้า หล่อนเป็นลูกมือที่สามารถของฉันคนหนึ่ง ฉัน รู้ตั้งแต่ เธอมา แล้วว่า วอนสตีลบี เป็นคน ตัน กว้าง สำหรับ การใหญ่ ครั้งนี้ และ เขามีที่ เสียอยู่ อย่างหนึ่ง คือ เป็น เจ้าชู้ ชอบ ผู้หญิง อย่างร้ายกาจ เขาทำการใหญ่โตเช่นนั้น ยัง อุดมสำเนาหญิงสวย ๆ มากด้วย ฉันรู้เช่นนั้น จึงใช้ วิโรคาให้ ทำหน้าที่ซึ่งคนอื่นคงทำไม่ได้ ดีเท่า และ เผอิญแม่หญิงสเปนนิชนั้น ก็เป็นคนดีอย่างร้ายกาจ ก็ยิ่งเหมาะสำหรับ

เราขณ เวลานั้นเจ้าหล่อน กำลัง รอสามีกลับ
อย่าง งุ่นง่าน แต่เขาจะไม่ กลับมา เป็นแน่
ไปเถิดไปเถ่งตัว เราจะไปบอกให้หล่อนรู้
เถิด”

ข้าพเจ้ารีบแต่งกาย เนื้อตัวสั้นไปหมด
กลัวความ ร้อนใจ ย้าน อ้าย จาระ อยุธยา
อาชรม มีวเมา ใน กาม คัดหา จะทำแก่
เจ้าหล่อนฉันใดแล้วก็ไม่รู้ พอแต่งเสร็จก็ตาม
นายข้าพเจ้าออกมาถึงคาพา

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

สทิสเป็นนิช ภรรยาของวอนสเทปียังคัง
เดินไปเดินมา ประหนึ่งเสียดิกกรง งุ่นง่าน
อยู่คนเดียว

“เธอเป็นคนพูด” คิว, คิว บอกข้าพเจ้า
“จำไว้ ว่าฉันเป็นนางเมอรลิส”

ข้าพเจ้าจึงไปหาเจ้าหล่อน แล้วพูดภาษา
สเปนขึ้นกับเจ้าหล่อนว่า

“ซินยอราแวนโรน เธอคอยสามีอยู่หรือ?”

“เขาอยู่ไหนคะ?” เจ้าหล่อนกรรโชก
ถาม จนข้าพเจ้าต้องถอยหลัง “นางสาว
อเมริกันคนนั้นด้วยอยู่ไหนคะ?”

คิว, คิว กระซิบที่หูข้าพเจ้าให้พูดตามเขา
บอกว่า

“เห็นตามกันไปแล้วจะ เธอจะไม่ได้เห็น
หน้าเขาอีกแล้ว”

เจ้าหล่อนแผกเสียงเหมือนสทิสแล้ว
ก็กระโดดเข้าหาคร่ำห่านนางเมอรลิสปลอม ข้าพ
เจ้ากรากเข้าไปจับหามไว้ แต่ถึงอย่างนั้น
เจ้าหล่อนก็ยังร้องคำอีกมากมาย และหาว่า
นาง เมอรลิส เป็นใจ ช่วยบุตรสาว อะ โมยสาม
ของเจ้าหล่อนไป นางเมอรลิสแกล้งทำเป็น
โศกเศร้าพูดว่า

“บอก เจ้าหล่อน ว่า การ แต่ง งาน ของ
เจ้าหล่อนนั้นเป็นการทำลงขันทั้งสิ้นรวมความ
ว่าเขาคือจระ อยุธยาเชรมัน และได้แต่งงาน
กับหญิงเยอรมันแล้วแต่ปลอมตัวมา และบอก
ว่าฉันต้องการให้เจ้าหล่อน ช่วยเหลือฉันนำลูก
ของฉันคืนมา”

ข้าพเจ้าแปลให้เจ้าหล่อนฟัง เจ้าหล่อน
หลย ภา ยืนโคลงเคลง คังจะ ล้มพับ ลง ไป
ย่นว่า

“มัน จะ ต้องตาย มันจะ ต้องตาย ทั้ง
สองคน”

“บอก เจ้า หล่อน ว่าเรา จะรีบ ช่วยเหลือ
และ ลงตาม กั ก็ หรือ ว่า เจ้าหล่อน ทราบ
ตำแหน่งที่สามเจ้าหล่อนอยู่ใหม่?”

“ใช่ ถ้าฉันทราบ ก็ฉันจะมาคอยอยู่
เช่นนี้ทำไม่เล่า” เจ้าหล่อนร้องด้วยความ

โทษะ ข้าพเจ้าเห็นปลายกฤษณ์เล่มหนึ่งโผล่
ออกมาจากผ้าห่มของเจ้าหล่อน คมเป็นเงาขาว

วัยที่เดียว “ใช่ ถ้าคิดนทรวลธะก็—”

“ถามเจ้าหล่อนว่าเธอชอบนทรวลธะได้ไหม
แล้วจะพบบ้างอันอะไรบ้าง”

“คุณต้องสาวยาล่า จะช่วย คิดนทรวลธะ
ก่อน” เจ้าหล่อนพูดด้วย อากักร กติพจน์
ข้าพเจ้า วางมือลงบนมือ เจ้าหล่อน แล้วสาวยาล่า
ด้วยอาการเต็มใจ แล้วเราก็มองไปทาง นาย
ควนซึ่งกำลังแสดงเป็นนางเมววิธสีย่างสนิท
สนม และ เจ้าหล่อน ก็ ขอร้องให้ สาวยาล่า โดย
อาการเช่นเดียวกัน

ครั้นแล้ว สาวน้อย สเปนนิก ก็นำเราไปยัง
ห้องซึ่ง เจ้าหล่อน และ สาม เช้าอยู่ เราได้
ค้นทุกซอกทุกมุมอย่างละเอียดละออ นาง
เมววิธสีย่อมได้แสดงความ สามารถในทางนี้
แต่แม้สาวสเปนนิกหาได้ สังเกต ไม่โดยที่กล่าวถึง
โทษะ เจ้าหล่อนก็ถามกฤษณะให้นำให้เรา
ค้นในที่ ๆ ควรมีเอกสารสำคัญซ่อนอยู่ แต่
เรามิได้ พบบะไรสัก อย่างเดียว ที่ จะนำ ความ
สว่างมาสู่เราในเรื่องกิจธุระลึกลับของแสรวอน
สเคียบ ครึ่งหนึ่ง นาย ข้าพเจ้า กติพจน์ ด้วย
ความ คัดใจ ขณะที่ เข้ม ถิ่น ซัก ใต้ เครื่อง
แต่งกายออกพบ แวนดา ข้างเดียว และอะไรอีก
บางอย่างซึ่งเขาได้ รัชชกษัตริย์เข้าเสียก่อน
ที่ข้าพเจ้าจะสังเกตมัน นอกจากนั้นเราก็มัก
แยกบ้าน

การซักถาม “ภรรยา” ผู้เคราะห์
ร้ายของเขา ไม่ทำให้เราว้อะไรมากจนอีก
เจ้าหล่อน ได้หลง แต่งงาน กับเขา เมื่อ ๘ เดือน
มาแล้วในจังหวัดเซวิลส์ และ มา มอธสมัคท
จังหวัดแทนเยน เขาเคยหายไปไหน ๆ
เสมอ วันสองวันบ้าง อาทิตย์สองอาทิตย์บ้าง
ในการเขียนรูป และมักกลับมาในวันทีจะไว้
ทุกครั้ง แต่คราวนี้เขาเองจินตจิตตัวไปด้วย
หมด และไปโดยมิได้บอกเล่าแก่สียะระการ
ไร ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องรอยเสียเงินสั้น เวลา
ที่เรา เลิก กัน นั้น, แสงทอง ขน ส่อง พ้า
ไร ๆ แล้ว

“คุณต้องช่วยเหลือคิดนทรวลธะ” ซินยอ
ราคาคืนเรา “ต้องช่วยให้ ได้ทีเดียว ส่วน
คิดนทรวลธะไม่หายเลยจนกว่าจะพบเขา” ดวงตา
สีดำของเจ้าหล่อนจึงดูเราอย่างดุร้ายพลางมือ
ก็กุมค้ำอกกฤษณะซัดแน่น

เราให้ สัญญา แก่ เจ้าหล่อน แล้วก็กลับมา
เมื่อมาถึงห้องของข้าพเจ้าแล้ว นายข้าพเจ้า
(ซึ่งยังคงอยู่ในเครื่องปลอม) นั่งก็คือนั่งครุ่น
หั่งแล้วพูดว่า

“อวยาย ส่วนหนึ่ง ของเรา ละลายไป แล้ว
แรกฉันคิดว่าหญิงสเปนนิกนั้นคงจะรู้เรื่องราว
ของวอนสเคียบบ้าง แต่กลับเล่าทั้งเรื่อง นั้น
แหละเรากะไว้เช่นนั้นเหมือนกัน เพราะ

วอนสตีปมันเนินนักรบที่แก่สงคราม ที่ไหน
มันจะใช่ ความลับ ต่อศกวี แต่อย่างไรก็ดี
มันไม่ใช่เรื่องของเรารอก ชะระคำญของ
เราอยู่ที่ซีกโมแซมมีคือกิสต์ต่างหาก ซึ่ง
เกี่ยวกับไม้ซิวแต่มาอยู่ในแทนเขยเท่านั้น ฉะนั้น
เข้าใจว่ากำลัง จะก่อ การ จลาจล อยู่ รำมะรื้อ
นั่นแหละเมื่อเราปรายเสร็จแล้ว เราจึงจะมา
เล่นงานวอนสตีปมันทั้งนี้”

“แล้ววโรนิกา—งา—นางสาวแซทเทิลเวท
เล่าคริบ?” ข้าพเจ้ากล่าวขึ้น “ท่านจะปล่อย
ให้อยู่ในเงื้อมมืออาชญากรเช่นนี้หรือ?”

เขาหัวเราะ สั้นห้วนและพูดว่า

“ฉันจะไม่ให้ข้าเกินกว่าหน้าที่เกี่ยว ถ้า
ฉันรู้ว่าช่วยได้ เชื้อฉันเถอะนางสาวแซท
เทิลเวทคงสามารถรักษาตัวเองได้หรอก และ
คงจะหา อูยาย บอกลำบล ของเจ้าหล่อน ให้เรา
ในไม่ช้าแน่ละ” แล้วเขาก็จับข้าพเจ้า
ในฐานะกรณมา พูดต่อไปว่า “นอนเสียสัก
ชั่วโมง หรือสองชั่วโมง คิดว่า เธอ จะทำ
อะไรเวลาที่ยังไม่ได้โทรออก ไว้พรงั้นเถอะ—”
พูดแล้วก็ออกจากห้องข้าพเจ้าไป

ข้าพเจ้าไม่พยายามที่จะนอน เกินไป
เกินมาในห้องจนรำคาญหนักขึ้น ก็ออกจาก
ภัตตาคารเกินท้องเที่ยวไปตามตรอกตามซอก
วนไปเวียนมาในเวลาสงกึ่งเย็น ซึ่งพระอาทิตย์

กำลังอู่ยส่องหล้าอยู่

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ต่อมาใน วันนั้น โศกเกิดเรื่องร้าย ขึ้น
กล่าวคือนายข้าพเจ้าได้ หายไปจากภัตตาคาร
โดยข้าพเจ้ามิได้ทราบเหตุผลอันปลายอย่างไร
ครั้นข้าพเจ้าจะไปสืบถาม ก็ไม่กล้าเพราะ
เกรงว่าจะไปทำให้อูยายของเขาสบายไป ข้าพ
เจ้าเป็นทุกข์ใจยิ่งนักแต่มีรู้จะทำอย่างไร ได้
แค่นั้น ๆ ก็วนมาที่ภัตตาคารสืบครั้งหนึ่ง เมื่อ
ไม่เห็นเขาก็ออกเดินท่องเที่ยวไปอีก ส่วนแม่
ขึ้นขอรถักหายไปเช่นเดียวกันรวมทั้งเคสก็ด้วย
ซึ่งข้าพเจ้า ได้ ส่ง จดหมาย ตามไป หลายฉบับ
โดยส่งให้คนใช้ชาวฝรั่งเศสที่ร้านกาแฟ ก็
มิได้ รับผิดชอบต่อประการใด

ในตอนเย็น ข้าพเจ้าเข้ามาที่ภัตตาคาร
อีกครั้ง หนึ่ง บางที จะเป็น ครั้ง ที่สืบ กระมัง
มีแขก หนาตา น่ากลัว ผู้หนึ่ง ยืน เสด์ กระตาค
ขึ้นหนึ่งให้ข้าพเจ้าคงระแวงประค ข้าพเจ้า
รับมาอ่านก็ มีว่า ‘ตามผู้ถือมา—เกวีส’

ข้าพเจ้าออกตามในที่ที่ เขา พาเดิน
ผ่านมาตามถนนแคบ ๆ ซึ่งขึงกันข้าพเจ้ารู้ จัก
ก็หลายสาย ในที่สุดก็พาดันเข้าไปในตรอก
มืดตรอก หนึ่ง ซึ่ง ข้าพเจ้า ไม่เคย เข้าไป
แฉกนำทาง ผู้นั้น ได้ พา ข้าพเจ้ามาหยุด และ
เคาะลงที่ประตูบานหนึ่ง ซึ่งเปิดออกโดยเร็ว

แล้วก็ทำสัญญาให้ข้าพเจ้าเข้าไป

ข้าพเจ้าก็เข้าไป และทันใดนั้นเองก็มีคน
กลุ่มหนึ่ง ข้าพเจ้า และ ผลักให้ล้มลงกับพื้น
แล้วก็มีมืออันดำสนิทมาจับข้อมือข้าพเจ้า
ไว้อย่างมั่นคง พอเสร็จก็มีคนห้ามข้าพเจ้า
ขึ้นมรรคไป ขึ้น บน ที่ข้าพเจ้ารู้ ก็เพราะ
คนห้ามได้สกัดกั้นคนมรรคไต่อย่าง ในไม่ช้า
ข้าพเจ้าก็ถูกโยนลงกับพื้น และเลิกผ้าคลุม
ออกปรากฏว่าข้าพเจ้ามานอนอยู่ในห้อง ซึ่ง
มีหน้าต่าง เล็ก มีลูกกรง กัน อย่าง แข็งแรง อยู่
หน้าต่าง เคียว แฉกหน้าต่าง หน้ากลังสองคน
ก็มาลงช่วยกันออกปากข้าพเจ้า แล้วก็ออกประ
ทุไป

ต่อมาครู่เดียวประตูก็เปิดออกอีก และมี
ชายผู้หนึ่งเดินเข้ามา เขาสวมแว่นตาข้าง
เดียว แต่ร่างกายปราณีตบรรจง คือวอนสเตปป์
นั่นเอง

“กูคือฟเตอร์นูน นายเศรษฐีคน” เขา
กล่าวอย่างรุนแรงเป็นภาษาอังกฤษอย่างชัดเจนนะ

“ฉันเกรงว่าท่านจะจำคาถาอยู่ลึกหน่อยนะ ”

ข้าพเจ้าได้แต่เงยงูเขาเฉย เขาจึงพูดต่อ
ไปว่า

“แต่ไม่เป็นไรหรอก เพราะอีกไม่ช้าท่าน
ก็จะระวางไปสู่ฟงซอน แต่ฉันขอแนะนำว่า
ท่านควรจะไปเรียน วิชาจรรยาบรรณเสียในภพ

นั้น ๆ ด้วย เพื่อว่าท่านเกิดใหม่จะได้ทำ
การไม่โง่งงเหมือนครั้งนี้ และท่านควรจะรู้
ไว้ ด้วยว่า ท่านน่าจะเคยได้ยินที่ม้ามืดเคยเล่า
ไม่ทันการที่สุดที่ฉันเคยพบมากกว่านี้ ท่าน
คิดว่าท่านได้เปรียบฉันในตอนที่ท่านเอาหน้าพิกา
ออกมาก แต่แล้วท่านก็ปล่อยใจออกมาโดย
บอกว่าคอยช้อยในมืกริบ ยางที่ท่านจะไม่
รู้กระมัง ถ้าเช่นนั้นฉันขอบอกท่านว่าคอยช้อย
นี้เป็นนามแฝงนามหนึ่งของฉัน กับอีกประการ
หนึ่งสัญญาธรรมะที่สละระหว่างพวกเรา ท่านก็
ไม่เคยพบไม่เคยเห็นเลยในชีวิตของท่านจริง
ไหม ?” เขาหยอกเล่นกับผมเบา ๆ ทำให้ ข้าพเจ้า
บิควด้วยไปมากด้วยความเคียดอย่างยิ่ง “แน่
ทีเดียว ในตัวท่าน ไม่มีมืกริบ อันตราย อะไรเลย
สำหรับฉัน และฉันได้ให้คนคอยสกัดคอย
ดู ก็ไม่เห็นว่าคุณได้ทำอะไร ตามธรรมเนียม
แล้วฉัน จะไม่รบกวนท่านให้ต้อง มาเยี่ยม
เยี่ยมฉัน เช่นเคย ที่ เคียว แค่นั้น ท่าน ก็
นาฬิกาพกของฮิลส์เฟลด์ก็ส่ว ซึ่งแสดง
ว่าอย่างน้อยท่านก็เป็นต้นเหตุ ทำให้เขาถึงแก่
ความตาย ฉะนั้นจึงต้องทำตามข้อบัญญัติ
ของเรา กล่าวคือ แก่แก่น แทนสหายอัน
เลิกละของฉันทน” เขาพูดด้วยอาการเย้ยเยาะ
น่าหมั่นไส้ ข้าพเจ้าอยากจะทำอะไรจากเครื่อง
พินชนาการ และกรากเข้าไปโดยหน้าชาลิก

ภาคหนึ่ง แต่คำพูดประโยคหลังของเขา ทำให้หัวใจข้าพเจ้าผ่องทันทันแน่อน ชายใจร้ายคนนี้อาจฆ่าข้าพเจ้าได้อย่างง่ายดาย และข้าพเจ้าก็ไม่มีทางอื่นนอกจากจะขอให้ความตายนั้นเป็นไปโดยรวดเร็ว อย่าเป็นการทรมาทรมานเลย

เขาคงทำอะไรจะฆ่าข้าพเจ้าต่อไปอีก แต่เมื่อมีคนแขกคนหนึ่งเข้ามาขอร้องอะไรแก่เขา ซึ่งข้าพเจ้าฟังไม่ถนัดเพราะมันพูดเร็วและค่อยมาก

“คุณเกรงว่าท่านจะต้องรอสักหน่อย นายเครห์ตัน” วอน สตีลเบิร์กกล่าวแก่ข้าพเจ้า

“อะไรสำคัญเรียกตัวฉันไป แต่หวังว่าในไม่ช้าฉันจะมารับรองท่านอีก” ข้าพเจ้าต้องหลบตา เพราะไม่อยากเห็นหน้าเหยียนฮันของเขาในขณะที่กำลังพัก แล้วเขาออกจากห้องไปกับแขกคนนั้น ข้าพเจ้านอนอยู่นานจนรู้สึกว่าเป็นเวลาเที่ยงคืนแล้ว แสงสว่างค่อยจางลง ๆ จนกลายเป็นความมืด ข้าพเจ้าไม่ได้ยินว่าเสียงอะไรเลย เงียบสงัดหมดคล้ายกับว่าข้าพเจ้าลงไปอยู่ในหลุมฝังศพแล้วฉันนี่

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ครั้นแล้ว ข้าพเจ้าได้ยินเสียง ๆ หนึ่ง เป็นเสียงประตูปักแล้วค่อย ๆ ค่อย ๆ ทุบ ทุน โคนนั้นไฟฉายก็พุ่งสว่างเข้าตา ข้าพเจ้าจนพรวนไปหมด ชั่วแรก ข้าพเจ้าไม่เห็นว่ามีใคร

เป็นคนดี แต่พอใกล้เข้ามาและลำแสงนั้นพุ่งขึ้นไปยังหน้า ๆ หนึ่ง ข้าพเจ้าปลุกใจอย่างสิ้นเปลืองเมื่อเห็นเขา บุคคลผู้นั้นคือ นางสาวแซกเทียเวค! เจ้าหล่อนคงมีสีหน้าเคร่งขรึมเหมือนเช่นเคย และพยักหน้านิดหนึ่งเป็นเชิงรับรองข้าพเจ้าว่าพ้นภัยแล้วด้วยอาการเฉื่อยชา ส่วนข้าพเจ้านั้นนอกจากรู้สึกที่ใจเจ้าหล่อนมาช่วยแล้ว ยังรู้สึกระอวยใจ เพราะข้าพเจ้าได้เคยนึกฝันถึงตอนที่ข้าพเจ้าจะได้ช่วยเจ้าหล่อนด้วยท่าทางอันคงามความวิพระเอกและนางเอกในเรื่องอ่านเล่น กลับมาถูกเจ้าหล่อนช่วยเช่นนั้น เจ้าหล่อนได้ชักมือออกมา ตักเชือก ทุบตีมือ และเท้า ข้าพเจ้าในทันทีครั้นแล้วข้าพเจ้าก็เป็นอิสระ และรีบขึ้นขึ้นวนติดตามแซกเทียเวคให้หายเมื่อยชา

“เธอเป็นนักโทษเหมือนกันหรือ?” ข้าพเจ้ากระซิบถาม เจ้าหล่อนก็โผล่ด้วยคำว่า

“เปล่าเขาไม่ได้สงสัยอะไร เขาคิดว่าฉันจะหนีไปกับเขา ฉันนั้นเพราะ ฉันกำลังหลงใหลรักอย่างลุ่มหลุมตาไม่ขึ้น” แล้วข้าพเจ้าก็ได้ยินเสียงหัวเราะน้อย ๆ ซึ่งยากใจข้าพเจ้าเป็นพิเศษ “ไปกันเถิดค่ะ ระวังอย่าทำ шумเสียงเป็นอันขาด”

เจ้าหล่อนเปิดสวิชชไฟฟ้านั้นส่องทางมาถึงประตูแล้วก็รีบแล้วเร่กัฟากันออกมาจาก

ห้องนั้น ค่อย ๆ ย่องมาถึงหัวเตียงแห่งหนึ่ง แลเห็นแสงไฟส่องสว่างพลุ่งขึ้นมาเร่าแรงตรงไปทางนั้น แล้วข้าพเจ้า และเจ้าหล่อน ก็นอนฟังพาย มองลงไปใต้อาฟอนแปลกปลาคนพื้นอันกว้างใหญ่ของห้อง โถงซึ่งอยู่ภายใต้เรามีตะเกียงจุดไว้สว่างไสว และมีแขกหน้าตาคล้ายนักร้องละครมาชิลเรียงรายอยู่มากมาย เสียงสนทนาปราศรัยกันเอะอะ จมฟังไม่ได้ศัพท์

“พวกซีกจากค่ายต่าง ๆ” นางสาวแซตเทิลเวทกระซิบแก่ข้าพเจ้า “กำลังคอยผู้วิเศษ โมแฮมเม็คอิควิส เพื่อกำหนดสัญญาฉบับสำหรับภรรยาคู”

เจ้าหล่อนพูดยังไม่ทันขาดคำ, พวกเหล่านั้นก็เงยส่งขม, สายตาทั้งหมดยกขึ้นจ้องรวมไปที่ตรงสุดห้อง แล้วก็พากันกราบลง, จากม่านที่เผยออกมีแขกคนหนึ่ง เดินออกมาอย่างช้า ๆ เขาเป็นคนรูปร่าง สูงใหญ่ หน้าตาหน้าเกลี้ยง, หนวดเคราคำ และ สวมเสื้อผ้าขาว ๆ ขณะที่เขาเดินมาเข้าแสงไฟนั้นข้าพเจ้าสังเกตเห็นมีตาข้างเดียว ตาข้างซ้ายเป็นรูกลักลงเข้าไป ทำให้ผิวหน้าสีดำคล้ายน้ำกลัวจนออกมาก เขาคือโมแฮม เม็คอิควิสนั่นเอง เขามายืนอยู่ หน้าพวกนั้น แล้วก็ยกมือขึ้น เสียงพิมพ์คำต่าง ๆ ก็ส่งเสียง

แล้วเขาก็ เริ่มลงมือเกลี้ยกล่อม ซักชวน

ขึ้นหัวพวกเหล่านั้นด้วยถ้อยคำของผู้ที่เข้าใจในเชิงนี้ ข้าพเจ้าฟังออกบ้างบางคำ แต่ก็ทราบดีว่ามีพิษสงเอาการอยู่ พวกแขกซึ่งนั่งฟังอยู่นั้น โสภณขึ้นซักถามมึนคและคายเป็นต้น ออกกวีแกว่ง วังว่า “อัลลาห์ อักบาร์! อัลยาพวก นอกศาสนาจง ฉิบหายวายวอด! สงคราม! สงคราม!” บ้าง สวดมนต์ในคำภีร์ โทห่านอยู่พิมพ์คำ ส่วนผู้วิเศษตาเดียวนั้นก็สรรหาคำต่าง ๆ มากกล่าวด้วยท่าทางประหลาดไปจน พวกนั้น กระหายโลหิต ชนต่างศาสนายิ่งขึ้นทุกที ในที่สุดเขาก็ยกมือขึ้นห้ามเสียงเอะอะ และ ซักชวนให้พวกเหล่านั้นกล่าวคำสาบานให้ข้าพเจ้า ทำลายล้างพวกนอกศาสนาเสียให้สิ้น

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ในขณะนั้น เสียงพวกที่ชุมนุมกันอยู่นั้นก็เปลี่ยนเป็นเสียงใหม่ ซึ่งฟังขึ้นว่าเก๋มมาก ข้าพเจ้าแปลกใจ จึง ยักคอก ออกไปดู เห็นพวกเหล่านั้น กำลังแหวกทางให้ชาย สูงอายุผู้หนึ่งเดินเข้ามา หนวดสีขาวของแกยาวจรดเขมเอว และสวมหมวกสีเขียวแห่งนครเมกกะ มีเด็กแขกรูปร่าง สดสวย คนหนึ่งเดิน ประคองเข้ามา ถึงแม้ ข้าพเจ้า จะมิรู้ รู้น้อยในภาษาอาหรับ แต่ก็พอจะฟังเสียงกระ โทนด้วยความคุ้นเคยของพวกนั้นออกบ้าง เช่น “ผู้วิเศษ!

ผู้วิเศษ! หลีกทางให้ผู้วิเศษ! ซึ่งพระอัครราชบัณฑิตจากความตาย! หลีกทาง! บอกว่าหลีกทาง! อ้ายลูกนก! บอกว่าหลีกไปหน่อย! หลีกทางให้ท่าน สิกขิยพเนนมาชีช! พระอัครราชบัณฑิตพเนนมาชีชให้พรพวกเรา! ท่านผู้วิเศษ!”

ข้าพเจ้า สังเกตเห็นผู้วิเศษ คาเกือบแสดง ความปลากใจ เมื่อใดเห็นเด็กแขก ค่อย ๆ ประคองชายชราเดินตรงมาทางเขา แต่เพื่อไม่ให้เสียเกียรติ เขาจึงทำความเคารพตาม ประเพณีอย่างเสียไม่ได้ แต่ชายชราหาได้ทำ คอยไม่ เมื่อแก่ไปยืนอยู่ เคียงข้างผู้วิเศษ คาเกือบ แล้วแก่ก็หันมากล่าวกับ พวกที่ประชุม อยู่ว่า

“บุตรสาวผู้เชื่อแท้ ในพระมหามัตถ์ ผู้แทนพระอัครราชเจ้า” แด่พศด้วยเสียงสนับเสียงคนชรา แล้วพวกเหล่านั้นต่างก็ตั้งใจฟัง แก่ด้วย ความ เงียบ สงก “ข้าเจ้า มาเพื่อช่วยพวกท่านให้พ้นภัย พระอัครราชเจ้าทรงเป็นพระพยานข้าเจ้าเถิด ข้าเจ้าถูกช่วยขึ้นโดยพระองค์เอง เพื่อมาช่วย ท่านให้พ้น จากความพินาศภัย อ้ายคนที่ยืนอยู่หน้าท่านทั้งปวงนี้ มันเป็นคนต่าง ศาสนา! เป็นอ้ายกบฏ!”

เสียงของ ชายชราจึงย่ำหาย ลงไปในเสียง

ตะโกนของพวกที่ฟังเหล่านั้นซึ่งพากันร้องเอะอะจนฟังไม่ศัพท์ และจึงผู้วิเศษคาข้างเดียวทุกคน

ในทันใดนั้นผู้วิเศษคาเกือบชักขึ้นออกมา แต่ยังมีทันใดเสียงผู้ใด เขาก็ถูกแขกสองคน ชิงขึ้นอยู่ข้างหลังจับไว้แน่นจนล่องลงยังพื้น ข้าพเจ้ามีความปลากใจอย่างยิ่ง เพราะจำได้ว่าแขกคนหนึ่งที่จับผู้วิเศษนั้นคือเกวส

“บุตรท่านชื่อกทหลาย” ชายชราจึงขึ้นท่ามกลางเสียงตะโกนโหวกเหวก “โดยพระกรุณาธิคุณของพระอัครราชเจ้าผู้จอมโลกา—ผู้ปกครองผองภัยแก่ท่านทั้งปวง ข้าพเจ้าจะแสดงให้ท่านเห็นโดย ปราศจากวิมุตติสงสัยในเดี๋ยวนี้ว่าอ้ายคนนั้นเป็นกบฏจริงหรือไม่, คอยดู! อ้ายหมานมคาข้างเดียว อีกข้างหนึ่งมันเอาไปแลกเปลี่ยน อำนาจ กับคนต่าง ศาสนา เพื่อจะมาล่อลวงพวกท่าน แต่โดยพระเดชแห่งพระ อัครราชเจ้า, ข้าเจ้า จะใส่ให้ มัน อีกข้างหนึ่งเดี๋ยวนี้”

พัก แล้วก็หัน มาทาง โมแฮม เม็กอิคริสต์ ซึ่งกำลัง คิวนอน อยู่ใน วงแขนของ แขกทั้งสอง ซึ่งคนหนึ่ง (คือเกวสนั่นเอง) ได้ ใช้ วิชิทกแขนมาข้างหลัง ด้วย วิชิทกวิชิทส ครั้นแล้ว ชายชราจึงย้ายอะไรร่างหนึ่งเข้าไปในนั้นคาข้างนอก ทันใดนั้น โมแฮม เม็กอิคริสต์ ก็ล้มตา

โพล่ง ทั้งสองข้าง พวกเหล่านั้น พากันร้อง
ด้วยความปลาบใจ

“ท่านซึกทั้งหลาย” ชายชราร้อง “คอย
ดูอ้ายคนต่างศาสนาต่อไปอีก” แล้วแก็กกระ
ตุกวิถุฉมและหมวกสีคำออกโดยเร็ว ยึดแว่นตา
เข้าไปไว้ในขี้นาคำข้างหนึ่ง ซึ่งซึกประเคียว
เกียวกัตกกลงมาแตกกระเจาย ชายผู้นั้นไม่
ใช้ใครที่ไหน วอนสเคียบนั้นเอง !

ฝูงแก็กที่มาชุมนุมต่างพากันก็้องซึกมีค
ซึกทาย กรูกันเข้ามา แต่ผู้จับทั้งสอง ได้
ปล่อยเขาออกเสียก่อน ถึงกระนั้นซึกตาของเขา
ก็ยังไม่พ้นฆาฏ เก็กแซกซึ่งประคองชายชรา
มาได้ โศกเข้าแทงโดยรวกเร็ว ประคองสายฟ้า
แลบ วอนสเคียบไม่ทันป้องกันตัวอย่างไร
ก็ล้มคว่ำนอนตายเหยียบย่ำวอนอยู่ณพื้นเอง ทัน
ทีนั้นข้าพเจ้าก็จำเก็กแซกสวอนนั้นได้ แม้สาว
สเปนนั้นนั่นเอง เจ้าหล่อนปลดอมตีความแก่แก่น
สามอันคคในช่องอินกระตุกของเจ้าหล่อน

แล้วชายชรา ก็หันไป ทางฝูงชน เหล่านั้น
ร้องว่า

“หน้เด็ก พวกเรา, ท่านถูกกลอุบายเสีย
แล้ว ไม่ช้า ท่านที่อยู่นั้น จะต้องเข้าคุก หมก
หน้เด็ก ! ในนามของพระเจ้าหล้าท่านเร็ว !”

พวกแก็กเหล่านั้นต่างพากันหันกระจักระ
ขายไปโดยเร็ว, ในไม่ช้าในท้อง ประชุนนั้นก็
เหลือแต่ชายชรา เก็กสก็ับแก็กอีกสองคน ส่วน
แม่สาวสเปนนั้น ชะนะที่ข้าพเจ้าผ่านลง
มากับนางสาวแซตเทิซเวต ข้าพเจ้าหล่นไปก็
เห็นล้มลง นอนทับอยู่ ขนร่วงซาย ซึ่งเจ้าหล่อน
หล่นรัก, มือยังกุม ค้ำมกฤษ ซึ่งเจ้าหล่อน
ยังไว้ฉมทรวงอกของเจ้าหล่อน

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

พอถึงเชิงบรรไดข้าพเจ้ายืนวิจวอๆอยาก
จะแอบ ออกไปโดยมิให้พวกแก็ก เหล่านั้นเห็น
เพราะ ข้าพเจ้าไม่รู้ จักใคร่เล่นนอกจากเก็กส์
คนเคียว แต่นางสาว แซตเทิซเวต ออกหน้า
ข้าพเจ้าตรงไปหาแก็ก ชราผู้นั้นแล้วลวงกระ-
เข้าหยิบข้อหนึ่งลื้อ ๒๐๐ ห่อให้เขา พูกว่า
“นี่กระ เอกสารที่ท่านต้องการ” เจ้า
หล่อนพุดด้วยอาการสงแสงยิ้มคล้าย กับว่าไป
หยิบออกมาจากแฟ้มสมุคณนั้น

“ขอบใจมากไว้นึกา” ชายชราตอบ
ครั้นแล้ว แก็ก ถอด หมวก สีเขียว และ เป้ล้อง
หนวกขาวาวออกกลายเป็นนายควนคินควน
นายข้าพเจ้า “เราได้ทำงาน ของเราเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว แต่มีบางอย่าง ที่สำเร้ง เกินกว่า

การคาดหมายของเจ้าด้วยซ้ำ เช่นแม่สาวสเปน
 นิชนั้นเป็นคัน ฉันเอามาด้วยก็เพื่อจะให้
 ตัวว่าไมแฮมแต่คือกรัส กับ วอนสเคียเป็นคน
 คนเดียวกันหรือไม่ เพราะฉันเข้าใจว่าสายตา
 สตรีทั้งห้วงบ่อมแทงทะลุเข้าไปในเครื่องปลอม
 ใด ทั้งสิ้น และก็จริง ๆ ด้วย” แล้วเขาก็
 หันมาทางข้าพเจ้าพูดต่อไปว่า เพราะหัดที่ฉัน
 พบแก้วตาปลอมและ แวนดาข้างเคียวเมอคน
 ขณะที่เราไปกันห้องด้วยกัน, จริงไหม นาย
 เเครห์คัน ?”

ข้าพเจ้าร้องดูเขา ยังงงวยไม่หาย จึง
 ถามว่า

“แต่—แต่ทำไมพวกแซก จึงเรียกท่านว่า
 เป็นผู้วิเศษเล่าซอรัย ?”

เขายิ้มตอบว่า
 “เมื่อฉันได้ ซ้ำว่า สหายเก่าแก่ของฉัน
 คือสก็ยซูเฟ็นมาซิซ แห่ง จังหวัดเมกกะ อัน
 คักก็สก็ซ ซึ่งเป็นผู้วิเศษแท้นั่นตาย
 ลงเมื่อเร็ว ๆ นี้ ฉันจึงคิดปลอมตัวเป็นเขา
 และได้ผลเกินกว่าที่คาดไว้มาก”

๑๒๓. ความอริเออเพื่อเป็นยาสมานอย่างดี บิดใจอันโศกนให้มุ่งต่อท่านเป็นหลัก

ทั้งคนผู้ห่างเหิน แม้เป็นสัตว์ก็อดชมท่านไม่ได้.

ใต้ถุนถั่ว

“๒๒๕๐”

ปริศนาปริศนา

๒๖.๖๖.

(ต่อจากหน้า ๑๗๕๐ ฉบับมีน)

ความที่ล่วงไปแล้ว

พระมหากษัตริย์ ทรง สมานธิ อยู่ ถึง สาม ทิว
และราชินีพระ อมาทรง คอยอยู่ ไม่ได้ จึงรย
กวนขัน ครั้นพระอมาทรงถาม พระองค์ศรี
ยอว่ากำลัง คำนึงถึง ความงาม และอื่น
ทรายของมีน ว่าร้ายกาจ กว่าทุก ๆ อย่าง
แต่กระนั้นมันจะอยู่ โดยปราศจากความงาม
เสียไม่ได้ ย่อมพยายามให้ ไตรยถึงแม้จะยาก
ลำบาก อย่างไร ๆ ก็ เพราะ พระกามเทพได้
ทรงทวงใจ ของบุรุษสตรี ไว้ ด้วยลัทธิรัก พระ

องค์ จึงชักนิยาย ประกอบดังต่อไปนี้ :- ราช
องค์หนึ่ง ทรง พระนาม ว่า เกศพ มีพระรูปสวย
เล็กช้วน ทรง กันขำกับ กามรูป ผู้ ชั่วชั่วช้อยใน
นครของพระองค์ ทั้งเกศพและกามรูปต่างก็
รักใคร่ อปราชาติซึ่งเป็นที่มา พระยานาค แต่
ด้วยชัทธิยะมานะ เกศพมิได้ แสดงตนว่ารัก
ใคร่นางเลย เพราะ ได้ ยำเพ็ญตน เกลียศตร
เสมอมา ฝ่ายอปราชาติจึงใช้กามรูปเป็นเครื่อง
มือ เพื่อให้ ไตรย ความรัก ของเกศพโดย สอน
คาถาถอนดวงจิต ให้เขา กามรูปทำการได้
สำเร็จจนทุกคนเข้าใจว่าเขาเป็นพระราชาจริง

ดังนั้นเกิดพจิง ต้อง ระเหระหนไปขอความช่วยเหลือจาก อยุธยาอีก ขณะทั้งทั้งสอง กำลังโต้ตอบ กันอยู่ ก็ได้ยินเสียงการรบเข้ามาแต่ไกล อยุธยาจึงให้เกิดพไป ช้อน คอย โกลาสเปลี่ยนกายกลับคืน อยู่ใกล้ ๆ ครั้นการรบมาถึงก็เลยพาน อยุธยาต่าง ๆ เพื่อจะให้นางยอมเป็นมเหสี โดยอ้างว่าชักชวนให้เปลี่ยนฐานะ จากช่างทำผม เป็นพระราชินีแล้ว

- ๑๖ -

ฝ่ายอยุธยาตอบว่า “ข้าพเจ้าจะมีหน้าที่จะ ไร่เกี่ยวข้องกับพระราชินีหรือ ช่างทำผม? ข้าพเจ้า ไม่น่าพาเช่นเดียวกับเส้นหญ้าถึงแม้ว่าท่านจะเป็น พระราชินีหรือช่างทำผมทั้งสองอย่าง; เพราะพระราชินีหรือช่างทำผม ต่างก็ ไม่สามารถนำชีวิตปลาของข้าพเจ้า กลับคืนมาได้ ถ้าแม้ ว่าท่านเป็น ชันวันตรี” สามารถให้ชีวิตแก่ปลาของข้าพเจ้าได้ แล้ว แน่สนิทเกี่ยวกับข้าพเจ้าจะค่อนข้างท่านด้วยวงแขนทั้งสอง” ในทันใดนั้นนางยืนขึ้นแล้ววิ่งเข้าไปใกล้เขา, กางแขนทั้งสองออกและพิศุขเขาด้วยนิยนาเต็มเปี่ยมคล้ายกับว่ามีความประสงค์และแสดงอาการวิงวอน ครั้นแล้วนางก็กลกแขนลง

ราว กับว่าไม่เต็ม ใจ สม่ัก และหัน ไปทางอื่น พลางกล่าวว่า “โอเอ๋ย! ข้าพเจ้ากำลังฝันแท้ ๆ ท่านไม่ใช่ ชันวันตรี จะมี ประโยชน์อย่างไรได้ ท่านคือพระราชธรรมาคนคนหนึ่งเท่านั้น” แล้วนางก็ทอดกายนอนเหยียดลงไปบนพื้นดิน ข้างปลา, ช้อน หน้าไว้ ในมวณ. ลักษณะการเช่นนี้ทำให้ โสณทัพนั่นเห็นโลภขึ้น จากเส้นผมและเส้นเอ็นที่ทรายเป็นด้วย ก็จะทำ ความชมเชยของ การรบว่า “ท่านจงไปหาที่ค้นภาพเช่นนั้น ณ ที่ อื่น มา เป็น คู่แข่ง กับของ ข้าพเจ้า”

ฝ่ายการรบเห็นเช่นนั้นก็มีการ ลุ่มหลง ด้วยความงามและการกระทำของนางอย่างล้นเหลือ, ทำให้เป็นเครื่องสนับสนุนความคลั่งไคล้ ของเขาขึ้นอีกเป็นอันมาก, เขายืนพิศุขนาง ด้วย ความพิศุขและ กล่าว แก่ตนเองว่า “ขอเจ้าปลา อธิปไตย ด้วน จงไป ให้ พันเด็ก! เพราะความตายของมันเป็นอันอัมภกต, กลายเป็นโทษร้ายกับเราในคราวนี้ และไม่ต้องสงสัยเลยว่า ความโศก ของ นาง จะไม่เป็นจริง เพราะ ใครเคยเห็น สตรี โภยั้งที่หลังน้ำตาเช่นนี้เกี่ยวกับมฤค? และทั้งนี้ก็เพราะปลาตัวเดียวกันแต่เมื่อไรหนอ นางจึงจะ หยหรือให้? และ

๑. ชันวันตรี = เป็น แพทย์ ของเทวดา, เป็น ผู้ ที่ถือพระอมฤต เมื่อ คราว เทวดา และอสูรกวานมาหาสมุทร

มันเราจะทำอะไร? แต่เราเองก็ชอบไม่ได้ เพราะการร้องไห้ นั้นเป็นของนาง และคล้ายกับเครื่องอาหารที่เพิ่มความงาม ของนางให้เกินชั้น, ล้อมรอบนางไว้ คล้ายกับทองวชิราแลเหมือนเม็กลิ้นและแสงอาทิตย์ที่ส่องต้องเกาะลาคัทหมักอดกล้าง แน่นอันทัดเยื้องนางต้องมิวญญาณของทารกซ่อน อยู่ในสัตว์รูปอันเลอโฉม, จึงทำให้นางร้องไห้ในเมื่อเครื่องเล่นถูกทำลาย”

ในคืนนั้นนางได้ลุกนั่งโดยเร็ว, และจับ ศีรษะ ปลา วังไว้นั่งตักโยกแกว่งไปมา คล้ายกับว่ามันเป็นทารก นางเริ่มพินิจพลาญและชำเลืองดูการมรปพลาญ ครั้นแล้วการมรปล่าว่า “อปราจิต, มสิ่งอันที่เหมาะสมแก่ความรักของท่าน ยิ่ง กว่าปลาตัวนี้อีก ท่านไม่ควรแสดงอาการทรมานพระราชาถึงเช่นนี้ เพราะถึงแม้เขาไม่สามารถทำให้ปลาของท่าน พนได้ แต่เขาอาจเพิ่มชีวิตให้ ผู้ที่ยังไม่ตายได้ และสำหรับข้าพเจ้าจะมีสิ่งใดเล่าที่จะยังกันไม่ให้ทำต่อท่าน?” ฝ่ายอปราจิตตอบว่า “ข้าพเจ้าไม่ต้องการอะไรเลยแม้แต่นึกเกี่ยวกับออกจากชีวิตของปลาตัวนี้”

การมรปลกด้วยอาการโกรธแค้นว่า “ข้าพเจ้าจะให้ชีวิตแก่ ร่างกายที่ตายแล้วได้อย่างไร? ข้าพเจ้าเป็น พระ ผู้สร้าง ฉะนั้น หรือ?

หรือว่าสามผู้ที่เป็นถึงกษัตริย์ จะไม่มีค่าเท่ากับปลาที่ตายแล้ว? ข้าพเจ้าจะตั้งแคงให้ท่านเป็นมเหสี และจะทำให้ผม ปลาตาย ตัวนี้ โดยความสละอันเลิกลั่น”

นาง เอียง ศีรษะจน ขำกั้ยหู ข้างขวา เกือบจรดกัน แล้วปล่อยให้ ปลาตกลงยังพื้น, พลาญมองเขาคับย่นยานอนปึกปรีช้อย เป็นเวลานาน เหมือนจะชมเชยเขา ฉะนั้น ครั้นแล้วนางพม

พำคล้ายกับพูดแก่คนเองว่า “เขาพูดจริง, และหญิงโดยมากคงนึกก็ค่อนข้างเขา เพราะไม่ต้องสงสัยเลยว่าเขา ทั้งสวยและทั้งเป็น พระราชาด้วย” ครั้นแล้วนางก็พิศค่อไปคล้ายกับ ชั่งใจ วิต น้ำหนัก ของ เขา ฉะนั้น นางชมพกผมไปมา และ ปล่อย ปลา วังไว ข้าง ๆ คล้ายกับว่า ได้ สนิมนแล้วครั้งหนึ่ง วิญญาณของการมรปไค ยมย่องและคั่นคั่นทวยพากพมในการที่ ได้ รับ ความ ชมเชย ของนาง เขาพกด้วยควมขบควว่า “ฮา! คาถากำลังสำแคง

ถูกขี เพราะมีคนเราเห็นล่วงหน้าแล้วว่า เรา กลายเป็นของสิ่งหนึ่งซึ่งผิด กับแต่ ก่อนมา, ได้ รับร่างกายเปรี้ยวยได้ กับ แม่เหล็ก ซึ่ง เป็น ของ พังประสงค์ แห่งสัตว์ที่ตกคน เขาผู้ซึ่งสัตว์เคย มองด้วย อาการ ตกใจ ได้ ตั้ง ต้นซุ่มซ่อน นึกพิพแห่งความ เสน่ห์หา ไม่ผิดกับ นกยูง ที่ จำแนกอยู่ ฉะเพาะ หน้าไก่ตัวเมีย”

ครั้นแล้วเขาพบว่า “ถึง แม่ ข้าพเจ้า จะเป็นอะไรก็ตาม ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาสิ่งใดไปจากการรับใช้ ท่าน สกแต่ แต่ท่านจะ ประสงค์ จงมานั่งเถิด, ทั้งปลาตายนั้นเสีย ข้าพเจ้าจะ ชดเชย ความเสียหายให้ แทน อีก แล่นเท่า”

แต่ขอปราศคตอยข้าว่า “ข้าแต่ราชา, ไม่ใช่เช่นนั้นมิได้ ท่าน รู้จัก ข้าพเจ้าดีนัก ที่ เกี่ยว เพราะ ข้าพเจ้าไม่ใช่ผู้ที่รัก หรือลืมน สิ่งใดง่าย ๆ คล้าย กับ ว่า อยู่ใน ความ รวย รุ่ง ด้วยว่าสิ่งใดที่ข้าพเจ้ารัก ข้าพเจ้ารักมากและ รักนาน แต่กระนั้นก็ยังคงยวดยเหตุผลมากกว่า ความจริงซึ่งฝังอยู่ในใจของ ข้าพเจ้าในการที่จะรักท่าน แต่ดูเหมือนท่านใจร้ายจนเกินไป ในการที่ฉวยโอกาสโกง ความรักไป จากข้าพเจ้าโดยฉัยได้ ความ รักใน ปลาให้ออกไปเสีย แล้วเอาท่านใส่แทนที่”

การสรุปด้วยวิธีอันนั้นว่า “เปล่า, มิใช่เช่นนั้นแลขอปราศคต จะรักปลาของท่านอย่างไรก็รักไปเถิด แต่ท่านจะปฏิเสธเสียไม่ได้ ว่ามันไม่ตาย และ ท่านจะ ตกลงใจอยู่ด้วย มันตลอดชีวิตที่เกี่ยวข้องหรือ? ใครผู้สูงศักดิ์จะไม่มีความควรที่จะทำให้ท่านผาสุกบ้างหรือ?”

ฝ่ายขอปราศคตแทนที่จะให้คำตอบ, นาง กลับมองดูปลาแล้วมองดูเขา, มองดูเขาแล้ว

ก็ปลาวัดครั้งหนึ่ง จากลักษณะ นมอการ คติ สิ้นใจปรากฏอยู่ในดวงตาของนาง, ทุกครั้งที่ดวงตาแห่งคนทั้งสองสยกันมีอาการย่นมละไม่เลิกจนทรมานโอรุ ของ นาง ซึ่ง คล้าย กับ ว่ามีความ ห้วนหวาก ทัดๆ ในการที่ อยู่กันนั้น ด้วย การหลอกลวงนั้นเข้าไปแทง ดวงใจของ การสรุป จุศรเพื่อสร ปลายเป็นไฟและทำให้ ใจเขาเสียหายไปเช่นเดียวกับเชื้อ เขาพินพำแก่ตนเองว่า “บัดนี้นางกำลังก๊วกแก่ง และกำลังจะตก เป็นเหยื่อแห่งความ รังรอเพราะ เกรง อันตราย เกลือกว่าเราจะทอดทิ้ง” เมื่อคิดเช่นนั้นเข้ารู้สึกกลัวมกลึก และคลั่งไคล้ ใน อมฤต แห่งอนาคตจนตัวสั่นด้วยความยินดีโดยไม่รู้สึก ครั้น แล้วนางก็หันหน้าลงนึก ๆ เผลอพูดโดยไม่ได้มอง ดูเขาว่า “ถ้าข้าพเจ้ายอมเป็น มเหสี ของท่าน ท่านจะ ยอมสัญญา สร้างอาศุสำหรับ ปลาของ ข้าพเจ้าหรือไม่?”

การสรุปด้วยวิธีอันนั้นว่า “ข้าพเจ้า จะสร้างหอคอย สูงลิบ อย่างที่ไม่มี กษัตริย์ องค์ใดเคยทำไว้ เพศเป็นพระลัคนาแต่ก่อน”

— ๑๗ —

ขอปราศคต เข้านั่งอยู่ ฉะเพาะ หน้า ของ การสรุปครั้ง แล้วค่อย หลีกย ชนดูเขา, อาการพิศของนางผาสุกผาสุกวิญญาน ของการ

รูปยิ่งกว่าที่เราเฝ้าพระกามเทพเสียอีก ครั้น
แล้วนางหันไปพกกับ ปลาอยู่ในท่ามื่อ ประสาน
กันแน่น นางกระซิบด้วยสำเนียงซึ่งมีลักษณะ
ที่เคียนตัวเอง และยกย่อง กามรูป ซึ่งหลง
ไหลจนเกือบสิ้นสติ: “อนิจจาเอ๋ย! มนตร์รัก
ของข้า ข้ากลายเป็นผู้ทรมานต่อความทรงจำ
ในตัวข้าเสียแล้ว เพราะดูเหมือนว่าข้าจะ
ต้องทอดทิ้งเจ้าไปอยู่กับคนอื่น ชั่วเวลา ที่เจ้า
ตายแล้วไม่ทันไร ขอให้ไกล, ขอให้ดวง
ใจของสตรีซึ่งความรักของ นาง เปลี่ยนแปลง
เหมือนกับลม, คล้ายกับแมลงซึ่งถูกทิ้งไป
โดยน้ำหวานแห่งความงาม ล้าเลิดใน รวงสัตว์
เพศทั้งทางไกลลึกลับ! และจะเป็นได้เทียบ
หรือที่ความงามอย่าง เขา อาจทำให้ ข้าทรมาน
ต่อเจ้าได้? ไม่ไหว, ถึงแม้เจ้า จะยกโทษให้
ข้า, แต่ข้าจะยกโทษให้ตนเองไม่ได้เลย”

ในทันใดนั้นนางก็ ตั้งตน ร้องไห้จนทำให้
ดวงใจกามรูปแทบจะแตก สลายด้วย ความหม
โระ คนกับความเหลือ ออกกลืน ท้องยังคยใจ
คอยมานาน เขากล่าวแก่ตนเองว่า “ข้า! นาง
กำลังขื่นขื่น, แต่ขื่นนางจนจะตกลงขื่น
ยอมอยู่แล้ว เพราะรู้สึกว่าการทนต่อเสน่ห์
ของเราไม่ได้ แต่กระนั้นก็ยังดีที่เคียนตัวเอง

เนื่องด้วยความรักอัน อันทวน ซึ่งของนาง”
ถึงนั้นความขื่นในใจก็เต็มไปด้วยความไว้วาง
จนทำท่าถูกนางอย่างกับว่าตน เป็นนาย และ
เป็นเจ้าของแห่งนางละนั้น ขณะที่พิศคนางเขา
กล่าวว่า “ข้า! เราจะยกโทษให้แก่นางเอง
ด้วย หย่อน ความรัก ใน ปลา อัน น่าสมเพช
เพราะ ความทุกข์ ระทมได้ เกิด ขึ้น ในใจจริง
ซึ่งไม่รู้ สักว่าด้วยเหตุใดโดยแสดงตัวเป็นสอง
สถาน, คือครึ่งหนึ่งเป็นสตรีซึ่งจำใจยินยอม
แก่ คัวรัก ซึ่ง นาง เองไม่ อาจทน ความเสน่ห์
ได้, และอีกครึ่ง หนึ่งเป็น ทารก ซึ่ง ยอมทิ้ง
เครื่องเล่น แก่โดย ความ เสียใจ และ ร้องไห้
อยากได้ ของใหม่ และนี่จะ เป็นได้ เทียบหรือ
ที่เพียงเวลาครู่เดียวเราอาจนำวโนมนีเขานางมา
เป็นของเราได้ และจะ ได้ คิมมขุสแห่งการ
รุมพิศนางทุกเวลาตามความปรารถนาของเรา
ทุกเมื่อ”

ขณะที่เขาคิดเช่นนั้น นางได้ ทำให้เขา
ลึกลับเช่นเดียวกับเขาน้ำมนต์ไฟ เพราะ นาง
ได้ รุยปลาจนกล่าว คำอาลา แล้วเหลือนึกตาม
รูปเสมือนจะพกว่า “ยकिनถึงเวลาของท่าน
ข้างละ” แล้วนางพกกับเขาว่า “มหาวราช,
โปรดอย่าได้ คีเคียน ข้าพเจ้าใน ข้าง หน้าถ้า

หากข้าพเจ้าละทิ้งปลาเพื่อแลกกับท่าน เพราะ
ต้องเป็นความผิดของท่าน มากกว่า ข้าพเจ้า”
นางได้ร้องกึกเขาคล้ายกับว่าระชออลัยในความ
ผิดแล้ว ก็มละ ไม่ทำให้ดวงใจงามรูป ร่ำเว
เช่นเดียวกับนกจวน จะถูก ปล่อย ออกจาก กรง
ละนั้น เขาได้ คอยด้วยเสียงแผ่วเบาและ กระ
เส่ว่า “อย่าวิตกเลย ข้าพเจ้าจะยอมรับผิดชอบ
เองทุกอย่าง”

ทันใดนั้นนางยืนขึ้น และ เดิน เข้าหา เขา
ข้าพเจ้าพลางมองข้ามไหล่กลับไปดูปลา ฝ่าย
การรปลีกก้าวเท้าออกไปหานาง, แต่นางได้
โยกมือห้ามไว้ และร้องว่า “จงนั่ง อยู่ที่นี่
นิ่งๆ สักครู่ก่อน” เขาได้ ทำตามคำสั่ง, แต่
คอยอยู่อย่าง อាកงของ สันติที่ เตรียมตัว คอย
คำสั่งให้ โดกไปข้างหน้า นางได้ยืนนิ่งๆถูก
ตรึงอยู่ระหว่างกลางของเขาและปลา และได้
มองไปมาระหว่างมันระกัยการรูป, นางจับผม
เขาปลากักไว้ และ ใช้ มือซ้ายค้ำงไปมา แล้ว
มองดูเขากวี่ยนย่นาเต็มไปทั่วด้วยความสงสัยและ
ไม่ตกลงใจ ขณะที่การรูปจวนจะ โดกไปหา
นางโดยระรอกความร้อนระออยู่ไม่ไหว, นาง
ใช้ มือทั้งสอง ทุบก้น และ ร้อง ครวญ คราง ว่า
“หมดเวลา, เราได้ตัดสินใจแล้ว ไม่ได้, จะ
เป็นไปไม่ได้ สำหรับ ท่านขอให้ ไปเสียเถียว
น้อยเสียเวลาแถม แคนึกเถียว เพราะความ

ได้ ข้าก แล้ว ข้าพเจ้าไม่ อาจ ตกลงใจได้ นอก
จากท่านจะถอนคำชักชวนเสีย”

ฝ่ายการรูปเมื่อความไม่สมหวังได้ เปลี่ยน
โศก ชำระ ซึ่งจวน จะ ได้ รัยอยู่แล้วเช่น นั้นก็
ร้องว่า “อา! อปราชาติ” แต่ เขาก็ยังหุ
ตันที่เพราะ นางก้าวไปหาปลาและชุก นิ่งลงบน
ดินข้างๆมันทันใดคล้ายกับว่าระสสย นางช
มือนั้นเป็นเชิงวิ่งวนและกล่าวด้วยเสียงแผ่วเบา
ว่า“ไปรักไปให้พ้น, อย่าได้ ชักชวนข้าพเจ้า
อีกเลย ข้าพเจ้าได้ ตัดสินใจแล้ว ข้าพเจ้า
ไม่อาจทรมศค่อมันได้ โอ้ปลาที่รักเอ๋ย! ข้า
จะให้เจ้าเป็นคู่คี่สิน ระหว่างเราทั้งสอง ถ้า
ข้าจะถึงที่จากเจ้าก็ขอให้เจ้าส่งข้า นอกจาก
นั้นข้าจะไม่ยอมทำตามเป็นอันขาด เพราะการ
ไผ่ในใน กษัตริย์ องค์ นี้ จะ สำเร็จได้ก็โดยได้
รัยคำยก ไทยและคำตัดสินจากปากของเจ้าเอง
ข้าแต่ราชา,ไปรักไปเสียเถิด เพราะ ความ
หวังของท่านได้ สิ้นสุดแล้ว”

ขณะที่ นาง หลับ ตา และ ชัก สลัก เพราะ
ความโศก ความคิดอย่าง หนึ่ง ได้ อุดขึ้น
ในใจของการรูปทันที เขาสะตั้ง และ กล่าว
แก่ตนเองว่า “อา! นางเสียรู้ โดยไม่รู้สั
กตัวเลย ทำให้ล้ม คาตา เพราะความ คนเด่น”
ครั้นแล้วเขาก็ห่มความเสียใจ และ แกล้งร้อง
อย่างหมดหวังว่า “อนิจจาเอ๋ย! อปราชาติมัน

หรือคือคำตกลงใจ ของ ท่าน? อะไร! นี่ะ
เป็นกรรมของข้าพเจ้าเทียบหรือ? แต่ท่านคง
เล่นตลกอย่างไม่ต้องสงสัย เหตุไฉนท่านจึง
เฝ้าข้าพเจ้าโดยอาการอื่น น้าวักและ ทิเคียน
ข้าพเจ้าว่ากรุ้ายเช่นนี้? โฉนท่านจึงให้ ข้าพ
เจ้าเสี่ยงโชคกับปลาโดยที่ท่านรู้้อย่าง ที่ว่า
ถึงแม้ มันจะ มีชีวิตก็ไม่ อารพุดได้?” แต่
อุปราชกลับสะอึกสะอื้นตอบว่า “โปรดอย่าท
เคียนข้าพเจ้าเลย เพราะข้าพเจ้าต้องมั่งคั่ง
แข็งแรง กว่า ตัวเอง อยู่ ระหว่าง เราทั้งสอง ”
เขาตอบว่า “เป็นไปไม่ได้ ท่านแกลังหยอก
ข้าพเจ้าเล่นแน่แล้ว” นางตอบว่า “เปล่าเลย,
ไม่ใช่พูดเล่น” เขาตอบ ด้วย ความโกรธว่า
“อะไร! นี่จะให้ ข้าพเจ้า คอยกรรมา รนกว่า
เจ้าปลาตัวนั้นจะอนุญาตเช่นนั้นหรือ? คอให้
อีก ก็ยัง หนึ่ง ก็ ไม่ สำเร็จ ” นาง ตอบ ว่า
“ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าก็ต้อง เป็น โสค้อยเรื่อยไป
เนื่อง ด้วยคำ สาบาล ซึ่งได้ ให้ ไว้ คอ ปลาของ
ข้าพเจ้า” เขาพูดอย่าง เยาะหยัน ว่า “เท่า
นั้นพอแล้ว ทั้งหมั่นไม่ม่อน นอกจากท่าน
อยากขี้ใจให้ ข้าพเจ้าไป อา! ข้าพเจ้าเข้า
ใจแล้ว ถึงแม้ปลาจะพุดได้ ท่านก็คงจะห
วิชัยเสด็จต่อไปอีกอย่างไม่ต้องสงสัย ”

อุปราชก็ ตั้ง ค้น ร้อง ให้ คร่ำครวญ รวากัย
ดวงใจจะสลายว่า “ท่านไม่มีความเมตตาเลย

ช่างร้ายกาจจริง ๆ เพราะท่านก็ เห็นฐานะ
ของข้าพเจ้าอย่างถี่ถ้วน เพราะสิ่งที่ข้าพเจ้า
ประสงค์ คือคำตกลง ของ ปลา จำ เป็น ยิ่ง กว่า
ความประสงค์ ของท่านเสียอีก ถ้าหากข้าพ
เจ้าได้ รียบแล้ว จะยืนก็อยู่ในวงแขนของท่าน
ทันที ”

กาม รูป พุด แก่ คน ด้วย ความ ปราโมทย์
ว่า “นางเป็นของเรานี้แล้ว เราจะต้องให้ นางทำ
ความค่าทพุดไว้, เพราะเสียเวลาเพียงครู่เดียว
เท่านั้น ” ครั้นแล้วเขาก็ร้องขยปลาและสาขยาย
คาถา, ทันทีนั้นเขาก็ เข้าไปอยู่ใน ตัว ของมัน
และพุดออกมาทางปากของมันว่า “อุปราชิต,
จงแต่งงานกับพระราชธิดา ข้าพเจ้าอนุญาต
ให้แล้ว ”

- ๑๘ -

พอกามรูปพุดจากคำ, ก็ได้ ยืนเสี่ยงทั้ง
สิ้นก็พุดคำรามว่า “คคาโสรัสสะ สมวา
มฤตัสสะ” เขารู้สึกลึกลับอย่างยิ่งที่เห็นร่าง
กายของเขาพุดพุดออกมาจากพุ่มไม้ แล้ว
ล้มพุดหน้าลงบนพื้นดิน และ ในทันใดนั้นร่าง
กายของเขาก็ดึง กามรูปพุดออกไป เมื่อสักคร
ก็กลายขึ้น พร้อมกับอุปราชิตร้องด้วยความ
ดีใจและวิ่งเข้าไปอยู่ในวงแขนของเขาแล้วนาง
พุดว่า “โอเจ้าปลาตัวนี้เคยเฝ้า ข้าขอมใจ
เจ้าเหลือเกิน ข้าจะทำตามที่เจ้าบอกเพื่อจะให้

เต็มตามสัญญาที่เขาได้ให้ไว้ คำสาบาลและความปณิธานของเขาคิดว่ามาดั่งพร้อมกัน ณ ที่นั้น”

ครั้นแล้วก็มีเสียง โกรธแค้นและจบลงด้วยอาการครวญครางมาจากตัวปลา เมื่อได้ขึ้น เช่นนั้นนางก็ตั้งขึ้นหัวเราะและร้องว่า “อนิจจา! เจ้าปลาตัวอาภัพ เหตุใดเจ้าจึงกลับพ้นมาออก เมื่อรู้ว่าความตาย เป็นของ ปะระเสริฐกว่า?” แต่เกศฟได้ปลัดกนางไปเสียข้างหนึ่ง แล้วชักดาพออกเขาพกว่า “เจ้าผู้ร้ายชะโมย ร่างกายของคนเอ๋ย! จงกลับไปไปยังรูปเดิมของเจ้าเสียเถิดคน จงสาวยาย คาลาโดยเร็ว เพราะข้าจะแบ่งปลาตัวนี้ ออกเป็นสองท่อน เมื่อข้าได้นับสิบเกล็ดแล้ว”

พอพวกเขาทั้งสองคนนั้น เมื่อเจ้าช่างตกผลมมองไม่เห็น ทางหลีก เลี่ยงใดเช่นนั้น จึงจำใจสาวยาย คาลา และ กลับเข้าอยู่ใน ร่างกายเดิมของตน ทันใดนั้นเกศฟก็ลงคำว่า “สีย” และพ้นปลาจากสองท่อน ครั้นแล้วเขาก็หันไปบียคอก กามรูป ซึ่งขึ้น ตัวสั้น อยู่และ ร้องว่า “ยี่เก็นเจ้าคนชะโมยร่างกายเอ๋ย! ข้ารับเจ้าไว้แล้ว และเจ้าหนีไปไหนไม่ได้เลย จงนอนลง, เพราะข้าต้องการทำแก้ออย่างเกี่ยวกับปลาเมื่อคน และ ข้าสัญญาให้เจ้าเสียก็ได้ว่าจะพ่นให้ ฉาก สองท่อน เพียง ฉับเดียว”

แต่ อุปราชิตยัคแซน เขา ไว้ แล้วพูดว่า “ข้าแต่สวามี, โปรดอย่าทำเช่นนั้น ปลดปล่อยเขาไปคามลำพังก็ดีกว่า เขาจะไม่เสียหายอย่างไรเลย เพราะเขามักมีความแป้นอยู่ตามสภาพเดิมแล้ว แต่ ฤทธิเดชของคาลาจะเป็นการลงโทษฝังใจเขาอยู่ตลอดชีวิต ซึ่งข้าพเจ้าก็คิดว่าเขาจะล้ม สวรรคต ซึ่ง ต้องตก ขยับได้ไม่ได้ง่ายๆ” เกศฟตอบว่า “ข้าพเจ้ายอม ตามที่ ท่านขอ เจ้าชะ โมย ร่างกาย จงไปเสียเถิดคน และ จงระวัง! ถ้าข้าพบเจ้าออก, จงนั่งถืองเรือของปลาไว้ เพราะข้าจะไม่ยกโทษให้เจ้าเป็นครั้งที่สอง”

ขณะที่พวกเขาวิวาร์ของพระราชากำลังคอยอยู่นอกบ้าน, เขาได้เห็นกามรูป ออกมาทางเดียวกันกับเกศฟได้เข้าไป ช่างตกก็ผลมผู้เคราะห์ร้ายได้วิ่งมาโดยเร็ว พร้อมกับอาการขมื่อไปมาและร้องครวญครางว่า “ข้าเป็นพระราชา, ข้าเป็นพระราชา,” เมื่อได้ขึ้น เช่นนั้น พวกเขาวิวาร์ ก็มี ความ พิศวง แล พุด แก่ กัน ว่า “อ้าว, เรามาพบช่างตกก็ผลมผู้ที่น่าทึ่งคล้ายกับว่าเขาคงมาจากอากาศ และ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าพระราชาก็ได้พบเขา และ ยังช่วยให้เขาไปทำการงานตามหน้าที่ ยิ่งกว่านั้นเขากลับเป็นมาอย่างไม่ต้องสงสัยเมื่อเขานำเขาได้เกี่ยวกับทั้งตัวไปในเมืองว่า ‘ข้าเป็นพระราชา’ และ

ที่เขาจะต้องพอกอดก็คือ “ข้าจะเป็นพระราชา” ซึ่งถ้าพูดเช่นนั้น จะเหมาะกว่า เพราะการณภัยหนาวจะเกิดขึ้นได้ และใครจะล่วงรู้? ด้วยพระผู้สร้างอาจจะให้เขาเกิดเป็นกษัตริย์ มีความเบิกบานพอเป็นการชดเชย ที่มีรูปต่ำช้าเช่นนั้น”

เมื่อการรูปลับไปแล้ว, คู่รัก ทั้งสองก็ประกอบกอดกันไว้ เขามิได้ ทำอย่างอื่น นอกจากจูมพิศกันไปมา สักครู่หนึ่งเกศพพกว่า “คุณเกิด ท่านเป็นผู้ร้ายยิ่งกว่าการรูปเสียอีก เพราะท่านไม่เคอะพะระ โมยร่างกายของข้าพเจ้าเท่านั้น, ท่านกลับ ชะโมยเอา วิญญาณไปด้วยท่านทำได้ โดยไม่ต้องใช้ คาถา มันกลับ ยินดีออกจากร่างกาย ของ ข้าพเจ้าไปอยู่ในตัว

ของท่านด้วยความยินดี” ฝ่ายอปราชิตก็มีพลาญตอบว่า “ไม่ใช่เช่นนั้น ท่านอวยศิธรรมเสียแล้ว เพราะท่านเป็นชะโมย ร้ายยิ่งกว่า ทุก ๆ คนใน พวกเราทั้งสาม ด้วย แม้ ว่าการรูปได้ จะ โมย ร่างกาย ของ ท่าน และ ข้าพเจ้าชะโมย ดวงใจ แต่ท่าน ร้าย กว่า โดยที่ ได้ชะโมยทั้งร่างกาย และดวงใจ, ไม่ได้ เหลืออะไรไว้ ให้ข้าพเจ้าเลย, นอกจากสิ่งหนึ่งซึ่งเหมือนฉายาของท่านที่ปรากฏอยู่บนคิน, เงาของท่านอยู่ในน้ำ และสิ่งถึงวานในเสียงของท่าน สิ่งนี้ จะ คงอยู่ ได้ ก็คง มีท่าน อยู่ด้วย คุณลักษณะของ มัน จะ อยู่ แต่ลำพัง ไม่ได้ นอกจาก จะ รวมอยู่ในตัวของท่าน”

บรรพ ๓ ชวสถานซึ่งมีมาแล้ว

ครั้นพระมหะศัทรทรงเล่าจบลง พระอมาถ์ตรัสขึ้นในทันใดนั้นว่า “ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับอปราชิต และการกระทำตามความพอใจของนางอย่างนี้จะอภัยให้ ไม่ได้เลย เพราะในที่สุดนางก็คือผู้อยู่ร้าย อย่างร้ายกาจนั่นเอง ใครบ้างจะรู้ ได้ว่าเกศพพไม่ได้พบบ่าแห่งความเชื่อในเรื่องความ เปลี่ยนแปลงของสัตว์แต่ครั้งแรกว่าดีกว่าที่เขาเข้าใจ ในครั้งหลัง และจะ ได้ ใช้ ความ เข้าใจ ใน ครั้งแรกนั้น เพื่อบุคขุน

ความจริงต่อไป?”

พระผู้ทรงจันทร เป็นย่นทรงพระสรวลแล้วตรัสว่า “ฮา! บรรพดี! เขาจะนะ ของนางช่างเหมาะแท้ ๆ ไม่มีสิ่งใดเหมือนสัตว์ในกาที่ จะเสียแหว่งใจทำซึ่งกันและกัน เพราะเรอจนได้ เป็นไปตามที่นางนึกไว้ ไม่ผิดเพี้ยน และอปราชิตได้ละทิ้งเกศพพจริง ๆ เมื่อ ได้ อยู่ด้วยกันเป็นเวลาหนึ่งนางได้ เห็นเขาไปโดยไม่มีอะไรเหลือไว้ ให้ นอกจากชีวิตา ผู้ซึ่งเหมือน

ตัวนางอย่างกับกระ เสร้มน ว่าจะให้เียนท
 ปล่อยโยนเขาในเวลาเศร้าโศก เนื่องจากการ
 เสียใจไป นั่นคือปรกทิพฤติการของพวกนาง
 ไม่เช่นอุปราชิต ซึ่งไม่ใช่เทพเจ้า หรือ มนุษย์
 แต่เป็นสิ่งที่อยู่ระหว่าง กลาง ของ ทั้งสอง นั้น
 พวกมัน นิสสัย รวนรและปล่อยการณ ให้เียน
 ไปแล้วแต่จะเห็น เหมาะไม่ ว่าจะเป็น การกระ
 ทำหรือความรักยอม เปลี่ยน แปลงรวดเร็ว และ
 ไม่เป็นของเที่ยงแท้ เสร้มนแสงแจ้งจำ วน เวลา
 สายยท ซึ่งไม่ใช่ กลาง คัน หรือ กลางวัน ทั้ง
 สองอย่าง พวกนางสรวรค ทั้งหมัดมันางอัย
 สรวทียาธรี, นางนาค และอื่น ๆ เปนอาทิยอม
 เปลี่ยนแปลงไม่ แน่นแน่ดังเรื่องราวของ นางเม
 นกะ, อูรวัย และอื่น ๆ เปนอาทิพธ

ครั้นกาลดำเนินไปในอนาคต ความรอบ
 รู้ของ เกศพิไท ทำลาย ความ ประสงค์อันยิศา
 ของเขาได้ตระเตรียมไว้ อย่าง งดงาม นั้นเสีย
 สัน การอยู่ร่วมของเกศพิและชายาจึงเป็นอย่าง
 ของยิศาของเขาไม่ผิดเพี้ยน เพราะสัตว์โลก
 จะทำอย่างไรก็ไม่อาจเลียงเคราะห์ซึ่ง ได้ ลิชิต

ลงไว้ในอดีตภพนั้นได้ เสร้มนคนทอผ้าเขา
 จะต้อง ก้มหน้า ทอตาม ตัวอย่าง เร็วไป อย่าง
 เฝียวกับวิวตถกณ เขาด้วย เชือกจึงไปใน ทาง
 ที่มันเองไม่ได้มีใจนั้น ”

“ ยัตินางผู้ มีปัญญาลากเฉย จึงบอกที่
 หรือว่าใครคืออะโมย ? จะเป็นเกศพิอย่าง
 อุปราชิต ว่า, หรือ เป็น อุปราชิต อย่าง เกศพิ
 บอก, หรือว่าควรจะเป็นกามรูป ? และใคร
 เป็นตัวการ ? ”

พระเทพทูลด้วยสุรัสเสียง หนักแน่น โศกไม่
 ต้องครึก ต้อง ว่า “ ต้องแน่นอน อย่างไม่
 เป็นปัญหา อุปราชิต คืออะโมย และ เปน
 ตัวการทั้งหมด เพราะเกศพิและกามรูปจะเป็น
 อะโมย นอกจากรูปหุ่นให้นางเช็กเล่น ”

ทันใดนั้นพระผู้สร้างก็ทรง พระสรวล ด้วย
 สำเนียงอันกัง และตรัสว่า “ อะชา! หิมะ
 วรณ เราวางขายคักนางไว้ ได้แล้ว ความ
 คิกของนางยังทำนัก เพราะในที่สุดตัวการ
 ได้ รอคั่นความสังเกต ของนางไป ด้วยไม่
 ฉะเพาะแต่เกศพิและกามรูปเท่านั้นที่เป็นรูปหุ่น

๑. เมนกะ - นางอัยปสร ซึ่งพระอินทร์ส่งลงมาให้ทำลายกระษะของพระวิศวามิตร และ
 นางมิติกาทิวย ฤช ทุนคนหนึ่ง ชื่อ ศักนทะลา แล้วนางก็กลับขึ้นไปสรวรค (กษุพระราชินิพนธ์
 ศักนทะลา)

อูรวัย - นาง อัยปสร ซึ่ง ถูก รากษสจับไป แต่มีราชามนุษย์ ชื่อปรรุสช่วยไว้ได้ นาง
 จึงยอมเป็นชายา แต่ ครั้นภายหลังนาง ก็หนีเขาไป

รวมทั้งอปราชิตด้วย เพราะทั้งสามไม่ใช่อย่าง
อื่นนอกจากรูปปั้นและ เครื่องเล่นของพระมหา
โจร, คือพระเจ้าผู้มปลานั่นเอง ทั้งเรื่องควร
จะทำให้นางรู้สึกอยู่แล้ว แต่ว่าเราได้ทำให้นาง
รู้สึกเกลียดชัง อปราชิตจน ทำให้ตาของนาง
มักและปลาบทุกคราว มาในเรือนนั้นก็ไม่ใช่อย่าง
อื่น คือ จะให้เป็นเครื่องหมายของ พระเจ้า
องค์นั้น, และเป็นปริศนาซึ่ง พระกามเทพเป็น
กุญแจสำหรับไข เทพเจ้า องค์นั้นได้จะโมย
ดวงใจของ อปราชิตโดยใช้นามรูปให้เข้าอยู่
ในร่างของเกศพ และ กลใจนางให้คิดเห็น
อุบายในการที่จะ รั้ง ความปรารถนา ของนาง,
คือได้ เกศพทั้งร่างกายและดวงจิตต์ เพราะ
ไม่มีสิ่งใด ที่ต้องการอีก สิ่งหนึ่ง มากกว่า
สรีระ คือ การ ยرض พระ กาม เทพได้ รัง
สรีระ เกศพ ขึ้นเสมือน ลูก ศิว เพื่อ เสวย แทะ
กลางใจ ของ อปราชิต, นาง จึง พยายามให้
ได้เขาโดยวิธีใด ๆ ไม่ว่าจะ คบ โกง หรือ ไม่,
ทุกสิ่ง ที่ กิด ขว้าง ทาง นาง จะ ต้อง เหยียบ ย่ำ
ข้ามไป โดยไม่มี ความ เมตตา เพราะ
ดวงใจของสตรีย่อมยินดี เลี้ยงสละ ถ้าหาก นาง
มีผู้ยอมรั้งโดยแท้จริง แต่เมื่อถึงเวลานาง

กระทำก็ร้ายยิ่งกว่าเสือ, โกงยิ่งกว่าพระ
พุทฺธิสย, ไม่รู้จักมียิ่งกว่าพระบรม, ขะแต่
เวลาสุดท้ายให้นางได้ อยู่ในวงแขนของ ครูก
เท่านั้นแน่นอน ถึงเรื่อง ที่ยาราชได้กระทำ
ลงไป ยิ่งเขายิ่งมาก ถ้าจะเปรียบกับเขาว่า
ละของหิมะ และ หวานยิ่ง กว่า อมฤต ซึ่งหยก
หยกจากดวงจันทร์ ในกาลมีชัยมีราตรี ทั้ง
มวณฺเฑระกามเทพเป็นต้น เหตุ แต่ที่รอกพัน
ความสังเกตรองนาง, ก็เพราะพระองค์เป็น
ผู้ศกโกงแสนฉลาด ได้ซ่อนอยู่ในฉากอัน
มองไม่เห็น, คอยชักใยแห่งความเล่ห์ลับ
แต่คันจนจบ การกระทำของพระองค์เป็นต้น
แห่งแห่งความวิโยคทั้งสามภพ, ทำให้ผู้
อื่นจนถึงถึงส่วแห่งความเวทนาแต่ส่วนพระ
องค์ เองกลับรอกพัน โดยไม่มีเสียหายนะไรเลย
เพราะ พระ องค์ ยังไม่เคยเศร้าโศก นอก จาก
ครั้งเดียวซึ่งเป็น โทษผิดของนาง และของ พระ
องค์ เท่า ๆ กัน เราได้บอกทั่ว การให้ นางรับ
แต่เริ่มแรกแล้ว แต่เรานำนางไปในทางที่ผิด
โดยทำให้ เรืองลงเหยยออกนอกวงความคิดของ
นาง ถึงนั้นยกขึ้นว่าจึงชนะ และจะต้องร้อง
ขอสินจ้างตามความพอใจของเรา ”

๓. มน^๕เกิด - ม^๕ขจรป^๕ลา = พระกามเทพ

๒. พระ กามเทพ ถูก เฉา — คพตไน้คั่นเรื่อง ๆ นี้.

พระเทพบริพัตรทูลว่า “จะมีอะไรที่พระเจ้ายะชอลาแล้ว” ดังนั้นพระนางก็อัน
อะไรในการที่จะให้สินจ้างแก่พระองค์ เพราะ ทรายไปโดยเร็วไวคล้ายกับสายฟ้าแลบ
จะมีสิ่งใดในสามภพที่ พระองค์ ประสงค์ และ พระมเหศวรทรงขี้ม และกล่าวแก่พระ
ข้าพเจ้าจะให้ได้อะไร?” องค์เองว่า “ฮา! ยามนางโกรธ นางช่าง

พระมเหศวรทรงมองพระนางอย่างพอพระทัยและว่าฟังว่า “เราจะต้องทำให้นางพิศวง เพราะนางคิดว่าเราจะชอบุมพิศ แต่เราจะทำให้ตรงข้ามกับความคิดของนาง” แล้วพระองค์รับสั่งว่า “ทุกรบรรพดี สิ่งหนึ่งที่เราประสงค์และนางให้ได้, แต่นางยังไม่ได้ให้”

พระนางทูลถามด้วยความพิศวงว่า “สิ่งนั้นคืออะไร?”

พระมเหศวรทูลว่า “นางจงให้ ขี้มแก่ น้ำคองคา” ที่อยู่ในเกลสาของเราเสียเถิด”

ทันใดนั้น พระเทพ บริพัตร ก็กลุ ทะลึงและ พระองค์ สิ้นด้วย ความโกรธ พระนางทรงร้องว่า “ฮา! พระองค์ คือตัวโกงอย่างร้ายกาจ จงอยู่กับน้ำคองคาของ พระองค์เถิด ข้า

งามจริง ๆ แต่เมื่อนางหายโกรธแล้วนางก็จะกลับมาเอง เพราะนางจะอยู่โดยไม่มีเราเสียไม่ได้ และนางก็รู้้อย่างดีว่าไม่มีอะไรที่พระนางจะทำได้ ในการที่จะ ทะเลาะกับเราและจะ เยนสัตว์กับสิ่งซึ่งเราจำเป็นต้องมีไว้ เพราะ เราอยู่โดยไม่มีน้ำคองคานั่นคือขี้ม นั้นไม่ได้ อย่างเดียวกับนางอยู่ไม่ได้ โดยไม่มีความ รียา เพราะถึงแม้นางจะเป็นพระเจ้าแต่นางก็เป็นสัตว์ ถ้าสัตว์ ไม่มีความรียานางจะเป็นสัตว์ไม่ได้ แต่ขี้มนางไปเสียแล้ว ดังนั้นเราจะถือโอกาสแสดงความ การบุญแก่ ขี้มวรา ของ เราโดย ประสาทพรให้พวกเขา”

ดังนั้นในพริบตาเดียว, พระองค์ก็ตั้ง

๑. แม่น้ำ คองคา - กำเนิดเดิม อยู่ในสวรรค์ ถูกเชิญให้ลงมาเกิดในโลกเพื่อล้าง
ทราภพ โอรสของท้าวสวคร แต่ถ้าปล่อยไว้ตกลงมาก ๆ ที่เดียวก็จะท่วมโลกหมด ดังนั้น
พระคิวง จึงถูก ชื่นเชิญให้ รมาน้ำไว้ ขนพระเกศ - แม่น้ำคองคาไหล ลงมา อยู่ใน พระเกศ ของ
พระมเหศวร ถึงพินัย จึงหาทางออกได้ และที่ยังคงค้างอยู่บนนั้นนอกกม, เหตุนี้พระอุมา
จึงทรง รียาน้ำนั้น.

ถึงไกลและเรือกบวราซึ่งได้ มา เฝ้าในทัน ฟ้าคนองทำให้ ดวงใจอันหวานอ่อนของเหล่า
 ไก่เมื่อพระองค์ ทรงนั่งลง เมื่อได้แวตล้อมไป ภรรยาแห่งนายพรานหวันไหวไปมาด้วยอาการ
 กว้างคพรายและฉวยทั้งปวง พระผู้สร้าง เร่วรอกเสมือนจะแข่งกับการแกว่งไกวของหาง
 และบรวิวาก็เกี่ยวท้อง ร้องอิง ครึงเครง เสมือน อันกระพุ่มแห่งวैयाซึ่งแกว่งไปมาโดยลมอัน
 เสียงพายุกล้า, กังสนั่นลั่นก้อง ปนกับเสียง พัดโกรกกังอยู่ๆ อยู่ในหุบผาฉะนั้น.

๓ ความรู้ ๓ ความสารพัด ๓ ความมีจรรยาอันงดงาม ๓ สามสิ่งนี้เป็นเครื่องประคับ

ขันมีค่า

ตัวละครคน

วิไลย์	สตรี อายุ ๑๖ ปี	ภรรยาลับของฝรั่ง
กระบี่	นายทหารอายุ ๒๑ ปี	คู่รักของวิไลย์
ชะตีสี่	ฝรั่ง อายุ ๕๒ ปี	นายห้างเศรษฐี
ปาน	สาวใช้ของวิไลย์	

(ฉาก — ห้องนอนของวิไลย์ มีเครื่องแต่งบ้านงดงามมาก ทางเข้ามีประตูทางขวา และทางซ้าย มีตู้ใหญ่ใส่เสื้อผ้าสองตู้ เวลาประมาณ ๒ ๓.ท.)
พอเปิดม่านเห็น วิไลย์ กำลังนอนอยู่บนเก้าอี้ยาว กระบี่ นั่งอยู่บนเก้าอี้คนใกล้
วิไลย์ สองหนุ่มสาวกำลังฉอเลาะคุยกัน.

วิไลย์ — ยอกล้องใหม่อีกสักครั้งคะ

กระบี่ — พรุ่งนี้เอง ม...ก.

(กระบี่กลืนขลุ่ยวิไลย์)

วิไลย์ — คุณพ่อศรีภรรยาของน้องเขา

กระบี่ — อะไรหรือ เทพธิดา ของพี่?

วิไลย์ — น้องรู้สึกว่าเขาช่างมีความสุขเสีย

จริงๆ เขาว่าความรักนั้นหวาน

มากจริงของเขานะคะ

กระบี่ — แน่แน่นอนน้องรัก จะต้องไม่มี

สิ่งใดมาขัดขวางต่อความสุขเช่นนั้น

ของเราเลย

(เสียงกระตึงประตูบ้านดังขึ้น)

วิไลย์ ผลัก กระบี่ ออก และ รีบ ลาก

ขึ้นบน)

กระบี่ — (ตกตลึง) อะไรกัน?

วิไลย์ — น้อง คิด ว่า อีตาฝรั่ง มา เป็น แน่

เพราะไม่มีใครเขาจะ สั่นกระตึง

เรียกนาน ๆ เช่นนี้ ตอก นอก จาก

อีตาฝรั่งหนวคนั้น

เฮ้! ทำไมยัง นั่ง เหย อยู่ อีก

เร็วเข้าคนพี่ มาทางนี้ (เสียง

กระตึงดังขึ้นอีก วิไลย์ตรงเข้าจับ

มือกระบี่ลากไปทางตู้ เปิดตู้ ผลัก

กระบี่เข้าไปแล้วยกขลุ่ยเสีย)

ปาน — (พรวกพรวกเข้ามา) คุณคะ

นายฝรั่งมาคะ

วิไลย์ — จะ ๆ ทรายแล้ว เปิดประตูบ้าน

ให้เข้ามาเถิด

(ปานออกไป วิไลย์รีบไปส่อง

กระจก จัดผมให้เรียบร้อย)

ชะคัส — (มือถือห่อเล็ก ๆ มาหนึ่งห่อ เดิน

เข้ามาและไข้มเข้าไปใกล้ วิไลย์ จับ

มือวิไลย์ขึ้นขลุ่ย) สบายดีหรือ แม่

วิไลย์? (เอาหมวกวางบนเก้าอี้)

วิไลย์ — สบายค่ะ นายที่รัก แหม! วันนั้น

นายใจก็เหลือเกินนะคะ อูล่าห์

มาหาที่ดินแค่กลางวันเทียบ-ที่ดิน

คิดดังออกจะตาย (ยัง) ไม่

อยากพยสัณนิท

ชะคัส — นายก็คิดดัง แม่วิไลย์ เหมือนกัน

เฮ! แม่วิไลย์ที่รัก นี่แน่ กำไล

ผั่งเพชร ที่แม่วิไลย์อยากได้ ฉัน

ซื้อมาให้แล้ว ก็ใจไหม? (ส่ง

ห่อที่ถ้อยอยู่ในมือให้แก่วิไลย์)

วิไลย์ — (รับห่อนั้นแล้ววางไว้บนเก้าอี้โดย

ไม่เปิดดู แล้วพยบง) เอะ

ควรจับเขาหน่อย เห็นจะคุ้มกับค่า

กำไรเพชร (หันมาพกทางชะคัส

แล้วเข้าไปจับชะคัส) นายใจก็

ม...ก. ที่ดินรัก-รัก

ชระตีส — (ถอดเสื้อนอกออกแขวน) แม่ วิลีย —
 วิลีย, วันนั้นก็เหลือเกิน เราจะได้
 อยู่ด้วยกันนานหน่อย เมียนฉันเขา
 ไม่อยู่ เขาไปธุระจนถึง ๘ โมง
 ฉันเลยรีบถือ โอกาสหนีมานี้ ฉัน
 ว่า — ว่าจนถึง ๘ โมง

วิลีย — (ชักกระเวนกระวาย) อ้อ! นี่
 นายจะอยู่ถึง ๘ โมง เทียวหรือคะ
 แหม! ก็ฉันก็ใจจริง (บึ้ง)
 อยากไล่ส่งไปให้พ้น (ไต้ยีน
 เสียง กระบี่ โธ่ แอ้ ๆ อยู่ในตู้)
 วิลีย — (บึ้ง) ตายจริง คุณพ่ คงหายใจ
 ไม่ออก อีตาฝรั่งนี่กระมังไม่
 กลั้ว ทำอย่างไรกัน

ชระตีส — (นั่งลงบนเก้าอี้ตัวหนึ่งแล้วยกหนึ่ง
 สลอปพ ชินดู) วันนั้นฉันสยบใจ
 จริง ฉันว่า, ฉันว่า

วิลีย — (บึ้ง) อ้ายแก่ย่า! อีนั้นก็ได้แล้ว
 (หันไปพกกัยชระตีส พร้อมกับทำ
 ตาขม้อย) เกียวนะคะ ก็ฉันจะ
 ให้นายสยบไปยิ่งกว่านั้น (วิลีย
 ไปเขี่ยประตูแล้วร้องเรียกสาวใช้)
 ปาน! ปาน.

ปาน — (โผล่เข้ามา) คุณ เรียก ก็ฉัน
 หรือคะ?

(พกค้อย ๆ) แกล้งไปที่ประตูบ้านนะ
 แล้วสั่งกระตังให้ลั่นก็เกียวนะ ลั่น
 นาน ๆ เข้าใจไหม?

ปาน — ค่ะ (บึ้ง) จะเล่นอะไรกันอีกแล้ว
 (เดินกลั้วออกไป)

ชระตีส — ฉันคิดว่า แม่ วิลีย เรียกปานมาให้
 ชงน้ำชาให้ฉันใช้ไหม?

วิลีย — ค่ะ ถูกแล้ว

ชระตีส — (บึ้ง) น้าวักจริง ๆ นา
 (เสียงกระตังลั่นอยู่นาน)

ชระตีส — ดูเหมือน ฉันได้ยินใคร ลั่นกระตัง
 แม่ วิลีย

วิลีย — (ทำเยนตกใจ) ตายจริง แน่แล้ว
 คุณบ่าคิดขึ้นมาหา ทำอย่างไรก็

ลั่นนาย (ถ้าคุณบ่าคิดเห็นเข้าลั่นก็
 ตาย—ตาย นายต้องซ่อนเสียก่อน
 เร็วเข้า! (วิลีย ตรงเข้าลากมือ
 ชระตีส ไป และผลักให้เข้าไปในตู้

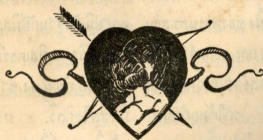
ทางขวา แล้วมีใส่กุญแจเสีย
 แล้วเดินมาทางตู้ซ้ายเขี่ยให้ กระบี่
 ออกมา)

กระบี่ — (อ้าปากหายใจยาว) โอ๊ย! หาย
 ใจเกือบไม่ออก

วิลีย — (งมมือ กระบี่ ไปที่เก้าอี้ยาว แล้วนั่ง
 กวักกัน) โอ, ยอกรักของน้อง

ลำบากมากหรือคะ
 วิสัย — (ชี้ไปทางตู้ข้าว) อยู่ในโน้นคะ
 กระป๋อง — นึกหน่อยเท่านั้น แต่การลำบาก กระป๋อง — ไข่! อยู่ในนั้นหรือ น่าสงสาร
 เพื่อเห็นแก่อน้อง พี่ไม่ท้อเลย ข้างที่ แก คงอยากจะทำอย่างนั้นมาก
 วิสัย — (รับกระป๋อง) น่ารักแท้ กว่ากระมัง
 กระป๋อง — (รับวิสัย) น้องขอบคุณของพี่ วิสัย — อย่าเป็นห่วง ถึง แก เลข ค่ะ คุณพี่
 (สอ) เฮ! แล้วอ้ายหรั่งแก่ แกว่ง — แกว่งจนถึง ๘ โมง
 ไปไหนล่ะ ?

— บัดนี้ —

๒ กิจใหญ่น้อยทั้งปวงแม่ของตนและของคนอื่น ถ้าผู้ทำอุปไปกับคุณธรรมสี่ประการ
 การ คือ มีความพอใจ ๑ มีความเพียร ๑ เอาใจใส่ดูแล ๑ ระวังรักษา
 พิจารณาอยู่เนื่อง ๆ ๑ การนั้นย่อมพลันสำเร็จ

ปรีโลภ

ของ

นายเทพ มหาเปารยะ

(ต่อจากหน้า ๑๘๗๓ ฉบับ มิน)

อีกวาระหนึ่งมา โดนกับอนิกแซลเลนเบอร์
 ย่างเท้าเข้าสู่ แนว วิถีแห่ง การ ศึกษา จิตตะ-
 ศาสตร์ เขาทั้งสองแคว้นรักกันสนิทสนม
 วิมโปล แล้วก็พากันขึ้นรถไปคามถนนฮ็อก
 สฟอร์ด ผ่านเบสวอเตอร์ อันเป็นย่านที่กล่าว
 กันว่า ชุมชุม ที่สุด แห่งหนึ่ง ของพระนคร ลอน-
 ดอนจนบรรลุดังนอกตึกฮิล และ ซอลเลนปาร์ก
 ซึ่งสถานต่างๆ จะเห็นตึกสร้างแบบวิกตอเรียน
 อย่างงดงามได้ โดยรอบ รถได้หยุดลงตรง
 หน้าตึก สูงตระหง่าน ดังเล่า เข้าไป จากแนวถนน
 หนึ่งในนั้น สาวใช้แต่งกายกระตือรือร้นออก
 มาเปิดประตูรับ เขาทั้งสอง เข้าไป ภายในตึก
 แสงสลัวแห่งโคมแขวนในห้องโถง สอง
 ทิวผ้าม่าน และพนัก ถูกขัดถูเสีย เป็นมันวับ
 รับกับสีขาวยาวเหยียดที่คงอยู่ตรงมุมห้อง สอ
 ให้ อนิกแซลเลนเป็นช่างสังเกตุ อันเป็นคุณ
 สมบัติ พิเศษ ของลอร์ดเพคโคย มาก รู้ลึก ว่า

เป็นสถานที่ ใด ไรการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี
 จากแม่เรือนที่มีความสามารถผู้หนึ่ง แม่เรือน
 ผู้ควรได้ รับ ความสรรเสริญ นี้ปรากฏว่าเป็น
 หญิงชาวสกอตผู้ มีอิทธิพลกับสุขภาพอัน โยน
 เจ้าหล่อนออกมาต้อนรับแขกทั้งสามในห้องโถง
 และ ปฏิสันฐานกับมิสเตอร์ แอ็กกินสันในฐานะ
 สหายสนิท มิสเตอร์แอ็กกินสันกล่าวแนะนำ
 ให้รู้จัก กับ ผู้ส่ง ข้าว ทั้ง สอง ในนาม
 มิสซิสโฮกิลล์ มาโดนได้ทราวล่วงน้ามา
 แล้วถึงการพบ ที่หล่อนและ สามีสู้สุดสัปดาห์
 ทนทุกข์และกำลังกาย เพื่อจะบำรุงสถานที่
 นี้ให้ คงเป็น ที่ชุมนุมกลางของ สมาคมจิตตะ
 ศาสตร์.

“ลิ้นแค้น กับ ภรรยา ขึ้นไป ข้างบน แล้ว ”
 มิสซิสโฮกิลล์กล่าว “เขาคิดว่าอากาศที่นี่
 เหมาะ กับการ ประชุมที่. คนอื่น ๆ อยู่ใน
 ห้องรับแขกทั้งนั้น ท่านจะ ไปรอคอยอยู่กับเขา

สักครู่ไหมคะ ?”

ผู้ที่มาเข้าประชุมในครั้งนั้นออกจะมีจำนวน
มากด้วยกัน แต่ก็เป็นผู้ที่จิตใจศึกษามานาน
แล้ว เขาเหล่านั้นไม่มีใครแสดงกิริยาคนตื่น
เหมือนผู้ที่เพิ่งศึกษาใหม่ ๆ ซึ่งมีกระเขลยว
ดิ่งท้วง ๆ อยู่รอบ ๆ กวายนั่นทำอันตน
ตกใจระหว่างผู้หนึ่งยืนอยู่ข้างประตูและเมื่อ
เขาเหลียวมาจึงปรากฏว่า เจ้าของหนวกลี
มอ ๆ ผู้หนึ่ง ทำใจคนอื่นไกลไปจาก มิสเตอร์
อัลเบิร์ต นอนแมลเล่ ไม่ เขา ตรงมา จับมือ
ทักทายผู้มาดั่งใหม่ทันที.

“จะ มา ลอง ดู อีก ครั้ง หนึ่ง รึ , มิสเตอร์
มาโลน ? ผมอดคิดไม่ได้ว่ารายงานของท่าน
ข้างตรงจริง ๆ. เวลา นี้ แม้ ว่า ท่าน ยัง เป็น
แต่เพียงผู้สนใจก็จริง แต่ ก็ เสนอ มา ทาง ลัทธิ
ของเรามาแล้ว. มิสเตอร์ แอลเบิร์ต เฮอริ
สก็ตกใจอย่างไหม ?”

“ถ้าหากว่าอยู่ใกล้ กับ ท่าน แล้ว ก็ ฉัน
ไม่คิดว่าจะตกใจได้.”

เมลเล่หัวเราะแล้วจึงตอบว่า

“การประชุมอย่างคนนั้นะ ผิดกันอย่าง
อื่น ๆ. เราจะเห็นรูปนฤมิตรของวิญญาณได้
ซึ่ง อาจ เป็น กรณีย ประทอบ ความเชื่อ มั่น ของ
ท่าน, มาโลน. และเป็น เครื่อง พิสูจน์ ความ
บริสุทธิ์ ของ เรา. กับ การ ถ่าย ภาพ มี ค่า กว

จริงนะ, ท่านควรจะตรวจทุกสิ่งด้วยเสียด้วย
กลีบซมบ อัน ที่เคยอดาว กัน มา ครั้ง หนึ่ง อยู่
ข้างบนนะ.”

“ผมเคยคิด อยู่ เสมอ ว่า สิ่ง นี้ ถึง อย่างไร ก็
ต้องเป็นอุบายทวิจิต.”

“ตรงข้าม, ผมเห็นว่าการถ่ายภาพเป็น
ความจริงที่ได้อุบัติพิศვნว่า ไร้นั้นทีนแล้วจริง ๆ
แต่ อย่าง ใด ก็ ว่า เท่านั้น. ผม ได้ ตรวจ จด แล้ว
ด้วยวิธีต่าง ๆ กันถึง ๓๐ กว่าครั้ง และ ทุก ๆ
ครั้งมันกลีบปรากฏว่า. หาก ใช้ ผล ของ อุบาย ท
วิจิต ไม่. กลีบ เป็น ความจริง อัน น่า ตื่น ตื่น
เป็นเหยื่อ ของ หนึ่ง สลึง พิพม์ ทชอยแปลง ให้ เป็น
คึกใจองคิ. ท่าน รู้ จัก ใคร ใน หนึ่ง ย่าง ใหม่ ?”

“เปล่า, เราไม่รู้ จัก เลย”

“ผู้หญิงรูปงาม คนสูงนั่นคือ ดิซเซสแห่ง
วอสแลนคิงเง่ละ และชายหญิงอายุกลาง
คนยืนอยู่ ข้าง दाเม็ง คือ หลอก และ เลดมันต์
นัวร์. ในหมู่พวกผู้ ที่ กับ ท่าน เหล่านี้ ท่าน
ที่กล้า แสวง ตน เป็น มิตร กับ เรา โดย เบ็ด เหย.
หญิงข้างพวกคนนั้นซิ, นั่นแหละ มิสแมลเล่,
ว่างมาจากสมาคมผู้ ที่ และ กำลัง ขวนขวาย
หาความเพิกเพิกในทางอื่น หล่อนขยัน
เที่ยวตาม ที่ ประชุม วิชิตะ คาสตรเสียจริง ๆ. แต่
ก็ ไม่ เห็น ได้ ความรู้ อะไร ใหม่ ขึ้น อีก เลย. ชาย
๒ คนนี้ผม ไม่ รู้ จัก แต่ ก็ เหมือน มี ใคร บอก ว่า

เขาเป็นผู้นำใจมาจากมหาวิทยาลัย นั่น
เซอร์และเลดี้เจมส์สมิต คนอื่น ๆ กับผู้หญิง
แต่จำคนนั้นนะ บุตรชายของท่านซึ่งเสีย ๆ
ใน มหาสงคราม. คนเก่า ๆ สูง ๆ รูปร่างน่า
กลัวคนนั้นคือ เจคส์ ผมได้ยินข่าวว่าเขาออก
มาจากห้อง ๆ เกือบที่เขาอยู่เพื่อเขาที่ประชุม
จิตตะศาสตร์เท่านั้น.”

“แล้ว ชาย คน ที่ สรรวม แว่น กรอบ เขา
นั้นล่ะ?”

“อ้อ! เจ้าฟ้าวั้นนั้นหรือ? ซื่อเวเซอร์
เจ้า ชอยเทียว ประปน ไปใน ลัทธิต่าง ๆ
และ แสดงตน เป็นคนรู้ ความ ลึกลับ อัน ไม่เคย
ปรากฏว่ามี ของลัทธิอื่น ๆ. สำหรับจิตตะ
ศาสตร์เขากลับเห็นว่า เป็นลัทธิที่ดำช้า ด้วยเหตุ
ที่โอบอ้อมเอาสามัญชนเข้าไว้ ด้วย ส่วนเขา
ลึกลับชอยอ่านหนังสือ อันเกี่ยวกับลัทธิโบราณ
ของชาวสกอต และเกี่ยวกับเทวรูป แอฟ
โฟเมท เขาบันทึกคำสอนของเฮลฟัสเลวี.”

“ทุก ๆ มีอันนั้นหรือ?” อินทกล่าว

“ภูมิ ไฉนนะ” แต่ ฮัลโลลเพื่อนเรามา
แล้วละ!”

บอลลิวอร์ ได้นำคนเข้าสการ ต้อนรับ
ชัยดี ของบรรดา สมาชิกใน ขณะ นี้. ในสมา
คมจิตตะศาสตร์ ไม่มีการแตกต่างระหว่างชน

หรือตระกูล หญิงส่งด้านที่มีคุณวุฒิพิเศษ
เป็นคนทรงได้ ย่อมมีฐานะ สูงกว่ามหาเศรษฐี
ที่ไม่มีคุณวุฒิชนกนั้น. บอลลิวอร์ วิสาสะ
กับผู้มี บรพาศักดิ์ เช่นเดียวกับคน เสมอกัน
ขณะเมื่อมิสซิส โอกลิว ไล่ เข้าห้องมา ท่าน
ก็ชี้เชลล์ผู้สวดศักดิ์ กำลังอ่อนนอนชอนอนุญาต
รวมวงกับท่านพ่อค้าโอซานหารอ.

“ทุก ๆ คนเห็นจะมาพร้อมกันแล้วนะ?”
มิสซิส โอกลิวกล่าว “เราควรจะขึ้นไปข้างบน
กันที.”

ห้องประชุมเป็นห้องกว้างขวาง น่าสบาย
อยู่บนชั้นที่ ๒ ของตึก รอบ ๆ ห้องมีเก้าอี้วนมั่ง
ล้อมเป็นวง ที่ฝากันหนึ่งได้ถูกเจาะ ให้เป็นค
หาเล็ก ๆ คล้ายรูปคู้ และมีม่านคิกับผ้ายิง
ไวณะที่เล็ก ๆ นี้ คนทรงกับภรรยาคอยอยู่.
มิสเคอร์ ลินเคินเป็นคน ร่าเริงก่อนข้างทวม
อกนและ โทนทวนกวเคราเสียเรียบร้อย นัยน์
ตาแสดง ลักษณะว่า ชอยใช้ ความ คติ ผม
หยิกและหัว ไร่เป็นรูป สามเหลี่ยมคล้ายรูปรา
มิก เขาเป็นคนมีอายุราวกลางคน. มิสซิส
ลินเคิน ผู้ มีลักษณะ คล้าย แม่เรือน ใจ ชัย น
ออกจะอ่อนกว่าสามีมาก และเมื่อหล่อนเหลือย
คู่สามีครั้งใด มักเป็นไปโดยอาการรักใคร่
บูชาเสมอ. นำที่ของ หล่อน มีการ อธิบาย
เหตุการณ์ต่าง ๆ และคอยระวังรักษาสามเมือ

เขาหมกสัสมัชฌิณู

“ผู้ที่หนึ่งไปรทงดังได้แล้ว” คนทรง
กล่าว “ถ้าหญิงกับชาย จะนั่งสลัยกันได้
ก็ระกั แต่ไปรทอย่างไรวัวขาว เพราะจะทำ
ให้กระแสรักษาเป็นห้วง ๆ เสีย และถ้าเป็น
รูปนฤมิตกรอฆ่าได้ถูกต้องเป็นอันขาด ถ้าขึ้น
ถูกเข้าผมอาจได้รัยอันตราย.”

ผู้ไม่ใจ จากมหาวิทยาลัยทั้งสอง แลดูคา
ซึ่งกันแลกันเป็นเชิงรัฐเทศ ซึ่งเมลเลลอบ
สังเกตเห็น.

“จริงที่เกี้ยว” เขากล่าว “ผมเคยเห็น
คนทรงได้รัย อันตราย อย่างร้ายแรง กัวย
เหตุนมาสองครั้งแล้ว.”

“ทำไมนะ ?” มาโลนถาม.

“เพราะว่ากระแสรักษาคนที่หนึ่งจะถูกกั
ตกออกจากตัวคนทรง และรวมชาติของมัน
จะม้วนกลัยที่เดิมเหมือนแถยบาง กันั้นถ้า
มัน ออกตาม รลวหนึ่ง ท่านก็เพียงแต่ ยวม
ซ้ำ แต่ถ้ามัน ออกตามเยอหนึ่งอ่อน เลือดจะ
ออกมากัวย.”

“และถ้ามันไม่ ออกมาจากไหนท่านก็ไม่
เป็นอะไร” มาโลนตอบขม ๆ.

“กันั้น จะ อธิบาย กิการณ ประชมย่อ ๆ
ให้ฟัง.” มิสซิส โอกลิวเอ้ยขึ้น เมอตกคน
ไถ่หนึ่งเรยรือแล้ว “มัสเตอร์ ลันเค้นจะไม่

ย่างเข้าไปในคู้ นั้นเลย. เขาจะนั่งอยู่ข้างนอก
และจะเข้คไฟแดง ไว้ให้ท่านเห็นว่าเขามีได้
ลอกจากที่ มิสซิสลันเค้นจะนั่งอยู่อีกข้างหนึ่ง
เพื่องการละอิชาย. ในชั้นคั่นคั่นขอ

เชิญท่านตรวจคู้ในคู้เสียก่อน และใครคน
หนึ่ง ในหมู่ ท่านไปรทได้ กุญแจประคูลัยและ
รักษาลกกุญแจไว้ กัวย

คู้ ที่คู้คัวยผ้าใบออกไปจากผ้าห้อยบน
ไม่อย่าง แข็งแรง ได้ถูก ตรวจ อย่าง ละเอียค
ละอธ อย่างคนดังกัย กระทึยกว่า จะมีเสีย
เป็นโหลงหรือ ไม่ แต่ก็ไม่ปรากฏรัยของรือรือ
อย่างใด

“ใช้สำหรับทำไม้กัน ?” มาโลนกระ
ซึยถามเมลเล.

“รูปคล้ายกับเป็นคูลักที่พทหรือห้อยคู้ให้
แน่นสำหรับ กระแสร ให้ออกมาจาก ตัวคนทรง
และ เทยว ย่อกัน ไม่ให้กระแสร นั้น กระจกั
กระจายไปทั่วห้อง.”

“เขาเคยใช้สำหรับกิการณ อนคัวยนะ”
ใครคนหนึ่งแถยได้ ย่นเขาเงยขึ้น.

“ถูก ของ ท่าน” เมลเลตอบ อย่าง
อารมณ์ กั” ผมเองก็ชอบการระมักระวัง
ย้องกันเช่นนั้น.”

“แต่สำหรับครั้งนี้ ผมแลไม่เห็นว่าจะ
มีทริคใด ที่ไหน ถ้าคนทรง นั่งอยู่ ลัย ข้าง

นอก ” ผู้สั้นชี้ไฟทั้งสองลงความเห็นด้วย.

คนทรง และ ภรรยาจึง นั่งลง คนละ ข้างคู้ และเมื่อได้ คืบ ไฟเสียดคงเหลือไว้แต่ไฟเืองทวง เกี้ยว, แสงไฟนั้น ส่องพลัว ๆ พอให้เห็นเงาของภาพต่าง ๆ ได้ร่าง ๆ จนยืนคำค้นกับแสงแว้งจึงสังเกต ได้ฉันทัน

“ มีสเตอร์ ดินเคน จะเล่าให้ท่านฟัง ตามที่เห็น ในการเข้าฉาก ” มีสเตอร์ดินเคนกล่าว ด้วยท่าทางซึ่งซึ่งสมแก่เจ้าภาพ จนทำให้คนอื่นก็อยุ่ไม่ได้ โดยที่หล่อนว่าฟังถึง มีสเตอร์บาร ลและรูปหุ่นขึง

ดินเคน, ผู้ยังมีสติสัมปชัญญะ, ก็เริ่มบรรยายภาพของวิญญูณที่เขาแต่ผู้เดียวแลเห็น แต่ก็ไม่ได้ ผลัก นึก เพราะ ความ แตกต่างแห่งระหว่างกระแสอำนาจ ของจิตต์ ของคนต่างชนต่างชนที่มาร่วมประชุมทรงฉายย่อมยัง ผลร้ายใน การประชุม ประเภท น ชื่อนเป็นคำแก้ตัว ของ ดินเคนเอง ด้วย เมื่อ ไม่มีใครสามารถจำภาพที่เขา พรรณาได้หลายครั้งเข้า, แต่ส่วนภาพที่มีผู้ จัก มักจะทำให้มาโลนคนเค้นมาก ด้วยความซัดใจจนแจ่มแจ้งของการบรรยาย ซึ่งอาจเป็นด้วยมีผู้คอยแนะหัวข้อให้มากกว่าความสามารถของคนทรงเอง แม้กระนั้นก็ยังเป็นสิ่งที่น่าพิศวงอยู่

“ ฉันทเห็นชายหนุ่มผู้มีความตาสีเทาและไว้

หนวดทลุม ๆ สักหน่อย.”

“ โถ ! พ่อยอควัก, พ่อยอควัก, เขอลับมาแล้วหรือคะ ? ” มีสเตอร์บาร ร้องขึ้น “ มีข่าวอะไรไหมคะ ? ”

“ เขาส่ง ความรัก และ บอกว่าเขายังไม่ลืมทอก.”

“ แหม ! ข้างแม่นำจริง ๆ ก็ฉันจำได้ ทันทีว่าเป็นถ้อยคำของเขา. ควักคนแรก ของดิฉันยังงั้นละคะ ” หล่อน กล่าวสลับไปเขา ๆ “ เขาไม่เคยขาดเลย มีสเตอร์ ดินเคนเรียกเขามาเสมอ.”

“ มีภาพของชายหนุ่มแต่งเครื่องแบบทหาร ผู้หนึ่งปรากฏอยู่ทางเบื้องซ้าย บนศีรษะเขามี ธงาโลม ซึ่ง มี ลักษณะ คล้าย กา กะยาคของกรีก ”

“ ยืม ยืมแน่แล้ว ” เลิศสมิตรีร้องขึ้น.

“ ถูกแล้ว.” เขาพยักหน้ารัย.

“ และ กา กะยาคกรีก ก็เป็น รูป ใบพิศ เพราะ เขาอยู่ ใน กอง อากาศยาน ” เซอร์ เจมส์กล่าว.

การแนะนำให้กันฉัน ทำให้มาโลนและอื่นก็บังเกิดความรังเกียจ แม้เมลเลเองก็ไม่พอใจ.

“ ตอนนี้อยู่เลอะชบ ” เขา กระซิบกับอื่นก็บอก สักประเดี๋ยว เอะ จะให้เห็น ภาพ

แปลก ๆ.”

ได้ มีการบรรยายรูปของวิญญาณที่มีผู้จำ
ได้อย่างดี ๆ อีกหลายครั้ง และในตอนหนึ่ง
ภาพนั้นมีลักษณะคล้าย ท่านศาสตราจารย์หม
เมอริส แต่มาโดนผู้ระวางอยู่แล้ว ไม่ยอม
รับรองเชื่อดื้อ โดยที่เกรงว่าดินแดนอาจจะอยู่
ในที่ประชุมเมื่อครั้งก่อน และนำเอาคำของมิส
ซิสเทียส มาเล่าอีกต่อ ๆ เขาเห็นว่าการทรง
ฉาบทาของมิสซิสเทียส มีหลักฐาน น่าเชื่อถือว่า
ของดินแดน.

“คอยสักครู่เดอน่า” เมลเลเคินอีก

“คน ทรง จะ เริ่ม เรียก รูปนฤมิตร ละ”
มิสซิสเทียสเถียงกลับว่า “ถ้าภาพปรากฏขึ้นโปรด
อย่าถูก ต้อง ก่อน ไร้ อนุญาต เป็น อัน ชาติ-
วิกเตอร์จะบอกให้ ท่านทนายเองถ้าจะ ถูกต้อง
รูปนั้นได้ วิกเตอร์เป็นผู้ว่าการทรงฉาบทา.”

คนทรง ทรงตัวลงนั่ง บนเก้าอี้และ หายใจ
ยาว ๆ ทางปาก มีเสียงดังเป็นผิวปาก. สัก
ครู่หนึ่งเขาก็นิ่งไปคล้ายกับผู้ถึงวิสัญญภาพ
ทางเขาทรงก็น่าอึก. และ ในยี่สิบนาที
เริ่มพูดด้วยสำเนียงสุภาพไพเราะผิดกับก่อน ๆ

“ก็โอเวนนี่ ท่าน ทัง หลาย” เสียง
นั้นกล่าว

ได้ มีเสียงตอบว่า “ก็โอเวนนี่ วิก
เตอร์” กันแข็งแข็ง

“ฉันเกรงว่า กระแสที่ใช้ ยัง ไม่เหมาะที่
โดยที่ทั้งมีการชักชวน อยู่ในที่นี้ด้วย แต่
ก็เห็น จะ ไม่ร้ายแรงเกินไป จนกระทั่งผล ไม่ได้
เสียทีเดียว” บาร คินโลว์พูดจะช่วยสัพคความ
สามารถของเขา.

“นี่คือผู้ นำฝ่ายอินเคียน” เมลเลกระซิบ

“ฉันคิดว่าถ้าเย็ดหึงเสียง ขึ้นจะเป็นเครื่อง
ช่วยเหลือมาก บทเพลงที่เกี่ยวข้องกับพระศาสนา
ย่อมให้ผลดีที่สุด ถึงเพลงอื่น ๆ จะไม่เป็น
อุปสรรคอย่างใดก็จริง มิสซิสโอกลิวโปรด
ใส่ในแผ่นเสียงตามความพอใจของเธอเด็ก”

เสียง แกรก ๆ แห่งเข็ม ที่กระแทก กับแผ่น
เสียงเมื่อยังไม่พวยพุ่งของมันได้ กังขึ้น แล้ว
เพลง Lead Kindly Light ก็เริ่มขึ้นบรรเลง
บรรดาสมาชิกต่างร้องประสานตามไปเบา ๆ

เมื่อยลง มิสซิสโอกลิวก็เปลี่ยนเป็นเพลง
“O God, Our Help in Ages Past.”

“เขา เคย เปลี่ยน แผ่น เสียง เอง เสมอ”
มิสซิสโอกลิวเอ่ยขึ้น “แต่ฉันเห็นจะไม่
มีกระแสอำนาจเพียงพอ”

“เปล่า” เสียงหนึ่งกังขึ้น “อำนาจ
มีพอทีเดียว, มิสซิสโอกลิว แต่ว่าเราจะ
เก็บมันไว้ สำหรับใช้ ในการนฤมิตรรูป มาร
คินบอกไว้ รูปนฤมิตรนั้น กำลัง สร้าง ขึ้นโดย
เรียบร้อย”

ขณะนั้นมันก็ยังอยู่หน้าตู้ ก็เริ่มสั่นเสียดัน
ไม่ยอมออกมา ถึงกับว่าลมพายุ ใจก็กำลังพักอยู่
ฉนั้น และในเวลาเดียวกัน บรรดา สมาชิกที่นั่ง
ล้อมวงอยู่ต่างรู้ สึกว่าอากาศเย็น ๆ ได้มากกระ
ทบ เขาทั้งหลายซึ่ง ทำให้เขา รู้ สึกเยือกเย็น
ซอกล

“ແ່ມ ! ພົນວຽງ ຈຶ່ງ ນະ ຕະ ” ອີນິດ
ຜູ້ ສັດທັກນະຣາຍ

“ນັ້ນเป็นความจริง” เมลเลตอบ “มีส
เตอร์แซว ไพรซ์” ได้ทดลองทักเครื่องวัดอากาศ
แล้วเช่นเดียวกับท่านศาสตราจารย์ ครอฟฟอร์ด”

“พระเจ้า!” ใครหนึ่งร้องขึ้นอย่างตกใจ
ผู้หนึ่งคือเจ้าฟ้าอัน ผู้ ซอช แสดงตน เป็น คน รู้
ความลึกลับต่าง ๆ และมาพบคิระหัดเข้าแล้ว
จริง ๆ โดยมิได้เตรียมตัวไว้ก่อน มันท
ก่ามันก็อยู่นั้นได้ถูกแหวกออก มีร่างมนุษย์
ผู้หนึ่งเดินออกมาโดยปราศจากสิ่งเสียงใด ๆ
คนทรงยังคงนั่งอยู่ ณ ที่เดิมซึ่งอาว แลเห็นร่าง
เขาอยู่ได้ร่าง ๆ มีสชีส ลินเดินกระ โดคซันยืน
อยู่อีกข้างหนึ่ง และระหว่างกลางเขาทั้งสอง
ร่างมนุษย์ แต่งกาย สีดำ ๆ ขึ้นรวนเรอยู่ ประ
หนึ่งว่ายังถึงเลไม่แน่ใจในความยั่งยืนของตน
เองมีสชีส ลินเดินฝ่าปอดเล้าโลมเอาใจเขาอยู่

“อย่าตกใจ, แม่คุณ ไม่มีสิ่งใดหรือ
ใครจะทำอันตรายต่อเธอออก”

“เขายังไม่เคยมาในที่นี้” หล่อนหัน

มาอธิบาย ต่อวิธีที่ วิชาศาสตร์ “จึง เป็น
ธรรมชาติของเหล่าหล่อนจะทนทนอยู่ข้าง เช่น
เดียวกับถ้าเราพลัดเข้าไปในโลกของเขา. ก็
ที่เคียว แม่คุณ เขากำลังรวบรวมกำลังละ
ก็มาก!”

ร่างนั้นกำลังเคลื่อนไปข้างหน้า ทุก ๆ
คนนั่งตกตึง กว้างตาทุกคืบมิโผลงด้วยความ
พิศวงงงงวย มีสแต่ก็พูดว่าหัวเราะถึงคนไม่
มีสติ เวชยมนันยพนักเก้าอี้ อ้าปากกว้าง
ด้วยความกลัว ทั้งมาโลนและอินคิได้รู้

สึกความหวาดกลัวอันออกจากความตื่นเต้นในสิ่ง
นามหัตถ์รย อันยิ่งใหญ่ อะไรเล่าจะแปลก
ปลาทิ้งไปกว่าการ ประจันหน้ากับภาพปลาทน
ทั้ง ๆ ที่เสียง ของ โลก มนุษย์ยังกังว่วก้องวาล
เข้าไปจากภายนอก ร่างนั้นเคลื่อนไปเรื่อย ๆ
โดยอาการแผ่เมฆช้า ครั้งหนึ่งมันเข้ามาอยู่ใกล้
อินคิ ใน ระหว่างเจ้าหล่อน กับ โคม แกง ฉนั้น,
เมื่อเจ้าหล่อนก้มลงจึงสังเกตเห็นได้ ว่าเป็นร่าง
ของหญิงสาวผู้ มีหน้าเป็นสันกระดูก.

“โอ! ชูชานเอง” มีสชีสยลโซ
เวอร์ ร้อง “พี่ชูชานจำน้องไม่ได้หรือ?”

ร่างนั้นเหลียวมาพยักหน้ารับ

“ถูกแล้ว พี่ชูชีของหล่อนจริง ๆ” สามี
เจ้าหล่อนตอบ “ฉันไม่เคยเห็นหล่อนแก่

“สื่อนอกจากคำเลย ชูชานพุดกับเราสิ.”

แต่ร่างนั้นสิ้นศิริจะเป็นเชิงยั่วเสื่อ

“เมื่อ ครั้งแรก ที่เขามาเข้ามาฉวน เขา ไม่
ใครจะพูดออก” มีสขิลินเดินคอบ ออกไป

กิริยาของเจ้าหล่อนอันเป็นไปโดยปรกติธรรมดา
ผิด แผลง กับ เหล่า ขริขิต จิต ติศาสด์ ผู้ ไม่
สามารถจะระงับความทนทนไว้ ได้

“ฉัน เกรงว่าหล่อน จะคงอยู่ เช่นนี้ ไม่ได้
อีกนานนัก อ้าว ! นั้น อย่างไรล่ะ หล่อน
หายไปเสียแล้ว” ร่างนั้นอันตรธานไปแล้ว
จริง ๆ ดูเหมือนกับว่ามีอาการเคลื่อนไหวเข้า
ไปทางคู้แต่ผู้ ที่เฝ้ามองอยู่นั้นกลับเห็นว่าหล่อน
จมหายลงไปในพื้นที่เสียก่อนถึงคู้ ถึงอย่างไร
ก็ที่ร่างของเจ้าหล่อนก็หายไปเสียแล้ว

“เข็ดหัยเสียงเร็ว!” มีสขิลินเดินสั่ง

ทำให้ทุก ๆ คนผ่น หายใจ ออกมาได้ หัย

เสียงก็เก็บรวบเลงครกครนขึ้น ในทันใดนั้น

ม่านก็ฉีกแหวก ออกอีก และภาพ อีกภาพหนึ่ง
ก็ปรากฏออกมา

มัน เป็น ภาพ ของ หญิงสาว ผอม ของ
เจ้าหล่อนสยายลงประย้า หล่อนเคลื่อนไหว
ข้างหน้าอย่างรวบเร็วถึงกับคนที่ชินแล้วต่อกร

อยู่ท่ามกลางฝูงชน

มีสขิลินเห็นหัวเราะอย่างพอใจ

“ทันที่นั้น จะ ได้ เห็น ภาพ แปลก แปลก”

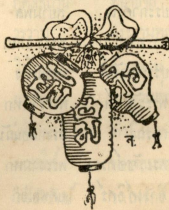
หล่อนกล่าว “นั่นดูอย่างไรล่ะ”

“ก็คือเวณีนึง ! ลูขิล” กิซเซ่ล้อง

“ฉันพบเธอเมื่อเดือนก่อนนี้ เธอจำได้ ไหม ?

เมื่อ คน ทรง ของ เธอ มา ที่ มอธรา เวธ ตาว

เวธนีละ”

วรรณกรรมรามเกียรติ์

นายผลข้างปลายเขียน

๑ พระองค์ใด	ทรงถือ	ชาติยบ	เป็นกษัตริย์	ทั้งชนก	ชนนศรี
พระองค์นั้น	ถือ	สขัตย	พระรามหก	หริ	ทรงสับรรณ
พระองค์ใด	ทรงถือ	ชาติกำหนด	ในจักร	วงศ์เล็ก	สร้างสรรค
พระองค์นั้น	ถือ	สราชน	พระรามหก	วามัน	ทรงเวนคัย
พระองค์ใด	ทรงรักษ	พทศศาสน	ให้คู่ชาติ	คงเทศ	สยามวิสัย
พระองค์นั้น	ถือ	จอมผไท	พระรามหก	รุ่งไชย	ขุนพารา
พระองค์ใด	ทรงรักษ	ยุติธรรม	ทรงนำให้	ไทยนั้น	เสมอหน้า
พระองค์นั้น	ถือ	จอมชรา	พระรามหก	รุ่งฟ้า	ขุนธานี
พระองค์ใด	ทรงผล	บำรุงกล	อากาศพล	เก่งแกล้ว	ยทวิดิ
พระองค์นั้น	ถือ	ภักย	พระรามหก	ผู้พร	ชิตไพริน
พระองค์ใด	ทรงผล	บำรุงชล	น้ำพล	แก้วนกล้ำ	ชลาลัย
พระองค์นั้น	ถือ	ภักยกินทร	พระรามหก	ผิบุญ	ชิตกัศกร
พระองค์ใด	โปรดให้	ตั้งเสอ	อกลกเสอ	ถวนหน้า	แล้วตั้งสอน
พระองค์นั้น	ถือ	พระทรงพร	พระรามหก	ตั้งบิทร	นาคธรรม
พระองค์ใด	โปรดให้	ประกาศรณ	สยามพล	เราชนะ	ชเวตสนาม
พระองค์นั้น	ถือ	พระทรงนาม	พระรามหก	ทั้งสยาม	นาคบริดา
พระองค์ใด	โปรดปราน	ปราบยวดี	ทรงแดง	แจ้งชัย	คักกิงชา
พระองค์นั้น	ถือ	พระรัฐยาล	พระรามหก	เรื่องฉาย	ร่วมมิตรทอง
พระองค์ใด	โปรดปราน	การกว	ทรงกลอนฉันท	โคลงก	ไม่มีสอง
พระองค์นั้น	ถือ	พระรัชชควอง	พระรามหก	เรื่องรอง	ร่วมโพธิ์ไทย
พระองค์ใด	เคยได้	การงค์อิศร	ยศพลเอก	อังกฤษ	อติสัย
พระองค์นั้น	ถือ	พระภาไชย	พระรามหก	ขุนวัย	นฤป

พ.ศ. ๒๔

๒๐๐๓

วรรณกรรมเกียรติ

พระองค์ใด	เคยได้	พระชะวาศ	นานาชาติ	รอยโลง	บุรีศรี
พระองค์นั้น	กักข	พระภานุ	พระรามหก	ขุนขั้ว	นฤบาล
พระองค์ใด	ตรัสให้	เล็กข่อนเบี้ย	การพนัน	สิ้นเสีย	ทรัพย์สาร
พระองค์นั้น	กักข	สวพาล	พระรามหก	มิ่งอาร์ย	ฉมาบดินทร์
พระองค์ใด	ตรัสให้	เข้คมหา	วิทยา	ลัษเฐิม	เฉลิมศิลป์
พระองค์นั้น	กักข	สวพินท์	พระรามหก	มิ่งชิน	ฉมาพร
พระองค์ใด	คำรัส	ให้จักตรา	บุญญิตปฐม	ศึกษา	อุทาทรรณ
พระองค์นั้น	กักข	ชนนิกร	พระรามหก	ภูธร	ซึ่งกลชาด
พระองค์ใด	คำรัส	ให้จักแจง	ประมุขแพ่ง	กฎหมาย	เอกสาร
พระองค์นั้น	กักข	ชนปะชาน	พระรามหก	ภบาล	ซึ่งกลไก
พระองค์ใด	ทวีให้	เริ่มใช้นาม	สกลคาม	เทอดเถา	เหล่ากอไข
พระองค์นั้น	กักข	สรวไร	พระรามหก	ชโนย	ธิปัตย์ชา
พระองค์ใด	ทวีให้	ปลุกไมตรี	จนไทยลิตธิ	เสวี	ภาพเพ็ญฐาน
พระองค์นั้น	กักข	สรวราช	พระรามหก	ชนา	ธิปัต
พระองค์ใด	เริ่มเข้ก	การประปา	แจกขารา	ทวยราชภู	สุโสถถ
พระองค์นั้น	กักข	รวร	พระรามหก	สุวิศ	นิคมคาม
พระองค์ใด	เริ่มเข้ก	กุตลสถาน	พยายา	สภา	กาชาตสยาม
พระองค์นั้น	กักข	รวราม	พระรามหก	สุราม	นิคมัย
พระองค์ใด	ประสาสน์	ให้นิมมาน	ซึ่งสพาน	ข้ามลำ	แม่น้ำไหล
พระองค์นั้น	กักข	นรชัย	พระรามหก	เลอไท	ยอศสุธิ
พระองค์ใด	ประสาสน์	ให้ก่อสร้าง	ท่านยขวาง	ทกลำ	วารีศรี
พระองค์นั้น	กักข	นรชนดี	พระรามหก	เลอประชี	ยอภิกนก
พระองค์ใด	โองการ	ให้รักษ	รถไฟจักร	เกินทั่ว	เกียวกนก
พระองค์นั้น	กักข	ศรีสุรพล	พระรามหก	เจ้าคน	สกลรัฐ

พระองค์ใด พระองค์นั้น	โองการ ก็คือ	เพื่อประโยชน์ ศรัทธา	ผลง่โสถดี พระรามหก	คู่ให้ เจ้าชาย	ไทยทั้งหมด โคตรพระณ
นเพิงจำ	แต่ชื้อ	พอกำหนด	นเพิงจก	แต่เห็น	คุณมหันต์
นเพิงเลือก	แต่เห็น	ในส่วนพัน	นเพิงสรว	แต่เค้า	เกล้าไว้ที่
เรศวรคึก	จิตระกุก	พระวรเดช	พระปกเกศ	ของทุกข	แสนศุข
เรศวรคึก	จิตระกุก	พระยารม	พระปกศร	ของภัย	ไม่เขยเขย
เรศวรนก	ครึกคึก	พระวรศักดิ์	พระปกข	ปวงไทย	เศิกเกษย
เรศวรนก	ครึกคึก	พระเพญเพียร	พระปกเคียร	ผลโยชน	โปรกประทาน
เรศวรจินต์	ฉวัดฉง	พระวรฤทธิ	พระของยิต	ปลดกล	ไม่มีผลาญ
เรศวรจินต์	ฉวัดฉง	พระฐธการ	พระของปาน	กับชนก	ชเนคค
เรศวรจก	ครึกคึก	พระวรคุณ	พระของปาน	ทรงโปรก	ให้โสถดี
เรศวรจก	ครึกคึก	พระขัน	พระของยิต	ธรรมเทยง	หทัยปอง
ยามพระองค์	ทรงธรรม	สรวรคต	พวกเราหมก	อย่ามัว	แต่หม่นหมอง
ยามพระจาก	หากคำวิ	พระคุณของ	ลักคพระน้อง	แทนไท	ต่อไปเทอญ

ไม่ใช่ คอกไม้ ไม่ใช่ เพชร นิล จินดา ไม่ใช่ อารณ อัน แว่ววัย ไม่ใช่ เสรอง

ประภคย์อย่างอน ๆ คุณสมบัติอย่างเกียเท่านั้น ทำให้นารีเป็นหญิงงาม

เทวธรรมบรรยาย

๒๐

อ.ช.ภ.

เรื่องเทวธรรมบรรยายนี้ ท่านเจ้าของแต่งตั้งมา เพื่อพิมพ์ออกพร้อมกับการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ครบถ้วนตามทูลเกล้าฯ ถวาย พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๘ เพื่อเฉลิมพระเกียรติแห่งพระองค์ ซึ่งดำรงสิริราชสมบัติมาครบ ๓๕ ปี. แต่พระองค์มาเสด็จสวรรคตเสียก่อน ทาหนักไต่อกไม่. ท่านเจ้าของ จึงได้เร่งความประสงค์มาให้พิมพ์ออกในงานพระเมรุ เพื่อ อุทิศ เป็นธรรมบรรณาการทูลเกล้าฯ ถวาย ในสัมปรายิกถพ เป็นการเฉลิมพระเกียรติยศส่วนหนึ่งเหมือนกัน. เราขอเสนอในกุศลอันประกอบด้วยคุณูปการเทวทิศธรรมนี้ ด้วยความปราโมทย์. จึงได้ขอไว้นางในเล่มนี้ ความประสงค์ของท่านเจ้าของ.

บรรณาธิการ

สุณณียบท — คาทาเทวธรรม

หิริ โอตตปเลสนปนา

สุกขมสมาคทา

สนโท สบปรุสา โสเก

เทวธมมาทิ วุจฺจเว.

ประณามคทา

สัททลวิกกัฬิตฉนั ๑๕

คฺข้าชอธวาทพระพุทฺธะพระประทาน	
ธรรมเพชประสพคาน—	คียบท
คฺข้าชอธวาทพระธรรมะพระสุคต	
สอนสัทวักจัทหมก	อธรรม
คฺข้าชอธวาทพระสงฆ์สุปฏิปันน์	
สัพพทศาสนอิน	วั
คฺข้าชอธวาทชนกและชนน	
ครูกอชพระคุณศรี	วิศิษฎ์
คฺข้าชอธวาทพระยาทวณวิศรี	
จอมราชฎร์สยามิศ—	รศรี
ทรงปกเกล้าฉนโรไทยอทัยสุชทวิ	
พลเพิ่มพิพคณปร—	คิลล
ทวักเทศแห่งธวาทประสาทณกมล	
พทชาธิคุณกต	สวัสกี
จงปลกเปลื้องอุปสรวคและสรวพภัยพิบัติ	
ในการนิพนธ์ธรรม	ประพันธ์

เพื่อยุชวาคณพระบาทบรมมรร—
 มิกฉิฐฐรามอัน
 บำรุงราชภูกอประกัยพระกรุณา—
 คุณทงพระเมตทา—
 สยคายคล้ายศุภวารสมภวณพรมย์
 สยพณณัดวล—
 เพื่อบนมงคลวราศิรประกาศ
 เกษเกยริโธภาส

อุฬาร

ชิธรรม

ยราชย์

พระองค์

ฉะบ้ง ๑๖

ข้าขอไชธรรม์บรรจง
 พระทรงพระภาคหากสอน
 ถึงชัยมรยาทราชภูก
 ครอบ่อนฉันประพฤติตาม
 เพื่อให้ทวยราชภูกชาติสยาม
 ไถ่นามว่า 'อารยชน'
 ขอเชิญ 'เทวธรรม' ถ้าผล
 ทศพลชินศรีไช
 เพื่อบนมนุชย์เวไนย
 แฉกไปจากคิริจฉาน
 กล่าวคือมรยาทชาติอารย
 ไฉ่นผ่านพ้นไปไฉเลย
 ความชัยศาภาเฉลย
 ผู้เคยกับพระจะเห็น

บรรยายธรรมองค์

ผู้ทวยนาคร

ลัทธิม่อนงาม

เป็นพณพิมล

มิธรรมอำไพ

ถือทั่วถิ่นฐาน

สิ่งซึ่งสั่วคณเฉลย

เวลาพระสวทมนต์เย็น ลงท้ายไม่วั้น
 ท่านเป็นค้องตลก 'เทวธรรม'
 ก้อว่าคาถาทน้า มาทขระจำ
 เป็นคำคุณธิชไซ เพือนอมน้าใจ
 ท่านหวังให้ฟังรำไป
 เป็นไปตาม พุทธพิ
 แด่กลายเป็นกิจพิช
 ผู้ฝึกฝนในความ น้อยนักก็ม
 ขอแปลแต่เค้าเฮาตาม พากย์พจน์สยาม
 เห็นงามอย่างไรไซชวน
 กาดว่าสิ้นบรรหาร มีสามประการ
 ความมานมนต์กักจำ หนึ่ง ให้เพียรบำ
 " หนึ่ง ให้ช่วยเกรงบาปกรรม หนึ่ง ให้เพียรบำ
 เพื่ญธรรมที่ชอบใส่ตน
 หนึ่ง ให้รำงับอกุศล ช่งกล้ว กมล
 ให้พ้นสันดานผ่านไป
 อันว่าบุทกลผู้ใด ประพฤติดังไซ
 นับได้ว่ามี 'เทวธรรม' "
 แดก ชน กลติริจิตอัน
 ผู้สัญชาติอารยบ้านสรวง ขาเถอนเลือนชน
 เราพุทธสาวกยวง ควรคังผังทอง
 จิตต์หนึ่งน้อม นบ ธรรม
 เพื่ผสมเกียรติ ซากิ ศาสน์ สัม
 ราช สมบุรณลักษณ์อุฬาร ที่ไก่อุดม

ค่อนข้าชอข้อสาร
 อาจารย์ท่านปลุกผกผัน
 เพื่อหวังผ่องธรรมสำคัญ
 ในชั้นโอราถท่านสอน
 แต่ขอ บ่อ สันปันรอน
 ฝนฝนพอเข้าแก้วความ

สาธกนิทาน

ซึ่งนิยมกัน

เลือกคดีพิศอน

อินทรวีเชียร ๑๑

ปางพทชยพิตร
 เรียก 'เซตวัน' นาม
 วัถถิ' นครใหญ่
 เขตคชฉิมจากัสมา
 มีท่านกุมภพิ
 ภรรยา มลายชน—
 จึง บรรพชา น้อม
 ศรัศสนาไท
 เขมมธเนกฉิ—
 มุ่งห่มมิช้านาน
 ทราบถึงพระสัมพท—
 ตรัสเรียกกุมภพิ
 เพื่อให้ละอวชไธ
 ฝ่ายภิกษุเคืองคชชน
 เปิดอองผ้ามวิคฤมม—
 ในที่ประชุมหมาย

พระสถิต ณ อาราม

พระวิหาร ณ เขตต์ 'สา—

ณ สมัยบรมมา

ชนบท โกลศ

สุขศิริพิพัฒน์ผล

มระทศ สลทใจ

มน พริ้มประพฤติใน

วรทศพลญาณ

ทอนันตยวิจิตร

ณ ทิวาและราตรี

ขพิสท ขันศรี

นวลิกษุ ทรงสอน

และละ โลภชาครอน

พระสุคตและหมทอาบ

ค สยง แผลดติภกาย

จะประชกพระศาสดา

ทรงครัสประโลมใจ
 อเครื่องอภิศา—
 “โอ! ภิกษุผู้หมาย
 ‘โศตตปะ’ ทวาคหวั่น
 ไม่ควรจะกาลโกรธ
 ทงธรรมะเคยครอง
 ท่านหา ‘หิโรตตปะ—
 สิบสองคนกาล
 บัณฑิตประพฤติกพรก
 ควรกอบระจรรยา
 ควรครอง ‘หิโรตตปะ—
 เพอสืบเกษมสำนาค
 ฝ่ายภิกษุพึงฟัง
 ขววยใจก็หิยใจ—
 จึงภิกษุทงนนั้น
 ทูลเพื่อแสดงสน—

พระพุทธานายก
 โพธิสัตว์อื่น
 มารคาเทว
 ผู้แก้วกันยา
 นาม ‘มหิสสาส’
 ครี ‘เงินทกมาร’
 มีชาชนัน
 ทรงตงมหิย
 ไปรภปรานหนักหนา

สุรางคนางค์ ๒๘

เทศนาชาวกก
 สยขันธสันดาน
 จอมราชภูรราชา
 ราชบุตรหวัย
 กิยพิวียห็น
 แทนทงนควาญ

อุปไมยนิทานสา—
 กก เทียบแถลงธรรม์
 ‘หิวิ’ อาย ณ บาย สรรพ์
 มนเกรง ณ บายผอง
 ทูโทม มีควักครอง
 และประพฤติกุราจาร
 ปะ’ จะนัยประมาณนาน
 ณ อภิศาติมา
 ณ สุกตคัสสนา
 มุนินาถประศาสน์สาร
 ปะ’ ระวังทราจาร
 ทมึง ณ เกิมที”
 มน คลังก็คณิก
 วรครอง เสงี่ยมตน
 อภิวินทพระทศพล
 ขิยระวรคิอภิศกาล

สาวกนิทาน
 ในกรรมนควาญ
 พาวาณลี
 พระน้องนามมี
 สามจอมปราณ
 เกิดพระกุมาร

ทรงนามขนาน	สุริยกุมาร	ปานเนตรวราชา
พระประธานพร	ก่อนนี้กรีกถรา	จึงพระมารดา
ขอวาไซศวรรย์		
ให้ โอธสนาง	เหลือตรัสชักขวาง	หมกทางยักฉัน
จำสละวิชช์	คามตรัสทรงธรรม	สั่งสองบุตรนั้น
กินแก่นาไพร		
ทรงสั่งโอธส	“เมื่อพ่อสวรรคต	หมกพรพ่อไซรั
เจ้าจงกลับหลัง	มายังกรงไกร	ครอบครองเวียงชัย
สียโอศวรรย์”		
ผ่ายสองโอธส	ลาองค์ทรงยศ	ยททรงตามกัน
มาพบพระน้อง	ร่ำร้องไฉฉัน	ขอจรรโล
ฉันแก้ตามไป		
เหลือท้ามปรมน้อง	ครวญคร่ำร่ำรัง	จำคังตามใจ
ยอมให้ผายฉัน	พากันครวโล	จากปราสาทชัย
หมายไปอรัญ		
เกินคักคักทุ่ง	ล่องแคว้นแทนกรง	ต่างมุ่งผายฉัน
เข้าในไพรกว้าง	แรมค้างในวัน	ลสระมเห็นค
ชวนกันพักกาย		
ไถ้ร่มรกชาติ	มีเกินนินลาต	เป็นอาสน์สหาย
จึงโพธิสัตว์	ตรัสแก่น้องชาย	สุริยะเผลผาย
ฉันสู่สระศิว		
“แน่ะ ! น้องสุริยะ	จงสู่สระ	ชำระอินทรีย์
ครั้นเสร็จแก้กโย	ขิวไฉวารี	มาฝากสองพี่
ขมื่นขมิ้นหอยรา”		

สุริยกุมาร	ไต่ ฟังสั่งสาร	สนดานรียนา
เกินกันจนปะ	เห็นสระ โคภา	มียาวนาน
วารีเย็นใส		
ผลึกผ้าคลาตง	ชำระสระสระ	ทรงคิมปดมใจ
เทยพทกณขวิ	มามัวสุมไว้	ครันเสร์จเกิดโย
ยวไควไส่ชด		
สระนมยภัย	เสือน่าสำนึก	รักษาวังวน
ไต้พรเวสสวัณ	กิน ยรรทาคณ	ผู้สังสรังชด
มีคณนท 'เทวธรรม'		
ครันสยพพพาน	สุริยกุมาร	สรังสนานอย่น
เสแสร้งแปลงตน	เป็นคนฉิยพลัน	กล่าวถาม 'เทวธรรม'
นคณสังโร		
สุริยกุมาร	ไว้ทวิวิจาวณ	ชานคอบทันโต
ว่า 'เทวธรรม'	คือเงินทรูสุยไซร	ยภัยนังฟังไซ
เห็นไม่ถุกตรง		
อิมใจได้อา	ทวารอันโอชา	โลกควำพระองค์
"ถูกอนมนุญ"	ยวิสุทษ์เชอวงศ์	แต่ใจไม่ยง
คณอินทพาล		
เวาไซร ไต้พร	ใครหมคยทวร	พิกล่อนในย่าน
สระศวันจัก	เป็นภิกษาทวร	เว้นเหล่าผ่าอาวรบ
เชยชวณู 'เทวธรรม'		
เสยททยกายโย	คนยานท่านไซร	ไว้ผลทั้งนั้น
ให้เราเข้าปาก	ผลมากอนันต์"	พลางควำที่พำณ
สู่ครรภักุหา		

อินทวงศ์ ๑๒

ฝ่ายโพธิสัตว์ค้อย
 ห่วงน้องพระปองหา
 สงสัยจะไฉไลเผล
 เทยวหา สระ เวียน วน
 ใหนักงุมารจันทร์
 กว๊วโนนพระทัยแคลง
 ฝ่ายวากุมารจันทร์
 ไม่ซำกถึงย่าน
 ลงคมอุทก ล้าง
 ถุกยักษะงามท่าย
 ทย 'เทวธรรม' น
 ยักษ์ ออกอุทานเฮอ!
 "ไถ่ท่านมีสมกาย
 อย่ไปก็ไม่อวย
 สันชนมส์กนช่น่า
 มอยร่างจะเวาตาย
 พลงจับพระจันทร์
 ชิงร่วมพระนงกล
 บ้างโพธิสัตว์ค้อย
 คอยค้อยละห้อยจิน
 ึ่งก็อมเสก้มา
 เห็นรอยพระน้องไป
 ทราบกัวยพระขัณญา
 ยงองค์ มีทรงผาย

มัน พลอยระอิทธิธา
 หลุกยั พระวัทพวน
 จรเควระเหระหน
 ยมิ พย ทยแคลง
 รวณเสาะสี่ยแสวง
 อย น้องจะพ้องจะพาน
 รรกินละลนละลาน
 สระกัคนทรนทราย
 มช สร้างกระวนกระวาย
 ณ พระ 'เทวธรรม' เกเชอ
 ทิศ ลั่นเหล่ลูก ละเลล
 และสละทระทระทวย
 และมีทมายจะเขินจะชวย
 คุณแก่ประชานิกาย
 คุณ เป่ากระจักกระจาย
 ชณะนสิมิกัสล
 รวสั ณ ครอบะตน
 ปศุสัตว์ระกักระกิน
 มน หวังจะรู้ระบิล
 ณะแกลงระแวงพระทัย
 ลุ สระนำฉนง กระไร
 ณ สระนมิเห็นพระกาย
 อนุชา ลุ อินทราย
 รวสั สระสงสันาน

มนุษย์เอ๋ย! โฉนชาติ
 นี้ไร 'เทวกรรม' มี
 กนิษฐ ท่านมีรู้ 'เท—
 ก็สมกับจะจับไป
 ขย่มปรีติเลื่อมใส
 จะชอบใครก็เลื่อมใส
 ยรมโพธิสัตว์ต้อง
 และยักษ์ ไก่สกับด้อย
 “แน่! ท่านปราชาญ์ฉลาดแท้
 เราแต่ปากมีอยากได้
 มนุษย์ควรจะถือเอา—
 กนิษฐ์ ร้องสเลยมเย
 พระองค์ โพธิสัตว์ศรี
 ทยักษ์ ผู้ประสงคค์อย

วสันตคิลิก ๑๔

“คุณ มี มี กมล เป
 แม้นทรายประวรวิประตมไซ
 เราพร้อมพระราชชนนี
 ก็ยังพระนามกรัน—
 สันบุญพระแม่ก็พระชนก
 อันเป็นพระราชมหี
 คือน้องกุมารสรีระองค์
 มอวิชชะตาม พร ข ฝาย
 ให้เราและน้องจรไวดัน
 ฝายน้องกุมารสรีระอา—

สุมรยาทประเสริฐศรี
 สกนั เป็นมนุษย์ โย
 วกรรม' เล่ห์สัคว์ โพร
 กระทำเป็นสละเบียงเรา
 จะคืนให้กนิษฐ์เจ้า
 เถอะคนหนึ่งจะยอมปล่อย”
 ประสงค์นึ่งกนิษฐ์น้อย
 ประกายเพี้ยเฉลยไข
 แดง 'เทวกรรม' โฟ—
 ประพฤติ 'เทวกรรม' เลย
 ยแก้กว่าสืท่านอัย!
 มีช่วย, ช่วยกนิษฐ์น้อย
 เฉลยอรรถส่นองน้อย
 สักขัธระแวงใจ

สละ 'เทวกรรม' ไป
 ก็ระทวยกระแสนรรม
 มหิษพระราชัน
 ทกมาระภิก
 ข ก็ยกพระเทวี
 ข ประสัคิพระนึ่งชาย
 ขิตรงค้ประสงคค์หมาย
 พจนารถ มารดา
 วนเขตต์สัถิตยา
 สยเราและเฝ้าตาม

“อันยักยักกัซยังไผ่
และใคร่ดิธรรมาพาน
โชน มนุษย์ยุคกล
ปานกลท่านไซร์ไว้อาย
เปลื้องปลดจิวร่อนกาย
จักหมายมุ่งผลกลไก
อันผู้เสาะธรรมอ้าไฟ
ทางไกลทวารวิจิตร
อันการเปลือยปลดงคผ้า
หรือว่าคลุกเกลือกเบอกตม
งดกิน นอนดินหมักหมม—
ขึ้นงมกระเหยงเพ่งธรรม
ล้วนกิจผิดพรหมจรรย์
ให้บรรลุผลกลหมาย”
จบตรัสสั่งธรรมบรรยาย
ต่างถวายศัพทสาธการ
ยอเรื่อง ‘เทวธรรม’ ดำเนิน
ทวายสารซึ่งในใจความ
เชิญปราศณตรีทริกตาม
ทั้งสามข้อ ‘เทวธรรม’
จักเห็นเป็นธรรมอันจำ—
เพื่องำหรับราษฎรชาติอารย

เสาะธรรมอ้าไฟ

ข้าณวชน

จิตต์ โกรทโทกร้าย

ควรธรรมใจ

ไว้มชฎา

กายด้วยโสมม

ไม่ยังสัตว์สรรพ

ภิกษุทั้งหลาย

เพื่อเป็นสะพาน

ซึ่งธรรมอันงาม

เป็นจักตองฆ่า—

หิริโอตตปัสสพณนา

ช้อคันผัดผ่นสันคาน	ให้ชวยเกรงการ
ทางพาลทุจริตผิดสัน	
ยังใจประพฤติกิยัทธิธรรม	ตั้งอยู่ในมรร—
ยาทอันสสภาพราโไพ	
อันว่าความคึกคักใจ	ล้ำค้ำไคไค
ตรงไปตามจิตต์ คึกทหมาย	
อชากินก็กินสันอาย	ชยากสมพาสผาย
ผ่นกรวยกรัตเข้าเคล้าคั่ง	
ยาม โกรธโลกตามความชิง	ใช้คิกค้ำนัง
นักถึงผัดผ้องกลองธรรม	
นี้เป็นขรรณาสามัญ	แห่งล้ำค้ำทุกพรรณ
ไม่ผ่นไผ่ธรรมอำพน	
มนุษย์สันคานย่านกล	กลาวนพงยล
ไม่พินภมิกิริฉาน	
ตั้งบักย์ ไซในนิทาน	ข้างคั่นย่นชาน
ช่วยการเห็นคุณหน่นนำ	
ใน 'หิริโอตตปัสสะ' ธรรม	ควรถือประจำ
ชาติล้ำมุนยน์แน่นอน	

อินทรวีเชียร ๑๑

สุกฺก ธมฺม สมာทิตา

ช้อสองแสงกิริ	สุริยทินวันกร
เพื่อให้นกรนร	ประล สุชเกษมคานคิ
คือไผ่ ฌกิกอบ	คุณ ชอยนรินทร์กาล
ทางโลกและธรรม มาน	มน ไผ่พิพัตนผล

อันสัตว์ ภิรจฉาน
 ขวามเพิ่มพิพคณคณ
 รังนกกระยาจสร้าง
 เทียบกันกระรังนา
 ชัยความประพฤทิสัตว์
 อย่างไถก็อย่างนั้น
 ฝ่ายว่ามนุญเฑาะ
 กำเนินเจริญพิน

ยมิ มาน กมล ขวน—
 และชัยเจริญชวน
 ขณะปางอักษิธา
 ขณะนี้มีลิกณ
 ปฏิบัติ ณ กัณฑ์ลิต
 ยมิ มีทวผล
 มน เสาประพฤทิตน
 คติ สัตว์ ภิรจฉาน

สนโต สปริสา โถเก

ข้อสามประคองตั้ง
 คอยหักปทานวายุ
 สาสัตว์ ภิรจฉาน
 สังกะธ เหตุผล
 ฉนโคระรู้ ใฝ่
 ขาปได้ เพราะไร้เขา
 จัง 'เทวธรรม' นั้น
 แห่งสัตว์ ภิรจฉาน

สติกัยณทางพาล
 ยมิ ให้ประจำคน
 ยมิ มาน มนัสยล
 กุจหม่มนุญเฑาะ
 มนโคระบรรเทา
 วนะนิกคระนังการณ
 ยมิมี ณ สันคาน
 กุจ พวรรณามา

เทวธมฺมาติ กุจฺจเว

สามมนุญเฑาะ
 บ้าเพญ ณ อาคมา
 ปราชาญชมนินมณ
 มี 'เทวธรรม' ชัน
 นิชัยประสงคัยณ—
 เผลบธรรมมนุญเฑาะ

มน ใฝ่แสวงหา
 ปฏิบัติติ ครบครัน
 นรลัษณมณ
 นรอารย ณ โลกแล
 จิตสรววิธแผ่—
 กระมนุญเฑาะกุจฺจวน

ไม่ให้ประพฤติกาง
เพื่อให้ประพฤติกาง

คดีย่างศิริจาง
นิยม ประจาง

มานวก ๘

ควร นร ผอง

ปลื้ม มน ขำ

สม นิตี ของ

เพิ่ม วรผล

เราปฏิสนธิ

ควรทะนุอาคม

ใน คติธรรม

สม คติ คลอง

เรา คณ ไทย

ปลื้ม มน ขำ

มี วรราช

ทรง คุณสาร

เปรียบ พระชนก

นำ นร เค้า

เทียบ ประเทศ

คุณพระอนันต์

ทรงอุปถัมภ์

บรรลวิลาส

ทรงคุณธรรม

ควร นร ไทย

คือปฏิบัติ

ตามพระยุคล

ป้องวรรณม

เพื่อง ฤๅศ

ผอง นรชน

เพื่อ นร ผอง

กล นรชาติ

มุ่ง มน ปอง

สำนร ทรง

ผอง นร ชارب

ไต่ วรลาภ

ปรีติ สราญ

ปราสน์วรรณ

สอน คติ สรรพ

ปก ศิรเกล้า

สู่ คติ ธรรม

เชคคมหันต์

แก่ นร ไทย

นำชินศาสน์

วาทวิไล

ล้ำพศวัย

ไผ่ปฏิการ

ทักษิ มน ตน

ทรงบริหาร

ตั้ง มณฑล

รักษามล

ยอมสละปราชญ์

เป็นพลีกรรม

สังขาร ๒๑

ของพจน์ใน 'เทวธรรม' นำ

พระชินพจน

ขจรพระคุณธรรม พระจอมปราชญ์

นี้ว่าสิ้นสรีระเสถียร

ประคองสุภิมาลัย

กรอมมีชำนัญ มินาคู

แต่ยังคงกันขจรสุข

มน คณนร, ตว

ธรรม บรมครู ประภาส

ด้วยผลแห่งจิตประสาธน์

พระคุณรัตนทวี

ขอพระจอมไทย เกษมค่าน

ขอทวยไทยทั่วทวีป

ลบรมสุข มา

'เทวธรรม' ปาน เกเทพเทอญ.

๑๒๔. นิทานแลสรรเสริญเป็นครูในการฝึกใจ ให้ท่านทำความคิดรอบตัว มิใช่
เกิดขึ้นเพื่อเป็นนายครอบงำดวงใจ ถ้าท่านฉลาด.

ของ ฉ. ล. พิชยญาติ

พิธีชงชาของอินเดีย

พรรณนาแพทย

พิธีชงชา

ความนำ

พิธีชงชาทำในเทือนกรกฎาคม พระผู้เป็นเจ้าที่เคารพคือ มนสา หรือ ปัทมา, ชิกา
แห่งพระกัศยป และพระนางเป็นภริยาแห่งมนชอ ชรตถาร กับ ขรรคาลูกหลาน, ท้าว
ชนันตนาคราช และ ภราทร ทั้ง ๕ — ทั้ง ๕ นี้ อาจ มา จาก ความนิยม ของ พวก คน ย่า ใน
อินเดีย ซึ่งทราบดีกันอยู่แล้วว่ามีการบูชาต้นไม้ และ ผู้เป็นเจ้า แห่งโรคภัยไข้เจ็บ ต่าง ๆ เช่น
ชราสตร เจ้าแห่งไข้ และ สักดา เจ้าแห่งฝนเป็นต้น. การบูชาพระปัทมา และ นาคโอรส
เริ่มกันฤกษ์ขึ้น ซึ่งในฤกษ์นั้น พุทธินชนของไปค้วนนำ ทักขณ มนุษย์ อาศัยอยู่ ก็เต็ม ไปค้วน
สัตว์เลื้อยคลาน นานา รูปแห่ง มนสา ในเทวปฐาณะ กล่าวว่า “งามทุกทวง ศศิธร
ประดับด้วยไข่มุกดำ ล้วนแต่มีอันได้จากหัตถ์นาท ทรงเข้เป็นพาหนะ แวดล้อมไป
ด้วยนาคสำคัญทั้ง ๘”

นิยาย

ทิพยภราดร

กฤษณ ชาวนาเศรมุขมีบุตร ๘ คนซึ่ง ไปอาบน้ำเล่นในสระ แล้วก็ถามกันว่าใคร
มกครองแล้วทั้งนั้น วันหนึ่งอากาศค่อนข้าง ซอซะไรในวันเช่นนั้น สะโกลนใหญ่ชอก
หนาว ผ่นตกพัว แต่สะโกลนทั้งเจ็ดพากัน ว่า “อยาก ชัย ทัษาน พ่อ ก็น ชั่ว ก็น ยลา

แล้วก็นอนสบาย” สะโลก็เข้าไปจนถึงคนที่หก ก็บอกว่า “มีความประสงค์เช่นเดียวกับสะโลใหญ่ แต่สะโลที่เจ็ดไม่ยอมบอกความประสงค์ ไม่พูดอะไรเลย จนกระทั่งพี่ ๆ เคืองจึงพูดว่า “ฉันกลัวว่า ไม่มีพ่อ ไม่มีบ้าน ไม่รู้จะไปหาใครที่ไหน จะนึกอย่างไรได้” พวกทั้งหกจึงว่า “เพียงแต่นักเล่น ๆ จะเป็นอะไรไป นี่ก็แล้วใช่ว่าจะได้ผลจริงจึงเมื่อไร เราพูดกันเล่นสนุก ๆ ต่างหาก”

ลลิตา (ชื่อของ สะโลที่เจ็ด) จึงตอบว่า “ถ้าเช่นนั้นฉันจะบอกอะไรในวันเช่นนั้น ฉันอยากกินแค่ปลาโกล และไม่อยากจะเลยวันยี่ค่ำ”

เมื่ออาบน้ำและเอาน้ำใส่หม้อแล้ว ก็พากันเดินกลับบ้าน ตามทางลลิตา เดินนำหน้า ไม่ช้าก็มาถึงบ่อน้ำใหญ่ไม่เกินระยะคันควาย มีปลาโกลเล่นน้ำอยู่ในนั้นด้วย สะโลผู้หนึ่งเห็นก็ร้องบอกว่า “พวกเรานักไว ไม่สมประสงค์อะไร ลลิตาจะสมประสงค์แล้ว ปลาโกล ๒ ตัวนั้นซิ”

สะโลใหญ่เห็นมาก็นั่งจึงพูดว่า “ลลิตาเอาปลาที่เอาไปซื้อ วันนั้นและเดือนนั้นถึงเวลาที่เจ้าจะต้องเข้าครัว เมื่อทำการหุงต้มแล้วหอยเราแล้ว เจ้าจะได้ ทำ ปลา ของ เจ้า กินอย่างชว่ชวย”

ลลิตาเมื่อได้ ยืนพิงใหญ่เช่นนั้น ก็เอาปลาที่เอาไปซื้อ

ปลาสองตัวนี้ ไม่ใช่เป็น ปลา ขรุมตา เลยที่จริงเป็นนาคทิพย์ มีนามว่า อหิราช และมณิราช แปลงกายมาเพื่อลองความกล้าหาญของลลิตา

เมื่อลลิตากระทำการตามหน้าที่ ครบครวับริโภคาอาหารเสร็จแล้ว หล่อนก็นั่งปลาโกลที่ไปลวงออกมาจากกระท้ำที่ขังไว้

ปลาแปลงไม่ประสงค์จะ ถูก ช่า ต้มแกงเหมือนกันจึงแปลงร่างคอยค้อนกับลลิตา เพื่อคว้านางจะทำประการใดเมื่อเห็นเข้า. ผู้อ่านคงเถาถูกว่า พอนางเห็นก็ระงับ แต่ก็ยังไม่ถึงถึงว่า นางไม่กลัวไม่ถึงกับเสียสติหัวทวาก. นางนึกในใจทันทีว่า ปลาโกลนั้นต้องเป็นปลาทิพย์ จึงกลายร่างเป็นพญานาคได้และเมื่อเห็นท่าว่างใหญ่ไม่ประสงค์ จะทำ อันตรายนางจึงกล้าเข้าไปจับ ปล่อยลงใน หม้อ แล้วก็เอานมและกล้วยมาให้อหิราชกิน. นางปฏิบัติต่อพญานาคทั้ง ๒ เช่นนั้น ตลอดเดือน จนกระทั่งหมดเวลาครวั. ก่อนนั้นไปสะโลผู้หนึ่งก็อริยเวรทำครวัแทน. สะโลผู้หนึ่งหาทรายไม่ว่ามีรูอยู่ในหม้อ ยังเอิญไปเปิดฝาหม้อขึ้นก็เข้าเอา ตกใจจึงว่า “นี่เราเกิดมีหม้ออยู่ในบ้านแล้ว ไม่ช้าไม่ใคร่ก็ใคร่ก็ถูกงูกินตาย”

ลพมหาเห็นว่า หมอไม้ใช่คนที่เหมาะสำหรับเลี้ยงงูต่อไป จึงนำไปไว้ยังทุ่งข้าว. เวลาต่อมาอกเดือนหนึ่ง แม่ผัวจะไปเอาข้าวตอกฟ้อน เอาไก่ ปลา และ ร่อง ชน เช่นเดียวกับ สะ ไก่. ลพมหาจึงจากห้องยายไปเลี้ยงไว้ ที่นอก จนกระทั่งการเลี้ยงงูนั้นเป็นการ ลำบากผดเคืองจึงพาไปยังนาใกล้ ๆ พลางปรารภว่า “เจ้า งูเอ๋ย, ไม้รู้ ว่า จะเรียกนาม เจ้าว่า อย่างไร ดูก. ข้าพเจ้านคงอาศัยเจ้ากิน จะเลี้ยงเจ้า ไม่ไ้แล้ว เชิญเจ้าไปตามมถากรรมของเจ้าเถิด” อย่างทำอันตรวยข้ามัน ” แล้วนาง ก็ปล่อยงูไป.

ตามทักแล้ว จึงทั้งสองเป็นทิพย์. ที่
จริงเป็นโอรส ของพระแม่เจ้า มนสา หรือขัณฑมา
ราณ. เมื่อนมกลายปล่อยแล้ว ก็พากันตรงไป
ยังยาคาล เจ้าเฒ่าเฒ่า แล้วเล่าเรื่องให้
พระแม่ฟังอย่างละเอียด พญานาคทั้งสอง
ชื่นมอยใน มนุษย์โลก เป็น เวลา ชั่วหนึ่ง เฒ่า,
เมื่อเล่าเรื่องจบแล้ว เฒ่าท้าวว่า “เรา
ควรตอบแทนคุณนางมนุษย์ เพราะว่าเรามี
ความเมตตากรูณาต่อเรามาก และถ้าหาก
ว่ายังมีอาหารให้เรายบริโภค อยู่แล้วก็ยัง
ไม่ยอมให้เรามาก ลูกอยากให้นาง มาขึ้น
ลูกจะรักนางอย่างน้องสาว ขอให้แม่ทั้งสอง
เป็นแม่ของนางด้วย”

ข้าพเจ้าถามว่า “เจ้าจะให้แม่ทำ
เช่นนั้นด้วยมาก เจ้าเป็นพี่ชายเป็นมนุษย์
จะเกลียดชังกันได้อย่างไร แต่เขาเถอะ แม่
จะตามไปเจ้า ไปนำนางมาเถอะ ถ้านางไม่
ชอบชยก็ให้ เจ้าอย่าโทษแม่นะ”

อิทธิราช และ มณีราชา ปรึกษากัน ชื่นชมว่า เมือง
มณีนพ ด้วยความที่ใจ และเมื่อถึง โรงน้ำ
จำแลงเป็นชายหนุ่มแวดล้อม ไปด้วยบริวารแยก
ตามเครื่องอุปโภคบริโภค มีว้อ พร้อมทั้งบริจา
กริกาลำหริยงานสลดหมากวี้. พญานาคจำแลง
เกาะประคอง พลาง ร้องว่า “พ่อแม่อยู่ หรือ
เราคือพี่ชายของละ โสโตนเล็ก ต้องการพบ
น้องสาวของเรา”

พ่อแม่แยกประตอกออกไปเพราะสงสัยเค็มที่
 ้วยหรือยุแหย่ใจว่า หลานไม่ม^๕ญาตีพี่น้อง แต่
 เมื่อเห็น ท^๕รพิยัสมย^๕ค^๕ผู้คนยาวโพ^๕ร^๕เนืองนองก็
 ตกลงใจ^๕รับรองว่าทั้งสองเป็นพี่น้อง ทั้งสอง
 นั้นจึงอธิบายให้เข้าใจ^๕ไปว่า ได้จากน้องสาว
 ไปแต่เล็ก ต้องไปเมืองไกล เกือบนมความ
 ประสงค์จะรับน้องสาวไปเยี่ยมบ้านสัก ๒-๓ วัน
 พวกชวานาทางหมค^๕เชื่อกำ^๕ขอล่าอย่างสนิท
 และรับรองแข็งแรง ทั้งจึงเพราะเห็นแก่ของ
 กำ^๕น^๕ดี ส่วนหลานสงสัย แต่ไม่พออะไรหมค^๕
 เมื่อท^๕รราชและเมจิราชได้^๕รับ^๕อนุญา^๕แล้วก็พา
 ส^๕ระไว้เล็กออกเดินทางไป

ทั้งสาม, ทิพย์สองมนุญหนึ่ง, ไปไม่ช้าก็ถึงทะเลสาบใหญ่ ในเวลานั้นเหลือแค่สามจริง ๆ เพราะบริวารบ่าวไพร่อื่นตราหน้าไปหมดแล้ว แต่เมื่อไปทางโรงนา ไม่กี่มาน้อย. อหิราชและนณิราชอธิบายให้นักฟังว่า “เจ้าคงรู้แล้วว่าเราไม่ใช่มนุญเช่นเจ้า เราเป็นทิพย์ ไอรสของข้ามา ราชัน. เราคือผู้ที่เจ้าเลี้ยงปฏิบัติมา เราต้องการสนทนากับเจ้า จึงกล้าเสี่ยงว่าเป็นพี่ชายของเจ้าเถิด เราจะรักเจ้าอย่างน้องสาว และจะคอยแทนคุณเจ้า” เมื่อกล่าวแล้วเขาทั้งสองก็แปลงร่างเป็นพญางู บอกลีลาให้พญายักษ์ทางไว้ ให้แน่นแล้วก็กระโดดลงน้ำ. พญานาคทั้งสองเอาผ้าผูกคานางอย่าง รมักระวีรังเพะของกันนาง ไม่ให้เห็น. เมื่อถึงกลางทะเลสาบแล้วก็ดำลงไป. นางไฉนเห็นแต่เสียง น้ำสยดสยอง แต่มองอะไรไม่เห็น เมื่อถึงอากาศเรียบรอยแล้วจึงเปลี่ยนผ้าพันคอออก นางเห็นบ้านเมืองแปลกประหลาด จึงถามพี่ชายต่าง ๆ นานา พญางูบอก “นี่แหละ คือเมืองของเรา เมื่อถึงวามานแล้วน้อง จะเห็นพระแม่บรรทมอยู่บนแท่นทอง มีเงินจันทน์เต็มบ้าน มีพืชโยกทำด้วยขนโคเล็ก น้อยงหมดบกราย” นางสัญญาว่าจะทำตามสิ่งทุกประการ.

ลพนาชในวิมานของข้ามา ราชันสียัก

เดียว ถึงเวลาที่ พระแม่เจ้า จะต้อง ขึ้นไปรับบูชาที่มนุญโลก ในตอนเย็น ก่อนที่ ราชันจะไป จึงสั่งให้ลพนาชเสวยมานแทน “ลพนาช, ทุกเวลาเช้า เมื่อเขานำนมวัว และผลไม้มา แล้วเจ้าต้อง ค้มนม ปอกผลไม้ เอาเคล้ากิน เช้าแล้ว จึงส่ง ตามช่องนี้ ลูกข้าอยู่ในนั้น อย่าลืมนะ อย่าเดินเลื้อยวังคิ้ว อันตรายอาจจะมีแก่เจ้า ถึงแก่ชีวิตได้”

เมื่อ พระแม่เจ้าไปจาก ที่นั้นได้สองวันแล้ว และเมื่อมีผู้ นำนมมาด้วยมาส่งแล้ว ลพนาชยังไม่ตื่นนอนหลับเพลินไปอย่างระบายน ค่อยเมื่อได้ยินเสียง ลูกนาช ขู่คำราม ตามช่องพื้น และฝา นางจึงลุกขึ้น รีบค้มนมค้มด้วย แล้วก็เลื้อยไปในช่องนี้ถึงก้นวังคิ้ว ร้อง ๆ อยู่ นางมีทันนึกว่าการที่กระทำความเช่นนี้เป็นการทำให้ลูกนาชตายมากกว่าเป็นการให้อาหาร บางตัวห้อยลง ปอก ทาปอก ทางขอก พากันโกรธแค้นเป็นกำลัง เพราะรู้ สึก ปวดแสบปวดร้อนไปตามกัน บางตัวอยากจะทำลพนาชเสียทันที บางตัวก็คอยจะฟ้องเจ้าแม่เมื่อกลับ แต่เกรงกลัวนาชตัวสีกทองมีใจเหี้ยมโหด กลับออกจากช่องตรงเข้าขอลพนาชตายทันที แล้วพวกลูกนาชช่วยกันคลุมศพไว้.

ขณะนั้นพระแม่เจ้า สิ้นสติชย อยู่ในวิหารแห่งมนุญโลก รู้สึกแทนที่พระทัยสะเทือน

สละกัน ซึ่งเป็นลางบอกว่าจะเกิดเหตุร้าย จึงสั่ง
นางอุกัทธาภรรยาตระหนกกว่าเกิดเรื่องอะไรขึ้นใน
วิภาพที่ พระนางจึงรีบทำธุระให้เสร็จแล้วเสด็จ
กลับมายังบาทหลวง

พอถึง ก็ ได้ เลี้ยง ครอบงำด้วยอุกาท พ้อง
ลมหวนอยู่ เช้าเช้า พระแม่เจ้าประเล้าประ
โลมบรรพการลูกพอกลายพิโรธแล้ว ก็ โบกมือ
ไปมาเห็นอแนลธาคิวิพิษ ซึ่งทำให้อาการบอ
กใหม่หายไ้สิ้น แล้วจึงใช้น้ำอมฤตชะโลม
ลมหวนก็กลับพบนคนคงชัฟอย่างเดิม พระนาง
ก็ยืนมองกรกฎผู้โอรส ในการที่มิได้ใคร่ร้าย
แล้วหันพักตร์มายามมธุรสกับลูก ๆ ว่า “เราค
บมนุษย์ ไฉนมาพบแล้ว ควรสั่งให้กลับไปเมือง
ของตนเสีย ก่อนที่จะมีเหตุร้ายบังเกิดขึ้นอีก”

พวงนาคเห็นด้วย แต่ไม่ยอมประคองเครื่อง
เพชรพลอยให้เต็มคือนาง ตามประเพณีของ
นางวิภาพที่ จะแต่งให้แต่ครั้งเดียว เพราะ
นางได้ทำร้ายไว้ เมื่อเตรียมตัวกลับเสร็จ
แล้ว ลมหวนก็ไปเฝ้าพระแม่เจ้า. พระนาง
ลูบศีรษะพลางคร่ำครวญว่า “ลมหวน, ลูกของ
ข้าเหล่านี้ เจ้าก็เห็นอยู่ แล้วว่า ไม่เหมือนกัน
หมก เจ้าก็ยังไม่พอใจ แค้นพยายามทำต่อไป
เมื่ออิทธิราชและ มณีราชนำเจ้าไปส่งบ้านแล้ว
เขายังคงอยู่ใกล้ ๆ เจ้าเสมอ ถึงแม้ว่าจะ
ไม่เห็นตัวเขา เขาก็ได้ยืนทักคำที่เจ้าพูดกับ

ถึงเขา. เมื่อแม่ผัวของเจ้ามารีบแจ้งลงจาก
วอ เจ้าจึงใช้เท้าข้างที่มีกำไลและเท้าแม่
ผัวเจ้า. และแม่ผัวเจ้าจะโกรธ จะ ร้องว่า
“เอาความ หึงไว้ ไซ้ ในวันที่ เขาจะแต่งตัว
เจ้าทั่วตัวเถิด อย่าเพ้อหึงในวันที่เขาแต่ง
เครื่องประคองให้เจ้าแต่งครั้งเดียวเลย” แล้ว
เจ้าจึงตอบว่า “แม่จึงเจริญเถิด, พระ
แม่เจ้า ยักมา รวดเร็วจึงทรงเจริญ, แม่ผัว
เจริญ, พี่ชายอิทธิราชจึงเจริญและมณีราช
จึงทรงเจริญ, ถ้าคราวนั้นข้ามเครื่องประคอง
แต่เพียงครั้งเดียว ไม่ซ้ำซ้ำกันจะมีเต็มตัว”

ลมหวนก็จะปฏิบัติตามนั้น. นางเดิน
ทางกลับกับพวงนาคทั้งสองตามทางเดิม. เมื่อ
ใกล้ โรง นา อิทธิราช และ มณีราช ก็ จำแลง
เป็นมาดพว แล้วลัดมือไปด้วย ขี้ตาสาธิตวิราจเช่น
ครั้งก่อน แล้วให้ลมหวนนั่งวอไป. พอลงก็
เกาะประคองพลางร้องถามว่า “พ่ออยู่หรือ,
แม่อยู่หรือ เราคอยพี่ชายของสะโกลันเล็กของ
ท่าน เรานำนางน้องสาวของเรามาตั้ง”

ในทันใดประคองก็ แม่ผัวออกมารีบ และ
เมื่อลมหวนลงจากวอ ก็เอาเท้าข้างที่สวม
กำไลเหยียบเท้าแม่ผัว. แม่ผัวโกรธร้องว่า
“เอาความ หึงไว้ ไซ้ ในวันที่ เขา จะแต่งตัว
เจ้าทั่วตัวเถิด อย่าเพ้อหึงในวันที่เขาแต่ง
เครื่องประคองให้เจ้าแต่งครั้งเดียวเลย”

ก็ไม่สมประสงค์ อภิราช กับ มณีราชแปลง พระราชาตกลงกันที่ แล้วอภิราช และ
 คนเป็นพรหมณ์ทั้งสองเที่ยวอยู่ในนคร แสร้ง มณีราชก็คบพิศม้ออก พระราชโอรสกลับ
 ทำเป็นไม่รู้เรื่อง จนกระทั่งพวกเสนาแสร้งให้ คินพระชนม์ชีพเป็นปกติ
 ฟังจึงอาสาไปยัง ให้ราชโอรสคืนพระชนม์ อภิราช และ มณีราชได้กระทำให้ลมหดา
 แล้วพากันนำเข้าเฝ้าพระราชา. พรหมณ์ ผู้กำพร้ามีพระบิดาขึ้น ได้รับความสุขต่าง ๆ
 แปลงกายพูดว่า “มหาราช ข้าเจ้าทั้งสอง ซึ่งล้วนแต่เฝ้าจากกบิลโดยของยักมา ราช
 จะรับรักษาพระราชโอรสให้คืนเป็นปกติ ถ้า พระแม่เจ้า. เมื่อลมหดาขึ้นขึ้นไปแล้ว ก็
 หากพระองค์จะ ทรงชุบเลี้ยง ภริยาของลูกชาย ได้ ไปสู่สรวงสวรรค์.
 สุกทอง ของ ชวาณา กฤษณ ซึ่งอาศัยอยู่ใน ผู้ที่ได้ฟังถา คงได้ วิถีชชนามานิจ
 อาณาเขตต์ ของ พระองค์ เป็นทั้ง ราช ชิดา
 ให้อยู่ในปราสาท อภิบาลรักษาตามราชประ
 เเพณี ประยูรทั้งพระญาติอันแท้ ”
 ชร้องสาธุการแก่ มนสา
 อุลุ! อุลุ! อุลุ! (สาธุ! สาธุ! สาธุ!)

๑๒๕. ความซื่อสัตย์เป็นอาภรณ์สำหรับมนุษย์ แม้ท่านไร้ความรู้ จงยึดถือความ
 ซื่อสัตย์เป็นโล่ห์เกิด คนจะไม่วายเอ็นดูท่านแท้.

จดหมายทำเหตุ

ของ

ศ. เกมศิลป์

— ๑ —

ความสุข บ่อมน้อมปรารถนากันมั่ง และ
ไม่มีมนัสใดใคร จะสละแล ประดิษฐานเสียเลย
เมื่อความสุขมาสู่ผู้ใดแล้ว ผู้นั้นย่อมยินดีอัน
วิเศษเสมอ หากกระทำอาการ เบื่อหน่ายเสียไม่
เว้นแต่ความสุขอันเป็นสิ่งที่ ปราศจาก ความ
ยินดีแห่งทวยชน หากกระหายพบเห็นเข้าก็
พยายามขบเข้าเสียโดยรวดเร็ว นั้นพอเป็นทาง
ให้เห็น ได้ แล้วว่า มนัสดี บ่อมน้อมนัส จดจำมุ่ง
มากอยู่ เกือบทุกปรุปรุกนามต่างพยายามชวน
ขวยกระเสือก กระสัน เสาะแสวงหาแต่ ความ
สุขด้วยกันทั้งนั้น ความสุขที่พึงจะเกิดขึ้นได้
นั้นจะเกิดขึ้นจากอะไร สำหรับความรู้สึก
ของข้าพเจ้าเองแล้ว อาจแจ้งเป็นอกมคยา

ขยายว่า ทางแห่งความสุขนั้นเกิดจากทรัพย์
สมบูรณ์ สามารถใช้จ่าย สรรพในสิ่งซึ่ง
ประสงค์ ได้ ไม่ติดขัดมีผู้คน เป็นบริวาร แวด
ล้อมอยู่ด้วยคั่ง และเขยาร้อนเคศสถานเป็น
ยักแผ่นแน่นหนา อีกประการหนึ่งก็มี เมฆ
นั้นแหละเป็นความสุขสำคัญแห่งชายละ หาก
ชายใดยังดำรงตนเป็นผู้ปราศจากภรรยา ก็เท่า
กับแหวนที่ไร้หัวหาเชิดชู ให้เห็นความงามไม่
ยังได้ หัวแหวนที่มูลค่าสูงที่สุด เปรียบด้วยค่าแห่ง
เพชร หนึ่งนั้น บริสุทธิกลด กลึง สอาดตา ก็จัก
เชิดชู ให้แหวนวงนั้น ทอมูลค่าขึ้น เป็นลำดับ
ฉันใดก็กั ภรรยาที่มั่งคั่งสมบูรณ์ด้วยดี อย่าง ก็เลิกล
ไม่ มารยาต งดงาม ล้อมรอบพร้อมเพรียง สุภาพ
เรียบร้อย รู้จักสมาคมเป็นอันดี และยังมี

ข้าพเจ้าตกเป็นทาสแห่ง ความรักของ สตรี โท
ฮิลเลียฮอนข้าพเจ้าเห็นใจเธอ จึงมีใ้กระ
ทำให้เป็นทาสให้ทุก ๆ ครั้งที่เกิดข้อพิพาทขึ้น
ข้าพเจ้ามักจะ โอน อ่อน ผ่อนผัน ตามเสียโดย
มาก ใคร่ที่ว่าข้าพเจ้าหลงรักซึ่งใคร แต่
จริงความหลง ก็คือ ความรัก ของ ข้าพเจ้านั้น
เอง จำเริญแต่ได้ กระทำการสมรสมาจนยัก
ข้าพเจ้ากับ แมรี่ ม่อม ก้อย ใน ท่ามกลางอัน
แวดล้อมด้วยความปลอดภัยมา นอกจากจะมี
ข้อระหองระแหงเล็กน้อยก็กล่าวแล้วก็ไม่
เลวร้ายว่าความประการใดก็ ฉะนั้นข้าพเจ้า
ก็เลยมีแมรี่ม่อมก้อยด้วยกันมาเป็นปรกติสุข
“คุณพระ เว้นคุณพ่อกับแม่ดังกลบบน
ที่พ่อแม่ ?” แม้จะมีแมรี่มาข้าพเจ้าในขณะ
ที่ข้าพเจ้าเพิ่งย่างก้าวขึ้นบนโคเรอน วันหนึ่ง
ข้าพเจ้ามีรับตามเคยแล้วตอบว่า “วันน
มรี่ยังอยู่ทั้งวัน จึงกลบบนไป” ตอบพลาง
ข้าพเจ้าก็เดินตรง ไปเลิกเครื่องแต่งกาย แล้ว
อาบน้ำอาบทำงานเรียบร้อยก็มานั่งงงห้องสมุด
อยู่หรือสัพพัญญูอย่างสุจารีมณ ฌ ข้าง ๆ
ข้าพเจ้าก็เลยมีแมรี่ม่อมก้อยตามเคย แต่วัน
ข้าพเจ้ารู้สึก ครุ่นคิดเสียจริง ๆ จน เกือบ ๆ จะ
เกิดอาการตื่น เพราะข้าพเจ้าได้ สดย ข้าเลอง
คิดหาแม่ละม่อมในขณะ ที่ข้าพเจ้า กำลังอ่าน
หนังสือพิมพ์ โดยเซมม่อนนั้น ย่อมว่าแล้ว

ข้าพเจ้าตกเป็นทาสแห่ง ความรักของ สตรี โท
ฮิลเลียฮอนข้าพเจ้าเห็นใจเธอ จึงมีใ้กระ
ทำให้เป็นทาสให้ทุก ๆ ครั้งที่เกิดข้อพิพาทขึ้น
ข้าพเจ้ามักจะ โอน อ่อน ผ่อนผัน ตามเสียโดย
มาก ใคร่ที่ว่าข้าพเจ้าหลงรักซึ่งใคร แต่
จริงความหลง ก็คือ ความรัก ของ ข้าพเจ้านั้น
เอง จำเริญแต่ได้ กระทำการสมรสมาจนยัก
ข้าพเจ้ากับ แมรี่ ม่อม ก้อย ใน ท่ามกลางอัน
แวดล้อมด้วยความปลอดภัยมา นอกจากจะมี
ข้อระหองระแหงเล็กน้อยก็กล่าวแล้วก็ไม่
เลวร้ายว่าความประการใดก็ ฉะนั้นข้าพเจ้า
ก็เลยมีแมรี่ม่อมก้อยด้วยกันมาเป็นปรกติสุข
“คุณพระ เว้นคุณพ่อกับแม่ดังกลบบน
ที่แม่คะ ?” แม้จะมีแมรี่ม่อมก้อยในขณะ
ที่ข้าพเจ้าเพิ่งย่างก้าวขึ้นบนโคเรอน วันหนึ่ง
ข้าพเจ้ามีรับตามเคยแล้วตอบว่า “วันน
มรี่ยังอยู่ทั้งวัน จึงกลบบนไป” ตอบพลาง
ข้าพเจ้าก็เดินตรง ไปเลิกเครื่องแต่งกาย แล้ว
อาบน้ำอาบทำงานเรียบร้อยแล้ว หองสัม
บุตหรือส้วปนควอนอย่างสุจริต ณ ข้าง ๆ
ข้าพเจ้าก็เลยมีแมรี่ม่อมก้อยตามเคย แต่วัน
ข้าพเจ้ารู้สึก ครั่นคร้ามเสียจริง ๆ จน เกือบ ๆ จะ
เกิดอาการตื่น เพราะข้าพเจ้าได้ สดย ข้าเลอง
คัสทีนแม้จะมีแมรี่ม่อมก้อยในขณะ ข้าพเจ้า กำลังอา
บนั้นส้วปนพ โดยเซมม่อนนั้น ย่อมว่าแล้ว

ละม่อมมีเรื่องทักของขุนอับ ในใจ สักอย่างหนึ่ง
จึงได้ มี สักหน้าตั้ง เครียด แสดง เป็น เค็ด แห่ง
ความ โกรธอยู่ แต่ข้าพเจ้าก็มีได้ แสดงกิริยา
ให้ผิดปรกค้อย่างไรเลย “คุณพี่ยังไม่ท้ออีก
หรือคะ?” หล่อนถาม “หรือไปอื่นอะไรมา
คะ?” เจ้าหล่อนถาม ข้าพเจ้ารู้สึกสะท้าน
เอือกราวกับถูกคนทักนอยค้อย “ทิวชี่นึ่ง”
ข้าพเจ้าตอบพลางเตรียมตัวลุกขึ้นพร้อมกับวาง
หนังสือพิมพ์ แม่ละม่อมก็ทำอาการเช่นเดียวกับ
ข้าพเจ้าเดิน ตรง ไปยังห้อง รับประทานอาหาร
อาหารพร้อมกัน นึ่งโต๊ะเรียบร้อยแล้ว แม่
ละม่อมนั่งรับประทาน พร้อมกับ ข้าพเจ้าตาม
เคย อาหารวันนี้รู้สึกว่าเป็นอาหารชุดที่อร่อย
ของข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ทำให้ข้าพเจ้าในงาน
พร้อม ไป จนแม่ละม่อม ต้องตกใจ ให้ ข้อยๆ
“วันนี้จะไม่ใช้ ฝีมือยายแล้ว แม่ครัวทำเป็น
แน่นพิรุณหรือแท้?” ข้าพเจ้าหยอกล้อพลาง
ตอบว่าเสียงทักหน้าแม่ละม่อม พร้อมกับ อาการ
ขมื่นๆ แม่ละม่อมชมพลางถามว่า “ถ้าไม่
ใช้ยายแล้วใครล่ะคะ? ของยายคุณ?” “ถ้า
ไม่ใช่ยายแล้ว ก็ต้องเป็นน้อง ทำเองใช้ไหม
จ๊ะ?” ข้าพเจ้าตอบ “ผิดไปละมังคะ แม่ละ
ต่างหาก” หล่อนวางสัปดาห์เรียบร้อย ข้าพเจ้า
ไม่รู้รู้สึกแปลกอย่างใดเลย จึงกล่าวว่ “ก็พบว่า
ใครเสียอีกละ” ในที่สัปดาห์ที่รับประทาน

จนอัม เมื่ออาหารหวานผ่านพ้นไปแล้ว
ข้าพเจ้าก็กลับมานั่ง พักที่ห้องสมุด ค่อยๆ

“จึงนา พี่จะชมรมอะไร ในเชิงกับข้าพเจ้า
ว่า แม่ละ เป็นเยี่ยมยอกกว่าใครๆ ทั้งหมด”
ข้าพเจ้ากล่าว เมื่อ ขยู่หัว มวนที่ หนังสือ
พ้นคว้น โขมอย่างวางอารมณ์ เช่น

“เมื่อคุณพชมเช้านัก ก็ทำไม่มารับ
เขามาละคะ? ปล่อยให้เขาได้รับความลำบาก
อยู่เรื่องไรละคะ?” เอ๊ะ! ข้าพเจ้ารู้สึกสะท้าน
ผิดแปลกโดยไม่รู้เหตุเห็นเช่นนั้นได้อย่างไร
เลย ไม่ทราบว่าแม่ละม่อม หล่อนจะเล่นละคร
คนฉากไหนให้ ข้าพเจ้าตกใจ เล่นก็รู้อยู่
แต่ในว่า ชรอยจะ เกิดเรื่องอะไร กระทำ ความ
เข้าใจผิดให้แม่ละม่อมเป็นแน่

“พี่ไม่ทราบ ความหมาย ของน้องเลย”
ข้าพเจ้าตอบเรื่อยๆ อย่าง ไม่รู้สึกแปลกปลา
อะไร

“ความหมายหรือคะ? ก็คือให้ คุณ
พชม แม่ละ เขา มาเลี้ยง ก็ให้เขาได้ รับความ
ยากลำบากนี่ละคะ” หล่อนอธิบายพลางค้อน
ค้อน สำแดงให้เห็นความหมั่นไส้ ที่ขมอยู่ภายใน
ใจหล่อน

“แม่ละม่อม!” ข้าพเจ้าหลุดปากออก
มาถึงๆ “นั่นของพี่ถึงแม่ละ ไหน กันจ๊ะ?”

“แม่ละ ท. เขาเป็นภรรยา คุณนะ ชีคะ”
หล่อนตอบ

เท่าไรข้าพเจ้าไม่รู้สัก พอดคนขึ้นไต่ขึ้นเสียง
นาฬิกาตึกแห่งหลังตึกคน ข้าพเจ้าหลับ—
หลับอยู่ตึก & ชั่วโมง เมื่อลมมาขึ้นไม่เห็น แม่
ละม่อม ข้าพเจ้าจึงพนความทรงจำขึ้นมาได้
ว่า แม่ละม่อมโกรธๆ ข้าพเจ้ามาก ถึงกับ
คิดว่าข้าพเจ้าจะไปอยู่กับคนแม่ ฮา... ที่หล่อน
จะไปเสียแล้วละ กระมัง ข้าพเจ้ารีบลุกขึ้น
เที่ยวค้นจนทั่วทุก ๆ ห้องก็ไม่พบ หนาค่าตกแม่
ละม่อม จึงย้อนกลับเข้ามาในห้อง นอนอีก
ครึ่งหนึ่ง ทันใดนั้นข้าพเจ้ามองไปทางโต๊ะ
เครื่องแต่งที่หล่อนใช้ แต่งตัว เก็บหมวก—
หมวกทุกสิ่งทุกอย่าง แทบที่จะมียกขึ้นเต็ม
มีจดหมายวางอยู่ ๒ ฉบับ ละม่อมหนึ่ง ไม่เปิด
ซองเพียงพวยไฉนเลยรอยย่น อีกฉบับหนึ่งเป็น
จดหมายที่ส่งมาทางไปรษณีย์ แต่มีรอยฉีกแล้ว
ข้าพเจ้าคิดว่า ละม่อมที่ พยัคฆ์ คงเป็น จดหมาย
ของแม่ละม่อม และที่ซองของอยู่นั้นคงเป็น
จดหมายที่เป็นชวนวนให้เกิดความระหองระแหง
ระหว่างข้าพเจ้ากับแม่ละม่อมเป็นแน่ ทันใด
นั้นข้าพเจ้าจึงหยิบละม่อมของแม่ละม่อมคลอก
อ่าน ก่อน มีใจ ความ ความ สำเนาต่อ ไป
น. คือ :—

(สำเนาจดหมายแม่ละม่อม)

คุณพ่อรัก ทราบ

น้องเป็นลูก มีวาสนานับ จึงมีความ

ได้รัยความรักจากคุณพ่อ โดยสมบูรณ์ เสีย
แรงทนลง ได้มอบหมายชีวิตจิตใจและความ
รักไว้ แก่คุณพ่อด้วยความรักก็อันบริสุทธิ์ ควร
แหละหรือ คุณพ่ออาจแบ่ง ความ รัก อันนี้
ควรจะได้ รัยแต่ผู้เดียวไปสู่สตรีอื่นเสียอีก นัย
ว่า คุณพ่อมีความเขื่อนอายแห่ง รักอันเสีย
แล้วไม่ใช่หรือคะ แต่จะทำอย่างไรได้มัน
กรรมของน้องเอง ก็ระยอมยกพันกับหน้า
หน้าวัย ขยายเพราะที่ไปตามกศลและอกศล ยัก
นั้นเอง ได้ตั้งใจไว้ โดยแน่วแน่ว่า จะยอม
อโหสิกรรมอนุญาตความรักที่คนพมอญไว้ แก่
น้องนั้นคนให้ ทั้งสิ้น และขอแสดงความขอบ
ใจในความเอื้อเฟื้ออารีของ คุณพ่อพมอญ
แก่น้องตั้งแต่ได้ ยักขึ้นด้วยกันสืบมา น้องจะ
จดจำรำลึก ขนคุณไว้เสมอ และ จะ ไม่ ขอลืม
เลยจนความเท่าชีวิตจะหาไม่ ส่วนความที่
เป็นไปในระหว่างสามภริยานั้น ขอคุณพ่อ
นึกเสียว่าเป็นความผิดกันแล้วกัน และ จึงพยา
ยามลืมน้องเสียด้วยจะได้ รัยความขอบใจมาก
อนึ่ง เพื่อ ความ ยักขรมน้อง ขอให้คุณพ่อ
อ่านจดหมาย ละม่อม ที่ อยู่ในซองนั้น เสียด้วยจะ
ได้ รัยความทุกขระทมใจของเขา และ
บางทีคุณพ่อจะนึกสงสารเขาจนย่าง น้อง
ได้รัยเมื่อเย็นนี้เอง ควรที่ คุณพ่อ จะสงสาร
เขาให้มาก ๆ สักหนึ่งขณะละ ส่วนน้องผู้

กรรมก็จะชอบกัน หนักก็หนัก ทรายลา คุณพิไป
ถึงน้องกล่าวแล้วข้างต้น

ในที่สักนี้ของขอ อวยพรให้ คุณพิได้
รับความสุขสำราญในการ ที่ ภรรยาของ คุณพิ
จะได้กลับ มาอยู่ด้วย โภค ประติ ขออย่ามี
ความเป็นห่วงเป็นใยน้องเลย นักเสียวชีวิต
ของม่อมได้แตกทำลายไปจาก โลกนี้สู่ยังโลก
ใหม่ เสียแล้วักแล้วกัน.

จากน้องผู้ ถูกรักอัน ไม่ยี่วิสุทธิ
ของคุณพิ

ม่อม

เจตนาหมายหล่นจาก มือข้าพเจ้า เมื่อไรหรือ
สักที ไม่ร่างกายแข็งแรงไป หมกขมว่า จะ สิ้น
สติ เพราะ แม่ละม่อม หล่อนฝากใจ โกรธ
ข้าพเจ้าโดย ไม่ฟังความเสียเลย ความจริง
ท่านทั้งหลายเอ๋ย ข้าพเจ้ามิได้ เป็นผู้ ทรยศ ต่อ
ความรักของหล่อนเลย แม้ แต่ชั่วเล็กน้อย
ข้าพเจ้าก็เคย สาราพให้ ท่านฟัง แล้วว่าข้าพ
เจ้ารักแม่ละม่อมปานจะกลืนใจ ขอสท่านจง
ตัดสินเห็นว่าข้าพเจ้าผิดหรือถูก หรือใครเป็นผู้
ผิดกันแน่ และก็สักแต่ความเห็นของท่าน
จะ ลงโทษ ข้าพเจ้าน้อยใจ...น้อยใจที่แม่ละ
ม่อมหล่อนปลุกศาคะเขยขึ้นชำระ ความ เสียเอง
ทั้งปราศจาก การสืบพียงพยานหลักฐานในข้อ
เท็จจริงเสียด้วย ถ้าเป็น ท่านบ้าง ท่านจะ รู้สึก

อย่างไร จะหวั่นเสียใหม่ ใคร เป็นผู้เข้าใจผิด
ข้าพเจ้าจะ ขอยืนยันว่าแม่ละม่อม หล่อนเข้าใจ
ผิดกันนัก เชวที่สัก และก็คง เป็นเพราะเจต
นาหมายขมขื่นเอง ที่จง สมองให้ หล่อน คิดเห็น
ผิดทางไป พลังข้าพเจ้าหีบของรักหมาย
ละม่อมนี้ถึงเอาตัวจดหมายออกมาอ่าน ซึ่งมี
ใจความตามลำดับต่อไปนี้.

(ตำนานจดหมาย) เขียนที่บ้านเศรษฐีพงศ์

ถนนพระราม ๖

วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘

เขอดีไคยเป็นสามที่รักของศิณ

เมื่อวานนี้คิดพย หมอทวม ที่หน้าวัง
แก่ ขอทว่าเธอ จะเขียน หนังสือ อย่า ให้ศิณ
โอ...เซอซาที่ศิณเสียใจมาก ศิณไม่ ต้องการ
แล้วหนังสืออย่า...นำใจเธอจะตกที่ศิณซักก็
จริง ๆ หรือคะ? ความรักที่ไคยมีต่อศิณ
คงหล่นหล่น ซาก จากหัวใจ ของเธอ หมกแล้ว
ไม่...เหลืออยู่เลย คงกลืนกลายเป็นหมันไป
หมก ส่วนความรักของ ศิณ ที่มีต่อเธอแก่
คงกระ โน้นจน เคียน ยังมี ไต ลกน้อย ดอยลง
เลยคงรักเธออยู่เสมอ ทุก ๆ ขณะขัธสัส
ขัธสัส ถึงแม้จะรู้สึกอย่างเธอเกลียด-เกลียด
ศิณเสียอย่างแสนสาหัส ศิณก็ยังคงรักเธอ
อยู่ทั้งเดิมและยังคงหวังในความภักดีว่า ไม่
วันใดวันหนึ่ง ความเกลียด ของเธอคง จะลด

น้อยลง ๆ จนกลายกลายเป็นความสงสารที่ฉัน
ซึ้งยิ่ง แต่เธอขา... ความหวังอันนี้ฉันรู้สึก
ว่าเกือบจะหมดไปแล้ว นับว่าเป็นการ
สิ้นหวัง

เธอขา ทักทวนทักฉันพบเธอ ความรู้
สึกต่าง ๆ ที่ฉัน พยายาม อดเสีย จาก หวัง แห่ง
ความนึกและพยายามจะ ไม่คิด แต่ฉันก็ยัง
พากันวิ่งมาประจันหน้า ในทางอกของกัน ปาน
ดังว่าถูกเขาบีบอัด สักทีจะเหยียบย่ำให้เคลื่อน
ได้ โอ เธอขา หัวใจของกัน บังคับว่า จะแตก
สลายอยู่แล้ว เธอจะไม่กรุณาอย่างหรือคะ
ที่ฉันหรือ กังวล คิดข้องอยู่ แต่ในใจใคร่จะได้
มีโอกาสนัดกับเธอ อยากให้เธอชม ค่อย
และ อยากนั้งใกล้เธอ ทั้งจะใคร่บอกกับเธอ
ว่า ที่ฉันยังรักเธออยู่เสมอ และ จะถาม
เธอว่า เธอยังจะกรุณาฉันเหมือนแต่ก่อน
หรือไม่

แต่ ความรู้สึก ต่าง ๆ เหล่านี้ ที่ฉัน มี ได้
แสดง ออกให้ ประจักษ์ กับใจ เธออีก เพราะที่ฉัน
กลัว... เธอ... เธอขา... ความท้อของเธอสักที่ฉัน
ก็แล้วรู้สึกน่ากลัวเสียจริง ๆ กระทำให้ที่ฉัน
ใจหายทุก ๆ ครั้งทีไร สบสายคาบกับเธอ

เธอขาเธอยังจะเกลียดที่ฉันอยู่หรือคะ ? จะ
ให้ที่ฉันทำอย่างไร ที่ฉันจะยอมทำทุกอย่าง
ที่สามารถจะทำได้ ขอแต่ให้มันใจ กรุณาด้วย

ที่ฉันรู้สึก ความสุขเล็ก ๆ เรื่อง ที่เกิด ขึ้นแล้ว
แล้วมานั้นเป็นเรื่องเข้าใจได้ ของที่ฉันเองแท้ ๆ
ที่ฉันรู้สึกตัวแล้วที่ฉันขอโทษที่ กระทำไปโดย
ปราศจากความไตร่ตรองหรืออย่างที่เราเรียกว่าไร้
ความนึก ทั้งเพราะความ หยาบของที่ฉัน
เอง โปรดยกโทษให้ที่ฉันเถิดนะคะ อย่าถือ
เป็นกรรมเป็นเวรด้วยไปเลย โอ! เธอขาที่ฉัน
เกลียดจะเป็นมาอยู่แล้ว เพราะความรัก อัน
ระทมครมทรมอนอยู่ในหัวใจของกัน กันก็ไม่ได้
ได้นอนก็ไม่ได้หลับ โดยหัวใจของกันมุ่งจะ
อยู่แต่ที่เธอทุกขณะ คุณเหมือน ว่ากลัวหน้า
อันยิ้มแย้มของเธอซึ่งคง ประจักษ์อยู่ แต่ตา ของ
ที่ฉันทุกเมื่อ ยังเพิ่ม ความหวังเยื้องๆ เฝ้า
ใจไว้ ชื่นอกหลายร้อยเท่าพันทวี เธอขา ยก
โทษให้ที่ฉันเถิดนะคะ อย่าถือ โกรธเลย
คะ ที่ฉันหมกความแค้นใจแล้วกันคะ โอ!
เธอจะปลื้มอกปลื้มใจให้ หัวใจที่ฉัน แยกทำลายลง
เกลียวหรือคะทุกวันนี้ที่ฉันมี ได้ รับความสุขเลย
สักเท่าใดคงจะ ทำอย่างไรได้ ที่ฉัน รู้สึก
จนอดซ่อนเร้นไว้ ภายในใจของกัน ใคร ๆ
ก็ไม่สามารถล่วงรู้ได้ ทุก ๆ วันฉันได้ พยายาม
ทำตนเป็นคนที่มีความ รื่นเริง มีกาวเล่น
สะกิด ขอส และ เบิกมันตน เป็นคน ทั้งนี้ ก็
เพื่อให้เป็นเครื่องขำเฝ้าใจ แต่เธอขา มัน
หาส่ง ความทุกข์ ได้ตาม ความมุ่งหมายไม่

ความสลดใจที่พลันบันดาลพลุ่งระบวยว่าออก
จะระบมชอกช้ำจะกำเียนหนองเสียแล้ว ถ้า
ก็ฉันมิได้ รับความกรุณาจากเธอ ก็เชื่อว่าวัน
ตายของก็ฉันใกล้เข้ามาทุกขณะจิตก็ ยิ่งก็ฉัน
ได้ ทราบข่าวว่าเธอจะไป ตาก อาภาศ ที่หัวหิน
ในก่อนเมษายนนี้เข้าด้วยแล้ว ทำให้ก็ฉันรู้สึก
ใจไม่สบายเลย ใช้ — จะทำอย่างไรหนอ
จึงจะ ได้ มีโอกาสไปเยี่ยมเธอได้บ้าง เธอขาเธอ
จะคอยก็ฉันได้ ไหมว่าอนุญาตให้ก็ฉันไปด้วย
ก็ฉันจะรู้สึกปลายนวลเย็นนี้ที่หนอยไม่ แต่
เห็นจะหมกหมองเสียแล้ว

ในที่สุดก็ฉันขอวิงวอนให้เธอคอย จ.ม.
ของก็ฉันให้ ทราบบ้าง ถึง แม้ จะ ไม่ มาก
เพียงสักสองสามวันก็ถึงก็ พอดีทำให้
ชื่นใจได้เป็นแน่ หวังว่าคงไม่ใช่หนึ่งสั
ธบ่านะคะ

โดยความรักอย่างสุดซึ้ง

ด.

พอข้าพเจ้าอ่านขอมก็ม — ยม อย่างกำ
ความเมซซไว เต็มเปี่ยม เพราะรู้สึกว่ามี
ละม่อมเป็นผู้ เข้าใจดี หลงลง โทษ ข้าพ
เจ้าเสียเป็นธรรมดาเป็นเวณ ครนแล้วข้าพเจ้าก็
สงสัยว่าเหตุใด เธอหมายละม่อม จึงส่งมา ทน
ข้าพเจ้าจึงพลกหลังซอซงจนเห็นเขยงดังนี้.

นามส่ง	ละ เต็ม
คุณคึกคัก เวชศิลป์	
บ้านเลขที่ ๓๓๐๒ เชียงพานนรรัตน์	
บางลำภู	

อันมีนำเล่า แม้ละม่อมเหล่านั้นจะไม่เข้าใจก็
อย่างไรละม่อมรับ รทหมายก็ พระเอน ซื่อเคย
กับข้าพเจ้า นามสกลตาพึงเดิน ๆ ก็ไม่ต่าง
กับ พงศ์ศิลป์ ไปเท่าไรนัก นอกจากความ
เข้าใจผิดของละม่อม และเป็น ความเข้าใจ
ผิดของอิตาขมม ไพร่สนับ อีกใดคนหนึ่ง ซ่างไม่
ลมาเสียอย่างว่าบ้านมันเลขที่เท่าไร ยาง
ลำภูหรืออย่างขมมรับข้าพเจ้าอยู่ที่บ้านศิลปคาม
ซึ่งตั้งอยู่ฝั่งทางขมมรับซึ่ง เป็น คน ละ ผัง
กับบ้านของคุณคึกคัก เวชศิลป์ ข้าพเจ้าก็
แล้วก็ก็ออกวิ่ง สักจำไม่หาย จึงหยิบรทหมาย
ขึ้นอ่านทานอีกครั้งหนึ่ง ความในรทหมาย
ก็ไม่กระ ไรกัน แนบเนียนมาก เช่นตอนหนึ่งท
ว่าจะไปหัวหิน ข้าพเจ้าก็ ได้ กระ โปรแกรม
ไว้ กับแม่ ละม่อม เหมือนกันจึงเพิ่ม ความ หวั
เสียให้ หลอนไม่น้อย อา— ความ หึงส์ ของ
สตรนหนอย่อมมีให้ เห็นการดี เป็นไปถึงย่าน
ละม่อม และ ซ่างกระ ไร เสียเลย แม้ละม่อม
หลอนก็ไม่พึงระว่าอารมณ์ รับได้ ถลกปราคา

ที่เดียว โดยมีทันจะพินิจพิจารณาละ นำเข้า
 แท้ ๆ เอ — แต่ข้าพเจ้าจะทำอย่างไรที่จะ
 จะ แก่ ความเข้าใจผิดให้ แม้ละม่อมเห็นได้
 พลังนั้นน้อย คงแก่เวลาข้าพเจ้าคนคือ
 แยกทุนเงินสว่าง ข้าพเจ้ามีได้นอนอีกเลย
 มัวแต่ขยิบขยิบทำจะกระทำย่นสว่าง ในที่
 สุกงักกลองใจว่า จะลองไปค้นหาคนที่ขอ
 เหมือนกับข้าพเจ้าตาม ของจดหมายละย่น
 ทุ คงจะได้ช่วยกันขึ้น และเรื่องราวระหว่าง
 แม้ละ กัยเขาก็คงจะพิศควรไม่ใช่เล่นเหมือน
 กัน เมื่อมีโอกาสก็จะเลยไกลเกลี้ยให้เขาค้น
 ากันเสียด้วย เพราะข้าพเจ้าอ่านตัวสีกว่า
 ด้ เขียนจดหมายได้ ลำบาก ความเข้าใจผิดไว้
 เต็มที่แล้ว มันก็น่าจะคล้าย ๆ กับ ข้าพเจ้า
 อย่ายัง

— ๒๐ —

ตกลงใจแล้วข้าพเจ้าจึงอาบน้ำแข็งตัวออก
 จากบ้านตรงไปยังบ้าน คุณศักดิ์ เวชศิลป์
 ันที่คุณศักดิ์ เวชศิลป์ ฝนข้าพเจ้าเคยรู้จัก
 เนิน ๆ ว่ารับราชการอยู่ที่กรมนคราทร แพนก
 าสารณสุข แต่หากมีได้ ขึ้นเคยกันในงาน
 สมาคม จึงมีได้มีการติดต่อกัน เกินมาพอ
 ถึงบ้านที่หมาย เห็นเลขบ้านตรง กับจดหมาย
 ข้าพเจ้าจึงเดินตรงเข้าไปภายใน บ้านที่ปลูกเป็น
 เรือน ย่นหย้าไปร้อง งามทรวก ทรงเป็น ภูมิบ้าน

ที่ก็ต้องก๊วยอนามียทุกประการ ที่หน้าบ้านมี
 สนามนั่งเล่นเป็นวงกลม ปลูก กุหลาบ และ
 ปารมี, เฝิน ว่างงดงามน่าชมมี เก้าอี้ประจำอยู่
 ที่ชั้นกระตังจัน ดูเป็นสง่าวิจิตร สมกับเป็น
 บ้านของนายแพทย์ ข้าพเจ้าขอสารภาพว่า
 บ้านเป็นสง่าต้องตาต้องใจข้าพเจ้านัก ข้าพ
 เจ้าชื่นชมภูมิฐาน ของ บ้านอยู่ ครั้นนั้นก็
 หลิงสาวใช้ รุ่งสาว “คุณ มีอะไรจะมาหา
 ใครเจ้าคะ?”

“มา หาคุณ หมอละ” ข้าพเจ้า ตอบ
 พลังหทัยนายแพทย์ของข้าพเจ้าสั่งให้เด็กหญิง
 คนนั้นไป เรียกหญิงคนใช้ รัยแล้วก็เลยเชิญ
 ข้าพเจ้าเข้าไปนั่งคอยอยู่ในห้องรับแขก ภาย
 ในห้องรับแขกซึ่งตั้งอยู่ริมชยนั้นนักโต๊ะเก้า
 อี๋ไว้เรียบร้อย ทัพพูปรมมูตอาศาศาถึง ตาม
 มุมห้อง มีตู้ และชั้น ประกับ ประการ วัตถุ เก่า ๆ
 และมีหอย แผลก ๆ หลาย อย่าง ล้วน งาม ๆ อยู่
 ภายใต้นั้น ที่ริมหน้าต่างทั้งสองปลูกต้นปารมี
 ้ายไว้ ในกระถางลายครามงามทั้งสองต้น ที่
 ข้างฝาผนังกระจกและภาพที่เกี่วใส่กรอบ ประ
 กัยอยู่อย่าง งดงาม มีภาพหม่มและภาพเดี่ยว
 อยู่หลายกรอบ ทางฝาอีกอันหนึ่ง ข้าพเจ้า
 เหลือใจไปพวยรูปสตรีหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าจำได้ว่า
 เป็นรูปของแม่ละม่อมถ้าตาของ ข้าพเจ้าไม่วิป
 ลาศแล้ว ก็เป็นที่เชยมน่าดูรูป นั้นไม่ใช่ใคร

เลยต้องเป็นปรปักษ์กับข้าพเจ้าเป็นแน่
 ด้วยความสงสัยข้าพเจ้าจึงลุกขึ้นจากเก้าอี้เดิน
 เข้าไปชมใกล้ ๆ ก็รู้สึกว้าวุ่นหาใช่แม่
 ละม่อมภรรยาที่รักของ ข้าพเจ้าไม่ ข้าพเจ้า
 นึกว่าเพิ่งในใจว่า ผู้หญิงที่โหดเหี้ยมอย่างมยุรี
 พรรณคล้ายคลึงแม่ ละม่อม เสียจริง ๆ หรือจะ
 เป็นน้องสาวของหล่อนกระมัง ยิ่งพิศก็ยิ่งเห็น
 เก่นชกขึ้น ปานทั้งภาพนั้น จะสาวภาพว่า
 “ใช่ละ” ทั้งนเพราะเค้าแห่งวง หน้าไม่
 ผิดเพี้ยนเลย นอกจากรูปนั้นไม่ทรมานปาก
 ช่วยเพิ่มความเก๋ขึ้นอีกหน่อยหนึ่ง นอกนั้น
 ทุก ลักขณะ มีไว้ ผิด แล แม่ละม่อม เสียเลย
 ข้าพเจ้าจึงตกใจว่า นั่น จะ ต้อง เป็นรูป ของ
 น้องสาวหล่อนเป็นแน่ ก็ออกจะ โกล่ต้อความ
 จริงอยู่ ข้าพเจ้าเลยทักทักในใจเอาเป็นแน่
 นอน แล้วก็กลัสมานถึงรำพึงถึงความงามแห่ง
 รูปอย่างเต็ม ลึกคร้หนึ่งชายผู้หนึ่งอายุวันราว
 ข้าพเจ้า จะอ่อน กว่าก็ ลักขณะ สงบ ผอ ขาว
 สดากผมหากัด คิ้วตลกตลกทอดหางตาและ
 ท้องมัน ทวงตาต่ำคมคาย ท่าทางสง่าของ
 ชาย ดูเหมือนว่าในกายตัวของเขายิ่งให้ สัตว์
 ทัพบกเห็นเป็น เสน่ห์ มาก ซอยไม่เว้นวายแม้ แก่
 ข้าพเจ้าผู้เป็นชายยังออกชม ความงาม ของเขา
 ไม่ได้

“ขอโทษคุณไม่ใช่หรือ ผู้ที่ประสงค์
 มาพบผม” เขายกมือชี้ให้ ข้าพเจ้าแล้วถาม

“ถูกแล้ว, ผมเอง” ข้าพเจ้าตอบ

“ผม ขอโทษที่ปล่อยให้ คุณ ต้องคอยอยู่
 นาน เพราะมัวไปเพลิน กับต้นไม้ พลับชาน
 อยู่” เขาลำพองนั่งตรงข้ามกับข้าพเจ้า

“ผมยังไม่คุ้นเคยกับคุณ” ข้าพเจ้า
 กล่าว “ที่ตรงมาก็คืออะไร เป็นส่วนตัวเล็กน้อย”
 ข้าพเจ้ากล่าวต่อ

“ไม่ต้อง เกรงอก เกรงใจ คอกคุณ มี
 อะไรที่เชิญเอะ? เขานุญาตพาลงบ้านน้อย ๆ
 จนเห็นโรงพนันก็, แหม! ช่างสวยจริง ข้าพ
 เจ้าขอชมไม่ได้เลย ถ้าข้าพเจ้าเป็นหญิง
 ก็คงรักเขา ไม่แต่รูปสวยอย่างเดียว ความ
 สภาพของเขาก็น่าสนใจเสียด้วย

“ขอใจ,” ข้าพเจ้ากล่าวขึ้นเมื่อเขา
 กล่าวขาดคำลง “ผมมีข้อข้องใจหนึ่งขอ
 นามคุณกับผมเป็นนามเดียวกัน ทั้งนามสกุล
 ก็คล้ายคลึงกันมาก” ข้าพเจ้ากล่าวต่อ

“จริง ครั้น, ซอยก็จริง” เขาตอบ
 “เหตุที่นาม ของ คุณ พ้อง กับ นามผมมัน
 แหละ ทำให้ เกิดความเข้าใจ ผิด กัน ขึ้น”
 ข้าพเจ้าพูด

“อะไร เกิดขึ้นหรือครับ โปรดเล่าให้
 ผมฟังสักหน่อยเถิด” เขากะพริบกระพริบ

เขา ข้าพเจ้า อย่างตั้งใจ จะฟัง เรื่อง ปลาก ของ
ข้าพเจ้าด้วย

ข้าพเจ้า กล่าว พลาง พยีย จดหมาย ของ
ภรรยาเขาส่งให้แล้ว ทันทีพยีย ยหรีดขึ้น
ทุกสัปดาห์หนึ่ง ปลอยให้เขารับโดยลำพัง
สังเกตเห็นเขามองความตั้งใจมาก บางตอนทำ
ให้เขามองรบกวนมาจนปลอยจาก ข้าพเจ้าก็
พลอยทำตามเขาไปด้วยความขยั้น พอว่า
อ่านจบข้าพเจ้าก็ส่ง จดหมายของ ภรรยา ข้าพ
เจ้าไปให้เขารับต่อไปอีก จนจบ ความเขา
ยิ่งเพิ่มความขยั้นขึ้นอีกเป็นหลายเท่า หัวเราะ
เสียงกึ่งกึ่ง

“ซอภกล. เรื่องมันซับซ้อนเกินกันซอ
ภกลเสียแล้วละ คุณ เรื่องของผมนับเรื่องของ
คุณก็ซับซ้อนคล้ายกันมาก” เขากล่าว “คือยัง
งัดคุณ แม่ละมุลภรรยาผม หล่อนท้าวว่าผมไม่
ซอภกล ต่อ หล่อนพย จดหมาย ที่จะ ส่ง ไปถึงผู้
หญิง แท้จริงจดหมายจะขยั้นเป็นจดหมาย
ของเพื่อนผมซึ่งเขาขอความช่วยเหลือช่วยแต่ง
และเขียนแทนเขา เพื่อยोगินม ให้ ภรรยา
ของเขา ไว้แทนอันเป็น เรื่องก่อกวนความตั้งใจ
ที่จะเกิด ขึ้นระหว่างเขาและภรรยา แต่การณ
กลืนเขารายถึงตัวผมด้วย พลอยให้ แม่ละมุล
หลง โกรธผมถึงกับขานเข้าชนของ อพพไปอยู่
เสียกับเพื่อนหญิงด้วยกัน สำหรับผมเมื่อใด

พยายามขยั้นแล้ว แม่ละมุลก็หาพ้นจาก
ความเกลียดแกล้งไม่ ผมจึงรู้สึกน้อยใจ เลย
ปลอยสอแต่การณ มันระเผลไป และหวังอยู่
ว่าภายหลัง เมื่อหล่อนสำนึก ก็คง คืนดี มาเอง
จึงนั่งสงสัยเรื่อยมา ผมจึงได้ รับจดหมายจาก
แม่ละมุลอีกเป็นสองฉบับ เธอจะผมจะเธอมา
ให้ “คุณอ่าน” เขากล่าวแล้วลุกเดินเข้าไป
ในห้องสักครู่ จดหมายที่กล่าวดังนั้น คือคือ
มาด้วย แล้วยื่นให้ ข้าพเจ้า “นี่ครับฉบับ
แรก ฉบับนี้เป็นฉบับที่สอง” ข้าพเจ้าก็รับ
มาจากมือ ของเขา เขามองอ่าน ตามลำคย
ก็งัดสำเนาต่อไป

(สำเนาจดหมาย) เขียนที่ บ้านศรีมรุพงษ์

ถนนพระราม ๖

วันที่ ๑๕ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

ขอผู้มีใจอามทิกคือภรรยา

กิดินรู้สึกเสียใจมาก ที่กิดิน หลงรักเธอ
ปานถึงทวงใจ ไม่นึกเลยว่า ความรัก ของ
กิดินจะกลืนกลายเป็นหมั่นไส่ กิดินเห็นใจ
เธอทีแล้ว เธอเป็นผู้มีน้ำใจอามทิกเพียงไรเธอ
เยอหน่ายกิดินเพียงไร ไม่เช่นนั้นไหนเลย
เธอจะคิดเช่นนั้นได้ มันเป็นการมของกิดิน
เอง ที่ได้ สามีอย่างเธอ กิดินขอเช็ด — เช็ด
จนวันตาย แลไม่ขอร่วมกยเธอต่อไป เธอ
เห็นว่ากิดินกล่าวแรงเกินไรรักะ ถูกที่เคียว

ที่ดินบอกตรงว่าที่ดินรู้สึกน้อยใจมาก เวลานั้น
ที่ดินวางร่างอยู่ด้วยหนังสือโครงกระดูก อัน
ปราศจาก เนื้อ ซึ่งฉีกกันแต่ก่อน ทั้งนั้นจะ
ไม่ให้ที่ดินลงโทษคุณยิ่งใด ที่ดินต้องลงโทษ
เต็มตัวทีเดียว โช้เอ๊ย เกิดมาด้วยเขาชาติ
หนึ่งจะหาความสุขเท่ากันกับอีกทั้งยาก มีผล
หมายพึงโยยญผล ผู้รักก็รักอีกออกนอก
ใจเสีย นัยว่าปนกรรมของ ที่ดินแท้ ๆ ธรรมดา
จะเป็น เวรอัน ที่ดินก็ สร้างสมไว้ แต่ ปางหลัง
ซึ่งได้ คิดตามมาทันเข้าแล้ว เอะ ที่ดินจะ
ยอมกับหน้าใจ เหวไปเสียชาติหนึ่ง เกิดชาติ
ใหม่ในไทยเป็น ไม่ชอบพยขอเห็นสามีเช่นเธอ ที่ดิน
จะ ทำบุญ อธิษฐาน หัน เธอให้ โกล ร้อยโยชน์
แสน โยชน์ ที่เดียว

จากที่ดินผู้อำภ

ก.

(สำเนาฉบับที่ ๒) เขียนที่บ้านเศรษฐีวงศ์

ถนนพระราม ๖

วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๔

ที่ดินรู้สึกถึงมี หนามบอก หัวอก อยู่ไม่รู้
สร้างเพราะอะไร เธอยอมทราบบ อยู่เต็มใจแล้ว
ไม่จำนนที่ดินจะต้องอธิบายออกไป นั่นแหละ
เขาว่า “มีผลฉีกก็อย่าจนตัวตาย ชื่อว่า
ชายหลายตนถวิลชม เมื่อแรกรักฝากรักกระ

หนักแน่น ไม่ผันแปรเปลี่ยนใจให้ ชื่นชม จะ
ถนอมกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงนิยมน พึงการทำให้
ปลงเพราะหลงคำ ครั้นได้ ชื่นสมศิก สนิท
แล้ว ใคร่กล่าวแล้วปลุกตัวกลัวกลัว ก็
หาใหม่ รักใหม่เพราะใจกำ หลึงต้องซ้ำ
หทัยโสกล้าย โยราดว่าปลุกเรือนไม่เหมือน
ก็คิด ลงหลักฉีกยากแท้จะแก้ไข ต้องจำปล่อย
หนึ่งเดียวตามเลยไป และจำใจจำทนไปจนทรม
เหมือนนมยานยานกลิ้งไม่ทิ้งได้ นึกเสียใจ
ที่กระดากถึง ขวากหนาม ย่อมขาย พักตร์
อีกอ่อน ผิดส่วน งาม ทนโยตาม แต่จะเป็น
ดังเช่นเดิม”

สำหรับที่ดิน ทนไม่ไหว แล้วละ เธอจะทำ
อย่างไรได้ กรรมของดินนั้นจะ ไทยใครเขา
ที่ดิน ยากใจ ตาที่ไม่มีความเอง จึงได้ รับ
ความชอกช้ำน้ำใจถึงปานดังนี้

ฉะนั้นแต่ยกินสับไปเธอกับ ที่ดิน อย่างนี้
ว่าเป็นสัวเมียกันเลย เป็นอันขาดกันทีเดียว
ไม่เป็นก้างขวางคอเธออีกต่อไป ได้ตัวหรือยัง
ละครวัย ๆ เข้าใจ ที่ดินจะได้ พลอย ยินกับด้วย
ที่ดินจะได้ พลอย เขยชม ความสุขที่ เธอจะได้
รับใหม่ในอนาคต โยภักเล่าให้ฟังข้างกระ
ที่ดินจะได้ มาแสดงความยินดี ด้วยความเต็ม
อกเต็มใจ จริงจริงทีเดียว ทว่าว่าง จะไม่
วังเกียจนะคะ วังเกียใหม่คะ อย่างลืมขอ

ได้ส่งข่าวให้ทราบบ้าง พระขอบ พระเคศ

พระคุณยิ่ง

จากศิณผู้สิ้นหวัง

ด.

พ่อข้าพเจ้าอ่านจดหมายที่น่าชื่นชม พลัง
พูดกันว่า “ผู้หนึ่งนั้หมอนกัยาที่ระแวงขน
ของพรวนเกยวณะ ครัย”

“นั่นนะซี, ระแวง กัน โดยไม่ใช่ เหตุ
แท้” เขาเสริม “ควร จะ สืบสวน ทวน
พระยานเสีย ให้แน่นอนก่อนขึ้น นั้อะไร อะไร
ก็เอาแต่ โหมไฟหงส์ ขนตงหนา คุณก็ฉมตก
เป็นคนที่มีหัวท้ออันเดียวกันจริง คิดแล้วน่า
ขัน” เขากล่าว พลัง หัวเราะ ขึ้นด้วย ความ
ขบขัน

“ผมเห็นว่าควรจะแก้ ความเข้าใจผิดกัน
เสียที่จะ เหมาะ กระมัง” ข้าพเจ้า แนะนำ

“ว่าแต่ ภรรยาคุณเอะ ภรรยาผมนะ
หล่อนเข้าใจโลกแล้ว นั้ขอร้องคุณผลคงอธิบาย
เสียขาว แล้ว หล่อน จึงได้รู้สึก ตัวขึ้น”
เขาออกความเห็น

“ทางที่ผม เห็นว่าคุณ ควรจะไป พยกับ
ภรรยาของคุณเสียที ตามฉันทาหมาย และ
ผม ขอ แนะนำให้ คุณ คืนใจ ให้ อยู่กับ หล่อน
เสียเถะ ผมจะได้ พอลอยนื้กับด้วย” ข้าพ
เจ้าออกความเห็นแนะนำ

“ก็เหมือนกัน ถ้าคุณไม่มี ความรัง
เกียจฉมแล้ว ใครจะชวนคุณไปด้วยคุณระ
ยินดีไหมครัย?” เขากล่าว ชักชวน

“อ้อ, ยินดีซีครัย เชิญจัดแจงเข้าเถะ
จะได้ไป” ข้าพเจ้ากล่าวคำรับรอง

— ๓ —

ข้าพเจ้า พร้อม กับ คุณศักดิ์ เวช ศิลป์
สหายใหม่ ของข้าพเจ้า ขึ้นรถบัสตอนเกย
ของเขาเป็น พาหนะ คุณศักดิ์ก็ เชิญ ขยับ
รู้สึกว่าเขาชำนาญมาก ข้าพเจ้าจึงได้ ชม
เขาว่าขี้เขี้ยวรววกันนักกันครกักักผู้หนึ่ง เขา
โค้งศีรษะวันนั้ๆ แต่พองาม และได้ สันทนา
กันตลอดทางจน รถได้ พาเรา ทั้งสอง มา สั้ย
บ้านเศรษฐีพงศ์กับความมุ่งหมาย พอรถเสีย
เข้าประตูบ้าน แล้ว เรา ทั้งสอง ลง จากรถ
ระหว่าง ถนน ทั้งสอง ข้างมี สนาม หลัว สร้าง
คอรักแบ่กัน คนไว้ ตั้ง สอง คอรัก ความงาม
ของบ้านนี้รู้สึกได้ว่าไม่แพ้ยานคุณศักดิ์เสีย ทุกๆ
สิ่งได้ จัดไว้เป็นระเบียบงดงาม ทำให้เขาได้
ว่าเจ้า ของ เป็นผู้ สะอาดรอบ คอบ อย่าง สุขุม
และชอบความสวยงาม พลางในการตกแต่ง
ประคิยประคายบ้านช่องเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าก็
ชมความงามของบ้านนั้นเสียไม่ได้ สักคร
หนึ่งมีสภาพ สดทรวง ออกมาอย่างใจ ทรงเขา
ยิ้มออกคุณศักดิ์ ก็ชวนฉันมีกร ภาพอัน สันทน

ข้าพเจ้าถามทันทีทันทีว่า เจ้าหล่อนคือแม่
ละมุล ทนไถนั้น ความจำของ ข้าพเจ้า ก็ผิดขึ้น
มาทันที เพราะภาพหน้าข้าพเจ้าได้ เห็นรูปฉาย
ที่ใส่กรอบไว้ ณ ห้อง รับประทานอาหารของ คุณศักดิ์ นัน
เอง แม้แล้วหล่อนต้องเป็นภรรยาของคุณศักดิ์
และนามว่าละมุลข้าพเจ้า ก็สงสัย สะทึงๆ
ว่ารูปร่างของหล่อนช่าง ละม้าย คล้ายคลึง กับ
ภรรยาข้าพเจ้าเสียจริงๆราวกับคนๆเดียวกัน
ถ้าพบในที่ๆ หล่อนอยู่โดยลำพังแล้ว ข้าพเจ้า
อาจทักผิดและถือว่าเป็นภรรยาข้าพเจ้าก็เป็นได้
เพราะเหมือนราวกับพี่พี่เดียวกัน เมื่อ ข้าพ
เจ้าขึ้น พิศาย ช่างๆ และ ส่องเทียบ ความงาม
ของหล่อนกับภรรยาของข้าพเจ้า ก็บอกว่า
ไม่ผิดว่าหล่อนมีอายุยัง ห้อยน้ ต่ตรงไหนบ้าง
หากสังเกตในดวงหน้าแล้ว ปรากฏว่า อายุน้อย
กว่าภรรยาข้าพเจ้าราวๆ ๒ ปี อ้าย! แม้ละ
หล่อนจะต้องเป็นน้องภรรยาข้าพเจ้า.

“ขอได้ รับ จดหมายคืนแล้วหรือคะ?”

หล่อนกล่าวว่าด้วย สำเนียงอัน อ่อนหวานไพเราะ
ราวกับเสียงนกหวี ข้าพเจ้าก็หันมาตอบหล่อน
ทันทีทันใด มีภาพ สภาพสคร ออกันทั้ง กำลัง
ยินยอมยินยอม ณ เบื้องหลังข้าพเจ้า พอข้าพเจ้า
เหลียวมาที่พบหน้าหล่อน ข้าพเจ้า ก็อึ้งไม่
เชื่อ ตาค้นเอง ว่าภาพ นั้น คือ ภรรยา ข้าพเจ้า
และเกิดความฉงนหนักหนอย เจ้าหล่อนแต่ง

ตัวสวยขึ้นอีกเป็นกอง ภายในมือ ของเจ้า
หล่อนถือแฉักแฉักแบกมันขึ้นมาด้วย “ขอรอย
จะดูซิซิมาเล่นแบกมันกัน” ข้าพเจ้าก็
อา— หล่อนทั้งสวย ทั้งเก๋ แม้สังเกต เห็นส
หน้าออกจะขูขู่ซัดกลองหนักหนอย ถึงกระนั้น
ก็ยัง ไม่ทิ้งความงาม ข้าพเจ้าก็สงสัยเป็นคร
ึ่ง ล้น อากา วาจา ออกมาจึ่งว่า “แม่
ละมุล” คำเดียว หล่อนก็โผล่เข้า รอยมือ ข้าพ
เจ้าอย่างเต็มแรง

“น้อง สงสัย นึกว่า คุณพี่ มีอะไร เกี่ยว
ข้องกันคะ?” หล่อนถามยิ้มๆ ทำให้เห็น
งาม ส่องแฉกแฉกยิ้มทำให้เพิ่มความเก๋ขึ้น
อีกเป็นทวีคูณ

“มาตามน้องนะซี” ข้าพเจ้ายิ้มตอบ
แล้ว เจ้า หล่อน จึง หันมา แฉฉ่า น้องสาว ของ
หล่อนว่า “แม่ละมุล พี่ขอแนะนำ ให้รู้จัก
สามของพี่” ละมุลยกมือไหว้ ข้าพเจ้าก็
ยิ้มรับไหว้ ทันทีนั้นคุณศักดิ์ก็หันไปไหว้
ทัก ละมุล

“คุณพี่ครับ ผมขอโทษที่ยังไม่รู้จัก”
เมื่อต่างก็ ได้ สำแดงความรู้สึกเป็นอันดี แล้วจึง
เป็นที่เข้าใจกันว่า แม่ละมุลเป็นน้องสาวร่วม
สายโลหิตกับแม่ละมุลภรรยาข้าพเจ้า ขอท
ข้าพเจ้า สงสัย และ เข้าใจ เดา เชน นั้น ก็ผิด
และ คุณศักดิ์ ก็กลับกลายเป็นเขยน้อยไป บัง

เพิ่มความปลาทให้ ข้าพเจ้าไม่น้อย ในขณะ
นั้นว่าสามภรรยาทั้งสองคู่รัก ปลาดปลัดเป็น
ที่สุดจนยากที่จะอธิบายให้ปรากฏโดยละเอียด
ได้ ต่อจากนั้นก็พากันนั่งลงบนเก้าอี้ ซึ่งตั้ง
ล้อมโต๊ะหอย สลัดลมข้าง สนามแบดมินตัน
นั่นเอง

“เรื่องออกจะชอบกลอยู่นะคะ” ละมุล
กล่าวขึ้นในท่ามกลาง

“มันเป็นเรื่องเข้าใจผิดกันทั้งเพ” ข้าพ
เจ้าเสริม

“น้องเองจะเป็นผู้เข้าใจผิด” ละมุล
สารภาพ “ผิดที่ไม่ได้พิจารณาให้ละเอียด
เสียก่อน” น้องฟังพรายจากละมุลเมื่อคนนั้น
น้องเห็นเรื่องราวมันคล้ายกับเรื่องในจดหมาย,
น้องจึงนึกได้ วนวนของทั้งใจจะไปขอรับผิด
ต่อคุณพ่ ก็พอกคุณพ่มาพอเหมาะที่เกี่ยว
เลยขอโทษกับของเข้าใจผิด อนุญาตน้องเถ
นะ” แม้ละมุลหันมาสารภาพ ข้าพเจ้า
ส่วนข้าพเจ้าไม่มีอะไรจะกล่าว ก็ได้แต่พยัก
พระเยกยอมให้อภัยแก่ ภรรยาของรัก ของข้าพ
เจ้าไปตามการ

“กิดินขอโทษเสียเหมือนกันนะขอข้า”
แม้ละมุลเริ่ม สารภาพกับ สามีน้อง หล่อนยัง
“กิดินเองจะเป็นผู้ผิดที่หลงโกรธเธอเสียจน
เป็นวรรคเป็นวนและไม่ยอมฟัง คำแก้ตัวของ

เธอเสียด้วย หากว่าฉันนั้น กิดินก็พอยก
ผลๆ แด่ได้เข้าใจถึงความจริงให้ทราบจึงได้
รู้ หากไม่คิดนั้นก็จะหลงโกรธเธอไปจนตาย แต่
นี่ต่อไปกิดินจะพยายามหาเหตุผลเสียก่อน
โปรดให้อภัยกิดินเสียเถิด นะคะ อย่าถือ เป็นวร
เป็นกรรมเสียเลย กิดินจะขายใหญ่เสียแล้ว
ที่ทำให้เธอได้ รับ ความอภัยธรรม จาก กิดิน
ยกโทษนะคะ”

“ความจริงฉันเองก็ผิด” เขย่น้อยข้าพ
เจ้ากล่าวแก่ภรรยาที่รักของเขา “ผิดที่ไม่
ควรจะไปหาเธอ ของคุณผลมา ถึงตัวก็เลย
ผลที่สุดจึงเป็นภัยเกิดขึ้นแก่ตนเองถึงขั้น เธอ
จะต้องการหนังสืออย่าใหม่ละ?” คุณศักดิ์
กล่าวสัพยอก ทุกๆ คนพร้อมกันกับ ข้าพเจ้าเลย
พากันหัวเราะ กันครืนใหญ่

“นี่ใครผิดกันแน่?” ข้าพเจ้าท้วงตัว
เป็นตุลาการ “ใครจะคอยไต่ขัง” ทุกๆ
คนต่างสารภาพว่าตนผิด ครั้นแล้ว ข้าพเจ้า
จึงถามขึ้นอีกว่า “พี่จะผิดด้วยไหมพี่” แม้
ละมุล

“เปล่าค่ะ, ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
ก็เกี่ยว” แม้ละมุลยิ้มๆ ทอประกายกับและ
หยิกให้ “อ้อ! หนั่นไฉน”

“ถ้าฉันสำหรับพี่จะขอตั้งชื่อเรื่อง ที่เกิด
ขึ้นว่า ‘จดหมายทำเหตุ’ จะเป็นอย่างไร?”

ทุกคน ช่วยกัน ออก อู่บ้าน พร้อม กันว่า เหมาะ
แล้วและลูกก็เลย เพราะ ไม่ใช่ จิตหมายแล้ว
ไหนเลยจะพากันย้ายแยกเช่นนี้

“จริงซี” ข้าพเจ้าคล้อยตามและอธิบาย
“ข้าพเจ้าและมัลลิกถูก จิตหมายทำเหตุเหมือนกัน
จึงเลยเกิดข้อคิดครุ่นขึ้น คลอตกทุกคนก็ไป
รับเหตุอันเกิดขึ้นด้วยจิตหมายทั้งนั้น เหตุนี้พ
เห็นสมควรแล้วที่จะตั้งชื่อว่า จิตหมายทำเหตุ
ได้ และพคง จะระแวงเป็นละคอน พกไว้ เล่น
เสียด้วยนะนา คอยกกันและ ในไม่ช้านแหละ

“ก็ช๊ะ” แม่ละมุลยิ้ม สนับสนุน

“คุณพ เป็น นัก ประพนธ์ ยี่ แก่ ตัวเองนี้
จะต้อง เกิดครุ่น อะไรเสีย อีกเล่า” ละม่อม
ถามท้าย

“คุณพคะ” ละมุลกล่าว “ไหน ๆ มา
พร้อมกันแล้วก็ละ คิณขอเชิญเล่น แยกคิน
คินระหว่างคิณสองคนกับพม่อม ขอสู่นาย
คุณพและเธอ จะกี่โมงคะ?”

“ยิ่งเถอะ” คุณคักก็ เวชกิจย์ คักยท
“เรามาเล่น ระหว่าง คอยกวัว ต่อ คอยกวัว
ก็แล้วกันผมอกพอที่เทียบกันอยู่นา

“เถอะคะ” แม่ละม่อมตอบ “เอาเป็น

ตกลง เติร์มเถอะ”

“คุณพคะ” แล้วเลยเชิญ รับประทาน
อาหารเสวยทันทีเถอะคะ” ละมุลเชิญ

“ก็จ๊ะ” ข้าพเจ้ารับปาก “อ้อ— คิน
ส่งสีย่อยอกขอหนึ่งคอกตั้งแต่คิน แต่งงานกับแม่
ละม่อม ก็ ๕ ปี แล้วทำไม จึงไม่เคยเห็น หรือ
ทราวยว่าแม่ละม่อมมี แม่ละมุล เป็นน้องสาวเลย
นี้ เวลานานหายไปเสียไหนล่ะ?”

“อ้อ— คิณหรือคะ” หล่อนยิ้มละไม
“ก็คิณได้ แต่งงานก่อนพม่อมคนะ เพราะ
สาม คิณ จะ รับไปรับ ราชการเป็น แพทย์ ประ
จำจึงหวัทอยู่ที่ยศคานันคะ และก็ได้ ไปเสีย
ก่อนหน้าเวลาที่พม่อมจะแต่งงาน”

“อ้อ ยิ่งงั้นหรือเยะ” ข้าพเจ้ากล่าว
ในที่สุดเราก็ได้ เห็นเข้าสู่สมรภูมิ แข่งขัน
แยกคินคินกันตามทักะไว้ และละมุลยังได้
เลยแนะนำ ให้เราทั้งหมดยุึกกับแม่สาห์ร้าย
สหายรักของหล่อนด้วย

ส่วนเหตุการณ์ต่อไป ท่านทั้งหลายก็พอ
จะเข้าใจว่าข้าพเจ้ากับ ภรรยา เจียนยัยและ
น้องสาว ของ ภรรยา ข้าพเจ้าจะมีความสุข สัก
ปานไหนข้าพเจ้าจึงขอหยุดไว้ แต่เพียงนี้

นางสาวตึกแดง

ของ

อิสรกต.

“ถ้าท่านไม่เชื่อก็ขอเชิญไปสิครับ, ไปเถียวกัน ความจริงเป็นตึกใหญ่โตระโห
ดู. ไปพิสูจน์, ให้เห็นด้วยตาเองที่เดียว. ฐาน เลี้ยแต่เป็นตึกเก่าและค่อนข้างชำรุดโหลม
เชิญไปที่ท่าวัดสามปลื้ม แล้วลงเรือจ้างข้ามมาก เห็นได้ว่าเจ้าของไม่ได้เอาใจใส่เสีย
ปากไปฝั่งจังหวัดขอนแก่น ชนที่ท่าคอกแดงเดินเลย นอกนั้นไม่เอาไม้คันทันปลอกไว้ก็ปล่อย
ตรงไปตามทาง เมื่อใกล้ด้วยซ้ายหน ๓ ให้กรงรงมีไม้คันทัน เวลาทำให้มัก
และ กลับด้วยขวา อีกหน ๓ ซึ่ง เป็น ระยะ คลุ้มเย็นเยะเยือกใจ แน่ที่เดียวแต่ก่อนตึก
ทางไม่ถึง ๓๐ เส้นแล้ว ท่านก็จะได้เห็น ต้องเป็นของผู้มั่งคั่งอย่างมากคนหนึ่ง และ
ตึกใหม่ ๓ หลังกระหึ่มอยู่ริมทาง ข้างขวามือ เวลานั้นคงจะคงคามน่าอยู่ไม่ใช่น้อย แต่
ตึกที่ กล่าวว่ามีหลายหลัง แก้อยู่ใน ร่วมกำแพง ต่อมาเจ้าของคงโรยราลง จึงทำให้ตึกและ

สถานทีชนาม โทมลงทวย ผู้ที่เดินผ่านไป ใน
เวลา คำจะ ต้องรู้ ลึก เสียว แล้ง หัว ใจ แทบ
ทุก คน

หากท่านเดินไป สุดกำแพงตกทกลาวแล้ว
และเลี้ยวขวา เข้าไป ตามตรอก ข้างกำแพง อีก
ไม่ถึงเส้น ท่านก็จะ ได้พบเรือนบนหยาบๆ
ชั้นเดียวหลัง ๑ กลางเก่ากลางใหม่ ตั้งอยู่
ห่าง กำแพง เพียงวาเดียว พ้น บริเวณ ที่ ตั้ง
เรือนเป็นส่วนกลาง ๆ มีคนผลไม้อยู่หลาย
พรรค ทั้งได้ ทำให้คนนครมเกินควรอยู่ข้าง
แต่เพราะเป็นที่ยืนสยายผ้า และ เรือนน้อย
แหวะ คือที่สถิตยของพระม.....

การที่ พระมต้อง ละทิ้ง บ้าน ทางจังหวัด
พระนครมาช่วยที่เรือนนี้ ก็เพราะเหตุงาน
ใน น้ำ ที่ ขยายให้ ต้องมา ด้วย การ ที่ ต้อง
ข้ามแม่น้ำมาทำงานทุก ๆ วัน และมาแต่
เช้าถึงเย็นนั้น เป็นที่อดทนระอาใจผม
มากอยู่ ถึงนั้นพระมจึงยอมเสียค่าเช่า แล้ว
ก็ย้ายครัวซึ่งมีชายปลูก แม่ครัว ๑ เจ้าแยก
หลานชายปลูก นักเรียนใน ความ ขาวกษา ๑
รวมเป็นองค์ ๓ ด้วยกันอพยพมา ผมออกจะ
พอใจมีบ้านอยู่นี้มาก เพราะเป็นสยาย
และ เรียบเชยชืด ประการ ๑ อีกประการ ๑
ทำให้ ชีวีราญไป เทียวโดย ขี้เกียจ ข้าม แม่น้ำ
เป็นการตกค่าคนหนึ่ง และ ค่าข้าวต้มซึ่งเคยเสีย

เกือบทุกคนลงให้ อีกด้วย

ใน ๔-๕ วันแรกที่มาอยู่ มีความเป็น
ไปเรียบร้อยก็ตลอด เช้าขึ้นผมก็ไปทำงาน เจ้า
แยกก็ไปโรงเรียน ขยายปลูกอยู่บ้านทำครัว
และเป็นแม่บ้านในตัว เย็นถึงที่พักกันกลับมามี
กินข้าวกินปลาแล้ว เจ้าแยกไม่มีทางเที่ยว
ก็สนึกกับหนังสือมากจน แม้กระผมก็ต้อง
ทำตามมัน

รุ่งขึ้นเป็นวันอาทิตย์ ผมออกวิ่งสักคิกถึง
โรงหนัง เพราะเห็นว่ามาหลายวัน ถึง
แม้เจ้าภาพนค ยังมีความอาลัยพระม ผู้ที่
สรวลหยอเย้าตามมาทั้งอยู่ที่ตลาดส้มเตี๋ย ถึง
พระนกระผมก็มีโยก ตกลงใจว่าคนนั้นคง
ไปเยี่ยมเจ้าเพื่อนเก่าฝั่งพระนครสักทีน้อย พอ
กำลังได้ ออก ประกาศ อนุญาตให้ เจ้าแยกไป
เที่ยวได้ แต่ขยายปลูกต้องเฝ้าโขงตามเคยแล้ว
ผมก็แยกข้ามฟากมาฝั่งพระนคร

เฮ้อ, ไป อยู่ จังหวัดกัน เพียง ๔-๕ วัน
เท่านั้น พอเหยียบขึ้นฝั่งพระนคร ก็
แปลกที่แปลกตาไปได้ แม้แต่คนสายเคียว
เท่านั้น ยืนศาล ความ เป็นไปให้ต่าง กัน อย่าง
หน้ามือกับหลังมือ ทำเอาผมเพลินเดินไป
จนถึง โรงหนัง ถึงคิโยไร โดย ไม่ ต้อง ขึ้นรถ
ก็ดี, เป็นการตกค่าเรือจ้างไปเที่ยว ๑

เกือบเที่ยงคืนหนึ่งเล็ก ออกจากโรงหนัง

ก็ปฏิบัติตามธรรมเนียม คือกินข้าวต้มและ สัก หนอย

ไอ้สตรีมหาเศรษฐี ความจริงยังไม่รู้สึก

ทิว เพราะเมื่อเขยย้ายปากแคงส้มยอนให้ กิน

อวอย มาก จึง กินข้าว จน เกิน อิศรา ทศเค

แต่ เกรง จะ เสีย ธรรมเนียม ทั้ง ทางเดิน ก็ผ่าน

ทางนั้น จึงเลยแหวว่าเสียพอหอมปากหอมคอ

แล้วก็เสกแสงเรืองราช้างสามปาก

คนเป็นวนเพณู พระจันทร์เจ้าฉายรส

สว่างนวลเย็นใจ พระพายก็ว่าเพยพิดทำ

ให้อากาศกลางแม่น้ำสดชื่น กระผมรู้สึก

สยายไปเป็นอย่างยิ่ง ไม่ม่วงเหงาทวนอน

เลย เมื่อขึ้นจากเรือแล้วก็ค่อย ๆ เดินทอด

น่องไปมิได้ รัยร้อน ดวงใจพลินคึกไปถึง

เรือร่ายแปด พอใกล้ถึงบริเวณท่มองเห็น

พุ่มไม้ชุ่มครุ่ม รู้สึกเสียวทิวใจว้าย เพราะ

คเย็นเฉียบ เสียงสังข์กังวลงใจ อย่างไร ๆ พิกล

แต่พอคงสติได้แล้วค่อยหายกลัว หม้ตกิน

กระผมได้ทราญต่อมาว่า ท่านเจ้าของได้

แบ่งออกเป็นส่วน ๆ คือสำหรับอยู่เองบ้าง

และ ให้เช่าบ้าง แต่ผมก็ไม่ทราญละเอียด

เพราะยังไม่เคยมี โอกาสเข้าไปเยี่ยมกลายถึง

ภายในกำแพง แต่สังเกตว่าคงอยู่กันอย่าง

เจียม ๆ ด้วยไม่มีใคร ได้ยินเสียงเอ็กเกริก

แว่นแคว้นดังหลังรั้วกำแพงข้างถนนซึ่งแจ็กเข้า

อยู่นั้นแหละ ค่อยมีเสียงอะระกว่าห์ดังขึ้น ๆ

กระผม เดินเอื่อย ๆ มา จน ถึง มุมกำแพง

ด้านหลังซึ่งระ เลี้ยวเข้าตรอก ไปยังเรือนพัก

ก็พอดีเสียง สุนัข ทเเรือนหอน โด่ดังขึ้น อย่าง

ขะเยือกเย็น ทำเอาผมสั่นตึกใจ แล้วก็ได้

ยินเสียงท่อนทอนกรวาคันตามัน กระผม

รีบสาวเท้า พอถึง หนวับระใดเรือนจะก้าว

ขึ้น, ผมก็ตั้งหยุดชัก. ท่านขอรับ, ผม

หยุดนิ่ง รู้สึกเสียวซ่าไปทั่วกาย ได้ยิน

หัวใจตนเอง เต้นกังดันก็ เพราะ ทันแรก ผม

ตกใจเนื่องจากหวาดเสียวเจ้าสุนัข แต่...

แต่...ท่าน ขอรับ, ใน ยืน เลือดแล่นขึ้น

หน้าผมร้อน ถ้าเห็นได้, ก็จะได้เห็นหน้าผม

แคงทวยส์โลทิด. ด้วย.....

ตรงหน้าผมยืน, มอง ข้าม กำแพง กัน

อาณาเขตบ้านไปยังคอกซึ่ง อยู่ ตรงกับ เรือนท

พักผม ห่างกันราว ๒ วา ฉะนั้นต่างแห่งตก

นั้น โอ, เฮอ, หัวใจผม สั่น ไม่ใช่ สั่น

เพราะ ความ หวาดกลัว แต่ สั่น ด้วย ความ

รู้สึกตามสภาพของปรกฤษณ์ เพราะ.....

เพราะผมได้เห็นเฮอะ ๆ.....

เห็นเจ้าหล่อน ผู้ซึ่ง พิศเพียง แว่นเดียวก็

ต้อง ลง ความเห็นได้ว่า “อชวร เด็ดโหม

หน้าผม” เจ้าหล่อนสยายผมพกระบายสรวม

แต่เสียงใน น้บยมน น้ำตาง ชุ่ม แสง จันทร์

โอ, ผิวหน้าเจ้าหล่อนนวลขาว นวลแข่งกับ
แสงศิวิธร หน่วยคำคำขยับแลเห็นถนัด วง
พักตร์ รูปไข่ ริม กับ คอ อัน กลม ระวัง
เจ้าหล่อนขาวโล่ง คุแล้วใจหาย อโห, นี่
คุณแม่แล้วเที่ยงคืนนั่งชมจันทร์

ท่านขอรับ, ไม่เฉพาะแต่โฉมหล่อนงาม
จึงทำให้ผมฝันแขงเป็นท่อนไม้ ความจริง
เพียงแต่ รูปโฉมก็จะไม่มีอำนาจ ยังคับ ควงใจ
ผมได้ ถึงเพียงนี้ แค่นี้.....แค่นี้ ท่าน
ขอรับ, เจ้าหล่อนก็องค์งดงามเช่นเดียวกัน
แล้วหล่อนยัง.....หล่อนยัง ยิ้ม ยิ้ม
เป็นนัยให้กระผม อีก ด้วย เทอ, คุเหมือนมี
อะไรมาผูกใจ ผมทำให้เคลิบเคลิ้ม จนลืมตัว
ไม่ทราบว่าย่นอยู่เป็นเวลานานเท่าใด มารู้สึก
ก็เมื่อเจ้าเขมร มัน เข้มประคอง แอ๊ค ออก มา ร้อง
ถามว่า “คุณศรีศรี?” ผมจึงคืนสติ และ
ร้องตอบมันว่า “เฮอ, ทำไมเอ็งรู้ว่าข้ามา”
มันว่าเพราะได้ ยืนสนักซ์ท่าจึงลุกขึ้น คุ ชัน
แรกมันนึกว่าอะไร ไม่เสียอีก

กระผมแลดูไปที่น่าตาอีกครั้ง ๓ แต่
บัดนี้ มิได้ปรากฏภาพอย่างใดเสียแล้ว นอก
จาก ยาน นำ ต่าง ยึด อยู่ถึง ที่ เคย สังเกตเห็น
แต่ ก่อน

อ้อ, เจ้าหล่อนคงได้ ยืนเสียเจ้าเขมรจึง
หลบหน้าเสียด้วยเกรงมันจะเห็นเข้า กระผม

เดินขึ้นเรือนด้วยอาการงง ๆ สมองออกจะ
คิดฟุ้งซ่านสักหน่อย ถ้าเจ้าเขมรเป็นคนมี
ความพิจารณา ก็อาจสังเกตเห็นอาการอัน
ไม่ปกติของกระผมได้ เฮอ, นี่แหละเป็นของ
แน่ นอน ความ คุกคัง อะไรในโลกนี้ จะ
เท่ากับความรัก แม้ความคุกคังของแม่เหล็ก
หรือของพิฆาตก็จะไม่ยิ่งไปกว่าความรัก แว้ว
เดียว ปรากฏเกี่ยวและเพียงผาค ๆ ที่เห็นกัน ก็
ยังทำให้หัวใจ ซึ่ง อยู่ ใน ความ ยอง กัน แห่ง
โครงสร้างของ ร่างมนุษย์ จะ ไป ประสานกัน
ได้ โอ, กระผมไม่เคยเลยที่เดียว ไม่เคย
เป็นเช่นนั้นมาแล้วเลยในชีวิต แม้แต่เพียง
นักเล่นก็ไม่เคยมี เฮอ, โคนครวณ.....ที-
นั้นผมเป็นอะไรไป ใจก็ฟุ้งซ่านสติไม่อยู่กับ
ตัวแล้วแต่คิด... คิด... นั้นผมจะเป็นบ้า บ้า
เพราะ หลง คิด เหลว ๆ ไหล ๆ จนกระทั่ง
เพราะแท้จริงมันไม่มีเหตุ มีผลพอ ผมจะเอา
มาคิดมันไปเลย เฮอ, แค่นี้ท่านขอรับ คืน
วันนั้นกว่าผมจะ หลบลงได้ ก็ใกล้ เวลาที่
ชาวบ้านเขาจะรุดชกกันอยู่แล้ว.....

วันรุ่งขึ้น พอผลึกจากทันนอน ก้อนนอน
ก็ไปยังที่หน้าต่งานบนทันที เห็นคงยึดอยู่ตาม
เคย ไข่, ทำไมหนอ ทำไมจึงไม่แยกให้แล
เห็นอีก แม้จะไม่ได้เห็นโฉม เพียงแต่ให้
นำต่งายึดอยู่ ก็พอจะทำให้ ใจสบายขึ้นบ้าง

พ.ศ. ๒๔

ଅଠରୋଗ ନି.

นางสาวตักแตง

อ. หรือว่าข้าพเจ้าจะไม่เป็นทนายเมื่อนั้น เป็นแค่เพียงฝัน หรือ กรรมจะเกิดด้วยใจจริง
 ขึ้นอยู่กับมากน้อย เขาอาจจะไปขอให้โยก
 ออกบ้างก็ได้เหมือนกัน กรรมจะให้เห็น แต่... กรรมสลายได้ก็เที่ยวว่า ชะนะกัมมัน
 อาการอย่างใด ออกไปอย่าง ไม่ทนาย เมื่อนั้น
 เทียบวนหาไปพบเจ้าเขยยก ขึ้นทำตังสลับ ๆ กันเลย ท่อนแ่งต่างหากเป็นผู้ ยืนแน้มต่อ
 พิกุล..... กรรมก่อน กรรมจำไว้แน่ว่า กรรม

๑. จันทน์กระดุมคงไปทำงานตามเคย แต่ใจแจ่มมีได้ ย่อมคอยหล่อนด้วยซ้ำ เช่นเคย
 ๒. คณเข็น ชอกจะ กระดุม สอดัน รวย กลัวย่านเร็ว มนต์ภูคากิ่งเท่านั้น ฮือ, หรือหล่อนจะรอ
 ๓. กว่าเคยสักทีน้อย กระดุมเล่าไม่อาช, พอ ว่ากระดุมไม่ยอมรับแสร้งเลอ ไกรช, เออ, นี่
 ๔. เลี้ยวเข้าครอกบ้านน้อยๆ ก็แลไปทางหน้าต่างก็ ความจริงจะเป็นฉันใดแน่ทนอ
 ๕. ว่าจะเป็นที่หรือ ยี่ด, หรือจะมีอะไร แผลกบ้าง แต่อย่างไกรชี่ ก็เป็นยังไร ๆ กระดุม
 ๖. แต่ที่เข็น, น้ำต่างคง ยี่ด และ ไม่มีอะไร แผลก ก็ยังไม่สามารถหักใจ เลิก คิด เรือง น้อยได้
 ๗. ขรรคมาเลยกระดุมแกลังเก็น ให้ทั้งเพยเป็นที่ให้ เสียแรง เป็น ลูก ผู้ชายไม่ควร ทำใจ เสาร์ ต้อง
 ๘. เลื่อง แต่จันทน์เข็นว ไทกลยคง ย่น เรือง จน ทกลองก็ให้รู้ ที่รู้ ชั่ว ใจ ได้, ที่ยัง ที่ กระดุม
 ๙. ข่ายยก ชั่ง อยู่ ในคววียนเลื่อง ผู้เข็น สิบ ปกรก นอน อยู่คนละบ้านกับที่ก็ ไม่ไกล ชิด, พอที่
 ๑๐. แหวอชกัถามว่า “ไกรช?” แต่น้ำต่างที่ตก จะทำความผิดข้อใดสักว่ก กระดุมจึงเปลี่ยน
 ๑๑. ก็ไม่เห็นเริ่ม สักนิด ก็ยังนอนกับเจ้าเขยก็ เพราะห้องที่นอน
 ๑๒. เอ, นกระดุมจะเข้าไปจริง ๆ หรือกระไรน, เมื่อเข็น น้ำต่าง ก็แลเห็น น้ำต่าง ตกได้ พอที่

เจ้าเขมรจะหิวเรอะเขมรในใจ มันบอก นิก ๆ โทมนัดใจหน่อย ๆ ด้วยความวัง
 ว่าทำไมคุณมานอนห้องนี้เล่าครับ ห้องออก ออก จะ มี อานาจ มากกว่า ความ พุ่มขาน เสีย
 กระตึกและไม้ไผ่ รัยลมด้วย แด่กระผมก็ไล่เล แล้ว ก็จน ผม จึงลงจวนต่างเข้านอน
 แก่ ตัว กับ มันว่า ทวงนี้ โกลี บรรดา ชินลง เช่น สกคอก สกคใจ ไม่โยกอะไรต่อไป ตั้งใจ
 การ สกคก ด้วย ออก จะ ไม่ ลู่ว ใจอะไร โมยนัก ระนอน ให้หลับ เพื่อทบทวน กิจที่ ต้อง นอนกึก
 มันก็ชอบใจที่ได้อยู่ห้องใหญ่สบาย แต่ที่คง เมื่อก่อน
 ไม่เชื่อคำแก่ ตัวของกระผมนัก กระผม จะ หลับไปชั่วเร็วสักเท่าใดไม่แน่
 ตกค่ำกินข้าว แล้ว กระผม ก็ เข้า หอ ยืด แต่เข้าไปข้างในนานนัก ก็ต้องตกใจตื่น
 ประตุ แต่ เข็น นาค่าง แล้ว โทก ขึ้นไป นั่ง ขึ้น ด้วย มี เสียง “แอ๊ก” ก็เข้าไปสก
 ตั้งใจ คอยดูเจ้าหล่อน แล้ว คอยจ้องจ้องอยู่แต่ ประสาท เกิดสังหรณ์ ขึ้นในใจทันทีว่า นั่น
 ทรง นาค่าง ตก ใจไป เวลา ล่วง ไป ครั้ง ๒ ชั่วโมง เสียงเข็นนาค่าง ไม่ดังอีกมากประสาธไว้
 ๒ ชั่วโมง แลเห็นจะถึง เกือบ ๓ ชั่วโมงไ้ กว่า ความ คึก พรวดพรากผม ก็ ออกไป
 กระผม ที่กระผมคอยอยู่ แต่ ก็ ไม่ เห็นผล ถึงนาค่าง
 หรือปรากฏว่าแวงกระ โทกกระ ท่ากอย่างใดเลย ท่านชอริย, เซอะ เทอ, คราวนั้นผมไม่
 ทำให้ กระผมเกิดอาการ พุ่มขาน อยู่ตลอดเวลา ชายท่านละ ด้วยว่า เทอ เทอ, เวียงกังคาก
 ในที่สุดออกตระทกลงใจว่า ไร่นาหลังเสียแล้ว เกียวกรรม เจ้าหล่อนผู้ โฉมวิสัย ของ ผม ได้
 หลงจนเป็นบ้า เซอะ ๆ นี่เจ้าจะ มานั่งเป็น เข็นนาค่าง เข็มหน้า ออก มา...หา...ผม
 ย้ายอยู่ ต่อไป ทำไม กระผม ออก จะ โทษะ เวียงที่เกี้ยว

กระผมเสียใจอยู่หน่อยที่มาพบหล่อนกำลัง
ทศวันจะแยกจากกันตอน ผมเผ่ายังเหียงไม่
ทันได้ล้างหน้าล้างตาให้สะอาด แรกท่านครี
เจ้าหล่อน มีได้ คิดถึงเคยๆ เลย เพราะ พอ
เจ้าหล่อนเห็นหน้ากระผมก็ยม... ยมให้เห็น
ณีกยิ่งกว่าเมื่อตอน ทำเอากระผมเสียหัวใจ
ถึงจะซาบซึ้ง ทั้งที่หล่อนจะเล็งเห็นความ
งามภายใน และหัวใจอันบริสุทธิ์ของผมแล้ว
ก็ไม่ได้

อ้อ, อันความไม่เคยเข้าสังเวียนสมาคมกับ
สตรีนั้นชั่วช้าข้อสำคัญไปอย่าง ๑ กระผม
พึงรู้ตัวเอง เพราะเมื่อหล่อนได้ ยมกับกระผม
และกระผมก็ยมกับหล่อนแล้ว แต่กระผมก็
คงยังซึมเยิงอยู่หล่อนไม่รู้จะกล่าวอารมณ์ภา
ษาว่าอย่างไร แต่ทั้งนี้จะเป็นด้วยความมั่งค
ก็ไม่เชิงทีเดียว มันมีอะไรอย่าง ๑ จากแวตา
เจ้าหล่อน ฉายซึ้งเข้าไปถึงหัวใจกระผม เลย
ทำให้กระผมพูดไม่ออก มัวแต่ปลมเสียอย่าง
เหลือประมาณ

“ง่า.... อ้า, เธอชอบ ชม แสงจันทร์
ระ” เป็นนานกระผมจึงหลุดปากออกไปได้
อย่างตะกุกตะกัก

เจ้าหล่อน ยม อย่าง หวาน และ พัก หนา
แต่ไม่กล่าว คำตอบ แม้ที่เคียว หล่อนต้อง
ละอายที่จะพูด แม้แต่กระผมเป็นผู้ชายกว่าจะ

พูดออกมาได้ ยังต้องคงสติเสียเฉย

“อ้อ... เธอไม่ลงมาเดินเล่นข้างล่างบ้าง
หรือจะ อากาศเย็นสบาย” กระผมถาม
ไปอีกอย่างกล้าหาญ

หล่อนสั่นศีรษะ แล้วยมหวานอย่างซนออก
เล่าทำทียอกว่าอย่าพูดกับใครจะได้ ยิน

ท่าน ขอรึ, ท่าน ก็พอแล้วมิใช่ หรือ

ถึงหล่อนจะไม่พูดกระผมก็ไม่โกรธ ด้วยว่า

หล่อนยอมต้องระวังตัว เพียงแต่ความ

ยมของหล่อนก็ทำให้หัวใจกระผมที่ชุ่มมัวอยู่นั้น

สว่างแจ่มและเบิกบานพอแล้ว กระผมกำลังคิด

หาคำไพเราะจะพูดอีก ก็พอดิเสียงสุนัขได้

ฉุนเรื้อนทอน โดชน ชึม, เสียงมันไวเวกวังวง

ใจจริง ทันทีเสียงโกลกดังทั่วไปทุกบ้านที่ใกล้

เคียง ยังไม่ทราบที่ท่านครีใจกระผมเย็นว

เหมือนถูกน้ำแข็ง กระผมแลสยหน้าเจ้าหล่อน

สลกซัดขาว คล้ายคนกลัวอะไร แล้วก็สย

สยหลบหน้าไปเสียเฉยๆ กระผมจึงคาบยาน

นำค่างยักตามเจ้าหล่อนเข้าไป เสียง “แอ๊ด”

แห่งนำค่างกับเสียงทอนแห่งสุนัข ทำให้ผม

ยืนตัวชาอยู่ยักๆ สติเขาสว่างตัว จนเสียงเห่า

ทอนส่งลงกระผมจึงรู้สำนึกตัว ช่างเสียกาย

เหลือเกินที่ สุนัข เจ้ากรรมมาทำลาย พิชิเสีย

มันทำให้หล่อนศอกใจเกรงใครจะมาพบเข้าเป็น

แน่ แต่เพียงเท่าที่กระผมได้ รัย โชคคืนนี้ ก็

เป็นการสมใจพอแล้ว เมื่อกระผม คิดว่าหล่อน
มีจริตดีต่อกระผม และซึ่งเป็นการภาคไม่
ผิดกระผมก็ไม่ขัดอวยท่านทั้งหลายแล้ว ท่าน
สำหรับวันเริ่มต้นจะยังไม่พอใจหรือ ถ้าจะ
ว่ากันอยู่ยุดิขกรรม กันยาวกระผมได้เปรียบ
ท่านทั้งหลายขอใจแล้ว

คนรุ่งขึ้น, กระผมไม่จำต้องขอยกกรรม
ขอรับว่าผมก็ได้ ขึ้นไปสถิตอยู่บนกรรณนำต่าง
เพื่อคอยโอกาสตามเคย แต่กระผมก็คิดระตะ
ถูกว่า ตอนหัวค่ำหล่อนจะมาพบกระผมไม่ได้
คงต้องอยู่ทางหน้าตก ต่อเวลาอนิจจังจะเป็น
โอกาส ฉนั้นกระผมจึงขอให้ โกลัเวลากเคยพบ
กันจึงได้ ขึ้นไปนั่งคอย จึงที่เดียว, ไม่ถึง
ครึ่งชั่วโมงก็เสียงเหินนำต่างดังแอ๊ด เอ, แต่
ท่าน ขอรับ ไม่รู้ว่า นำต่างนั้นมิ กลไกหรือ
หล่อนโยกโยยวิไร เพราะทั้งเมื่อคนทกระผม
เห็นนำต่างโยกและมาเห็นโยกในคันทอก แต่
มิได้เห็นมือผู้ ทโยกเลย คือนำต่างโยกออกทั้ง
สองบานแล้ว จึงแลเห็นหน้าอันนวลชื่นใจของ
เจ้าหล่อน กระผมขมและก้มศีรษะให้หล่อน
ก่อน เห็นสีหน้าแสดงให้เข้าใจได้ ว่าหล่อน
ทราบว่ากระผมนั่งคอยอยู่ก่อนแล้ว ก็เป็นท
พอใจมาก

แต่...เรย์จริง พอกระผมจะอำปากทัก
หล่อนเท่านั้น อ้ายหมาได้ ถู ก้อน โฉนแล

เท่า กระ ไชก แล้วก็กรวรวัยกัน ตลอดไป
หน้าหล่อนขาวซีด ซีดเกือบจะไม่มีเลือด
ปลิ้น ก็หลยหน้าเข้า ไป แล้วนำต่าง ก็บิดตาม
ถึง บัง .

นี่จะเป็น ด้วยเหตุใด ก็ที่เจ้าหล่อน กลัว
สุนัขขาวกับกลัวเสือ หรือว่าเพราะเจ้าหล่อน
เห็นใครกลัวเขาจะพบแล้วจะเกิดความขื่นฉุน
หรือ กระผมไม่สามารถจะมองข้ามกำแพงไป
เห็นพนักินทางบ้านหล่อน ได้ กระผมได้ นั่งคอย
ต่อมา คิดว่าเมื่อส่งเสียงแล้วหล่อนคงจะ
กลัวออกมาอีก แต่เป็นเวลาครึ่งชั่วโมงแล้ว
โมงก็มิได้เห็น จึงต้องคิดว่าคงมีคนขวางใน
พบหล่อนแน่นอน หล่อนจึงไม่มื โอกาสออก
มาอีก

เหตุที่เจ้าสุนัขเจ้ากรรมได้เป็นอุปสรรคมา
แล้ว กระผมคงต้องมานั้นเป็นประโยชน์อย่างร้าย
ฉนั้นวันรุ่งขึ้นผมก็ขงการ ให้เจ้าเยกเอามาขึ้นไป
ผูกล่ามไว้เสียทาง ๓ เจ้าเยกออกจะสงสัย
ในคำสั่งของกระผม มันถามว่าทำไมรักรับจึง
ต้องผูกมันไว้ กระผมก็ตอบมันว่าเอง ไม่ได้ ยิน
คอกหรือเวลากลางคืน มันทอน โฉเพราะ ออก
จะตาย เจ้าเยกมัน ต้องเห็นชั้นใน คำตอบ
ของกระผมยังขึ้น และ โดยผมเองก็มีที่นได้ คิด
ว่า การล่ามสุนัขนั้น จะ ข้องกันไม่ให้มัน
ทอนเท่าใด แต่เจ้าเยกก็ไม่ขัดกับญชากระผม

ตามเคยเป็นอันว่ากระผมทำลายอุปสรรคลงได้
แล้วคงไม่มีอะไรมาขวางคอก็คือไป

วิ่งถึงคาก, พอได้เวลากระผมไปนั่งเยี่ยม
น้าต่างคอบอกไม่นาน ยานน้าต่างสรวลคัก
เย้ยคอก แลแม่เทพทิดาของกระผมก็ไล่หน้า
ออกมาให้ชม คนนั่งเกตุว่าเจ้าหล่อนมัก
หนีขนิชยานกระป๋องกระป๋องข้างขึ้น ทุเหมือน
หล่อนหัวเราะน้อย ๆ ก็ยกกระผม กระผมเองก็
ยังเกตุความกลั้ว ขน เช่น กัน จะว่าเพราะ
ความรักยกแน่นเข้าจึงกลั้วมากจนเกินไป แทน
ที่จะมีวงขนิชน้อยขนิชใหญ่กันอยู่ กระผมได้
ชวนเชิญหล่อนให้ลงไปข้างล่างเพื่อ ขอบพบ
สักหน่อย แต่เจ้าหล่อนคงสิ้นศรัทธาปฏิเสธ
กระผมพูดเบา ๆ ว่า “ถ้าเช่นนั้นหล่อนจะให้
โอกาสอันเหมาะของฉันทักนิตใด ไหม?”
เจ้าหล่อนยิ้มด้วยความเต็มใจและพยักหน้ารับ
กระผมขยับเดินลงใต้ รวยเขียนจดหมาย
มีความว่า “ถ้าหล่อนไม่สามารถลงไปพบ
ข้างล่างได้ ก็ขอโอกาสให้ ฟันไปบนห้อง
สักครั้งได้ ไหม เพราะมีเรื่องทักหาสน
ทนากวีย้อยใจไว้ ๆ” และพรณาค้อความ
เพื่อให้หล่อนเอ็นคอก คำ เสรีแล้วกระ
ผมก็เอาหนังสือเสียบปลายไม้ ขนิชกำแพงไป
ให้หล่อน

การกระทำ ของ ผมนี้ น้าจะ เรียกได้ ว่า

กินข้าวต้มกระโม่กลาง แต่ผมคาดว่าคง
ไม่พลาดจึงได้ ทำ ท่านขอรับ, กระผมเล่า
ไม่อาบ ความรักซึ่งไม่เคยเลือนนี้ เมื่อ
มันได้ ขนิชกำกำลังแรง เสียวจริง ๆ จนยากที่
จะระงับคอกได้ กระผมจึงไม่เห็นทางใดก็
กว่าที่เสียวเพราะหัดที่ หัวใจกระผมเต้นแรง
เมื่อบอกข้อความที่กลืนเสียวไซคอบน แต่ อโห,
บุญของกระผมแท้ ๆ มิใช่อื่น เจ้าหล่อนอ่าน
หนังสือแล้วก็งยหน้ามอญกระผม จึงพิจารณา
ฉะว่าควรระงับจิตสถานใด ทำเอาใจกระผม
วูบวูบ แล้วไลหัดกลั่นขนหน้าร้อนนี้ ควีย
เจ้าหล่อนยิ้ม-ยิ้มให้ผมอย่างขนิชใจ แสดงว่า
ยอมตามความประสงค์ โดยคุณฉะภาพ

“ขอ อนุญาตนะจ๊ะ” กระผมทวนถาม
ให้แน่ใจ

หล่อนทำอายเหินหม แต่แล้วก็พยักหน้า
เชิงบอกอนุญาต กระผมแทบจะกระโดด
ข้ามกำแพงไปทันที แต่มารู้ สักว่าคอกะหัด
เพราะเมื่อน้าต่างจะอยู่ข้างกำแพงราวาเคียวก็
ก็ แต่ระคียไม่เสมอกัน หือ, นกระผมจะทำ
อย่างไร ขนิชทนหาใจก็กลั่นขนิชไม่ ต่อเมื่อ
ได้ รัยอนุญาตแล้วจึงมารู้ ถึงอุปสรรค แต่
เรื่องพรณอนลงอย่างไร ก็ไม่มีใคร ที่จะยอม
ละไซคอบนแน่ อย่างไรก็ตามก็ต้องพยายามควีย
เห็นของไซบอยุ่ตรงหน้าแล้ว กระผมหยุดคอกอยู่

ครู่เดียวจนได้ ถึงไม้กระดานแผ่น ๓ ที่ติดบน
 เหมะที่เดียว ไม่รื้อข้อ กระผมยืน ออกทาง
 นาค่าง โหนตัวลงไปติดันลากไม้กระดานออก
 มา แล้วพาเข้า ระหว่าง กรอบ นาค่าง กับ
 กำแพง เสร็จแล้วกระผมก็ไต่ไปอย่างว่องไว
 เจ้าหล่อนก็คั่งนั่งมองดู การกระทำอันสามารถ
 และอิสระของกระผมด้วย อาการอันขมขื่น
 เมื่อขึ้นไปยืนอยู่บนกำแพงแล้ว กระผมก็ยก
 ให้หล่อนหลักไต่จากนาค่าง แล้วก็ชักกระดาน
 ไปทอกระหว่างกำแพงกับนาค่างที่ของหล่อน
 อีกคือ ๑ เอื้อเอื้อ, ท่านเอ๊ย เจ้ากระดานแผ่นนี้
 ความจริงโคและหนึกไม่ใช่เล่นแต่กระผมก็ยก
 ไปมาได้ อย่าง คล่องแคล่ว คุ มั่น คล้าย
 ไม่มี โสน

ยักยอน ก็ ของ แล้ว ลูทาง ก็ รายโล่ง
 ปรากฏจากซำคึกและอุยสวรรค์ไต่ ๆ นาค่างพรวน
 จะเสด็จเข้าเหยียบลงกาไต่ ไต่ยสววก กระผม
 กวาดตาครอย ๆ เกรงว่าอาจจะมิซำคึกมาแย
 ชุ่มอยู่ข้างแต่ก็ไม่มีสิ่งใดกระ โทกกระตากเลย
 เฮะ เฮะ เอื้อเอื้อเลย

“มีเสียงแรงมุ่งจิตคิดหมาย ในสาย
 สวสค์เจ้าสาวสวรรค์ เทพช่วยอวยชัยให้
 พลัน วันนั้นแหละนี่คงอยู่มี.....ฮัม”
 ความยินดีใด ๆ ในโลก แม้จะมีขึ้นสักครั้ง
 ก็ไม่แรงเท่า ความยินดี แห่งการได้ สัมรัก เพียง

ครั้งเดียว..... กระผมก็ใจ จนซาไป ทั้งตัว
 เหยยหน้าซนดูเห็นเจ้าหล่อน หลลหายเข้าไปแล้ว
 คงไปคอยอยู่บนเตียง ฮะ ฮะ เวลานี้กระผมมิ
 ได้ทวาทหวั่นอะไรเลย คิดว่าแม้ สัตว์จะเ
 ย่นใหญ่มาตบยังสัก ๓๐ กระบอก แต่กระผม
 เพียงมือเปล่า ๆ ก็ระ ค่อยจนให้ วิ่งไป พงได้
 พลังก็ นวยนาฏ ข้าม สพาน สนาม เข้า ไป ยัง
 วิมานสวรรค์.....

ฮือ, ในห้องออกจะมีตัวสักหน่อย เจ้า
 หล่อนคง ไม่กล้า จดไฟ เพราะเกรง ใคร จะเห็น
 ได้ฮาสัยแสงจันทร์ ทลายเข้ามาทางนาค่างพอ
 เห็นได้ราง ๆ เจ้าหล่อนก็ตกแล้วแต่ยกประ
 เสริฐของพี่ ไหนยังจะกลัวคนเห็น ไหน
 ยังจะอายกันอยู่ กระผมก้าว จากนาค่าง ลงสู่
 พื้น เอ, นี้ เจ้าหล่อนสำมะคัญจริง ล้อกระ
 ผมเสียใจแล้ว ดูสิ หลยไปเสีย ทางไหนก็ไม่
 ทราบจะกลับให้หาเล่นเพื่อ เป็นการยั่วความ
 รักให้หนักขึ้นฉนั้นเอง กระผมค่อย ๆ ก้าวเดิน
 สอดคากว่าหล่อนจะซ่อนอยู่ตรงไหน ออกเสีย
 ภายที่มีไม้ มีไม้ ชิดไฟคึกมาด้วย

“เฮ้อจ๊ะ ๆ” ผมเรียกเขา ๆ “แล้ว
 กันสิ นี่หลอกให้ผมมึนเล่นคอกร” เงียบ. แต่
 ความจริงผมกลับ เห็นว่าเป็นการ สนุก เป็นการ
 ขำเล่นของเจ้าหล่อนอย่างเอก “โอ้, เธอจำ
 ทำเช่นนั้นก็จะให้ฉันคลั่งตายเท่านั้น” ผม

แก่งออกและเกินความไปพลาง “เมื่อยอก
รักของพี่ เธออยู่ไหนวะ” ผมหยอกเข้าไป
เก็บคำ

เสียงหัวเราะ คึก ๆ ทาง บ้านฝาหุ้มกลองกระ
ผมรีบคว้าได้ ก็รีบวิ่งไปตามเสียงทันที อเหอ,
ท่านขอรับอยู่มือแล้ว “วันนี้แหละน้องต้อง
อยู่มือ” กระผมขอฟุดอย่าง ไม่อายเทียบว่า
ตั้งแต่ เกิดมา หัวใจ กระผมไม่เคยบานโตเท่า
ขณะนี้เลย ยังไม่เคยมีความ ปลื้ม ยึดถือเท่า
เวลานี้เลย อระชา, นี่เป็นบุญของกระผมโดย
กุศลกรรม ที่ได้ ประกอบ ไว้ แต่ ซาติ ปาง ก่อน
แน่แท้.....

กระผมยอมพลางย่องพลาง หัวใจเต้น
ถึง ตึกตึก ๆ ถี่เร็วได้ ยืนถนัด เนื้อตัวชัก
สั่นงั่นอย่าง ไรพิกล ทางผมหึ่งที่ได้ยิน
เสียงเจ้าหล่อน ยังมีดีกว่า หึ่งกลาง นอก
เพราะน่าค่ามิได้เยือก มีแต่แสงสว่าง ๆ ที่ส่อง
เข้ามาตามช่อง ระบายลม กระผมนึกในใจว่า
เจ้าหล่อน คนนี้ ช่างเล่นจริง ๆ การเล่น ของ
หล่อนยิ่งใจก็มาก และนี่เลยไปว่าภาน่า
หล่อนคง ทำความ สำราญใจ ให้ผม เป็น อย่าง
มาก โดยความที่ช่างเล่นช่างล้อขยี้ชวนใจ
เช่นนั้น

เสียง “คึก ๆ” ปรากฏขึ้นอีก กระผมรีบ
ได้ ที่เทียบว่าอยู่ตรงไหน มิได้ชักช้า กระผม

สาวเท้าปรวณเข้าไปที่เสียงปรวณ แสงจันทร์
ส่องเข้ามาทาง ช่องลม พอให้มองเห็นได้
รอยหึ่งซึ่งปรากฏว่า เกลึง ๆ ไม่มีเครื่องตก
แต่ประกับประกำอย่างไร แต่กระพริบตากระพริบ
ห่างออกไปสัก ๓ ศอกนั้น เธอเหอ, มี...
มี... เคียงตั่งอยู่, ขอ... รับ
อ, เคียง.... เธอ, นั่นเคียงวี ผมก้าว

เข้าไปจนถึง หน แลเห็นฉันทิ ชี้, โอ๊ย...
โอ๊ย.., พระเจ้าช่วย ออ... ชิบ ความปลื้ม
ขี้ติละลายหายไปโน่นเดียวเดียว ความหวาด
เสียวสั่นงันงันเข้ามาแทนที่ ตัวกระผมสั่นเป็น
ลูกนก รู้สึกเย็นชาตลอดหัวใจ ร่างกายกระ
ผมอ่อนระทวยจะงอมพียงลงทันที ด้วยเหตุว่า,
สิ่งที่ตั่งอยู่ตรงหน้าผมนั้น มันมายั่วยุ...
เคียง, โอ... บ... โอ๊ย มันเย็น...เย็น
โล่งโล่ง, โล่งให้เห็นชัด ๆ เทียบ.

เสียง หัวเราะ คึก ๆ ปรากฏขึ้นอีกเย็นย่ำ
ใจ ในขณะที่ผมยืนง่วนอยู่ นั้น มันเย็นเสียง
เสียงลึกลับออกมาจากในโล่งแทนที่เคียงแล้ว...
หะโอ๊ย... ชิบ.... ท่านขอรับ, ทันทีเสียง
หอนให้เกรี้ยวกราดถึงสนั่น ก็ปรากฏขึ้นอย่าง
คึกก้อง ๆ เธอ, เจ้าเสียงสุนัขทำให้ผมคัน
สสิ นี่ยเป็นบุญคุณของมัน ทันที, ผมก๊ว้ง...
วิ่งมายังหน้าต่าง แค่นี้เหมือน มีอะไร ขวยขวายมา
ทางหลัง รู้สึกเย็นชารุกขาน มีหน้ายังมี

เสียงหัวเราะ หัวเราะเยาะ ถึงขั้นออกด้วย
 กระผมมิได้เหลียวหลัง รีบไต่ข้ามสะพาน
 กลับถึงกำแพง แล้วชักไม้กระดานทอดข้าม
 ไปยังหน้าต่างห้องกระผม แต่ โอ, อนิจจา ด้วย
 ความไม่มีสติอยู่กับตัวเสียแล้ว และด้วยความ
 กลัวหัวใจไม่ยอมให้อยู่ช้า ผมไม่ทันได้ตรวจ
 ตราให้สพานนั้นมั่นคง พอทอดถึงหน้าต่างกระ
 ผมก็ข้ามพลวก็ไป สพานพลากจากหน้าต่างกระ
 ผมก็พลัดตกลงไปยังพื้นดิน ต่อจากกระผมก็
 หมกกำลัง หมกสติ รู้สำนึกตัวเพียง ๗
 ปลาย ๗

วันรุ่งขึ้นกระผมเลยป่วยเป็นไข้ คงทราบ
 เหตุการณ์ที่ออกมาว่า ขยายปากและเจ็บปากตกใจ
 คนเมื่อใด ยืนเสียดผมตกสพาน ทั้งเจ้าสำนัก
 ทัพลมลามไว้ วันนั้นก็หลุดไปได้ และมันไปเท่า
 หอนอยู่ข้างกระผม ขยายปากกับเจ้าหมกเองไฟไป
 สอง พยผม นอน หมกสติ อยู่ ก็ ช่วยกัน หาม
 ขันเรื่อน แล้วขยายปากทำให้เจ็บปากไปเชิญ
 มารักษาผมมาพร้อมกับหมก ซึ่งทำให้ท่านเป็น
 ถูกขังขังไว้ให้ เพราะอาการผมซมมากอยู่
 หมกตรวว่าใช้ กำลังเข้มแรง เนืองด้วยความ
 ตกใจอย่างมาก และมีอาการช็อกเข้าประกอย
 ด้วย แต่ส่วนนี้ไม่เป็นไร ข้อสำคัญที่โรค
 เกยวกับเส้นประสาทอีกด้วย ฉะนั้นแม้ ไขหาย
 แล้วก็จะคงพักอยู่ ๗ อีกสัก ๑ อาทิตย์ คุณ

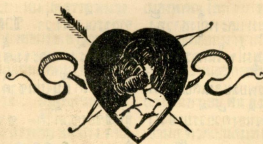
แม่ท่านถามถึงมูลเหตุ แต่กระผมมิได้เรียน
 ให้ท่านทราบ เป็นแต่ ขอว่าให้ รีบ พากะผม
 กลับบ้านส่งพระนคร ให้ ได้ ไปเสียให้พ้นบ้าน
 ระย้านโดยเร็วเท่านั้น

สองอาทิตย์ล่วงมา กระผมหายป่วยเป็น
 ปกติแล้ว วันหนึ่งยายปลูกซึ่งเป็นคนคนเคยท
 แกล้งเคาะเนความในใจของผมถก ประกอย
 กับแกได้ ยินกระผมเพื่อพูดถึง “เจ้าสาวตก-
 แคง” ขณะ ที่ กำลัง ช่วยแกจึง เข้าใจเรื่อง ได้
 ก็ แกได้มา สอบถาม เหตุการณ์ ของ ผมแล้ว
 และบรรยายเรื่องตามทบททราบมาว่า

“เจ้าของบ้านนี้มีบุตรสาวอยู่คน ๑ เป็น
 ผู้มีศรีโฉมงามมาก บิดามารดาประสงค์
 จะปลูกส่งให้ ได้สามหมกหลักฐานฐานะมั่นคง
 สมควรกัน แต่เจ้าหลานมีความสมัครใจ
 อยู่กับชายหนุ่มคน ๑ เสียแล้ว จึงไม่ยอม
 ปฏิบัติตามทางบิดามารดาได้ตกลงไว้ จึง
 เกิดเป็นชกใจกันขึ้น ผลที่สุดหลานกระทำ
 ไม่ได้ตามความประสงค์ ก็เกิดโทมนัสน้อยใจ
 เลยผลกอดตายในห้องที่อยู่นั้น ท่านบิดามารดา
 จึงได้นำศพใส่โลงตั้งเก็บ ไว้ ในห้องของเจ้า
 หลาน ส่วนเขาเหล่านั้น คงอยู่ กัน อีก
 หลัง ๑ ข้างหนาคิดถึงกัน และปรากฏแก่ชาว
 บ้านใกล้เคียงว่า เวลาคืนวันเพ็ญมัก
 มีผู้ ได้เห็นหลาน ออก มานั่ง เขยมน้ำต่าง ซม

จันทร์ เสมอ ๆ.....” เมื่อได้ความ พอจะเทียบเทียบ “เจ้าสาวตึกแดง” ได้ อีก
 เช่นนั้นแล้ว นับแต่นั้นมากระผมมิได้ผ่านไป สักคนเลย และก็ด้วยเหตุนี้แหละ จนบัด
 ทางนั้นอีกเลย และไม่มีมีความประสงค์ที่จะ นี้...เดี๋ยวนี้...วันนั้, กระผมจึงยังคงเป็น
 ออกจากล้ากลายไปเสียด้วยซ้ำ. คนตัวเปล่าเล่าเปลือยอยู่ กระผมคงอยู่เป็น

เชอ, ... อันิจา ท่านขอรับ และด้วยเหตุ โสัดด้วยความว่าเหว่เข็กากาย จริง ๆ นะ
 นี้แหละ นับเวลาแต่เกิดเรื่องทีเล่าแล้ว มาจน ขอรับ.... แลละถ้าท่านไม่เชื่อละก็....ขอ
 วันนั้ ก็ประมาณได้ ๓ ปีแล้ว แต่....แต่ ให้ไป....ขอให้ไป....ดู... แต่ไม่ใช่
 กระผม ก็ยังมีได้รับ โชคประสพสาวงามซึ่ง ไปดูที่ ตึกแดง ๆ

๑๒๕. ความซื่อสัตย์เป็นอาวุธสำหรับมนุษย์ แม้ท่านไร้ความรู้ จงยึดถือความ

ซื่อสัตย์เป็นโล่ห์เกิด คนจะไม่ขายเอ็นดูท่านแท้.

ព្រះ
ពាសន្ត្រ័យ

พลตรีหนึ่งว่า ชาตินไทย เลี้ยงมิได้เลย
เป็นเท็จจริง และจงเชื่อข้าพเจ้าด้วยว่า ชาติ
ไทยไม่ได้นั้นเป็นชาติ อยู่ด้วยความ ครอบคุม
อันสูงของชาติไทย ชาตินไทยย่อมต้องเป็นชาติ
ที่บรรดาญาติพี่น้องอิศริยยศ อันก่อปร ด้วยศรี
บรมมงคลมี สมเด็จพระ มหา กษัตริย์ เป็นอัคร
อิศราธิปไตยอยู่ทั้งยังเฉลิมชาติ ชาตินไทย
ย่อมมีความปรีชาสามารถ จะ ครอบครอง ยั้ง
กันความเป็นไทยของชาติ ให้ สมนามและ
เกียรติศักดิ์ ได้ ด้วยกำลังกายกำลังสติ ด้วย
ความแกร่งกล้าของ คนไทย เป็นจริงออกไป
ชั่วกัลปาวสานอีกด้วย กระนั้นแล้วจะ ไม่เป็น
การอาลัยมิ น้าใจ แก่ ปวง ท่านทั้งหลาย ทั้งหลาย

หรือ เหตุเพราะว่ากำเนิดของท่านนั้นเป็นที่
ประเสริฐ ค่ายันัก ทั่วไปได้มีสันชาติ อัน
บริบูรณ์ พนศักราช ชาติไทย ณ อา! ท่าน
ควรจะ รู้ลึกปรการปรโมทย์ เป็นอันพัน ใน
การที่ท่านได้ รับของขวัญ อันพึงใจ ตั้งแต่
แรกนาชาติท่านตกฟาก กล่าวคือความเป็น
บุตร และธิดาของชาติไทย อันเป็นสรชาติ
ซึ่งเพียงเพียง ไปด้วยเกียรติยศศักดิ์คุณมหาศาล
นักเลงประวัติศาสตร์ ย่อม สำนองด้วยคำ
ของตนเอง ว่าชาติไทยทั้งชายหญิง ได้เคย
พลัซพยุชาติเป็นประพฤติการ อันควรได้ รับ
ความยกย่องสรรเสริญยิ่ง แม้แต่บรรดามือ
เคียงเวียงข้างทั่วไป ก็ยังยอมรับว่าท่านกรย
ชาติไทยชายหญิง นั้นเป็นสัตว์บุรุษวีรศร
อันเลื่องลือดี อย่างแท้จริง ภูมิประเทศของไทย
ทุก ๆ อนุ กระ เบียด เบียง สรพิศม์ อัน แร่ ร้าย
ศัศร์ หม่ อมิศร์ ขยาค แขยง ย่ำเกรง เป็น ที่บัง
ชาติใดใจ ทนง อดธาร ปราดนา เข้ามาเหยียบ
อย่างก้าวแดนไทย ก็พลันถึง ซึ่งความ แดก
ขาดเป็นภคัม อุลลุลมหาราช เพราะ ฝ่ายแพ้
แต่พระบรมเกษานาภาพินิหารของพระบาทสม
เด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้เป็นประมุขของชาติ
ไทย ให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ และนำมาพิศจรรย
แต่รัฐภูมิ มณฑลของ ชาติไทยกลับ เป็น ที่ร่ม
เย็นสคิชน แก่ปวง บรรดา นรชาติผู้ เป็นปณิคม

มวลสหาย กุญแจคง ไม่พระศรีมหาโพธิ
และ ฉายา แห่ง พระ มหา อัชปาละ นิโครธ อัน
ร่มรณ ซึ่ง วนสัตว์ทวิบาททศบาทินเลื้อย
และ ได้กลาน ถือเอา เป็น ถิ่น สดาน สติย เพื่อ
ความสโมสรมสุขอันนี้แล.

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

กาลนานมาแล้ววัน ๗๗ ค่ำ ยจอนันต
สัมฤทธิศกจุลศักราช ๘๐๐ หรือเป็นปีที่ ๘ แห่ง
รัชสมัยสมเด็จพระมหา จักรพรรดิ ราชธานี
พระเจ้าช้างเผือกนั้น ได้มีครอบครัวหนึ่ง
ตั้งเคหะสถาน อยู่ที่ตำบลบ้านหนองปลิง แขวง
เมืองพิศณุโลก ทารกน้อยเพศชายคนหนึ่ง
ได้คลอดออกมาจากครรภ์มารดาในเวลารุ่ง
รุ่ง แสงวันและกาลกิติศกย์ดี ตามที่ กล่าวนั้น
ถ้าจะ นับย้อน ต้น ลง มาโดยทาง สืบสาโลหิต
เขามิใช่พวกเป็นสมุหยาญชัโกลง ชื่อช่อม
บรรดาศักดิ์ เรียกว่า อาญโกลงาม บุตรชื่อ
เรื่อง มีบรรดาศักดิ์เรียกว่า พระชนนิตโยธิง
เจ้ากรมกองโกลงขาว อัน บรรดาศักดิ์และ
ตำแหน่งนำที่นั้เมื่ออยู่ถึงแก่กรรม จึงนายก่อน
ผู้ว่าก็ได้ รับพระราชทานให้เป็นแทน ยศ
เป็นเจ้ากรมกองโกลงขาว ชื่อรอก บรรดา
ศักดิ์เรียกว่า พระชนนิตโยธิง เติมนั้นใน
ตำแหน่งนำที่ราชการของยศ ทางราชการ
เรียกว่า จำบ้าน อันตระกูลตาม ทูลว่าวันจะ

ไ้ของอภัยพิบัติกรรม มาแต่ครั้งใด
 เป็นใคร มิได้มีผู้ใดทราบซัก เป็นแต่ทราบ
 กันว่าในตระกูลนั้นอำนาจ เหนือ ช้างป่าหรือที่
 ทางราชการเรียกว่าช้างนอกนั้น ไ้ท้าวพระ
 ราชอาณาจักร เท่านั้น ก่อนที่พระยอนันต
 ไ้โสระ ไ้บุตร ชายผู้มีศุลลิกษณ อันเกิด
 ภัยนางนอ อ่อนนerva กลางเมือง และจะ
 เป็นที่พึ่งแก่วงศ์สกุลต่อไปนั้น ผนวชวัน
 หนึ่งในเขตบิณฑิมาภคได้ นิมิตร เป็นมงคล
 ว่า ตนมีราชการให้ไปต้อนโอรส มาเข้า
 พระเนตรเหมือนอย่างเคย ปรากฏว่าไ้พบช้าง
 โอรสหนึ่งมีพญากรเป็นประมุข มานามว่าพลาย
 ไ้โอรส สรรพสวาทวงศ์เพียงบรรพแห่งเมษ
 เข้า ลักษณ ศุขสาร ประจําทิศบูรพา ของ พระ
 คณะเป็นเจ้าบรมครู ซึ่งเคยเป็นคู่กันกับพ
 ษณมุสหมอก นั้น กำลัง แต่งเครื่องพิไชย
 ยุทธโดยตำแหน่งพระคชาธารที่นั่งทรง สมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว ในล้นว่าตนทอศาศคคคองไว้
 ไ้โดยง่ายกาย ซึ่งพลายนนั้น ไ้กินนรชก
 ขวางกัหามไ้ ช้าเมื่อตนไ้เศกหญ่ายน
 ให้พลายนนั้น ไ้รับ ขย ัญญาไป จาก มือตน
 พลายก็ยกวงขนเหนือ กระพอง ทุ้เข้าหลัง
 ลงนั่งทำท่าบเคาพคนเป็นอันคิ ภัยศกนิ
 มิตรอันเป็นมหาอิศรยอนัน จึงพระย อนันต
 ไ้โสระ ขนาน นาม บุตรชาย คนนี้ มีชัณษาไ้

ครบไตรมาสว่า “อินทร” ซึ่งเป็นเทวานม
 แห่งโลกบาลบุรพิกคณ พร้อม กับไ้ประ
 สติชกรกษณยัง ไ้พร อันเป็น ยอดแห่งอ ตรรพ
 เวทของพระครูประกรรม ผู้กานิก หมอเฒ่า
 พักโหนดแก่กักดาบรรพนั้น ให้เป็น ของ
 ขวัญแก่บุตรชายที่รักด้วย.

เจ้าหน้อย นามอินทร ไ้ผ่านพ้น ลีลสัน
 จากความเป็นเด็กมีโรคพาช ร้างกายอวย
 อ้วนลำสันแข็งแรงผิผแผกกว่าบรรดา ทารกใน
 วยเคียวกัน กอปรด้วยมี ขาวนเฉลียวฉลาด
 เลียบแหลมยิ่งนัก บิดาจะสั่งสอนวอนพรจํา
 เพลงใด ก็กำหนดทงจําไว้ไ้ด้วยความแม่นยำ
 ย่าช้านาญ เมื่อ อายุ ย่าง เข้า ๓-๔ ปี อัน
 เป็นเขตที่จะเข้าไ้กล ในเกณฑ์ จัณณา แห่งรูป
 สมยติ ประชาชนไ้พากันสรรเสริญเป็นยอว่า
 นวลักษณผิผเพสพงศ์พันธุ์ ถ้าเกิดอินทร จะ
 น้อยก็เข้เผ่าช้อยก็เวียน แทนที่ จะจือ
 เอากร ก็พ้ามวไม่ ชยช ช้างม้าเป็น อาจินต์
 ไ้โดยนัสสยใจชอยประพฤคแล้ว ไ้ใคร ๆ ก็จะ
 พากันคาดเลยไ้ว่า พระย อนันตไ้โสระชค
 อันงามปานกัณนาง วิจิตรเลสา ลักคน หนึ่งเท่า
 นั้น เพราะรูปโฉมของ เกิดอินทร นั้น ให้ใช้
 ควรจะเป็นบุรุษเพสไม่ ไ้ใครเห็นยอมเป็นที
 เจริญตาออลใจ แต่เพราะเกิดอินทร กระ
 ทำคนเต็มทามนํ้าที่แห่งเพสไ้โดยวิญญ์ ฉนั้น

ชนทั้งหลายเขาจึงพากัน ยกย่อง สรรเสริญ คำพยากรณ์ไว้ว่า ในอนาคตกาลเด็กอินทร์ จะเป็นลูกผู้ชายชาตรีไทยคนหนึ่ง ตามลักษณะ สมบัติอันพิศดารโดยไม่ต้องสงสัย ทั้งนี้ก็สมกับความมั่งคั่งปราณีของพระยอนันตโกโสซึ่งได้ปลงใจเชื่อมั่นในคุณธรรมของบุตรชายที่รักนั้นมาตั้งแต่เกิดก็เลย ความมั่งคั่งในตระกูลอันเกิดด้วยทายาทแห่ง ตนผู้ เป็น อุณาชาติ บุตร และความเป็นผู้ ปราศจาก การ พระว่า พระวังใจ ในเมื่อถึงกาลแห่งมรณะจะมาถึง ก็ได้แก่บิดามารดาทั้งหลายผู้ มี บุตร หรือ ธิดา ซึ่งได้ ถึง แล้วด้วยองค์ คุณจึงได้กล่าวมานี้.

เมื่อนายอินทร์อุปสมบทสนธของคุณบิดามารดาได้ พระยาหนึ่งแล้ว ก็ละเพศสมณะเสีย ออกมาช่วยบิดาทำการราชการ อยู่ใน กรมช้าง ต่อไป และได้ เป็น หัวเรือหัวแรง ในคราวเข้าที่ คับขันมาเสมอๆ และกิจการในหน้าที่ตระกูลของตนก็เป็นที่เรียบร้อยตลอดมา จนถึงสมัยหนึ่ง เมื่อพระกษัตริย์เจ้าจักรพรรดิราช ๗๓ ท่าน งาม วา พระ ศษย์ ช่าง ให้ บุตร หมาข มาว่า สมเด็จพระ บรมราช โอรส ใน พระบาท สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๓ พระมหาธรรมราชาซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มาเสวยราชย์สมบัติอยู่ ณ เมือง พิศณุ โลกนั้น จะเสด็จฯ ประพาศไปทอดพระเนตร การคลังช้าง ให้

พระยอนันตโกโส กับพระยอนันตโยธังไปพาโซลมากรากไว้ให้ทัน ภายในเดือนนี้ ขึ้น ตามกำหนด ดังนั้น นายอินทร์ กับ บิดาแล ช่าง ก็พาขบวน ขวาน หมอ อัน พร้อม สรรพไป ค่ายช้างค้ำช้างนำ แรมรอนไปในป่า ล่วง แขวงมาถึงบ้านแขวงเมืองนครนายก ตลอดอันได้ โซลหลายปีประมาณ ๔๐๐ เชือกเศษ ก็เอาน้ำกลัขึ้นไปยังทุ่งพาล้อมแขวง เมือง นครไทยอันเป็น ที่ตั้ง พระเนียบใหญ่ ฝ่าย เมือง เหนือ นั้น เมื่อสมเด็จพระบรมราชโอรสเสด็จไปถึง ทุก วัน ในเวลาเช้าและย้ายนายอินทร์ กับพวกค้ำช้าง การ ระบายโซลลงน้ำบ้าง ไปคิยาศพลาพั้งที่ค้ำช้าง พระราช ประสงค์ ค้ำช้าง กลาง แล่ง ถวาย บ้าง อยู่ ประมาณ สัก ๓ เดือนเศษ.

ในวันหนึ่งเพลากลางวัน นายอินทร์ และบิดาสองคนเดินกลัยซึ่งที่พัก บิดานั้นมือเปล่ามิได้ถืออะไร นอกจากย้ายมือหนึ่งคล้องอยู่ที่ไหล่ซ้ายเท่านั้น แต่นายอินทร์ นั้นมือขวาถือขวานเล่มหนึ่งเดินตามหลังบิดาไป อันทางเดินนั้น ไม่ใช่เป็นทางหลวงทั้งสองข้างทาง ชุ่มสละแฉ้นอยู่สูงพ้นศีรษะอย่างหนาที่บ ไม่เหมาะ สำหรับมนุษย์ จะ ผ่าน ไป ในเวลาวิกาลจริงอยู่ถ้าพ่อลูก ทั้งสอง ไม่ ทนคนว่า ช้าง เกิน นั้นเชื่องเท่า กับแมว ในบ้าน ของตน แล้ว

ก็ไม่สามารถจะไปกิน เวียนวน อยู่ใน ที่ซึ่ง
เต็มไปด้วยอันตรายทั้งเช่นนั้นได้ เพราะธรรม
ตาการคลั่งข้าง บ่อมกระทำให้ข้างกระจัก
กระจายพรายพลัดแตกกันออกจากโหลง ได้
เกยบรรพาทว เป็น ข้ำ อยู่ ด้วย ความโกรธและ
คลุ้มคลั่งทั่วไป อันนิสัยของ ข้างนั้นการกระทำ
ทำคนให้สงสัย สิ้นเสียงแล้วต้อง นับว่าเป็นกิเลศ
ตลอดจนกระทั่งหุดากว่องไว มีมายาร้อยแปด
ประการ ที่จะคิดประหลาดประหลาดของมน
ได้ แต่กระนั้นก็ดี ถ้าข้างไม่เป็นสัตว์ ที่ใจ
เสาะ หรือ ลม ไต่ยาก ๆ แล้ว ก็จะเป็น การ
ลำบากแก่มนุษย์ ผู้ที่ มี น้ำที่ กำทรายมัน มาก ที่
เกยว อนึ่งถ้าขึ้นชื่อว่าข้าง แม้ แต่ ว่ายังไม่
ทันเห็นตัว คน โดยมากก็ใจระวิงอยู่เป็นปกติ
แล้ว ถ้าจะไปพบนัยยทั้ง โทกหนึ่งเข้า ซึ่งมัน
พอจะมีอิสระวิ้งมายังผู้พบได้ ชาติ ชะวัย
บางคนก็จะเล็ดล้นคอยมันอยู่ เสียก่อน ด้วยซ้ำ
ไป เพราะก้าวขาวิ่งไปไม่ไหว แต่ถ้าใครรู้ว่า
ข้างคือสัตว์ ชนิดใดแล้ว ก็จะกลัเห็นว่าการ
วิ่งหนีสุนัขยากกว่าเพราะ ไม่มี หนทาง สิ่งหนึ่ง
สิ่งใดเลยจะมาพักทานเฝ้าหน้าภาพ ของ มันได้
ยิ่ง กว่านั้น ข้าง ชอบ กระ ทำ สิ่ง หนาทให้ผู้
ผลอดถึงขบวนการหนึ่งเท่านั้น โดยมันแฉวงพาด
เข้ากับงาสักผลงหนึ่งเท่านั้น เพราะความแรง
และความก้องของวงนั้นมันข้าง ไม่มีคิด กับเสียง

ฟ้าผ่าเลย แต่คนอาศัยรวม ที่ธรรมชาติอื่น
น่าสพึงกลัวของมันข้างมีธรรมชาติยังภัยให้ เกิด
มาเป็นสัตว์ ที่เย็นชนิดกว่าไม่ร้อน สอน กี่ง่ายจน
ถึงน่ารักเป็นที่รักในมรรยาของมันเป็นด้วย.

มีข้างเชือกหนึ่ง ในจำนวนที่แตก โหลงทะ
เพิกไปนั้น กำลังยืนอยู่ยังปลายทางที่บรรพ
ลูกทั้งสองคนจะเดินไป การต้องจาก พราก
บุตร ภรรยาพวกพ้องให้ มัน จำ ต้องมา อยู่ โดย
เคียงสันโตมเช่นนั้น ได้ กระทำให้มัน มี
ลักษณะ เป็น สัตว์ ข้ำ ที่ร้าย ตาม สภาพ ชาติ
อย่างบริบูรณ์ จึงอยู่ข้างเดือนเชือกที่กล่าว
ถึงนี้ ถ้าทาง ราชการพยยะ มันอาจ ได้ มี
ตำแหน่งเป็นพญา คชสาร ก็ได้ โดย มันมี
ลักษณะคือ ด้วยเกณท์ ข้างคัก หลาย ประการ
กล่าวคือสูงถึง ๖ ศอก ๓๓ นิ้ว หน้าหนูหูสร้อย
สองข้างหางบริบูรณ์ กระพองนั้นเชิดฉายท้าย
ท้าย และกำลังหนุ่มแน่นพ่องพมสัง่า นขา
๓๘ ขาวเพียงสังข์ เป็นต้น.

ในขณะที่กำลัง มนุษย์ วิฉวน มา ต้อง ขาน
ประสาธแห่งมัน ให้พลัน รู้ตัวว่าภายใน
บริเวณที่อันเดียวกัน ได้ มีศัตรูกล่าวคือมนุษย์
ซึ่งมัน ได้ ตั้งใจชิงชังและ อาฆาต มากร้ายเป็น
ที่สุดที่แล้วนั้น จะกำลังผ่านมายังทางที่มัน
ยืนแฉงอยู่ ทันใดธรรมชาติก็ยิ่งด้วยธรรมชาติ
ให้มัน หยตโยก และ ขึ้น นิ่งอยู่ โดย สงบ เงียบ

หุ้หุ้สองแข่งกระถ้างกางฉิ่งไม่กระดิก กระดิก
 ขกวงงจนชั่วอนเียนอนภาภาศ เพื่อดีมีผล
 กลิ่นไอนั้นให้ตระหนัก เมื่อเป็นที่ประจักษ์
 ว่าทางทิศใดแน่แล้ว ก็กลับหน้าลงมายัง
 ข้าง ๆ ทางที่นายอินทร์และบิดาจะเดินไป และ
 เข้มมตัวคอยทัก

นายอินทร์และบิดาเพลินพอกันมาโดยจะ
 ไปรู้สึกถึงอันตรวยอันคอยจึงจะสังหาร
 ชีวิตของคนอยู่นั้นก็หาไม่ แต่พอใกล้ได้
 ระยกันก็ข้างบ้านนกเปล่งโกลนจากชนโดย
 คยพลัน พลางก็สอกรพวดออกมาถึงตัวพระ
 ยะอนันตโกโสทันที ความตกใจได้กระทำ
 ให้ผู้เฒ่าซึ่งเคยเห็นช้างเป็นหมู่ล้มหายลง
 กลางคืนพร้อมกัน อันอรรถพรพวดยะฉวร
 มนตราภักตลงล้มเสียดัน ขณะที่ยังม้วนวง
 หลบยาระลงจากรถกายคนอยู่แล้ว อำนาจใน
 ประสาทความเคยชิน จึงคนคงมามสติชน
 ได้ ทันใดพระยะอนันตโกโสก็พลิกกายคะแคง
 ข้างหนึ่งข้างเสียทันที โดยให้เงาทั้ง ๒ ขอน
 นั้นคร่อมกายคนไว้ และพร้อมกันก็เฝ้า
 มือซ้ายขวาจึงข้างไว้ ข้างละขน แล้ง
 เขย่าโยกอยู่ไปมา ฝ่ายข้างนั้นหลยคาอยู่
 ก็เข้าใจว่าศัตรูของมันยังไม่สิ้นใจกำลังกิน ก็
 เลยยกกำลังกินหนักลงไปพร้อม ๆ กัน

ข้างนายอินทร์นั้น ในขณะที่ยังสอ

ออกมาคร่อมซ้ายขวาไว้ ตนเองตกใจได้กระ
 โดกหันหัวออกไปราวสัก ๑๖๐ องศา ครั้นแล้ว
 เป็นครึ่งก็ได้อีกก็เหลียวหลังกลับไปดูอีกด้วย
 ใจเป็นห่วง แต่พอว่าได้เห็นช้างลงจามอยู่
 ก็เข้าใจว่าช้างได้สังหารชีวิตอีกของคนเสีย
 แน่แล้ว ทันใดนั้นฤทธิโทโยได้คู่ขึ้นมา
 ท่วมหัวชมองนายอินทร์ ทันทีนายอินทร์มีท
 มีใจคิดตื่นแค้นชีวิตจิตใจต่อไป เขาก็
 กระโดดขึ้นเหยียบย่ำข้างในทันที แล้วถอย
 ขวานขึ้นจามลงยังกระพองของช้างอยู่ด้วย
 ซึ่งทุกฝ่ายได้กินกินลึกลงไปมีกม แต่ยังไม่
 เกือบจบ พลันข้างนั้นก็รีบถอนขาขึ้นมาจากดิน
 โดยเร็วพร้อมกันถอยนายอินทร์ได้กระโดดลง
 ไปยืนอยู่ที่พื้นดินแล้ว ความเจ็บปวดอย่างแสน
 สาหัส เจ้าช้างซึ่งถูกประทุษร้ายโดยอียา
 ร้องโหย! ออกมาจนเต็มเสียง ครั้นแล้วก็เบน
 ศีรษะไปทางขวา ก็เข้าหลังลงยังไม่ทันเจพื้น
 ดินก็กลิ้งพลาตะแคงลง ซากเสียง ซากใจตาย
 อยู่คาที่ เป็นที่น่าอนาถใจ

ในขณะที่ยังล้ม นายอินทร์ยืนเงยหน้า
 ควบคุมตนเองอยู่เป็นครู่ ด้วยไม่เชื่อนัยว่าได้
 เห็นบิดาคนรักของตนอยู่ ซึ่งแทนที่เขาจะได้
 เห็นเป็นทรางของทำนบิศาแตก เหลวไป ด้วย
 กำลังแห่งพลังสองของช้างบ้านนี้ พิศาย
 เสีย ครั้นเมื่อแน่ใจว่าบิดาได้รอดจากอันตราย

สองคนพ่อลูกช่วยกัน หุงหาอาหาร รับประทาน
อิ่มเสร็จแล้ว จึงพระยารัตนโกโธให้เอาผ้าคาด
มัดโคนแขนนายอินทร์ ผู้บุตร โพล่หลังไว้ โดย

“คุณยายน!” นายอินทพร ร้องออกมา

แน่น แล้วจึงพาเอาตัวไปยังเชิงหินพระเนย
ครั้นเห็น ท่าน ออกจากเพทราชา ขวาง พระ
คชาธารกินมาแต่ไกล ก็ตรงเข้าไปแจ้งไทย
บุตรชายตั้งแต่ต้นอวสาน ท่านจางวาง
พระคชาธารครั้นได้ฟังดังนั้น ก็วกเข้ามา
หากัน จนตัวทันที ดังนั้นก็จัดการให้ ออก
หลวงไชยไชยคชกษณะกรม ทนาย เลือกรับเอา
ตัวนายอินทร์ ไปได้ส่วนตามพระราชกฤษฎีกา

การชำระข้ออธิกรณ์ ของ นาย อินทร์ ได้
สำเร็จไปในเวลาเที่ยงวัน กล่าวคือนายอินทร์
รับสารภาพว่าได้ฆ่า ช้าง หลวง ค่าย ด้วย สัตว์
เจตนาจริง แต่แถลงว่าตนกระทำโดยบันดาล

โทษ เพราะเข้าใจว่าช้างแท้งบิดาตาย ดัง
นั้นเพื่อพระราชอำนาจในพระราชกฤษฎีกาอัน
ได้ทรงพระราชกำหนดโทษฆ่าโทษไว้ ท่าน
ออกฎาณณชัยรบาลวงศ์ได้ให้ราชมัญญกุมตัว
นายอินทร์ ไปผูกหลัก ใส่คา เกรียม การ ไว้
เมื่อได้รับพระราช โอง การมารพระ บิดขุนสุ
ลีหนาทได้เกล้าฯ แล้ว จะได้ลงพระราชอา
ณานายอินทร์ ๓ ยก ตามพระราชกำหนดนั้น

ครั้นครั้นชายย้ายได้ ๒ นาฬิกาเศษ สม
เด็จพระพุทธเจ้า ก็เสด็จโดยลาภพระบาท
ลงมาจากอัครมหาสมบัติพลายก ที่ประทับ
แรมบนเชิงหินพระเนยไปยังเกย พระคชาธาร
พร้อมไป ด้วย อำมาตย์ราชเสนา ข้าราชการ

องครักษ์เป็นชนิก ในขณะที่ยังทรงยืนประทัย
อยู่บนเกยนั้น จึงท่านออกฎาเพทราชา ซึ่ง
เป็นความทักพระคชาธาร ก็กราบถวายบังคม
ทูลพระกรุณาขึ้นว่า

“ขอเดชะ พระราชอาญาไม่พินเกล้าฯ
ด้วยนายอินทร์บุตรพระยอนันตโกโสมิได้ไกร
กลัวพระราชอาญา ได้ประหารพลายเชือก
หนึ่งด้วยศาสตราวุธมีคม จนพลายนั้นล้มอยู่
ฉะแทบทางข้างละเมาะ โกลไปจากพระเนย
นี้ประมาณ ๘ เส้นเศษ อันเป็นเหตุที่ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ห้ามไว้ใน พระราช
กฤษฎีกา พระยอนันตโกโสจึงตัวได้ เอา
มามอบแก่ข้าพระพุทธเจ้าเพื่อไต่สวน ทาง
พิจารณา ได้ ความ ตาม คำ สารภาพ ของ นาย
อินทร์เป็นสัจย์จริง ว่าได้ประหารพลายนั้น
ด้วยสัตย์เจตนา ข้าพระพุทธเจ้าขอรับพระ
ราชทานพระบรมราชานุญาตลงพระราชอาญา
ทวนหลังนายอินทร์ ๓ ยก แล้วส่งตัวไปเป็น
ตะพุนหลวงตามพระราชกำหนด การระควร
ประการใด แล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อม ขอเดชะ”

สมเด็จพระเจ้าชนะสิบทิศในอนาคตกาล
ราชกุมารทรงคุณวิภาพเป็นปรกติ อยู่ ครู่หนึ่ง
แล้วก็มีพระราชดำรัสว่า

“ฉันแปลกใจ เจ้าคุณเพทราชา! จง

เรียก พระยอนันตโกโสเข้ามาถามเนื้อความอีก
อีกสักครั้งว่าเรื่องราวมันเป็นอย่างไรงั้น?”

เมื่อไ้ยิน พระราชดำรัสก็ นั้น จึง
พระยอนันตโกโสซึ่งเฝ้าอยู่ยังหน้าทวย ก็
คลานเข้าไปหมอบอยู่ยังหน้าเกย ตามพระราช
ประสงค์

“อ้อ — ทารอก!” ทรง ขาน ชื่อพระย
อนันตโกโส “ว่าอย่างไรกัน? เขาว่า
ลูกชายแก่ฆ่าข้างหลวงตายจริงหรือ?”

“พระพุทเจ้าชะ พระราชอาญาไม่พิน
เกล้าฯ เจ้าพิคอินทร์บุตรข้าพระพุทธเจ้า
ยังอาว ล่อง พระราชอาญา มี ความ ผิดมาก”
พระยอนันตโกโส กรายทูล

“ข้างมันทำอะไรลูกแก่ หรือเปล่าล่ะ?
กว่ามันฆ่าด้วยความคนองใจ?”

“หามิไ้พระพุทธเจ้าชะ! หากแต่ว่า
พลายนคนลั่งอยู่ เห็นข้าพระพุทธเจ้าเดินไป
กำลังเผลอ ก็ส่อออกมาคร่อมข้าพระพุทธเจ้า
ไว้เท่านั้น”

“มันลงงานแก่ด้วยหรือเปล่า?”

“ลงพระพุทธเจ้าชะ แต่ข้าพระพุทธเจ้า
มิไ้เสียสติ พระบารมีไ้ ผาลดของขลุ้พระบาท
คุ้มเกรงรักษา หากความอันตรายมิไ้”

“แล้วอ้ายลูกชายของแก่เล่า?”

“มัน แก่ ตัวว่า ไ้เห็นเป็นพลายนนั้นประ

หาร ข้าพระพุทธเจ้าอยู่ ก็ยังเกิกโทษะ จึง
กระ โศก ขนเหี้ยมบงสั่งหารชีวิตพลายนนเสีย
ก้วยขวาน!”

“อ้อ! ซอมกลๆ” พลังที่ทรงผันพระ
พิศตร ไปทางหมวดคำวระรักษาการ “เฮ้ย,
อ้ายพวกนั้น มึงไปพาเอาอ้ายอินทร์มาให้กู
คหน้า”

ดังนั้น ครู่หนึ่ง เขาก็มีเอา นายอินทร์เข้า
มา หมอบ อยู่ ยัง หน้า พระที่นั่ง กระทำให้
นายอินทร์ สิ้นสติตัวสิ้นใจนั่งงอ เหยื่อแตก
อยู่เป็นเมื่กล่ฝน สมเด็จพระบรมราชโอรส
ไ้ทอดพระเนตรเห็นดังนั้น ก็แย้มพระ โยษฐ์
ทรงพระศรวลน้อยๆ มีพระราชดำรัสออกมา
อย่างหนักแน่นว่า

“เว้ยอ้ายอินทร์! มึงจงเงยหน้าขึ้นให้กู
ดูสักหน้อยซี!!”

นายอินทร์พยายามจะขยับสติให้อยู่ในความ
ยังคัมไ้เป็นปกติแล้ว ก็ยังมีชนถวายบังคม
๓ ครั้ง พลัง ทรง ทิว ชัน นิ่ง ตาม พระราช
กระแสรับสั่ง

“ซีๆ อ้าย นั้ หน่วยก้านยังก้วยชาวใน
โฉนใจคอมึง จึงไ้ ยังอาวนัก? มึงรู้หรือ
เปล่าวะ? ว่ามึงมีความผิด! ถานล่องละเมิก
อาญาของกูไ้ไ้คราไว้”

นายอินทร์ ถวายบังคมอีกคายนึ่ง แล้ว ก็

กราบทูลพระกรุณาขึ้นอย่างคะฉานว่า “พระ
ราชอาญาไม่พ้นเกล้าพินกระหม่อม พระราช
กฤษฎีกากำหนดโทษานุโทษแก่ผู้ประทุษร้าย
พลายพิงในบริเวณเขตหลวงท่ามนัน ข้าพระ
พุทธเจ้าก็ทราบเกล้า ๆ อยู่ แต่ด้วยเพราะ
โทษะจริตจิตข้าพระพุทธเจ้ามันอยู่ในความ
กตัญญู คือ ท่านบิดา โดยได้เห็น พลายนั้น
กำลังสังหารชีวิตท่าน เป็นการสัทธิสยที่จะ
ยิงกันอันตรายนั้น ได้ ด้วย วิช ๐๐ ๐๐ ๐๐
พระพุทธรูปเจ้าก็ด้วยเกล้า ๆ ว่า อันการกระทำ
ของพลายนั้น ได้สังหารชีวิตบิดาของข้าพระ
พุทธเจ้าเสียแล้วด้วย ฉนั้นอาศรัยกำลังแห่ง
ความรักและความสงสาร ซึ่งได้บังเกิดขึ้น
แก่ข้าพระพุทธเจ้าในท่านบิดาอย่างขณะนี้ จึง
มิได้ ทนที่จะยับยั้ง ซึ่ง คิดถึง พระราชกำหนด
ได้ประหารให้พลายนั้นล้มไป ทั้งนี้ก็เพราะ
ด้วยความเมตตาโมหันธ์ ของข้าพระพุทธเจ้า ที่
ทราบเกล้า ๆ ไม่เท่าถึงการ ควรได้รับ พระ
ราชอาญาอย่างหนักอยู่แล้ว เพื่อจักได้เป็น
เยี่ยงอย่างแก่บุคคลทั้งหลาย ด้วยเกล้าด้วย
กระหม่อม ขอเดชะ”

“เฮอยู่ ๆ” พระราชดำรัสพระอภัย
พิภพพระพิภพที่ทรงยม ครู่หนึ่งก็ทรงฉันไป
ทางพระยะอนันตโกโส “ว่าอย่างไร ตราฮก!
แก้มลัก ซึ่งในกายตัวของมัน เป็นเลือด ของแก

ทุก ๆ หยก รู้ตัวหรือเปล่า? ข้าขอบใจ
แก่นัก ในขณะนั้นข้าพระพุทธเจ้าถึงสติและธรรมะ
อันควรมีได้ ในมนุญยทุกชนทั่วไป ถ้าพรรคโค
ตอนใดผิดคินติประเพณี ข้าให้ภัยในแก่ที่จะ
กักค่านข้าได้ ฉนั้นจึงตั้งใจคอยฟัง! อันความ
ว่าสถานะของมนุญและกิริจฉาน พுகถึงความ
เสมวณาคมนันต่างกันอยู่ด้วยคุณธรรม มนุญ
รู้จักผิดชอบใน จารวัตร ปฏิบัติที่ ทราวมเช่นไร
สิ่งใดควรประพฤติ สิ่งใดควรเว้นเสีย แต่
กิริจฉานขาดสมมติปฏิบัติในทางที่วั้น ทุกประ
การ ฉนั้นมนุญก็ย่อมเห็นว่ากิริจฉานทั่วไป
เป็น สิ่ง ที่ควรให้อภัย และ ได้รับ ความ กรุณา
ปราณี แม้ทาง พระพุทธศาสนา ก็บัญญัติ
ปรัยโทษแก่มนุญผู้ประทุษร้ายกิริจฉานว่าเป็นยาป
ใครมี อำนาจ เป็น นาคะ อยู่ในหมใน คณะใด
ย่อม จะตรา เป็น กฎ เป็นเกณฑ์ไว้ เพื่อเป็นหน
ทางกำหนดมนุญ ผู้หยาบช้าสาधारณ โดย
อุบายจะผูกสิ่งชั่วชีวิต อิสสระ ใน กิริจฉาน เพื่อ
การกุศลบ้าง เพื่อดอนมอรรังพันชอนจะนำ
มาเป็นประ โยชนแก่ประเทศชาติบ้าง ต่าง
ส่วนต่างกรรม ซึ่งจะได้ อาศรัยใน กิริจฉานนั้น
แต่ กระไร ก็ที่ วิญญูชนยังเห็นว่าชีวิตมนุญยิ่ง
ค่ากว่ากิริจฉาน เป็น นา ๆ นัยประการ ถ้าจะ
มีการ แลกเปลี่ยน มรณะชาติ เพื่อ ผล สัมฤทธิ์
เช่นการพลีญเป็นต้น ยึดชาติทั้งหลายให้

ยกเอาชีวิตมนุษย์ออกเสียจากนอกเกณฑ์ที่เพ่งเล็ง ความว่า ร้อยชีวิตก็วิจิตรอันยังไม่เท่าหนึ่งชีวิตปรกติมนุษย์นั้น ยิ่งเล่าอันพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเราได้อ่านไว้ให้ทราบนั้นเป็นใจความว่า ใครประทุษร้ายข้างหลวงให้บาดเจ็บและล้มไสร มีคนนั้นจักได้รับโทษเป็นครุฑท่าง ๆ กัน ฉะนั้นก็จะสันนิษฐานการประพาชของเรายอยู่แล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะแถลงไว้ให้ทราบทั่ว ๆ กัน ว่าความมุ่งหมายใน พระราชกฤษฎีกานั้น มีความประสงค์เพื่อหวังประโยชน์อย่างไร? อันธรรมดา หมอเล่า ความ ช่าง ย่อมเป็นผู้ซึ่งบริบูรณ์อยู่ด้วยวิทยาการมาก อาจทำหยาบได้เสียคร้ายของหลายสิ่งทั้งหลายได้ โดยซังกหา ต้องใช้อาวุธสิ่งใดเพื่อการประหารไม่ ถ้าและมีได้ตรา พระราชกฤษฎีกาไว้ ต่อไป การคชกรรมของชาติ ก็จะมีแต่เสื่อมทรามลงไปโดยมีแต่คนเกียจคร้าน ไม่หมั่นหมั่นในการศึกษา ถัดเอาโอกาสเข้ามาสมรรถกษัตริย์ก็เห็นเขยหัวเงินเดือนมากขึ้น เมื่อว่าถึงคราวที่ราชการจะช่วงใช้ การยกพระองค์จะบังเกิดขึ้นไม่เป็นลำดับสันตโยยไม่ต้องสงสัย แท้จริงข้อบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาหาได้เกินความหมาย ไป ถึง การ กระ ทำ ของ มนุษย์ เพื่อ ความ กตัญญูตา คุณใน เวลา ชุก ละ หุ ก ยั จั บั น ัน

ถ้วนถึงเช่นอ้ายอินทร์ไม่ ถ้ามีคนนั้นสมมติว่าตัวข้าเป็นพระยอนันตโกโส และถูกข้างขึ้นคร่อมลงมาอยู่ มิใช่มีใครจะช่วยเหลือโดยใจเกรงกลัวอยู่ใน พระราชกฤษฎีกา ฉะนั้นหรือท่าน พวก เหล่านี้ ยังไม่เข้าใจในความหมายของเราโดยถ่องแท้ แต่กระนั้นก็น่าชมพระยอนันตโกโสยิ่งนัก ที่เป็นคนโง่ แต่ว่าข้อสำคัญในตัวเรา ขอท่านผู้เฝ้าแจ้งดำรงอยู่อยู่ด้วยความวิวัฒนาการ อันส่วนตัวอ้ายอินทร์นั้น ครั้นน่าจะปล่อยตัวไป ให้อยู่ช่วยพ่อทำราชการในกรมช่างนอกตามเดิมเล่า ต่อไปก็จะเป็นคนโง่เง่าไม่สมแก่ลักษณะ อนึ่งในเวลานี้ตัวของเรากำลังแสวงหาบุญ ผู้มีน้ำใจอันกล้าหาญอยู่เสมอ มิได้ขาด เมื่อมาได้ทราบว่าอ้ายอินทร์มีประวัติอันควรจะให้ไว้ในราชการ ต่อไปดังนี้ ฉะนั้นเราขอมอบตัวอ้ายอินทร์ให้แก่เจ้าคุณเพทราชา เพื่อเอาไปเลี้ยงไว้ ผลราชการทหาร!” ทรงหยุดทรงพระศรवलครุฑหนึ่งแล้วพระราชดำรัสถามพระยอนันตโกโสว่า “หรือเห็นเป็นอย่างไรรู้การชก! ข้าว่าอย่างนั้นผิดหรือชก?”

“พระมหากษัตริย์คุณ แก่เจ้าชีวิตอินทร์ และ ข้า พระพุทธเจ้า เป็นที่ ยิน ใจ อย่าง ล้น พ้น สุดที่หาสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเปรียบปานเสมอเหมือนมิได้ พระพุทธเจ้าข้า!” พระยอนันตโกโส

กรายตลอดด้วยความลึงโลกใจ

ครั้นแล้ว คร^๑ หนึ่ง สมเด็จพระบรมราช
ปิโยรสผู้ประเสริฐ ด้วยทศพิราชธรรมานุวัตร
ก็เสด็จขึ้นทรงพญาคชสาร แวดล้อมไปด้วย
ช้างคึงช้างกันละมั่งพริ้งคาสพริ้งพร้ง ทรง
เสด็จ ฯ ประพาศไปในแคว้นนาสสถานนั้น

จึงบรรดาคำรวกเข้ามาแก่นายอินทร์ออก
จากมัท ปะล่อยให้นายอินทร์ เดินเข้าไปหา
บิดาได้ ความมิไต่ทนรอกพันจากพระราช
อาญาได้กระทำให้นายอินทร์ น้ำตาไหลลงมา
อาบหน้า เพราะความที่แสนจะปลุกปล่ม
พระยะณันตโกโส ถกเอาบุตรเข้าไว้แล้ว ก็
ถอนใจ พलगพช่นว่า

“เจ้าจงทำให้ใจแข็งแรงลูกรัก! อย่า
ให้พ่อแลเห็น น้ำตา อันเป็นของรัก ของอิสตรี
เจ้าโต พ่อ ที่ จะ จาก พ่อไป รัยราชการได้ แล้ว
ถึง พ่อแม่ จะ แก่ เฒ่า ควร ที่ เจ้า จะ ห่วงใย ก็ ก็
แต่วงศ์ศาตมาญาติของเรายังพร้อมรัก พ่อที่
จะไหว้วานเขาได้ ถ้าถึงคราวจำเป็น แต่ไหน
เจ้า จะ จาก พ่อไป ผลอง พระบุคลบาท วัตถุ สิ่ง
หนึ่ง สิ่งใด พ่อ หามา ให้ เจ้า เขา ไป กู้ต่างหน้า ไม่
เจ้าจงตั้งใจฟัง โอวาท อันมีอาคตสถานที่มาใน
พระคัมภีร์ ซาคก เป็น ภาษา ไศลก ยัณจิต
๑๐ ประการ ซึ่งพ่อจะประสิทธิประสาทให้
เพื่อจะได้เป็นศรีแก่ตัวไปภายหน้า คือ ๑. ทาน,

พึงให้พัตถ์ แก่ผู้ควรที่จะ ได้รับ. ๒. สัต,

จงตั้งสังวรรักษากาย วาจาให้สะอาด ปราศจาก
โทษ ที่ ควร ครหา. ๓. ปริจาค, จง

บริจาคไทยธรรม อันเท้ามารับโลกเสียได้.

๔. อาชชว, มี อธิชยาศรัย ก่อปร ด้วย ความ
ซื่อตรง ดำรงในสัตย์สุจริต. ๕. มททว,
มี อธิชยา ศรัย อ่อนโยน ไม่ กิ่ง ค้อ ถือ ตัว ด้วย
ถัมภะและมานะ. ๖. คบ, จงสมทาน

กุศลวัตร เฝ้ามลาลงกัจจอกกุศลวิตกยาปธรรม
ให้เสื่อมสูญ ไม่ คึง อยู่ ได้. ๗. ธกโกธ,

ไม่ ถือ โกรธ โดย วิสัย ไซ้ เหตุ จะ ควร โกรธ.

๘. อวิหสญ, ไม่ เบียด เบียด มนุษย์ ให้ ได้

ทุกขียาก ด้วยเหตุ อัน ไม่ ควร กระทำ. ๙.

ชนกนิย, มี กวโจอันมันคงในขันติ มีความ

ออกทนต่อสิ่งที่ควรละเว้นเป็นเบื้องหน้า. ๑๐.

อวิโรธน, จงรักษายติธรรมไม่ให้แปรผัน ผิด

แปลก แยก ไปจากสิ่งที่ตรง และดำรงอาการ

ให้คงที่ ไม่ แสลง ให้ วิการ ด้วยอำนาจยินดี

อินร้าย. อันวิถุคุณธรรมจรรยาอนุวัตรทั้ง

๑๐ ประการนี้ เป็นอาภรณ์ประคองเกาะเพ็ชร

อัน พึง ควร ประคัม สติ ปัญญา แก่ ปวง บุรุษ ผู้

ปราถนาความมั่นคงในราชการ แม่นยาคิด

มหาราชวิราชในโบราณกาล และปรัคัยยันก็

ทรง ถือ เขาเป็น พระราช วัทยา ปฏิบัติ อยู่ โดย

เคร่งครัด ซึ่งเมตติเรียกกันว่า ทรงถือกศพิช

ราชขรรมณัน.

๑ ๑ ๑ ๑ ๑

อา! ท่านสหายที่รักทั้งหลาย อันประวัติ
กำเนิดของนายอินทร์ ตามที่ได้อ่านมาแล้วนั้น

คือตัวของข้าพเจ้าเอง

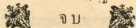
ข้าพเจ้าผู้เป็น ยอก ทหารเอก ของ สมเด็จพระ
สรรพชัยยศ ๒ พระเนตรมหาราชเจ้าผู้พล
ข้าพเจ้าได้ รับราชการ ตั้งแต่ ตำแหน่งหมอดก
ในกรมช้างค้ำเป็นลำดับไป จนถึงตำแหน่ง
มหาราชครูศรีนาคเป็นโยธาน อันยศ
และบรรดาศักดิ์ซึ่งข้าพเจ้าได้ รับพระราชทาน
นั้น ได้เป็นไปโดยชั้นและตำแหน่งนำที่ราช
การต่าง ๆ กันดังนี้. เมื่อ จุลศักราช ๑๒๖๐

รับ พระบรมราชโองการให้เข้าไปทำเนียบ พระ
บรมราชาไชยยาในเมืองมืองมืองคัง (ตะแคง)
เพื่อ แข่ง ชัน กับ พระมหาอุปราชามังเริง ราช
บุตร เมื่อเสร็จงานพระราชสงคราม แล้ว
ได้ เป็น ที่ ออกขุน อินทรเทศ นาย หมวก พระ
ตำรวจนอกซ้าย ที่นำวัด พระศรีรัตนมหาธาตุ
เมืองพิษณุโลก. จุลศักราช ๑๒๘๔ ไปลาภ
ข้าวดแล ชิมลางศึกเมืองเชียงใหม่ เมื่อ ขากลับ
ได้ เลื่อนบรรดาศักดิ์ ขึ้นเป็น ออกหลวงใน ราช

ทินนาม และตำแหน่งเดิม ก็ใน ปีเดียวกัน
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งห้องกอง
อาสา ๖ เหล่า กับกอง อาสา สมรรค ขาวคาพ
ชาวเรือ ให้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้
เป็น ออก พระ ราช มานู นาย กอง อาสาใหญ่
ครั้น จุลศักราช ๑๔๘๘ ไปเป็นแม่ทัพหน้า ใน
การ สงคราม ทั้ง นาคราช แขวง เมือง กาญจน
บุรี เสร็จราชการแล้วได้เลื่อนบรรดาศักดิ์
ขึ้นเป็น ออกญาราชมานู ขุนพล อาสาใหญ่
และแม่ทัพ กับในปลายนั้นโดยเสด็จ ๆ พระ
ราชสงครามไปก็ ทรงกัมพูชา ได้เป็นเจ้า
พญาอรรคมหาเสนาชัยศรีครองครุฑ สมุหพระ
กลาโหม.

อันราชการที่กระแสร่องส่วนตัวของข้าพเจ้าก็
ท่านจะได้รับคำเล่าที่มหัศจรรย์เป็นเรื่อง ๆ ไป
โดยประติดประต่อกจากปากของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว
ถ้าและจะมีคนหนึ่งคนใดรู้เพราะความซอกที่
เอาเรื่องราวของข้าพเจ้าไปเล่าบอกยังที่ใด ๆ
โดยถือวิสาสะแล้ว เมื่อไปปรากฏขึ้นว่าข้อ
ความนั้นซอกตกยกพร้อมไปประการใด ข้า
พเจ้าจะไม่รับรองใน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
ของเขานั่นเลย.

* เหตุการณ์ข้างตอนในสงครามครั้งนี้ปรากฏอยู่ในเรื่องค่ายคักที่เหล่าน้าพิบรรพ ๗, ๘, ๙.

จบ

ระวัง! คอยอ่านเรื่องเมืองมืองมืองคัง ว่ากองทัพไทยตีแตกนั้นด้วยได้ดำเนิน
ยุทธศาสตร์อย่างไร ?

๑๒๒๗

คณมณมกรรม

๒

๒๑

๒. ประเสริฐธรรม

อ้อ, ชีวิตของ คิณัน อันมิได้เคยรู้ สัก
 เบิกบานจิตเบิกบานใจกับเขาเยี่ยงหญิงอันเลย
 การดำรงค ^{ชีวิต}ของ คิณันเป็นของ ชนคมที่
 สุก คิณันมีอาปรียาภพสิ่งใดนอกจากจะ
 เผ่าขุนคึก—คึกถึงแต่เขาผู้ซึ่งต้องถึงแก่ความ
 แตกดับไปแล้ว แต่หนหลัง ด้วยความ ทรมน ใจ
 เนื่องจากการถูกฟ้องในคดีที่ทำกันโดยเข้าใจ
 ผิด ซึ่งจำเป็นแลเป็นหนทางบังคับให้เขารับผิดชอบ
 ด้วยนิสสัยชายแท้.

แท้จริงเธอไม่มีความผิดอันใดเลย, เธอ
 คือสามภรรยาของคิณัน เธอเป็นยุรรมที่มีน้ำจิต
 ทรงไว้ ซึ่งความเมตตาการุณยอย่างผ่องใส แล
 ความจำเริญ—ความ จำเริญยังกับเธอให้ต้อง
 กระทำการยกยอกเงินรายใหญ่มาเป็นส่วนของ
 ตน, และต้องถูกส่งไปเป็นนักโทษโดยความ
 จำเริญเช่นกัน.

แต่ คิณันเอง—คิณัน เองผู้ มี กรรมซึ่งเป็นผู้
 มีความผิดอย่างยิ่งใหญ่ เป็นผู้ ทำลายครอย
 ครววิให้ ถึงซึ่งความวินาศ แล้วซ่อนความ
 โสมมของตนไว้ ภายในด้วยความ ซลตาเซลตา
 เป็นที่สุด โอ ! ทุช่างเป็นการโหดร้ายของ
 คิณันเพียงไรที่ต้องทำให้คุณเธอของคิณันทรมน
 ใจวายชีพ และทอดทิ้งคิณันไว้เบื้องหลังให้
 สฟต่อความเศร้าหมอง ด้วยความน่าละอายแก่
 ใจแท้ ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าข้า ! ข้า
 นอนเองเป็นผู้ ผิด, เป็นผู้แนะนำความลามก
 อันนั้นให้เกิดขึ้น ขอจงประทานอภัยภาคแก่
 ข้าอันอภัยด้วยเถอ.

ท่านทั้งหลายยังไม่ทราบเหตุผล เพราะ
 ฉนั้นคิณันจึง จะได้เล่าให้ ท่าน ฟัง คิณันไม่
 รู้ สักอย่างหนึ่งอย่างใดเลยที่จะแสดงความจริง
 ให้ท่านทราบ นอกจากจะบอกด้วยน้ำใสใจ

จริงโดยแท้.

คุณพ่อที่ดินสิ้นเสียเมื่อ ที่ดินยังเป็นเด็กอยู่
คงทิ้งให้คุณแม่กับ พวกพี่สาวอีกสองคนแต่ตัว
ที่ดินตัวอยู่ ใน ข้างบ้าน พิลาพ ทั่วไป มารดา
ของที่ดินท่านเป็นคนดี, ท่านพยายามเลี้ยงดู
พวกเราด้วยความ ถนอม แลเล่า ขวนขวาย ให้
พวกพี่ ๆ น้องเรา ได้ ได้รับความศึกษาโดยถ้วนหน้า

สตรีทำงานทุกประเภทกับยอมหวังแต่บุญ
ที่ร่ำรวยเป็นธรรมดา ชื่อนี้ ไม่น่าจะมีหญิงใด
กล้าเถียง หรือ ปฏิเสธ ได้เลย ดังนั้น พอ พวก
พี่สาวของที่ดินได้เป็นสาวใหญ่ขึ้น คุณแม่
ท่านก็ได้ จัดการยกตัวให้แก่ผู้ มีอันจะกิน ใน
เมืองที่ที่ดินอยู่ ไป.

ต่อมาเมื่อ ที่ดิน เป็น สาวเป็นนาง ชน ข้าง
คุณแม่ ท่านก็ เร่งร้อน เหลือเกิน ท้อยาก จะ ให้
ที่ดิน ได้ มีคู่มีเคียงเสีย โดยเหตุที่ท่านชราภาพ
ลงมากแล้ว รับผิดชอบเสียแล้วจะได้ สิ้นห่วง
สันนิษ แต่จะตายกันอนาคาหลังสันนิ ถ้าตาย
ใดที่ดิน ยังไม่มี ผัวฝ่ายอยู่ ท่านก็ ย่อม หนักอก
หนักใจเป็นธรรมดาของคนแก่

ครั้นเมื่อ ที่ดินมี อายุครบ เวียน ยี่สิบ ปีเต็ม
ซึ่งอยู่ในวัยรุ่นครุ่นแตกเนื้อสาวนั้น มีชาย
หนุ่มคนหนึ่งนามว่า ย้อย แลนทิส, เป็นช่าง
ก่อสร้างชำนาญใน ทางวิศวกรรมศาสตร์ ได้
เข้ามาอยู่ในเมืองนั้นใหม่ก็ผู้หนึ่ง เราเคย

พบกันอยู่เนื่อง ๆ ในที่สุด ก็มีความ ชอบพอ
แก่กันแลกันขึ้น ที่ดินไม่อาย จะยอมเล่าให้
แก่ท่านฟังโดยละเอียดว่า ย้อย แลนทิส
เป็นผู้เลื่อมใสความรู้อยู่ลึกซึ้งใจใหม่ให้ยังเกิด
ขึ้นแก่ที่ดิน แลสิ่งนั้นเคยได้เข้าส่งจิตใจ
ของที่ดินมาเมื่อก่อนหน้าเลย วันหนึ่งขณะ
ที่ที่ดิน เฝ้า เฝ้า ถึง ประวัติกาล แล ความ สุขที่
พวก พี่สาว ของ ที่ดิน ได้ ได้รับความเป็นไป ของ
ครอบครัวของที่ดินให้เชื่อฟังจบลงแล้ว เขาก็
หัวเราะแล้วพูดว่า

“ฉันไม่เห็นเป็นของ แปลกเลยที่จะ ทำให้
ผู้หนึ่งผู้ใด มีความสุขได้”

แทนที่ ที่ดินจะ ไม่ พอใจในคำพูด ของเธอ
ที่ดินกลับรู้สึก ว่าด้วยคำของเธอเป็นความหวัง
ดี แลรู้สึกมีความนิยมของชน. เธอ
มีความสนิทสนมกับคุณแม่ของที่ดินเหมือนกัน
และได้เล่า ว่า ยิดา ของ เธอ เป็น คน ช่างเหล็ก
ธรรมดาเท่านั้น. แต่ชื่อนี้หาได้เป็นอุปสรรค
เหตุชวนให้เราได้ใจนักไม่

ย้อยได้มาอยู่ที่ทำการชนในเมืองนั้น และ
ทำการติดต่อกับสาขาของโรงงาน ใหญ่ ใน
เมือง ก็กิจการของเธอดำเนินก้าวหน้าขึ้นไป
สู่ความสำเร็จโดยสะดวก

แต่จึงเธอก็มีผู้จะเป็นผู้ ร่ำรวยใหญ่โตเกิน
กว่าฐานะของ คนธรรมดาไปนัก แต่ที่ดิน รู้สึก

ว่ามีความรักใคร่เขามาก, แล้วครั้นใน
เดือนเมษายนนั้นจะเป็น ราชพิธีสมโภช
ที่เคียว ราชพิธีเป็นยามข้างขึ้น ดวงพระ
จันทร์ราตรีเต็มเสี้ยว เปลี่ยนรัชสมัย
ทั่วภาค ปรี มณฑล แลก็เป็นที่น่าพิศมัย
เจริญใจ นี้กระไร ก็ฉันเล่าสยบโสทร พัง
น้ำคำอันหวานดั่งทิพย์ธารของขอมขอมมีแว่นคำ
น้ำดอชบะระ พร่ำพร้องซึ่งเสนาะ เพราะ ขี้ใจ
เหลือรักกล่าว. ขณะหนึ่งขอได้ดังกายของ
กิดินให้เข้ากระซิบกับเธอพลางเสกสรรคัมภีร์
วาทกล่าวขึ้น

“แนนน้า! แม่ของชีวิต, ฉันรักเธอ
เหลือเกินแล้ว มาครั้นฉัน จะเป็น คนจนก็
จริง อยู่ แต่ ขอให้ คำสัตย์ปฏิญาณว่าจะ
บำเพ็ญตนเป็นบุญ แสวงหาแต่ความสุขแลความ
สยบเท่านั้นมาสู่เธอ ฉันต้องการเธอ, ที่รัก
จ๋า, แต่เธอต้องเข้าใจ นะจ๊ะ—เธอ รักฉัน จน
สามารถ จะรอทนไปก่อน อีกสักปีหรือ กว่าเพื่อ
ให้มีโอกาส บ้างใหม่ จะเธอต้อง เป็น ภรรยา
ของฉัน? หรือถ้าแม้ว่าเธอไม่กรุณา—”

เธอพูดยังมีทัน ขยประ โยค แชน ทั้งสอง
ของ กิดินก็ อ้า ออกโอบ คั่นคอ ของ เธอ เข้า ไว้
แน่น บัดคิวลมปลาก ของกิดิน ก็ส่วส่ว กับริม
ฝีปากของเธอ ขณะนั้นแหละเห็นเป็นขณะที่
บรมสุขที่สุดกิดิน ตระหนัก แล้วว่าเธอคือบุญ

ที่ กิดิน ยอม มอญ ประสพประสาธน์ แล้ว ซึ่ง
วิญญานแลร่างกาย

“ไม่มีสิ่งใดจะขัดขวางการดำเนินของเรา
เลย, ขอบใจว่าแต่เธอเถิด ส่วนกิดินนั้นก็
จะช่วยเหลือเธอ เราจะ ใฝ่อยู่ร่วมกัน กิดินเต็ม
ใจแล้ว”

ในยามนั้นจะ เหลียวแลไป ทางใดล้วนแต่
สยบและสิ่ง สข พัง มวล กิดิน รักเธอ มาก
เธอเป็นบุรุษที่น่ารักที่สุดผู้หนึ่ง หากมีภริยา
ลักษณะการอ่อน โยนน้ำเย็นๆ จะทำให้หญิง
สาวที่เห็นแล้วเว้นเสียซึ่งความพอใจมิได้ เลย

มารดาของกิดินรู้สึกไม่พอใจ เมื่อกิดินยกกับ
ท่านว่ากิดินจะ แต่งงาน กับ ขอม ขอนกิดิน
ทราบดีว่า คุณแม่ ท่านไม่ พอใจ เพราะ เหตุใด
ด้านออกจาก เรืองทเป็น คนจนแล้ว คง ไม่มีประ
การอนเป็นแน่ แลนอกจากเธอจะเป็นคนจน
แล้วมีหน้าซำยัง ไรญาติขาดผู้เป็นหลักเป็นดาน
ของต้นตระกูล—จนแม้ แต่ความ เป็นอยู่ก็ขาด
แคลนเต็มทน หากคุณแม่ท่านจะทานทักษิ
สุกซึกคำปฏิญาณ ของกิดินซึ่ง มีต่อเธอไว้ กิ
ดินได้เคยพูดเทศน์ว่ากล่าวท่านว่า

“วงศ์ตระกูลญาติเรา ใฝ่อยู่ ร่วมกันมา
กันแล้วตั้งแต่ โสฬสมาแต่ดวยนั้น
เราหรือ จนยัง กระหน ทดดู ปลอ่ยไว้ ให้ อยู่ใน
โศภ จาก การถูกละ อยู่นี้มัน ทั้งยวง จาก

ผู้ใด ที่ฉันออกรู้ สัก เบื่อเต็มทนแล้ว เรา
ไม่เคยกล่าวระกอย กิจการงานอันใดเลยถึง
จึงทำให้น้อยใจมาก ไช้, ยัยรีเป็นคนที่เป็น
คนเอางานเอาการจริง ๆ ไม่เหลวแหละ
เหลวไหลที่ไหนกับใครเลย ที่ฉันคิดว่าคุณแม่
คงรู้ สักพอใจของสักวันหนึ่ง แต่จะเป็นวันใด
นั้นก็แล้วแต่การเกิด ”

“เจ้าอย่าพูดมากมายไปเลย” ท่านค่าน
“เขาไม่มาอันนี้ซึ่งซื้ออะไรกับคนอื่นอย่างเรา
กอดกอดเอ๋ย ”

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

อำนาจ รักหรือ จะมีอุปสรรค อันใดมาขัด
ขวางไว้ ไ้ ค่อให้ มีคชสารมาดักทั้งเราไว้
ไม่อยู่เป็น แน่นนอน เมื่อเป็นเช่นนั้น เรา ก็ไ้
แต่กางกัน ด้วยกัน และเข้าบ้านเล็ก ๆ หลัง
หนึ่งเป็นสำนัก อยู่ด้วยกัน มา ที่ฉันรู้ สัก
ความสุขที่ สุดแต่ คราวนั้น—คะ ถูกแล้ว, ข้อ
ระหองระแหงเล็ก ๆ น้อย ๆ ระหว่างสามภริยา
ก็ยังมีเกิดขึ้นบ้างตาม โอกาสอยู่

ไ้เคย, พี่สาวของที่ฉัน กลับมาพักอยู่ที่
บ้านเดิมอีกชั่วคราว เครื่องแต่งกายระกอย
ด้วย อารมณ์ แล เครื่อง นุ่งห่ม อย่าง สรว ยาม
วิจิตรของเจ้าหล่อนนั้นยากแล้วที่จะหาด้วยคำ
อันใดมาแสดงให้สาสม

บุตรของเจ้าหล่อนหรือ ก่อวนทวนน่าเอ็นดู

เป็นเด็กเจ้าเนื้อ สมบูรณ์ ข้าง คนเลี้ยงบุตร
ของเจ้าหล่อน เล่าว่า สมถ่อมม งามพริ้งพริ้ว
พอจะทำให้หญิงใน เมืองนั้น มองดู ด้วย ความ
อิสสระวิยาใน หน่วยกัน ของเจ้าหล่อนได้เป็น
อย่างนี้

ไ้เคยยังไม่เคยพอกับยัยเลย แลมา
วันหนึ่งวันที่เจ้าหล่อนจะมายังที่บ้านที่ฉัน ใน
ตอนสายดึกกาล วันนั้น เราได้ ร่วม วงกัน รับประทานอาหาร ยัยลุกขึ้นเช็ดเช็ดแก้ม
รับเจ้าหล่อนเป็นอันนี้ และเจ้าหล่อนก็แสดง
กิริยาขอมกขอยใจด้วยน้ำใสใจจริงอันบริสุทธิ์

เป็นการ จำเป็น โดยแท้ ที่ เกี่ยว ที่ อาหาร
การกินใน วันนั้น จะต้องทำ กันให้ ที่สักหน่อย
เพื่อเป็นการต้อนรับ ขอนี้ก็เหมือนยัยไม่สู้
จะรู้เห็น ด้วยนัก เพราะหน้าที่ การครัวเป็น
หน้าที่ โดย ตรง ฉะนั้น ที่ฉัน แต่ ลำพัง เท่านั้น
ฉันย่อมเกิดการขลุกขลัก ขึ้นบ้าง คู่กันไปด้วย
นั้นเป็นแต่ในวันคืนเท่านั้น

ไ้เคยอยู่กับเราด้วยกันตลอดคืนที่ฤดู-
กาล และในระหว่างที่เจ้าหล่อนอยู่ในบ้าน
นั้นยังนานวันเข้าที่ฉันก็ยิ่ง รู้สึก ไม่สบายในใจ
มากจนทุกที ๆ ที่ฉันรู้สึกถึงความไม่พอใจนั้น
ไว้ในใจแต่ลำพัง แต่ถึงกระนั้นก็จริง ยัย
ยังรู้ ไ้ก็ ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความ ขกเข็ญเริ่ม
ยัยก็ขึ้นแก่เรา แลเราทั้งสองก็มีความเมตตา

หรือ กันนี้

ที่ดิน จะขอพักอย่างตรงไป ตรงมา ที่เดียว
ว่าสิ่งที่ทำให้จิตใจของเราอยู่ไม่เป็นสุขนั้นเนื่อง
ด้วยอันใด ก็การที่มีผู้มาวุ่นมาเห็นการเป็น

อยู่ของผิวเมยกันนั้น มันคือขี้ดอกหรือ ๗ ๗
คล้ายจะมา ถึกกัน ความรัก ซึ่งเราอยู่ ต่อกัน
ข้อที่ นำ จะ ใคร่คิดที่สักก็คือการมีวางใจปล่อย
ให้ผู้ใดเข้ามา ขัดการ ดำเนิน ของ ความรัก

ความสุขเฉพาะ ครอญครวหนึ่ง ๗

ไม่ว่าญาติ พี่น้อง หรือชาวบ้าน ร้านตลาด
เพื่อน หรือ สหาย สนิท นามิตร เออ อะไร ๗ ก็
ตาม หากมีการเกยวข้องเข้ามาขวาง ๗ ๗
ต่อการ ตั้ง หลีก ตั้ง ถาน แห่ง ความ สนิท รัก
และความดำเนินกิจการใด ๆ แล้วก็เท่ากับมาร
ตัวร้ายที่เคียว ที่ดินพียงที่ท่านเห็นกระไร

ราตรี กาลวันหนึ่ง เมื่อขอยย กลัย จากที่
ทำการ ภายหลังขระบางอย่างแล้ว เชอหิย
กระภาคแผนบ้านไว้ ในมือสักสองสาม แผ่นซึ่ง
เป็นรูปโคลงของศาล ซึ่ง จะจักตั้ง ขึ้น ในเมือง
ดึกที่อ กั้นนั้น ความเป็นจริงใน ยาม คำค้น
ดึกกนปานนั้นขอยยมีเคย จากที่ดินไปไหนเลย
สักยามเคยดวงแต่ใดเป็นผิวเป็นเมยกันมาเที่ยว
แต่กันนั้น นำปลาใจ เป็นหนักหนา ที่เชอ ไค
กล่าว แก่ ที่ดิน ด้วย น้ำเสียง ค่อน ข้างกระ ตอ
ลือลือว่า

“ฉันจะต้องไปทำกิจการอย่างเพื่อเป็นส่วน

เพิ่มรายได้ของเรา แม่ฉันจึงอยู่กับคุณพี่สาว
ท่านเถิดนะ ไม่ต้องรอฉันออก ”

การเป็นปากเป็นเสียงในครั้งแรกของเรา
พลันอยู่ติดกันแต่พระยาคันนั้น แลที่ดินได้กล่าว
คำรุนแรง อันเป็น ที่ระ คายเคื่อง แก่ เชอ ผู้ ซึ่ง
ที่ดินได้บัญญัติว่าจะเคารพขนอมเชอถอเชอ
ไปมาก

คงจะไม่มี ประ โยชน นักที่ จะ รวมนัย ให้
ท่านฟังเสียทุก ๆ สิ่ง ขอยยทราบดีว่าที่ดินรู้สึก
ไม่พอใจ แลมีความกลุ้มใจมาก แต่ที่เห็น
ไค ท่านคะ พอถึงยาม คิมหันต์ฤดู ในรอย
ยใหม่พี่สาวของที่ดินอีกคน ๑ ก็มาขอพักร่วม
ห้องอยู่ด้วยอีกคนหนึ่ง พี่สาวของที่ดินคน นยง
เลิกไปกว่าใดเคยอีกหลายร้อยเท่าพันทวี

ที่ดินยิ่งก็ขยอ คยใจ มาก ขึ้น ตรงไป
ตรงมาใคร่จะรบเราให้ ขอยยเชอเรือนหลังใหม่
ให้ขอย ไม่น่าสามคนใดแล้วที่จะมีน้ำคต ด
ไปกว่าขอยสามของที่ดิน พอเชอทราวยเช่นนั้น
เชอก็จัดการซื้อหาไคเรือนหลังหนึ่ง ปลุกขึ้น
ไว้อย่างเมือง แลที่ดินได้ ไปอยู่กันพร้อม
ด้วยคนใช้ ผู้หนึ่ง ก่อนหน้าที เจ้าหล่อน พี่สาว
ของที่ดินจะได้มารบถนอย่างหนึ่งอย่างใด

ที่ดินให้ละฮาย แก่ ไค เหลือประมาณ ที่ ไค
เขียนเรื่องราวอันนี้ ให้ ท่านฟัง แต่ ก็ มีน้ำ

จะปลากเพราะกิดินจะได้ แลลง ความ ผิด ของ
กิดินออกให้ โลกทราบ เพื่อเป็นหนทางช่วย
ชีวิตสิ่งอื่นมรม ร้ายกาจ อัน จะเกิด แก่สัตว์ ทั้ง
หลายที่จะต้องไปได้เสียกับมรณในการภพหน้า
ให้ทราบเสียว่าการกระทำตามรอยตามรูปของ
กิดินนั้นเป็นสิ่งที่ไรผล แลยังผลร้ายให้ยังเกิด
ขึ้นแก่ครอบครัวทำให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่เกียรติ
คุณของสามัคคี ความรัก ความซื่อ เป็น เอนก
อนันต์ประการใด

สามัคคี ของกิดินตามใจ กิดิน ทุก ๆ อย่าง,
ซื่อรอนให้อยู่, หาคณใช้ ให้ ใช้ แลซื่อเคร่ง
นุ่งห่มให้ ใหม่ ๆ อย่างที่ กิดิน ต้องการ
เธอเล่าปฏิบัติให้เป็นที่ถูกใจหมด โดยมิได้แล
เล็ดลวงมาถนอมแห่งความป็นอยู่เสียเลยที่เดียว
เพราะเห็นว่าสิ่งนั้น ๆ จะยังผลคือความสุขให้
ที่ไหนได้ พืชไร่อื่น ขณะที่กิดินคิดเช่นนั้น
สามัคคีของกิดินต้องทนทุกข์แทบชีพจาก เธอ
ต้องขึ้นแข่งทำการงานเพื่อรับมาเห็นมาสู่กิดิน
ด้วย พลังพละ อัน แสน จะ ยาก กว่า จะเป็น ผล
สำเร็จ โอ! เลือดคาแทบกระเด็น เธอสู้
ยอมทนทำงาน โดยมิเห็น แก่ความเห็นที่เหนื่อย
จนสายตัว เป็น เกลียวเชือก เพื่อ หวังความสุข
ให้ กิดิน — ให้ กิดิน ภรรยา ของ เธอ โดย แท้
ท่านสัตว์ ทั้งหลายมา งามเห็นหัวอก อันบริสุทธิ์
ของบุตรผู้เป็นหรือจะเป็น สามัคคีของท่านบ้างเด็ก

ท่านครองดูแลแล้วเห็น แลคงสังสารเขมรมาก
ท่านควรทำเช่นไรเล่า ที่ระส่ำระสายของความปฏิกิริยา
เป็นอันที่เยี่ยงนั้นของเธอ ? แล้วถามอยู่ว่า
ความรัก ของเธอ ? เธอตอบ เธอเอาใจ
เธอ ? อ้าแน่นอนทุก ๆ สิ่งก็องปฏิบัติต่อย
แทนเธอด้วยความนอบน้อมเป็นที่สุด

ภายหลังเมื่อพลั่วของ กิดินกลับ ไปสู่นคร
เดิมแล้ว กิดินก็หันมาที่ครอบครัวของบ้านอัน
ใหญ่ขึ้นได้ เต็มที่ นับว่าเป็นหมกตมัยที่
กิดินจะมีความกลุ้มอกกลุ้มใจกัน ได้ ที่แล้ว

แต่ อ้า! ที่ไหนได้ เวรกรรมอันใดเล่า
หนอที่ได้ทำมาอย่างก่อน ซึ่งกระไรเลย กู
แต่จะ ร้องล้ง ร้องผลาญ คิดตาม ครอบครัวเรา
ตกเงาตามตัวคน แต่ก็มีใครเล่าผู้เอากาเนิก
มาปฏิสนธิในพิภพนี้ จะทิ้งกลิ้งไปจากกองเวร
กองกรรมอันใด ทำไว้ในบรรพชาติเสียให้พ้น
ได้ ? มาครั้นนี้ แต่ ผู้ซึ่งทรงอิศริยยศอัน
ยิ่งใหญ่เสียอีก ก็ยังเห็นพินไม่ จะสาระไร
กัณมนสส์เช่นเรา อันจักหนีจากเวรกรรม
นั้นได้ ย่อมเป็นพ้นพิสัยจะทำ

อยู่! เหตุอันเป็นเวรนั้นได้ ยังเกิดขึ้นแก่ ย่อม
เธอต้องถูกจับ โดยถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ ยักยอก
เงินจำนวนหนึ่งพันปอนด์ ไปใช้ เป็นประโยชน์
ส่วนตัวของกองเงินแห่งที่ทำการซึ่งเธอเองเป็น
ผู้แทนทำหน้าที่อยู่

เวลาที่ ยอ ยอ ถัก ยอ คร่ำ ที่ ไป นั้น เป็นเวลา
กลางคืน แล ได้ ทำ การ ไต่สวน กัน ที่ โรง
ศาล โดยทันควัน ยอ ยอ ถักถาม ยอ ยอ คร่ำ แล้ว
ก็ถูกส่งไปยังเรือนจำจะจับคนนั้นเอง

ชนแรกที่ดิน ไม่นึก ไม่ฝันเลยว่า สักวันจะ เป็น
ของ เทียงแท้ แล่ และ ที่ดินจะ ไม่ ยอม ลง ความ
เห็นเลย ว่า จะ เป็น ความจริง แน่นนอน ที่ดิน
จำต้อง ไป เยี่ยม เชอ เพื่อ ทราบ ความ นิย อัน นั้น

อา, ทวง การ ประจักษ์ พ้น เคย สว่าง ไสว
แต่ ย่าง ก่อน มา ยอ ยอ ได้ ทอ แสง รัง คม ชัด อด ลง
เสีย แล้ว หนอ ที่ดิน จะ เฉลียว ใจ ไม่ นอย หาก
พระ ผู้ เป็น จ้าว จะ อด ยอ แก่ การ กระ ทำ ของ เชอ ก็
ถ้า เช่น นั้น โคน พระ องค์ จง ทรง ปลอ ยอ ให้ เชอ ได้
รับ ราช ทิ ด จาก กระ นั้น แล้ว ?

“จะ แน่น ชำ จัก เป็น ผู้ กระ ทำ ลึก”
เชอ ได้ รับ สาร ภา พ้อ ที่ดิน เมื่อ ที่ดิน ได้ พย เชอ
ใน ห้อย ชั่ง “แต่ ดิน มี ได้ ทำ ยะ ทำ เพื่อ
เป็น การ ชะ โมย เลย เชอ ต้อง การ บ้าน — ดิน
ได้ ยอ ถอ ยอ มี เงิน จาก สหาย ผู้ หนึ่ง ซึ่ง อยู่ ใน
กรุง แต่ ยอ มี ที่ น ที่ เขา จะ ส่ง เงิน มา ให้ —
เท่า นั้นเอง ต่อ จาก นั้น เชอ คง รู้ ดี แล้ว ดิน รู้ ลึก
เสีย ใจ สำ หรับ เชอ มาก ”

เสีย ใจ สำ หรับ ที่ดิน ! ที่ดิน เอง ต่าง หาก
เป็น ผู้ นั จะ ต้อง โทษ เมื่อ ที่ดิน จะ จาก เชอ
มานั้น เชอ ได้ มอง ูก ที่ดิน ด้วย สาย คา อัน นั

สัง เวช ที่ สุก ซึ่ง ที่ดิน จัก ล้ม เสียม ได้ เลย

ต่อ จาก นั้น ที่ดิน ก็ ล้ม เข้มแข็ง, เข้ม ย่าง
หนัก มาก ที่ดิน ต้อง ทน ทน ขั เวท นา ทว มา ณ
ร่าง กาย อยู่ ยน เคียง ประ มา ณ หนึ่ง เคียน เคย
และ เอง ด้วย ความ เป็น ห่วง เป็น ทน ขั อยู่ ใน
ใจ ของ ที่ดิน เอง เป็น เหตุ ให้ ที่ดิน ต้อง เสียม
บุตร ไป คน หนึ่ง ซึ่ง คลอ กอ อมา โดย ท่อน

“ขอ ให้ ลูก จง หาย วัน หาย พรุ่ง เด็ก”
มารคา ของ ที่ดิน ชอ ยอ พก กับ ตน เอง มี ได้ ขาค
แล พยา ยาม อา อาก เอา ใจ ให้ ที่ดิน ค่อย สบาย ชน
แต่ ท่าน ยิง พก อะไร ๆ ขึ้น กับ เหมือน จะ
เป็น เครือง เร้า ใจ ให้ ที่ดิน กลุ้ม ยิง ชน ที่ดิน ไม่
อยาก ได้ ยน ได้ พัง ศัพ ทสั น ยิง อัน ไค เลย

“ที่ดิน เอง เป็น ผู้ ผิด — บุตร สาว ของ คุณ แม่
ผู้ ซึ่ง สืบ เชื้อ สาย เอง มา แห้ง ความ หลิง
จิต ฆ ความ รัก ไคว่ แต่ ความ เข้ม เข้ม ต่อ สิ่ง
เหลว ไหล ที่ดิน เท่า กับ เป็น ผู้ ทล อกลวง ทั่ว
มี ตช ชแล ช้ ซลา ทที่ สุก พอ ที่ดิน ได้ แต่ง งาน
แม่ พว ก พิ สว รุ ว่า ยอ ยอ เป็น คน ใจ ที่ เลย พา
กัน แห้ มาร ยอ กวน เชอ แล ทล อกลวง ที่ดิน เล่น
คล้าย กับ สิ่ง ที่ ไม่ มี วิญญา ณ ”

“ยอ ยอ แล นกิส เป็น คน ที่ สุก ใน หมู่ ผู้ ที่
อยู่ ใน แพร ศ พอ รก นั้น จะ เข้ม เข้ม ทัก ได้ ยาก แต่
เชอ ต้อง ได้ รับ ความ ทน ขน ที่ เพราะ เชอ หลง
แต่ง งาน กับ ผู้ ที่ ไม่ มี วิชา สนา ” มารคา ของ

คิดค้นพวกตบ ฐึ้นสึกว่าไบหน้าซึกแลเนอตัว
สั้น ส.ทมอยู่เทา ๆ ทั่วความรู้สึกฉิซอชย
คิแลวก์เคินผละหนัจากคิดค้นไป

๐ ๐ ๐ ๐ ๐

หนัง ยี ผ่านไปอย่าง รวดเร็ว คิดค้น ยัง
กลุ้มใจไม่หายจึง กระจ่าทอนไปหาต่อท่านผู้ว่า
ราชการใน เรือนจำใหญ่ เพื่อ แดง ความจริง
ให้ท่านทราบ คิดค้นได้ ออมนวนเพื่อจะให้
ท่านจำของคิดค้นแทน ยอช ท่านก็มียอชทำ
ตามคำขอรับ แม้แต่คิดค้นจะได้แแดงความ
นัยยะไรให้ทราบแล้ว ก็ ก็ ท่านก็หา พัง
เสียงไม่

ในยี่ใหม่ต่อมา, ยอชถูกปลดจากเรือน
จำ แแดงทั่วเกิดเป็นโรคอย่างสาหัสขึ้น นาย
แพทย์ ได้ตรวจแล้วว่าเขาเป็นวรรณะโรค- ทั้ง
นั้นเขาจึงปล่อยให้เขากลับบ้านได้

บ้าน ช่อง และ สิ่ง วิจิตร พิสดาร สำหรับ
ประทับ ร่าง กาย ของ คิดค้น นั้น คิดค้น ชาย หมก
นายแพทย์แนะนำว่าเราต้องออกไปตากอากาศ
เพื่อ รัย ความสุข และเป็น โอกาส อื่นเดียว
เท่านั้นที่ จะช่วยให้ ยอช รอดได้ นอกจาก
มารดา ของ คิดค้น แล ท่านยังคิย บัญชาการใน
กองเรือนจำแล้ว ไม่มีผู้ ไค ที่ทราบระหัดเหตุ
อันแท้จริงของเราเลย

เมื่อคิดค้นเห็น ยอช นั ฐึ้นสึก แปรคหุ แปรค

คาไปมาก รูปร่างของเขเคยเป็น ผู้ ผึ่งผาย
แต่ยี่กินเหลื่อ ไกรกระตุกผอมแห้ง หน้าตา
ซึกเซียวไม่มีเลือดผาด สันราศรีแห่งความ
สวยงาม หมก อื่นความ บัวยใช้ ของ เชน
คิดค้น ฐึ้น ไค ก็ ๆ ว่าเนอจากความตรอมใจเป็น
ประการใหญ่ ความเศร้าหมองซึ่งเชอได้
รัยจากการทักตัง เป็นนัค โทษ อยู่ตลอดเวลานั้น
มีมาก เท่ากับ ความเศร้าใจ ของ คิดค้น ผู้ ซึ่ง มี
ความอิสรสภาพอยู่ภายในเช่นกัน

ชเคเรหาได้ เเคินร่วมกัวยกัน ไปตามทาง
อย่างแฉ่มช่าอยู่ นั ใจจิตต์ ของ คิดค้น เวลา
นั้น หม่นหมอง เทย จะ กลุ้ม เป็น ย้ำ คิดค้น
ทราบคว่าแม่ แดะเราะ ได้ อยู่ ทั่วกันต่อไปอีก
นาน ปานใด ก็ ตาม คิดค้น ก็ จำจะต้อง ขอ อภัย
โทษ จาก เชอ เสีย ก่อน เมื่อ เชอ จะ จาก ไป สู่
ปรโลก

เขากลับไปนั่งลงยังเกอตัวหนึ่ง ซึ่งตบอยู่
กลางแจ้ง ชเคเรที่คิดค้นมองคเคอชอยนั แล
เห็นเชอเหม่อมองคไปข้างหน้าทางทิวเขา ค
คล้ายกับ เป็นภาพ ของ ร่างกาย มนุสส ที่ปราศ
จากวิญญาณจกระนั้น ส่วนคิดค้นนั้นจิตใจ
ล่องลอยรำลึก ไปว่าเวลานั้น คล้ายกับเวลา
ที่ ยอช เฝายอกขอความรัก คอคิดค้นเมื่อยามแรก
คิดค้นค่อเคินเข้า ไปจนถึงกายเชอ แล้วแล
พูยเข้าลงยัง พินล่าง เชอก็ เออมนมอยินมา

จับตัวระกิดนัล้วยไป ลูมมา ก้วยความสงสารแล
กรุณาเป็นล้นพัน

“อย่าร้องไห้ ช้ะ แม่น้องหญิง เราจะ
ไ้ให้หมกทุกข้หมกท่วงกันแล้วครวณ——”
เชอกล่าวขึ้นด้วยน้ำเสียงอันแผ่วเบา

“ไม่ให้ ดิฉันร้อง” ดิฉัน
ว่า “เชอ ขา ดิฉัน เชน หน้ ช้วิต แก่ เชอ
ระหว่างที่เชอต้องถูกจำเชออยู่นั้น จิตใจ
ของดิฉันมิไ้ คึกอย่างหนึ่งอย่างใดเลย นอก
จากจะคิดว้าสิ่งไรในโลกันนี้ มีเพียงแต่ ไ้กว่า
ความตายเลย แต่ความรักนั้นหากกายใจ
จะกับสูญแล้วก็จริง ความรักยังคงความ
รักอยู่เสมอมิไ้กับสูญตามไป ก้วยเลย ดิฉัน
ยังรักเชอ ดิฉันไม่ อยากจะจาก เชอไปไกล
ย้อบขา! เชอรรอดิฉันด้วยนะคะ”

“จ้ะ” เชอตอบ อย่าง ค่อยที่สุก จนแทบ
มิไ้ ยิน—ค่อย ที่สุก เพียงจะ เราไ้ให้ จิตใจ
ของดิฉันกับลงทันทไ้

“ย้อบขา! พกชีคะ ว่า จะ ยกโทษให้
ดิฉัน——” คำนี้เบง ของ ดิฉัน สิ้น สหัม เจือ
สีนเมือไ้กล่าวแก่เชอ

“ไม่มีสิ่งไรน่าจะให้อภัยแก่เชอ” ถ้อยคำ
เหล่านัเป็นประ โยคสุกท่าย ที่เชอไ้พูดแก่ดิฉัน
เรื่องราวระหว่างคุณเชอของดิฉันกับ ดิฉัน

ก็พัฒน์ยุดิกลงแค่เพียงนัเอง เมือย้อบผู้เคราะห์
ร้าย ไ้ถูก พระกาฬมาคร้าห์ เอาทวงวิญญาน
ไปแล่นั้น ดิฉันรู้สึกว้าเหว่เพียงไร ผู้ที่
เคยเป็นภรรยาที่คองถูกสามัของคนผู้ล้งล้วยไป
แล้วทั้งไ้ สิ้น โศค คงทราบคิ คุณเชอจาก

ดิฉันไปอย่างน่าใจหายใจคว้าเหลือเกิน ไ้
เอียบ แล้วปล่อยไ้ ดิฉัน อยู่ สิ้น โศค โภย ลำพัง
คล้าย มนุสส์ ปราศจาก จิตใจ ดิฉันเฝ้าแต่
คอย—คอยความมรณะ อันกำลังเกินมาสู้ ภาย
นำแล้ว——

สหายหญิง ผู้เป็นภรรยาของ บุรุษทั้งหลาย
ขา ตามที่ ดิฉันไ้เล่าให้ ฟังมาน ก็นะจะไ้
ท่านทราบประวัติกาลของความเป็นอยู่ ระหว่าง
สามัภรรยาของดิฉัน และทั้งเพื่อจักไ้เป็น
นิทัศน์ท่าพรณ์ แก่ เหล่า ท่าน ผู้ กำลังทิวรงอยู่
ก้วย ความ คหิสุข จักไ้ ทราบ ระหัด เหตุ
อย่าง น่าเศร้าใจ และสิ่งใดชอย สิ่งใดช้ออัน
ประพฤติแลนัยั้งฉินใด

การ กระทำตามรูป ของ ดิฉัน ทำให้
ยังเกิดผลคิอะไรท่านคงทราบคิ ดิฉันคอง
เสียชอกรักทุก ๆ สิ่ง ทุก ๆ อัน ดิฉันคอง
เสียสามั ที่รักไป—สามั อันเป็นของ หาค่ามิไ้
ซึ่งอยในอากาศพัน โลก อันเคยกันั้นนัหากที่ระหา
สิ่งซึ่งมีค่าควรจักเทียบ ไ้ โอ้! พ่อแก้ว

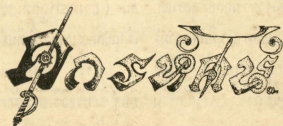
แม่แก้ว ของลูกเขย แม้ ว่า ลูก จะมี ชีวิต สรรพพาทรรใด ๆ ก็ยังกะ กลืน ทอด กลืน
 ขยับ ไปก็ ไม่มี ประโยชน์ แล้ว ทุก ๆ สิ่ง ดายที่แหลมคม แต่เมื่อมีกรรมเมื่อแล้วก็
 ทุก ๆ อย่าง คือ ความเศร้า แด ความ ระทม ต้องขอสันของกรรมกรรมกองเวรไป จนกว่าจะถึง
 หนึ่ง จะ หายใจ หาย คอ หรือ หนี โลก ซึ่งกาลยาวสาน

๑๒๖. จักขลุ่ไปเห็นสิ่งใด หูได้ยินเสียงอันใด ใจก็เหวี่ยงหลุดลอยไปไม่ขัดขวาง
 ประมาณการถูกทุกอย่าง ท่านผู้นั้นจัดว่ามีสติปัญญาหลักแหลม.

วิทยายุทธเข็ญใจ

๒๐๑

การเขียนหมายเห็ญใจเล็กนัก ข้าพเจ้านึก
ใคร่มานานแล้ว ความใคร่ของข้าพเจ้าเป็น
ประการคนชนหรือคนอุดร เมื่อเห็นนัก กระบี่
กระบี่ของเขา รำเพลง เขาคือสู้ กัน ประกอบ ด้วย
เพลงบั้งระวาลกลอง แฉกซึง บรรเลง อยู่อย่าง
เสนาวะ โส้ด ก็อยากกระกระบี่เข้าด้วยกัน
บ้าง ซึ่งตนเอง แม้ แต่ เพียง ผกหัก รำก็ยังมี
ไ้เคย แต่ก็ยังไม่เคยเห็นกระหายเข้าไ้กับ
กระบี่กับเขาด้วย แต่จะทำอย่างไรไ้ ความ
อยากของคนเรา เป็นกิเลสชนิดหนึ่ง ซึ่งนอก
จาก ท่านผู้เป็น อริยะ บุคคลแล้ว จะคิดเสียไ้
ความใคร่ของข้าพเจ้าก็มีไ้ ทำให้ ไ้กลาซัน
อีกเท่าไ้หนัก เพราะนักกระอยู่ว่า ข้อความ
ของข้าพเจ้าซึ่ง ไ้เป็นลายลักษณ์ อักษรอยู่บน

หน้ากระตาค จะ ต้องเพิ่ม ภาวะ ให้แก่เจ้า นาท
กรรมนคราทร แพนกรด “ขะ” ขึ้นอีก ในเมื่อ
ส่งไปให้ ท่านบรรณาธิการแล้ว ท่านไม่ต้อง ประ
สงค์ จึงเป็นอันต้องยกความคิกันเสีย มา
บันทึก ข้าพเจ้าพวงหายจาก ไ้ นายแพทย์แนะ
นำให้ อยู่เฉยๆ มีเวลาว่างมาก มืออยู่ ไม่ส่ว
ก็เลยจับที่นสอขึ้นแล่นเขียน ไปตามมติแลลง
ส่งมาเป็นก้านถ้ แก่ หน้ากระตาค แห่ง หนังสือ
ไทยเขมม เพราะเป็นหนังสือที่ ข้าพเจ้าชอบ
เล่นนิยมากที่สัศ โดยเหตุที่ท่านบรรณาธิการ
มีใจที่ ค่อข้าพเจ้าอย่างมาก มายเป็น เชนก ประ
การโดยมุข คือท่านให้ข้าพเจ้าไ้อ่านหนังสือ
ของท่านเสมอ ก็ฉันใดท่าน เห็นควรก็ควรจะ
นำข้อความ ของข้าพเจ้าบรรจุลงหน้า กระตาค

หนังสือพิมพ์ของท่านเป็นแน่ แต่ถ้าไม่สม
ประสงค์ ก็แล้วแต่การณ.

อันความว่าหมายเหตุ เบ็ดเล็ก หรือข้อ
ความซึ่งเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นแต่มีความหมาย
ใกล้เคียงกันนั้น ถ้าฟังดูเผิน ๆ หรือตามความ
เข้าใจแห่งชนโดยมาก ทมอยู่แล้ว จะอย่าง
ไรก็ตาม แต่เมื่อข้าพเจ้ามานั่งลง อคติแยก
ยทวิเคราะห์ ศัพท์ ออกแปลตาม มติแลความรู้
ของข้าพเจ้า ซึ่งจะผิดถูกต้องอย่างไรวินั้น ไม่ใช่
เป็นเหตุที่ ข้าพเจ้าคำนึงถึง คงได้ ความ
ดังนี้ คือ :-

หมาย ได้แก่ ความมุ่งหวังหรือเจตนา
เหตุ ไฉนแก่ กรณีย อันเกิดขึ้น จาก
จิตที่ พึงสรวนไปตาม อารมณ์
ที่มากกระทบ

เบ็ดเล็ก ได้แก่ ต่าง ๆ นา ๆ

สรุป คงได้ ความว่า หมายเหตุเบ็ดเล็ก
ก็คือข้อความที่ผู้เขียน มีเจตนาหรือมุ่งหวัง
ที่จะให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ผู้เขียนมีกรณียอันเกิด
ขึ้นจากจิตที่ พึงสรวน ไปตาม อารมณ์ ที่
มากกระทบ ต่าง ๆ นา ๆ

คำแปลเหล่านี้ หมายถึงข้อความอย่าง
อื่นซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกับ หมายเหตุ
เบ็ดเล็กด้วย ดังเช่นข้อความในขัณณลิขิต,
อันควาที่ ฯลฯ หรืออะไรก็ได้แล้วแต่จะอุปโลก

ษอน (แต่ไม่หมายถึงข้อความฉวยอื่น ด้วย)

ฟังก็ชอยกล เท่าที่ ข้าพเจ้าได้ แปลบท
วิเคราะห์ ศัพท์ มาแล้วนั้น เข้าใจว่า คงไม่มี
ท่านมหาเปรียญ ผู้ใดผู้หนึ่งสามารถแปลศัพท์
ไทย ใกล้เคียงหรือถูกต้องกับเช่นข้าพเจ้า เพราะ
ถ้าจะหาญเข้ามาแปล ก็คงได้ ความ เป็นอย่าง
อื่น (บางทีอาจถูกหรือผิดก็ได้) เพราะข้าพ
เจ้าแปลตามอาการที่เห็นด้วยตา.

แต่จริง ความประสงค์ของผู้เริ่มกิตประ
กฤษ หรือผู้เขียนข้อความชนิดนั้น ก็คง
มิได้ตั้งใจหรือมุ่งหวังจะให้ เป็นไป อย่างเช่น
ข้าพเจ้าแปลความนี้แล น่าจะเป็นแต่เพียง
ให้ โอกาสแก่นักเขียน ซึ่งชอยออกความ
เห็นฐาน ความกิต หรือ มีอยู่ไม่สุขได้ มีการ
ปล่อยสมองแลมือให้ พึงสรวนไปในทางอันควร
ชั่วครวญ แล พียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงได้ กิต
วิธี การให้ หลาย อย่าง หลาย ชนิด ผิดเพี้ยน
กันไปต่าง ๆ ตามข้อคิดที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่
ผลลัพท์ก็คง ตก อยู่ใน อัน จะ เปิดโอกาสให้นัก
เขียนแสดงฝีมือนอกจากการประพันธ์ ใน เนื้อ
เรื่องเป็นารอติเรกพิเศษจากธรรมเนียมเท่านั้น.

เป็นธรรมชาติของโลก “โลกอันมีจิต
นำไป” นี้เป็นพระ พุทธาสติ แลเป็นความ
จริง แต่จิตที่ ทำได้ นำโลกไปอย่าง เรียบ
ร้อยไม่ กลืนข้าพหมุนให้ โลกขึ้นเป็นลูกข้าง

เสียอกเสียใจ เมื่อโลกถูกจัดทมนหรือขึ้น
เช่นนั้นแล้วโลกเรากลม แต่ไม่เรียบ ขรุขระ
ฉะนั้นให้ทมนหรือขึ้น “นอนวัน” อยู่อย่าง
ลูกข้างซนก็ทกไม่ได้ ย่อมต้องมีการ สับเปลี่ยน
คือมีการวอกแวกหรือเปลี่ยนแปลงไปได้

สรรพวัตถุ ซึ่งบังเกิดมีอยู่ในโลก ก็ย่อม
ต้อง ทมน หรือ เปลี่ยน แปลง ไป ตาม โลก เช่น
เกี่ยวกัน ตามทางศาสตร์ ต่าง ๆ ก็ได้ มีความ
เห็นพ้องต้องกันหมดว่าเป็นดังนี้

นักฟิสิกส์ ศาสตร์ กำลังความเห็น ว่า
ฟิสิกส์ชาติในกาลโบราณ ก็กาลปริศยานั้น
มีหลักฐานผิดแปลกแตกต่างกันเป็นอันมาก

นักมนัสส์ แลสัตว์ศาสตร์ ก็มีความเห็น
ว่า ถึงแม้ มนัสส์ หรือสัตว์ ก็คง เป็น ไป ใน ทำ
นองเกี่ยวกัน ข้างเจ้าเคยได้ ยิน (หรือฝัน
ไปก็ไม่ว่า) มาว่า มนัสส์ ศาสตร์
ผู้หนึ่ง มีความเห็นถึงส่วนหนึ่ง แห่ง องค์
พหุของมนัสส์ ว่า

“ในเมฆกาล หลาย พัน — หมอนับมาแล้ว
มนัสส์ ก็เคย มีทาง อย่าง เช่น สัตว์ จำพวก ลิง
เหมือนกัน แต่คือมาทางของมนัสส์ นั้น มี
ได้ ทำ ประโยชน์ ให้ แก่ อังคภาพพ ๆ ก็เลย ไม่
ต้องการ ใช้ อวัยวะส่วนทาง ขวมนชาติจึงทำ
ลายให้ ส่ายสวไปเสีย คงเหลือ แต่ กระดูก กัน
กบ อันเป็น เครื่อง แสดง ให้ เรา เห็น อยู่ทุกวัน

นั้นว่า เป็นต้นของทางเก่า ซึ่งได้ หลงสาป
สูญไปเสียมานานแล้วนั้น ปรากฏ ก็คืออยู่ที่ตรง
สกลลายข้อกระดูกสันหลัง”

แลยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า “ในอนา
คตกาล ถ้าแล มนัสส์ สกลเฉพาะวิชาวิทยา
ศาสตร์ ให้ เรืองรุ่งเรืองยิ่งขึ้น จนสามารถจะ
ใช้กำลังแห่งวิทยเป็นเครื่อง แทน อวัยวะ ส่วน
แขนขาได้ แล้ว ในเบื้องหน้าเท่านั้นไป มนัสส์ จะ
ต้อง ไม่มี แขนหรือขา เพราะจะ ไม่ได้ ใช้ ให้
เป็นประโยชน์ แก่ อังคภาพพอีก”

ทั้งนี้ถ้าจะนำความเห็นเหล่านั้นมาเทียบ
กับทางวรรณคดีแล้ว ก็น่าจะมีอันที่จะสัน
นิษฐานให้ เกิด เคียงได้บ้าง เป็นต้นว่าการ
เขียนข้อความชนิดที่ คล้ายคลึง กับ หมายเหตุ
เปิดเล่มนี้ เช่น เติมผู้เขียนก็คงตั้งใจเขียน
แต่ในเรื่องที่จะแสดงความรู้ความเห็นเป็นเชิง
แนะนำอย่าง หรือแสดงถึงวิธีการต่าง ๆ ซึ่ง
อาจเป็นหนทางนำมาซึ่ง ประโยชน์ ก็ให้เกิด
ปัญญาในทางวรรณคดีสักขึ้นบ้าง ถึงจะมีการ
ขบเขี่ยกันบ้างก็คงเป็นไปตาม วิถี ของการ ประ
พันธ์ แต่ครั้นกาลต่อมา เพียงชั่วไม่กี่
การเขียนข้อความเหล่านั้น ก็เริ่มเปลี่ยนสภาพ
เรื่อยมา จนบัดนี้กลายเป็นการเขียนเพื่อปริก
ปราณเลखคัยเอาเหตุผลส่วนตัวกันขึ้นกล่าว ซึ่ง
จะไม่มีใครนอกจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในเหตุ จะ

ทวายเค้าเงื่อนได้เสียเป็นการไร้ประโยชน์แก่
ผู้อ่าน ทั้งนัยที่จะเป็นไปด้วยอำนาจแห่ง
ไทยหรือโมหะ เจ้าครอยจำอยู่เป็นได้ แล
ต่อไปอาจเกิดมีการ เขียนชื่อ ความ ชื่นกั้นนัก
ແກ່ແປກไป กว่าประวัติขุมนั้น จนผล ที่สุด หน้า
กระดากจำพวกหมาเหี้ยเหี้ยเล็ก หรือ จม
ลึชิตา ฯลฯ จะกลายเป็นหน้า กระดาก สำหรับ
ผู้ปากกันว่ายแรงขึ้น ไปกว่านั้น กลายเป็นเวที
สำหรับประลองฝีมือปากไปก็ได้

ข้าพเจ้าก็เป็นนักอ่าน แลผู้ใคร่ต่อหนังสือ
ผู้หนึ่ง ซึ่งใคร่ จะ ได้ เห็น วิชชา วรณคดี
แห่งประเทศอันเป็นบ้านเกิด เมืองเกิด ของชาว
เรามีความวิวัฒนาการยิ่งขึ้นเป็นลำดับโดยทาง
ที่ชอย จนได้ เทียบเคียงเพียงฆ่าเสมอใกล้
กับอารยประเทศซึ่งเขาเป็นผู้ เริ่ม คึกวิธิการ
เช่น นั้น แล ข้าพเจ้าได้ คง จิตต์ กระทำ
สัติยาธิฐาน ขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนไตร
แลพระผู้เป็นเจ้าเป็นใหญ่ในสากลโลก จงบันดาล
กาลกลอยอย่าให้ แก้วหรือหนักเข็มนของชาวเราเห็น

ผิดเป็นชอย ทวกลัทธิโยนิมลลิกิแห่งอนารยะ
ชน จนข้าพเจ้าสันดานอกเสีย แลข้าพเจ้ามั่น
ใจอยู่ว่า ถึงอย่างไรก็ตามเราจะพยายาม
กระทำคนให้ สัมกับพระนิพนธ์ ของสมเด็จพระ
มหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสว่า

“กัณหหรือจะแล้งแห้งสยาม”

ถึงนี้เป็นแน่นอน แต่ถึงกัณหจะไม่แล้ง ก็ขอ
ให้ มกวิ ให้ สัมชอเด็ก คือขอ ให้ มกวิ ทาน
มีขันติประคอง เป็นอาวรณ์เด็ก ขออย่าให้
มกวิ ชื่นกั้นที่ ชอย ถ้า แยก แยก จาก การ เล่น
“ลำตติ” อย่างอนารยะชนเป็นเกณฑ์

แห่งความแก่ แก่น อย่างนอกหน้าเช่นนั้นเลย
เท่าที่ข้าพเจ้าได้ แลลงมานั้น อาจะมีข้อ
ความขางแห่ง เป็นที่ ไม่ถูก อารมณ์ ของ ท่านผู้
อ่านขางท่านก็ได้ แลถ้าจะมีเหตุการณ์ อย่าง
ไรเกิดขึ้นต่อไปภายหน้า ข้าพเจ้าจะไม่ขอถือ
เอาเป็นเหตุ เกี้ยว ข้อง กัณห เหตุ การณ์ นั้น อีก
ต่อไป.

บัญชีอาหาร

ประจำเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕

โดย

หลานแม่ครัวหัวป่าก์

คาว

๑ แกงจืด “เข็ญกั๋นปัด”

๒ แกงเผือก “ขี้ปลาทูหม้อฮ่อตันเตา”

๓ เครื่องเคียง “วราหะลพสอกไส”

๔ ยำ “กุ่มแห้งแดงทวา”

๕ เครื่องจิ้ม “ปลาร้าเทยม”

หวาน

๑ น้ำ “ไข่แมลงดาแกงขวช”

๒ แห้ง “ขนมเทียนสัดคัง”

ว่าง

๑ น้ำ “ข้าวเกรียบแก้ว”

๒ แห้ง “ทอดมันระกาจีน”

ดาว

๑. แกงจืด “เบ็ดกล่ำปลี”

เครื่องปรุง เบ็ด, กล่ำปลี, เห็ดหอม, พริกไทย, น้ำปลา, น้ำมัน, น้ำซอส (กระเทียม, เบ็ด, ไข่ หรือ โคตัม), เกลือ, น้ำมัน.

วิธีปรุง ทำเบ็ดล้างให้สะอาด คั่วให้เฝ้า แต่กับกระเพาะแข็งกับหัวใจไว้ ใช้เบ็ดทั้งตัว ใส่ลงในหม้อ ต้ม เคี่ยวไปกับน้ำซอส แลเครื่องในจนเบ็ดพอลึกได้ง่ายแล้วคักขึ้น หั่นกล่ำปลีให้เป็นฝอย (อย่าให้เลื่อยกัน) ใส่ลงใน หม้อ นั้น เคี่ยวไปกับ เห็ด หอม พริกไทยพอเมล็ดแตก แล้วใส่ต้มลงไปด้วย ระหว่างที่เคี่ยวกล่ำปลีจนจนแฉะเนื้อเบ็ดก็ให้ เป็น ฝอยพอลก่าปลีสุกก็ใส่ เนื้อเบ็ดลงไปเหี่ยวเกลือบขึ้น แลน้ำปลา, น้ำมัน ชิมดูพอรดีแล้วปลงลง.

๒. แกงเผ็ด “ข้าวปลาหม้อฮ่อลันเตา”

เครื่องปรุง มะพร้าว, ปลาหม้อ, ถั่วลิสง, ข้าว, ตะไคร้, ใบมะกรูด, เกลือ, พริกแห้ง, พริกไทย, น้ำตาล, น้ำปลา.

วิธีปรุง ขอดเกล็ดปลาหม้อล้างน้ำทำให้

สะอาด หั่นข้าวตะไคร้ผ่าพริกแห้งแกะเมล็ดล้างน้ำใส่ลงใน ครก ตำไปพร้อมกันพริกไทยแลเกลือเป็นเล็กน้อยเป็นพริกขิง หั่นใบมะกรูดให้เป็นฝอยเตรียมไว้ ชูตะกั่วพรวนคนกระทิซ้อนหัวกระทิไว้ เอาหม้อตั้งไฟเอาหัวกระทิใส่ลง พอแตกมันแล้วจึงเอาพริกขิงลงผัดพอหอมแล้วจึงคนกระทิใส่ลงใน หม้อ ละลายพริกขิง เป็นน้ำแกง แล้วจึงเอาหม้อหรือกระทิใส่น้ำ ตั้งไฟ พอเดือด แล้วใส่ ปลาสดต้มพอสุก คักขึ้นแฉะครึ่งตัวเอา แต่ เนื้อ แลหนึ่ง กับไข่ (ถ้ามี) แกะให้เป็นแผ่น ครึ่งตัวอย่าให้เป็น ชนเล็ก ชนน้อยจะ ไม่งาม เสร็จแล้วจึงเอาเนื้อปลาใส่ลงในหม้อน้ำแกง ล้างถั่วลิสงเตาให้สะอาด ใส่ลง พอ น้ำแกงขึ้นถั่วสุก เหยาะน้ำปลา ถ้าชอบหวาน เหยาะน้ำตาล ด้วย ชิมดูรดีแล้วปลงหม้อลง เวลาตักใส่ชามแล้วจึงเอาใบมะกรูดโรยหน้าให้งาม.

๓. เครื่องเคียง “วราหะลพสอด้”

เครื่องปรุง กระเพาะหมู, เนื้อหมู, มันหมู, พริก, ขมิ้น, พริกไทย, กอก

ทัน^๑น, เกลือ^๒ย่น, ซ้อ^๓สมะ^๔เชอ^๕เทก.

วิธีปรุง

กลั^๑ยกระ^๒เพาะ^๓หมู^๔ชุก^๕กลาง^๖ทัว^๗น้า^๘ยูน^๙
แล้ว^{๑๐}ล้าง^{๑๑}ทัว^{๑๒}น้า^{๑๓}เกลือ^{๑๔} จน^{๑๕}สะอาด^{๑๖}แล้ว^{๑๗}
กลั^{๑๘}ยเส้อย^{๑๙}อย่าง^{๒๐}เค็ม^{๒๑} ล้าง^{๒๒}เนื้อ^{๒๓}หมู^{๒๔} มัน^{๒๕}
หมู^{๒๖} นึก^{๒๗}หน้อย^{๒๘} หั่น^{๒๙}แล้ว^{๓๐}สั^{๓๑}ย^{๓๒}ไป^{๓๓} ทัว^{๓๔}ยกัน^{๓๕}
จน^{๓๖}ละเอียด^{๓๗} ฝาน^{๓๘}ขนม^{๓๙}ย่ง^{๔๐}แซ^{๔๑}น้า^{๔๒}พอ^{๔๓}
ขยำ^{๔๔}ไม่^{๔๕}ติด^{๔๖}กัน^{๔๗} เกล^{๔๘}า^{๔๙}เข้า^{๕๐}กับ^{๕๑}เนื้อ^{๕๒}หมู^{๕๓}ที่^{๕๔}
สั^{๕๕}ย^{๕๖}ไว้^{๕๗} ค่อย^{๕๘}พอง^{๕๙}เบ^{๖๐}ก^{๖๑}เค^{๖๒}ล้า^{๖๓}ไป^{๖๔} ทัว^{๖๕}
ย่น^{๖๖}พริก^{๖๗}ไทย^{๖๘}คอก^{๖๙}กัน^{๗๐}น้า^{๗๑}โร^{๗๒}ยลง^{๗๓}พริ^{๗๔}อ^{๗๕}ม
ทั้ง^{๗๖}เกลือ^{๗๗}ย่น^{๗๘} และ^{๗๙}ซ้อ^{๘๐}สมะ^{๘๑}เชอ^{๘๒}เทก^{๘๓} แด^{๘๔}
นอย^{๘๕} เกล^{๘๖}า^{๘๗}ทัว^{๘๘}กัน^{๘๙}แล้ว^{๙๐}ห่อ^{๙๑}ใบ^{๙๒}ตอง^{๙๓}ย้ง^{๙๔}ไฟ^{๙๕}
ชิม^{๙๖}ก^{๙๗} เมื่อ^{๙๘}รค^{๙๙}หะ^{๑๐๐}มา^{๑๐๑}แล้ว^{๑๐๒}ยง^{๑๐๓}ร^{๑๐๔}ร^{๑๐๕}ลง^{๑๐๖}
ใน^{๑๐๗}กระ^{๑๐๘}เพาะ^{๑๐๙}หมู^{๑๑๐}พอ^{๑๑๑}เค^{๑๑๒}ม^{๑๑๓}เย^{๑๑๔}ย^{๑๑๕}เสีย^{๑๑๖}ให้^{๑๑๗}สั^{๑๑๘}น^{๑๑๙}ท^{๑๒๐}
จึง^{๑๒๑}เอา^{๑๒๒}ซำ^{๑๒๓}มา^{๑๒๔}อ้าง^{๑๒๕}เกลือ^{๑๒๖}ย^{๑๒๗}หรือ^{๑๒๘}หมี^{๑๒๙}ใส่^{๑๓๐}น้า^{๑๓๑}
คัก^{๑๓๒}ซ้อ^{๑๓๓}สมะ^{๑๓๔}เชอ^{๑๓๕}เทก^{๑๓๖} ละ^{๑๓๗}ลาย^{๑๓๘}ลง^{๑๓๙}พอ^{๑๔๐}คว^{๑๔๑}
เกลือ^{๑๔๒}ย่น^{๑๔๓} พริก^{๑๔๔}ไทย^{๑๔๕}ย่น^{๑๔๖}โร^{๑๔๗}ย^{๑๔๘}นึก^{๑๔๙}หน้อย^{๑๕๐}
เป็น^{๑๕๑}น้า^{๑๕๒}ต้ม^{๑๕๓}กระ^{๑๕๔}เพาะ^{๑๕๕} ที่^{๑๕๖}เค^{๑๕๗}ร^{๑๕๘}ย^{๑๕๙}ไว้^{๑๖๐}เค^{๑๖๑}ยว^{๑๖๒}
ไป^{๑๖๓} จน^{๑๖๔}กว่า^{๑๖๕}จะ^{๑๖๖}สั^{๑๖๗}ก^{๑๖๘}ก็^{๑๖๙} คั^{๑๗๐}ง^{๑๗๑}การ^{๑๗๒}เวลา^{๑๗๓}
นาน^{๑๗๔}หน้อย^{๑๗๕}น้อ^{๑๗๖}ข้าง^{๑๗๗}ใน^{๑๗๘}จะ^{๑๗๙}ได้^{๑๘๐}สุ^{๑๘๑}ก^{๑๘๒} เมื่อ^{๑๘๓}
ไ^{๑๘๔}ก^{๑๘๕}แล้ว^{๑๘๖} ปล^{๑๘๗}ง^{๑๘๘} ตัก^{๑๘๙} ลง^{๑๙๐}จาน^{๑๙๑} หรือ^{๑๙๒} ซำ^{๑๙๓}
พริ^{๑๙๔}อ^{๑๙๕}ม^{๑๙๖}ทั้ง^{๑๙๗}น้า^{๑๙๘}คั^{๑๙๙}ม^{๒๐๐} เวลา^{๒๐๑} จะ^{๒๐๒} ร^{๒๐๓}ย^{๒๐๔}ประ^{๒๐๕}
ทาน^{๒๐๖}ง^{๒๐๗}ห็น^{๒๐๘}เป็น^{๒๐๙}ชั้น^{๒๑๐} ๗^{๒๑๑} ร^{๒๑๒}ย^{๒๑๓}ประ^{๒๑๔}ทาน^{๒๑๕}กั^{๒๑๖}
น้า^{๒๑๗}คั^{๒๑๘}ม^{๒๑๙}น^{๒๒๐}.

๔. ยำ “กั^๑ง^๒เห^๓ง^๔แ^๕ด^๖ก^๗ว^๘า”

เครื่องปรุง

กั^๑ง^๒เห^๓ง^๔ขนาด^๕ใหญ่^๖, แด^๗ง^๘ก^๙ว^{๑๐}า,
กั^{๑๑}ง^{๑๒}ส^{๑๓}ก^{๑๔}, หั^{๑๕}ว^{๑๖}ห^{๑๗}อม^{๑๘}, พริ^{๑๙}ก^{๒๐}แ^{๒๑}ง^{๒๒}, มะ^{๒๓}นาว^{๒๔},
น้า^{๒๕}ปลา^{๒๖}, น้า^{๒๗}คาล^{๒๘}.

วิธีปรุง

ย่น^๑กั^๒ง^๓เห^๔ง^๕ให้^๖เป็น^๗ย^๘ย^๙ ป^{๑๐}อก^{๑๑}แ^{๑๒}ด^{๑๓}
ก^{๑๔}ว^{๑๕}า^{๑๖}ซ^{๑๗}อย^{๑๘}ไม่^{๑๙}คั^{๒๐}ง^{๒๑}ให้^{๒๒}ละ^{๒๓}เ^{๒๔}ย^{๒๕}ค^{๒๖}น^{๒๗}ัก^{๒๘} ป^{๒๙}อก^{๓๐}
กั^{๓๑}ง^{๓๒}ส^{๓๓}ก^{๓๔}ลั^{๓๕}ง^{๓๖}น้า^{๓๗}แล้ว^{๓๘}หั่น^{๓๙}ชิ้น^{๔๐}เล^{๔๑}็ก^{๔๒} ๗^{๔๓} ใส่^{๔๔}
กะ^{๔๕}ทะ^{๔๖}พริ^{๔๗}อ^{๔๘}ม^{๔๙}ทั้ง^{๕๐}ม^{๕๑}ัน^{๕๒}กั^{๕๓}ง^{๕๔}ค^{๕๕}น^{๕๖}ไป^{๕๗} (เร^{๕๘}ว^{๕๙}
ว่^{๖๐}า^{๖๑}กั^{๖๒}ง^{๖๓}ล^{๖๔}ว^{๖๕}) เม^{๖๖}อ^{๖๗}สุ^{๖๘}ก^{๖๙}แล้ว^{๗๐}คั^{๗๑}ก^{๗๒}ลง^{๗๓}ซำ^{๗๔}
ม^{๗๕}อ^{๗๖}ย^{๗๗}หั^{๗๘}ว^{๗๙}ห^{๘๐}อม^{๘๑} ผ่า^{๘๒} พริ^{๘๓}ก^{๘๔}แ^{๘๕}ง^{๘๖} แ^{๘๗}กะ^{๘๘}เม^{๘๙}ลั^{๙๐}ค^{๙๑}
อ^{๙๒}อก^{๙๓}ให้^{๙๔}ห^{๙๕}ม^{๙๖}ค^{๙๗} หั่น^{๙๘}ให้^{๙๙}เป็น^{๑๐๐}ฝ^{๑๐๑}อย^{๑๐๒} ฝ^{๑๐๓}าน^{๑๐๔}
มะ^{๑๐๕}นาว^{๑๐๖}เค^{๑๐๗}ร^{๑๐๘}ย^{๑๐๙}ม^{๑๑๐}ไว้^{๑๑๑} พริ^{๑๑๒}อ^{๑๑๓}ม^{๑๑๔}ทั้ง^{๑๑๕} น้า^{๑๑๖}ปลา^{๑๑๗} น้า^{๑๑๘}
คาล^{๑๑๙} จึง^{๑๒๐}จึ^{๑๒๑}ก^{๑๒๒}แ^{๑๒๓}ด^{๑๒๔}ง^{๑๒๕}ก^{๑๒๖}ว^{๑๒๗}าล^{๑๒๘}ง^{๑๒๙}จ^{๑๓๐}าน^{๑๓๑}โร^{๑๓๒}ย^{๑๓๓}กั^{๑๓๔}
ง^{๑๓๕}เห^{๑๓๖}ง^{๑๓๗} กั^{๑๓๘}ง^{๑๓๙}ส^{๑๔๐}ก^{๑๔๑} หั^{๑๔๒}ว^{๑๔๓}ห^{๑๔๔}อม^{๑๔๕} ซ^{๑๔๖}อย^{๑๔๗} พริ^{๑๔๘}ก^{๑๔๙}แ^{๑๕๐}ง^{๑๕๑} ที่^{๑๕๒}
หั่น^{๑๕๓}ไว^{๑๕๔}ลง^{๑๕๕}เป็น^{๑๕๖}ชั้น^{๑๕๗} ๗^{๑๕๘} เวลา^{๑๕๙}จะ^{๑๖๐}ร^{๑๖๑}ย^{๑๖๒}ประ^{๑๖๓}
ทาน^{๑๖๔}จ^{๑๖๕}ง^{๑๖๖}ค^{๑๖๗}ล^{๑๖๘}ก^{๑๖๙} น้า^{๑๗๐}คาล^{๑๗๑}น^{๑๗๒}น^{๑๗๓}ถ้า^{๑๗๔}ไม่^{๑๗๕}ซ^{๑๗๖}อย^{๑๗๗}
ร^{๑๗๘}ค^{๑๗๙}ห^{๑๘๐}ว^{๑๘๑}น^{๑๘๒}ก^{๑๘๓}ก็^{๑๘๔}ไม่^{๑๘๕}คั^{๑๘๖}ง^{๑๘๗}ใช้^{๑๘๘}.

๕. เครื่องจิม “ปล^๑าร^๒้า^๓เห^๔ียม”

เครื่องปรุง

มะ^๑พริ^๒ว^๓้า^๔, ปล^๕าก^๖ุ^๗เล^๘า, หั^๙ว^{๑๐}ห^{๑๑}อม^{๑๒},
พริ^{๑๓}ก^{๑๔}ส^{๑๕}.

วิธีปรุง

ซุ^๑ก^๒มะ^๓พริ^๔ว^๕้า^๖ค^๗ัน^๘กระ^๙ท^{๑๐}ิ^{๑๑}ซ^{๑๒}น^{๑๓} ๗^{๑๔} ซั^{๑๕}น^{๑๖}
หั^{๑๗}ว^{๑๘}กระ^{๑๙}ท^{๒๐}ิ^{๒๑}ไว้^{๒๒} ร^{๒๓}าก^{๒๔} หั^{๒๕}น้า^{๒๖} สั^{๒๗}ก^{๒๘}หน้อย^{๒๙}หั่น^{๓๐}
เท^{๓๑}ล^{๓๒}อ^{๓๓} น^{๓๔}อก^{๓๕}น^{๓๖}นี้^{๓๗}ใส่^{๓๘}หมี^{๓๙}อ^{๔๐}ย^{๔๑}คั^{๔๒}ง^{๔๓}ไฟ^{๔๔}ให้^{๔๕}เ^{๔๖}ก^{๔๗}ย^{๔๘}
จ^{๔๙}ึง^{๕๐}ลั^{๕๑}ง^{๕๒}ปล^{๕๓}าก^{๕๔}ุ^{๕๕}เล^{๕๖}า^{๕๗}ให้^{๕๘}สั^{๕๙}อาด^{๖๐} ซั^{๖๑}บ^{๖๒}ให้^{๖๓}สั^{๖๔}ก^{๖๕}ค^{๖๖}

น้ำ แล้วเอาแต่เนื้อ แล้วผ่านเคลือบข้างๆ
อย่าให้แห้งคิก ใส่ลงในหม้อเคี่ยวไป
ด้วยกัน ปอก หัวหอม หั่น หนา ๆ
ใส่ลงไปด้วย เคี่ยวพริกเขียว, แดง,
เหลือง ใส่ลงไปด้วย พอซนค^๕ แล้ว
จึงรอกหัวกระทิงไป คนให้ทั่วแล้ว
ปลงลงทันที รับประทานกับผักคีย.

หวาน

๑. น้ำ “ไข่แมลงดาแงบวช”

เครื่องปรุง มะพร้าว, น้ำตาลหม้อ, น้ำ
คอกไม้สค, ไข่แมลงดา.

วิธีปรุง ขูดมะพร้าวคั้นกะทิด้วยน้ำคอก
ไม้สค ซ้อน หัวกระทิงไว้ ต่างหาก
ละลายน้ำตาล กับกะทิที่เหลอย่อยนั้น
แล้วกรองเสียออกทั้งหมด ตั้งไฟให้เดือด
แคะไข่แมลงดาลวก น้ำร้อน ล้างให้
สะอาด แล้วใส่ลงในหม้อกะทิ เมื่อ
สุกแล้ว จึงเอาหัวกระทิง ที่ ซ้อนไว้ นั้น
ใส่ลง คนให้ทั่ว ปลงลง จากเตา เป็น
ใช้ได้.

๒. แห้ง “ขนมเทียนสดดง”

เครื่องปรุง มะพร้าว, น้ำตาลหม้อ, ข้าว
เหนียว, งาขาว, น้ำคอกไม้สค, คอก

มลิ, คอกกระทิงงา, ใบตอง.

เลือก มะพร้าว ที่ เปลือกนอก ยัง
เขียวอยู่ (เรียกว่ามะพร้าวทันทัก)
กระเทาะเปลือกแข็งออก ขูดด้วยกระ
ต่าย จิน แล้ว ขยำ กับ น้ำตาล หม้อ
เหาะ น้ำคอกไม้สค นิดหน่อย อย่าให้
เหลว ใส่กะทะทองตั้งไฟจนไปจน
เหนียวพอชนได้ ตักลงชามบนก้อน
กลม ๆ พอคำ ลำคียบลงโถ หรือ
ชวดโหล ซึ่ง อย ด้วย ควันเทียนหอม
แล้วโรย คอกมลิ คอกกระทิงงา ที่ ลน
ควันเทียนหอม แล้วจึงไม่ข้าวเหนียว
ให้ละเอียดขยน้ำให้แห้ง เอาลงต้มใน
น้ำที่กาลงเคือด พอแข็งข้างนอกสุก
ตักลงแช่ในน้ำเย็นแล้วเอามาฉีกให้
เข้ากัน อย่าให้ เป็น ก้อน เป็น เม็ด ได้
ทำอย่างนี้สัก ๒ หรือ ๓ วัน แล้ว
หยิบแช่เย็น อย่าให้หนาหรือบางเกิน
ไป หยิบมะพร้าวควนเทียนอบไว้บน
สอไม้ แล้ว แฉ่ แฉ่ หุ้มให้มิดใส่
วางเรียงลงในรังถึง ที่ ไปด้วยใบตอง
เมื่อเต็มรังถึงแล้วจึงนึ่ง พอสุกเอา
พลั่งเคียวใช้ ไม้ยกลง หยิบขนม
เคล้ากับงาขาวให้ทั่วกัน จึงเจียน
ใบตอง กลม ๆ อัดไฟเสีย พออ่อนตัว

ซันกัน ๒ ซัน ทำเป็นกรวย ห่อขนม
 พยลงทลข้างให้เป้นส้ม เหนยเสย
 ให้เรยเรย หรือจะ ใช้ ไม้กลดกก็ได้
 เมื่อเวลาจะ ให้ วยประทาน จะ แก่ ห่อ
 จักลงจาน หรือจะ ใช้ทองห่อก็ได้ แต่
 จักลงทองนึ่งงามก็.

ว่าง

๑. น้ำ “ข้าวเกรียบแก้ว”

เครื่องปรุง เนื้อหมู, มันหมูแข็ง, ไข่ทะเล,
 เกล็ดหอม, กระเทียม, พริกไทย, ใบ
 ตังโอ้, ผักชี, น้ำเชื้อ.

วิธีปรุง ล้างเนื้อหมู, มันหมู, แล้วหั่นเนื้อ
 หมูสับให้ละเอียด ตำกระเทียม
 พริกไทย รากผักชี เข้าด้วยกัน ผสม
 เข้ากับเนื้อหมูเหี่ยว น้ำเคี่ยวคั้นหนอย
 เกล็ดให้เข้ากัน แล้ว ยน เป้น ลูก ชัน
 หั่นมันหมูแข็งเป้นชิ้นเล็ก ๆ
 ยาว ๆ ต้มไข่ทะเล แะเอาแต่เนื้อ
 ล้างเกล็ดหอม ใบตังโอ้ ผักชี ให้สะอาด
 จักไว้เป้นส่วน ๆ เอาข้าวเกรียบแก้ว
 มาแช่น้ำ แล้วตักเป้นชิ้น ๆ ตามแต่
 จะเห็นงาม ลวกน้ำร้อนเสยทีหนึ่ง
 ตำกระเทียม, พริกไทย, รากผักชี
 สำหรับปรุงน้ำเชื้อ ใช้หม้อ หรือ

กระทะก็ได้ เอามันหมูแข็งใส่ลงตั้งไป
 พอน้ำมันออก นิดหนอย จึง ไข่เยียว กระ
 เทียมที่ตำไว้ ให้หอม จึงค่อยใส่ น้ำ
 เชื้อ ตังโอ้ ไข่ทะเล เกล็ดหอม เมื่อเดือดแล้ว
 จึงหยิบลูกชันหม้อลง ไปนหมก
 แล้วจึงใส่ไข่ทะเล เกล็ดหอม แล้วใส่
 ข้าวเกรียบแก้วลงไป เหยาะน้ำเคี่ยว
 ชิมดู เมื่อรสเหมาะแล้วยกลง จึงใส่
 ใบตังโอ้คนให้ทั่ว เวลาจะรับประทาน
 จึงโรย พริกไทย ผักชี.

๒. แห้ง “ทอดมันระกาจัน”

เครื่องปรุง ไข่, ผักคองมาจากนอก, หมู
 แซม, พริกไทยย่น, เกล็ดย่น, แะ
 ล้าง, ฟองเบ็ด, ร่วงแหหม, น้ำมันหมู.
 วิธีปรุง ทำไข่ให้สะอาด เอาเอาแต่เนื้อ ตัก
 เป้น ชิ้น โต ๆ ยาว ๆ ผักคอง นั้น
 หั่นยาว ๆ เหมือนเนื้อไก่ แต่ให้เล็ก
 กว่าชิ้นไก่ หมูแซมนั้นผ่านให้เป้น
 แผ่นบาง ๆ ไก่ นั้น เกล็ดเข้ากั
 พริกไทยย่น เกล็ดย่น นวดแะล้าง
 กับฟองเบ็ด แะเเกล็ดย่น นิดหนอย พอ
 แะเป้นแผ่นได้ ใช้ ไม้กลม ๆ คลึง
 แะให้เป้นแผ่นบาง ตักเป้น แผ่น ๆ
 พอห่อไก่ได้ รวมไก่ ผักคอง แะ

หมุ่เขมรเข้าด้วยกันแล้ววางลงบนเตียง
ห่อผ้าไปให้กลม ๆ จึงทิ้งร่างแห
หมุ่พันรอบ ๆ ถ้าเกรงจะหลุดออก
เมื่อเวลาทอดกั๊กใช้แขงดาลละลายน้ำ
พอซน ๆ ยาทิศตรงรอยต่อเสียเตรียมไว้

จนจะรับประทานจึงเอาน้ำมันหมูใส่
กระทะมาก ๆ ตั้งไฟให้ร้อน เอาห่อ
ไก่ที่เตรียมไว้ลงทอดไป จนเหลือง
จัดจาน ไม่ต้องใช้น้ำจิ้มก็ได้
เพราะมีรสเปรี้ยวเค็มในตัวแล้ว.

๑๒๒. บุตรดี เปนดังแก้ววิเศษ อันมีรัศมีแผ่ไพศาล ถ้าบุตรชั่วเปนเสมือนไฟ
ผลาญ ไม่เพียงแต่ตัวเขาพินาศเท่านั้น ข้า้ผลาญสกุลแลทรัพย์สินจน
ไม่เหลือ.

วิธีทำน้ำจืด

จ. จันทบุรี

รวบรวม

วิธีจัดหน้าต่าง

เอาเหล้าเมททีล็ด, กับผงปูนขาว
อย่างละเล็กน้อย, ผสมเคล้ากับ
น้ำทำให้ได้ส่วนเท่า ๆ กัน ใช้
สำหรับซักยานหน้าต่างได้.

น้ำกาแฟ

โรยเกลือขึ้น แต่เล็กน้อย ลงใน
น้ำกาแฟ จะทำให้มีกลิ่นหอมแฉะ
รสโรชาขึ้นอีก.

ยาแก้เจ็บคอ

น้ำประดานของ ๑ ส่วน, น้ำผึ้ง
๒ ส่วน, ผสมกันเข้า. เป็นยาอย่าง
ประเสริฐ สำหรับรักษาเพอ แคะ
คอตเยอย, คอตเจ็บ หรือ รักษาแผลใน

ลำคอ.

ขัดภาชนะที่ทำด้วยทองเหลืองทองแดง
ถ้าสนิม หรือสิ่งอื่น ๆ ติดเบื่อน
ตามภาชนะ ทำด้วยทองเหลือง หรือ
ทองแดง ingsเอาเกลือผสมกับน้ำ
มะนาวซักให้ทั่ว แล้วจงเอายาซัก
โลหะซักออกครึ่งหนึ่งเพื่อให้ ชื่นเงา.

ประโยชน์ของเทียนไข

ไม่ควร จะเอาเทียนกันเทียนไข ท
เหลืออยู่ เล็ก ๆ น้อย ๆ ไปทิ้งเสีย
เพราะยังอาจทำ ประโยชน์ได้ คือ
จงเก็บเอารวมเข้าให้ ได้ พอเป็นก้อน
ย่อม ๆ แล้วละลายผสม กับน้ำข้าว
หรือกับแป้งซักผ้า เพราะอาจทำให้

ผาทชักลงไปแล้ว เมื่อรตะจะแข็งเป็น พรหมสกลปรก
มันเงา.

หม้อหุงต้มอาหาร

ก่อนที่จะใช้ หม้อหุงต้มอาหาร
ต่าง ๆ ที่ยังใหม่อยู่ ควรเอาปูนที่
รียประทาน กับหมาก ทาที่ ถัง หม้อ
เสียให้ทั่วก่อน แล้วทิ้งไว้ ให้แห้ง
อย่าล้างเอาออก จึงค่อยเอาใช้ หม้อ
นั้นจะทนทานยิ่งกว่าธรรมดา.

ยาป้องกันเชื้อโรค

น้ำค่างแมงกานีสผสมกับน้ำต้ม
ที่กำลังเดือดร้อนจัดให้ ได้ ส่วน พอที่
เทลงในท่อหรือในที่ ๆ โสโครก จะ
ป้องกัน แล กำจัด ฆ่าเชื้อโรคให้ตาย
หรือไม่ให้มันขึ้นได้.

๑๒๘. ยศศักดิ์สมบัติเป็นคุณยังประโยชน์ทุกอย่าง ของคนดีให้สำเร็จได้ โดยดี
แต่กลับเป็นยาพิษร้ายแรงร้ายสำหรับคนเขลาแต่โลกจัด.

พรหมบ้านเขมรประดียวรียรอบ
ตะกั่วคำ, ถ่าน, หรือ ดินสอ คำ จง
เอาดินผง (Fuller's earth) ผสม
กับน้ำพอเหลว เติมน้ำมัน น้ำ
สั๊ก ๒-๓ หยด ทาทั้ง ไม้ ที่รอยประ
เขมรให้แห้งติดอยู่บนพรหมสั๊ก ๒-๓ ชั่วโมง
แล้วจึงหาแปรงมาขัดออกให้
หมด รอยสกลปรกนั้นจะสูญหายไป.

วิธีขัดหม้อหรือกาต้มน้ำ

วิธีล้าง ขัด หม้อ หรือ กา ต้มน้ำ
ทองแดงซึ่งติดคำกับเขม่าแลถ่านไฟ
ขึ้นแรก จงล้าง ด้วย น้ำโซดาละลาย
ผสมกับสยเสียขึ้นหนึ่งก่อน แล้วจึง
เอาผงมีด (Knife powder) กับ
น้ำมัน พาราฟิน เกล็ดผสมพอน้ำขจัด
ไปมาสักครู่ใหญ่ ๆ จะออกหมด.

๖ สารเกษม ๕

โดย พันธุงาม

สักการภา “พี่แต่งงานกับขยา เหตุไฉน สาวเครือฟ้า “เคยวัน ก็ฉัน รู้ละ ว่า การท
 ขยายงานเขาจึงลั่นกันทั้งนี้” คุณพี่ แต่งงาน กับพี่ฉันนั้น ก็
 อีเหินา “คือ เมื่อระหว่างพี่รักหล่อนน่ะ เพราะคุณพี่ เห็นแก่ความรักที่ฉัน
 พี่เป็นคนเทศน์ หล่อนฟัง เมื่อ ได้ รับจากคุณพ่อเท่านั้น”
 แต่งงานใหม่ ๆ หล่อนเป็นคน นายเครือฟ้า “หล่อนเข้าใจผิดเสียแล้ว อย่า
 เทศน์ ฟัง และเคยวันเรา ว่าแต่คุณพ่อหล่อนเลย อย่าให้
 ต่างก็เทศน์กัน ขยายงานฟัง” คนอื่น ยกทรัพย์สมบัติให้หล่อน
 ๐ ๐ ๐ พี่ก็ยินดี เสมอ ที่ จะแต่งงานกับ
 คนชรา ภามคนสาววิมานฉิมพลีว่า “เมื่อแก หล่อน”
 บอกกับนางกากี ว่า พระยาควาหลง ๐ ๐ ๐ “หนู รู้ ใหม่ ว่า คุณพี่ของหนู
 หันเสียแล้ว นางกากีว่าอย่างไร” วิหยาสะกัม “ยินดี ให้ฉันมาอยู่ ๆ ?”
 คนเล่า “หล่อน บอก แค่ เพียง ว่า หล่อน ศรียาตรา “ยินดีลิ้น เพราะท่านชอบเสีย
 เสียใจ ที่ แหวนของหล่อนขาดไปเสีย ล้ำ น้ำหอม ขนมา มา ให้ พี่ เสน
 วงหนึ่ง” เสนม”

วิทยาสะกัม “ฉัน ปลื้มใจ ที่ คุณพี่ ของ หนู คุณอัยย์
ยินดี”

ศรียาตรา “ยิ่งกว่านั้นอีกซัប อีเหณาที่
หมัน กับคุณพี่ ก็ยินดี เขาว่า คุณอัยย์
เขาท่นไปมาก”

◎

◎

◎

เมื่อแม่ก๊วยคัยมารัยจ้างทำครัวให้ คุณนาย
เก่าเต้า วันแรกนั้น คุณนายเก่าเต้าเข้าไป
ตรวจครัวเมื่อกกลางคืน ก็พบ ชาย คนหนึ่ง
หมอมอยอยู่ในตู้เก็บกับข้าว คุณนายหันหน้า
ไปจึงแม่ก๊วยคัยอย่าง โกรธแล้วพูดว่า

“แหม, อะไรยังไม่ทันจะข้ามวัน ก็คัย
ซู้พามาซ่อนในย่าน ทำให้เสียชื่อนานของฉิน
หล่อนจะว่าอย่างไร?”

แม่ก๊วยคัย “คุณนายเข้าใจผิดเสียแล้ว
เจ้าคะ คุณนายไม่คิดบ้างหรือเจ้าคะ ว่ามัน
เป็นของเหลื่อค่าง มา จาก แม่ครัว คนเก่า ของ
คุณนาย”

◎

◎

◎

คุณอัยย์ “แกเชื่อแน่นแล้วหรือว่า นี่เป็น
เพลงยาวของนายวันรินทร์?”

คุณอัยย์ “นั่นนะสิ กัน กำลัง คิติดอยู่
เดี๋ยวนี้”

คุณอัยย์ “อย่างนั้น เราทำไม จะ รู้แน่
เล่า?”

“กัน คงใจ ว่า ถ้ากัน คาย ไป
กัน จะไปถาม นายวันรินทร์ บน
สวรรค์?”

“ก็ถ้านายวันรินทร์ ไม่ได้อยู่บน
สวรรค์เล่า?”

คุณอัยย์ “กัน ก็ โยนให้ เป็นหน้าที่ ของ
แกสิ”

◎

◎

◎

จนข้างไป การซ้อมรบ ของ ทหารบก ที่
เชียงราก แลได้ ย่นอยู่ข้างแนวรบ ของฝ่าย
แดง นางวันทองก็ได้ ไปดูคัย และยืนอยู่
ใกล้ ๆ จนข้าง เมื่อแนวรบฝ่ายแดงเริ่มยิง
เสียงปืน ทำให้ นางวันทอง สกิดตกใจ และผวา
เข้าไปอยู่ในวงแขนจนข้าง เมื่ได้สติก็รีบ
ผลธออก และร้องว่า

“อัย, ขอโทษเด็กเจ้าคะ เสียงปืนเล็ก
ยาวทำให้ อฉันขวัญหาย”

จนข้างปลื้ม “ไม่เป็นไรมิได้ ฉินไม่ถือ
ในข้อนี้ ว่าแต่เราพากันไปคุยกันใหญ่ยิ่ง
อีกดีกว่า”

◎

◎

◎

นายถนคนโง่เจ้าของบ้าน ขอกกับคนที่มา
เข้าว่า “บ้านอยู่ ในทำเลที่เงียบคิติด
แต่เมื่อรถไฟผ่านไป มาตามเวลา จะทำให้ท่าน
หนักหูรำคาญ แต่ไม่เป็นไร เมื่อท่าน

มาอยู่สัก ๒-๓ วันพอให้เสียงมันชินหูเสียแล้ว
 ค่อยไปท่านก็จะหายรำคาญ

นายเขี่ยคนฉลากซึ่งมาเช่า “อ้อเห็น
 จะไม่เป็นไร ในระหว่าง ๒-๓ วันนั้นจะไป
 อยุ่ที่บ้านเพื่อนก่อน แล้วจึงค่อยกลับมาอยู่
 ที่นี้”

แผ่นดิน พระเจ้าเอกทัศ ท่าน ออก พระ
 ราชรินทร์ ซึ่งอายุชรามาก และ คิริยะล้านเด็ก
 ใกล้เคียงให้ทนายฟังว่า

“แน่ะ เขี่ย ในชีวิตของ ข้า ๆ ได้เป็น
 อะไรมานี้แล้วทุกอย่าง นัยตั้งแก่คนธรรมดา
 อย่างเจ้า, ลูกศิษย์ วัช, มหาเล็ก, ชุนหมั่น,
 นายเวร, คำรวง, ออกซุน, ออกพระ, และข้า
 ยังจะเป็น ค่อยไปอีก เป็นได้ ถึง พระยา และ
 เจ้าพระยา ข้าเป็นแม่ทัพ, เสนายกก็ได้ เอง
 ยังเห็นอะไรอีกอย่างที่ข้าจะเป็นไม่ได้”

ทนาย “จริงครึ๋ย ได้เท่าจะเป็นอะไรได้
 ทุกอย่าง เว้นอย่างเดียว”

ออก พระ ราชรินทร์ ถาม กระซาง อย่าง
 โกรธ “อะไรหว่า ?”

ทนาย “เจ๊กครึ๋ย !”

(ท่านต้องนั่งถึงหัวเจ๊กในสมัยนั้น)

ทศกรรฐ์ อายุ ๕ ขวบ “เสกเจ้ พ่อพะยะคะ

ทำไมน้องกิเพกจึง ไม่มีผลททาย
 ทอเล่ ?”

ท้าวลัคเคียน “กิเพกนอนหงายเสมอ ผ่าอ้อม
 จึงกักเอาผลททาทอเยไปหมด”
 ทศกรรฐ์ “อ้อ ถ้าเช่นนั้นเสกเจ้พ่อกับรวม
 เอาพระยาททพสาเสมออะไร”

นายกระมุงลูก “คุณพ่อครึ๋ย วันนั้นครึ๋ยจนถึง
 เรืองทททททท ททท ททท
 ใหญ่ททท”

นายกระกึ่งพ่อ “เฮะ ยังหาไม่ได้ อีก หรือ
 เมื่อพ่อยังเป็นนักเรียน ครูก็ทท
 ทนแล้ว”

ผู้พิพากษา “การที่จำเลย รับจ้างส่งคนข้าม
 ฟ้าก เมื่อนาย ไคว่ว ลงเรือจำเลย
 จำเลยยืนศาลโทษะ ทำร้าย นาย
 ไคว่วเช่นนี้จำเลยถือหลักอะไร”

จำเลย “หลักแจวลีครึ๋ย”

ผู้ขายเลหลัง “สมอไปยั้ง เครื่องลายครามเช่น
 หนึ่ง ประกาศว่า “ห้าวรียยาท”

นายแฉมัว “ห้าวรียห้าวสิ”

ผู้ขายเลหลัง “ห้าวรียห้าวสิ”

นายแฉมัว “ห้าวรีย_ห้าวรีย”

ผู้ขายเลหลัง หกร้อย... หกร้อยหนึ่ง-สอง--

นายแซมว “อู๊ยะ, เจ้ร้อย... เจ้ร้อย”

ผู้ขายเลหลัง “เอ๊ะ, นยงโง่กินัน ท่าน
มาซนราคาให้คนเกยว”

นายแซมว “ก็ถึงว่าซี ค้อมันเป็นอย่างนี้
เจ้าคุณนาร์ เอนก กับ เจ้าคุณ
นาร์อนันต์ ท่าน อยากได้ เครื่อง

ลายคราม ซันนั ท่าง ท่าน ก็
ให้ฉันมาประมูลราคา เกยวน
ฉันยังนึกไม่ออกว่า เจ้าคุณคน
ไหนจะได้ลายครามซันนั”

๐ ๐ ๐

บ่อกตอก กับ อ้ายเพี้ยน วัง ไปดู ไฟ ใหม่ ที่
ลังกา เครื่องขึ้นหนึ่งซ่ง ยาน กำล้งใหม่ คัก ๆ
ร้องว่า

“เร็ว ช่วยคนในบ้านฉัน ที่... ฉันจะให้
ร้อยบาท”

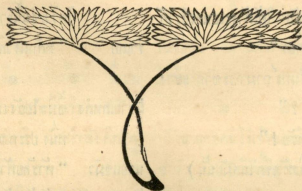
บ่อกตอก กับ อ้ายเพี้ยน ปรึกษากัน จะ แบ่ง
เอาเงินนั้นคนละครึ่ง จิงพากัน วังพรตเข้า ไป
ในบ้านที่ไฟกำล้งไหม้

“เองทำเป็นคนใช้ของท่านเศรษฐีซี แล้ว
ข้าจะลากเองไป”

อ้ายเพี้ยนทำตาม พอบ่อกตอกลากไปเกือบ
จะถึงประตูก็หยุด เวลานั้นไฟไหม้ โล่หลังเข้า
มาทกทีแล้ว

อ้ายเพี้ยน “อู๊มข้าไปเร็วสิวะ ไฟมัน
ใกล้เข้ามาแล้ว”

บ่อกตอกปล่อยมือจากอ้ายเพี้ยน “เฮ้ยท่าน
เศรษฐีซนราคาให้ อีกแล้วไว๊ ท่านว่าถ้า
ใครเอาศพ ออกไปได้ท่าน จะให้สองร้อยบาท”

อินทราทิ

ในมาศที่สุกแห่งรอบยท ๒ ของหนึ่งสี่
(วายเคื่อน) ไทยเขม ข้างเจ้าได้ริมเขิญ
เป็นเชิงยงคัยกลาย ๆ ให้ เป็นน้ำทเขียนอันค
วาท ข้างเจ้าทำตองรับท้วยความจำใจ เพราะ
ตงแต่หนึ่งสี่อัน อัยคิน — จนตรวยท้าวทุกวัน
นั้น ข้างเจ้ายังมี โศภาค ส่นอง ความใจค
ของคณนเลย แม้เขามาออกปลาทงทกเสย
ไม่ได้ ท้วยความจำเป็นของข้างเจ้า เพื่อ
ยทเข้าความหนักใจซึ่งเคย ยังเกิด แก่ข้างเจ้า
ทุกเคื่อน และทุกครั้งที่ โศพไทยเขม น
แหละเป็นเหตุท ข้างเจ้าออกทว่า จำเป็นและ
จำใจ เมื่อโศภาค อำนวยให้ ข้างเจ้า ได้ ยท
เข้าความหนักใจแล้วณ ความจำเป็นและจำ
ใจจึงได้ กลายเป็นความอันค ยินดี ทจะมี ได้ม
โศภาคได้ ฟังนาคาการมของท้านักประพนธ์
ผู้ กอชชอรรลยเกยวศ ซึ่งเคยกรณเอาเพื่อ
ต่อคณนมาแล้วทไป ปรวศจากความหนัก
ใจไปครวทงความหนักใจ อันค ถึงทรายแน
ตระหนัก ว่าในเรือน คณจะ ไม่นำมา วินิจฉัย
เลยเป็น อันชาค เพราะเห็น ว่า—

การ งาน ทงยวง สำเรจ ท้วย ความ
สามัคคพร้อมเพรียงกัน แม้ จะ
เป็นเรื่องเลกนอย เสน่หลญาควน
เข้าเป็นเชือก เกลยว อารจะผก
ข้างสารอันเมามันท์ ได้ (ทีโค ๓)

ข้างเจ้ารู้สึกปลากใจอยู่ครัน ๆ ว่า เหตุใด
หนอง โศ มา เจาจะ วจ ให้ ข้างเจ้าเขียน อันค—
วาท ในคณยซึ่งผู้ทรายเรื่อง กระเส็น กระส่าย
พาทัน คอยจ้องจะ คอยอ่าน คอย ฟังอยู่เป็น อัน
มากเห็นจะเป็นท้วย เหตุ ๒ ประการ คอ ๑ เชือ
ความสามารถอันเดียวแหลมของ ข้างเจ้า แต่
ข้างเจ้าก็ยังมิ ได้ เคยออก โวงทไหนเลย หรือ
๒ จะทว่าใครไม่ ได้ เพราะความมอชัวของ
อากาศเคื่อน เมษายน ต่างพาทัน ไปททร่วมเย็น
ตามชายหาดทราย รับอากาศทะเลอันสคสน
ถึงแม้ จะยังมี ไครทนอยู่ ได้ ในพระนคร ใจ
คอกก็ไม่ปรอดไปวัง ถ้าจะให้ ข้างเจ้านักเอา
เอง ก็เอนเอียงไปใน ประการที่ ๑ นั้นแหละ
เพราะข้างเจ้าทำคอบยถุช่นอย่างเราท้าน ความ
รู้สึกอชัวอากาศเมษายนมากนอยเช่นกัน

พอ สัน ความ กังวล ชน แข่ง ในเรื่อง ข้อ
ข้าพเจ้ากระทำในเรื่อง ให้ปล่อย ตาม กำลังลม
พิก ก็พอได้รับคำสั่งจากบรรดาประเทศของ
เราข้าพเจ้าก็ชักใจเสีย เกรงว่าจะเป็นคำสั่ง
ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้วางละครเปิดละ ก็เห็นจะ
เพราะที่ ๆ อยู่สักหน่อย เมื่อครั้นเข้คของออก
อ่าน ข้อความกลัวยกขามมีหน้า ข้าได้ส่ง
น้ำแข็ง ซึ่ง กลั่น ณะ โรง ทำ น้ำแข็ง ของ ท่าน
หมื่นศรี มาให้ก่อนเข้คชื่อว่า

ขันติขจรสถลภาโร วิเศษโสภาค
เพิ่มเฉลิมศรี เป็น อภรณ์ ไพลาศ
เลิคมณี ประคัม มวลเมธิประเทือง
คุณ อภรณ์ แพรว แก้วแก้วนาว
รัตน์ ไม่จรัสศรีคัมสังศรีสุนทร
เสมอเหมือนอนันตขจรคุณ ยิ่งอรุณ
แอมร่วมฟ้าอ่องค์เอย

เป็นอันสันเคราะห์ กันไปที เลยใจเย็นเย็น
น้ำแข็งไปเสียดิบ อินทวาทิหมายจะ โลกโสม
ก็เลยเทศนาไปอย่างแฉก ๆ คงต่อไปนี้

ไทยเขมมฉยยัน บรรดาบรรด ๒ การ
งาน ได้ ดำเนินเป็นผลถึงงาม และเรียบรึน ก็
โดย ความ การณ ของ ท่าน สมาชิก ทั้ง หลาย
คณะขอขอบคุณจงทั่วถึงกัน และขอส่งความ
ศิวีสวัสดิ์มาในโอกาสฉยยัน โหม่นด้วย

สำหรับท่าน กุหลายชาว นักประพันธ์
การฉยยัน คณะไทยเขมมขอส่งความสุขสวัสดี
หรือขี้ใหม่ คอยแทนมาในทันทีโดยฉะเพาะ
พิเศษ

เรื่องเมืองศรีนครตามหนังสือ พงศาวดารกรุง
รัตนโกสินทรรัชกาลที่ ๒ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระกำแพงราชานุภาพ ทรงนิพนธ์วันที่ ๒๔
ว่า “เห็นในหนังสือเก่าเขียนว่าเมืองศรีนคร”

คำว่า “พระมเหศวร” ในเล่มนี้มาคม
หน้า ๑๘๘ ความในใต้เส้นขีด ข้อใต้
โปรดแก้เป็น “พระกามเทพ”

คำว่า มุ บรรทัดที่ ๓๐ ในหน้าบรรณที่ถูกล
เป็นคำว่า หมู่

หนังสือพิมพ์ ไทยเขมมฉยยัน ประจำเดือน
พฤศจิกายน คณะจะ ได้ จัดทำเป็นฉยยันพิเศษ
(วิเศษ) ตามเคย เรื่องที่จะ ได้นำลงใน
เล่มนี้ ก็บรรดาเฉพาะเรื่องที่ เกือบแก่ พุทธ
ศาสนา ส่วนในฉยยันต่อ ๆ จะ ดำเนินเรื่องตาม
เดิมต่อไป

ข. ประเสริฐธรรม ชาวคณะของเรา ได้
ไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม ฉยยันนี้ไม่มีโอกาสได้
ล่าตาท่านผู้ใด จึงขอให้เราเสนอข่าวนี้มาด้วย
ถ้าท่านผู้ใดจะทำการติดต่อ โปรดจำนำของ

ตั้ง

65 Mac Alister Road

Chung Ling High School,

'PENANG, S. S.

คณะ ไทยเชม ขอ ขอบคุณ ท่าน ผู้ ซึ่ง มีความกรุณาส่งหนังสือมา ขอร้อง หอสมุด ซึ่งมี รายนามต่อไปนี้ คือ

๑. เจ้าของร้านพร้อมภัณฑ์ ถนนเจริญกรุงส่งหนังสือสัญญาระหว่างกรมสยามและเรขยกลฝรั่งเศส ๑ เล่ม หนังสือสัญญา เป็นหนังสือที่ควรพิจารณาเห็นสำหรับพวกไทยเรา

๒. มหาเสวกศรี ม.จ. ชัยสวัสดิ์ ประทาน หนังสือพระราชนิพนธ์ คำนำมัสการคุณาคุณของ พระ บาท สมเด็จพระ รามาธิบดี ศรีสินทร มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ ๑ เล่ม ซึ่งข้าราชการผู้จงรักภักดีในกรมมหาดเล็กหลวง แจกในงานบำเพ็ญกุศลที่ศาลากลางวัดบางเขนยัง ไม่เคยนำลงพิมพ์ ที่ใดเลยนับว่าข้าราชการ ผู้ จงรักภักดี ได้ สร้าง อนุสรณ์ที่ย่อม ๆ สำหรับพระองค์ ไว้อื่นหนึ่ง

๓. ยริยิตยาสุยานายก ท.จ.ก. ได้ ส่ง หนังสือคำถวายพระพรชัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ๔ เล่ม ซึ่งพิมพ์แจกในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ด้วยความระลึกถึงความรักอันได้มาซึ่งพระบรม

โพธิสมภาร หนังสือนี้เป็นหนังสือที่สมควรจะควรคัด มีลักษณะ ซึ่งก่อประโยชน์ ด้วยสาระประโยชน์

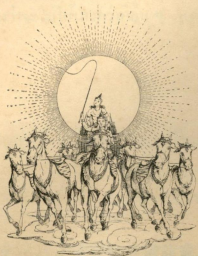
ได้ รับคำปรารภด้วย ตนเองและ ทาง จทำหมายจากบรรดาท่านซึ่งกรุณาและอุดหนุนบำรุงไทยเชมโดยซื้อปลีกหลายสิบท่านว่า 'ไทยกำสรว' (ไทยเชมฉะบับพิเศษ ประจำเดือน มกราคม ๒๘) ได้คงราคาขายปลีกไว้สูงมาก (๕ บาท) ออกจะเป็นการลงโทษผู้ซึ่งอุดหนุนไทยขึ้นแรงไปสักหน่อย อ้างว่าใน ๕ กว่า จะรวมเป็น ๕ ได้ ก็ต้องจ่ายเงินถึง ๓๓ บาท (มกราคม ๒๘ เล่มละ ๒ บาท) ซึ่งแพงกว่าสมาชิกรายแล้ว ในปีนี้ถ้าจะรวบรวม อย่างเช่นเคย ก็จะต้องจ่ายเงิน ถึง ๓๒ บาท ซึ่งแพงกว่าปรกติมาก จึงขอความผ่อนผันแก่คณะ

เมื่อใด คำนี้ถึง อยู่การคุณบรรดาท่านได้ อุดหนุนไทยขึ้นแล้วคณะ ก็เลเห็น อีก อยู่ยัง เพราะฉะนั้นแต่บัดนี้ไป ถ้าท่านผู้ใดนำหนังสือไทยเชมเล่ม ประจำเดือน ธันวาคม ๒๘ และเล่มประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๘ มาส่งยังสำนักงานไทยเชม หรือยัง ที่ร้าน จำหน่าย หนังสือไทยเชมทั่วไป แล้ว ท่าน จะซื้อไทยเชมฉะบับ มกราคม (ไทยกำสรว) ได้ เพียงเล่มละ ๒ บาทเท่านั้น อนึ่งขอได้ โปรดด้วยกิจการหา

ข้อไว้เสียแก่ เน้น ๆ ขำวันเข้าอาง จะ ไม่มีขาย จากแห่งอื่น) ลงในทั้งกาย แล้วย่อยแก้ว”
ให้ท่านตามประสงค์ เพราะ ได้ มีผู้ ยอกรับ ขำพเจ้าก็เลยขยาด ๆ เห็นจริงด้วย ทั้ง ๆ ขำพ
เป็นสมาธิก เพิ่มขึ้น ทุก ๆ วัน

เมื่อใด ท่านความตามคำสั่งแล้ว ขำพ
จะลงเอยคือถึงเวลาที่ขำพเจ้าจะเลือกซื้อตามที
จกไว้ ก็เลยเกิดเรื่องซัดคอกันขึ้นกับท่าน “ศุกร
หัตถ์” ท่านออกอุทานขึ้นว่า “ขอเสียทีเด็ก
อย่าได้นำเอาซื้อท่านรัตนกวเทล่านมาให้ต่าง
พริบเสียเลยเพราะมีค่ากล่าว ว่า ถ้อยคำของ
ท่านแต่ละอันก็ดังกับวันอมฤตอันมี เท โคม (มา
โหมะ ๆ กัน ถ้าขำพเจ้าหาค่าโหมะ ๆ
ได้ ก็เข้าที่ทันสมัย ทั้งจะได้ เป็น พวก กับ
อายุฉ โหมะผู้ ซึ่งขำพเจ้าบูชาอยู่แล้ว เมื่อได้
ตกลงในใจฉันใด ฉันแล้ว ขำพเจ้าจึงเลือกซื้อ
ทั้งนามข้างล่างนี้.

โหมะวดี

ห้องช่างเขียน

วิจิตรเลขา

รับทำการช่างต่าง ๆ เช่นเขียนลวดลายและภาพลายเส้น
หมึก, สีน้ำ, สีน้ำมัน, ถ่าน, ชอล์ก, จะเป็นรูปให้เขียนจาก
ของจริง หรือถ่ายแบบ หรือบอกเล่าให้เขียนก็ได้

รับเขียนตราเครื่องหมายสินค้า ภาพโฆษณาการค้าขาย
ภาพหน้าปกหนังสือ และตราหัวของ หัวกระดาษเขียนจดหมาย
หัวใบเสร็จ หัวกระดาษแจ้งความต่าง ๆ กับรับเขียนกระดานป้าย
หน้าห้างหน้าร้าน ฉากละครคอน, โชน, ลิเกด้วย

ขอรับรองว่าจะไม่ให้เลวกว่าที่อื่น ๆ และคิดราคาค่าจ้างแต่

พอสมควร

สำนักงานเลขที่ ๑๐๔๓ ถนนบ้านตะนาว ตรงข้าม

ประตูวังพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพศาสตร์ศุภกิจ

เรื่อง

“เสน่ห์ปลายขี้นผู้ปกครองรักจนตาย”

เป็นเรื่อง รักนิต, โสภณน้อย, พงญกัญจิต, ลีกล้วยเจียบ, ตลกจัง.

เรียบเรียงโดย

หลานแม่ครัวหัวป่าก์

คือ “เกร็ดวิชาครัว” ของหลานแม่ครัวหัวป่าก์ ซึ่งได้จัดไว้ให้ท่านพร้อมทั้ง
ควาแลหวาน ถ้าท่านเห็นว่าการครัวเป็นของควรแก่ท่าน แลเห็นว่าของท่านส่วนหนึ่ง
แล้ว การครัวนั้นแหละย่อมจะเป็นประโยชน์แก่ท่านไม่มากนักเลย ตลอดจนกระทั่งผู้ปกครอง
ของท่านได้เห็นคุณค่าของมันแล้วเพียงใดก็ ถ้าท่านเป็นผู้ที่สามารถในการครัวเพิ่มขึ้นด้วย
แล้ว เรายังความสนใจของผู้ปกครองเพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้นอีกเป็นทวีคูณ

จะหาซื้อได้ที่ตามร้านขายหนังสือทั่วไป

สมุดเนติสังคีตย คือแบบหัดชิม

เล่ม ๒๒

ของ นายพุ่ม นันทพล

มีจำหน่ายแล้วที่ร้านอุดมกษัตริยาคาร และ โรงพิมพ์ไทยเชมม กับตามร้านทั่วไป
เล่มนี้ มีเพลงพม่าให้ ๓ ชิ้น, ๒ ชิ้น, ชิ้นเดียว (เถา). นางศรณู ๓ ชิ้น. เขมรโพธิสัตว์
๓ ชิ้น, ๒ ชิ้น, ชิ้นเดียว (เถา). แฉกไทรย์ ๒ ชิ้น, ชิ้นเดียว. แฉกมอญยางขนพรม
๓ ชิ้น. เขมรพวงญาเขมรพระประทุม ๓ ชิ้น, ๒ ชิ้น, ชิ้นเดียว (เถา). คัยเพลงจีน ๒ ชิ้น
คือจีนซิมเล็กกับจ๊ายซ้อ. เหตุที่ต้องเพิ่มเติมเข้าไว้รวมหลายเพลงถึงกล่าวแล้ว จึงขอเพิ่ม
ราคาเป็นเล่มละ ๓ บาท ๕๐ สตางค์ ตามจริงหวัคสังเงินคงไปให้เจ้าของ บ้านเลขที่ ๗๓๓
ข้างโรงพิมพ์โสภณฯ ถนนราชวิถี จังหวัดพระนคร ไทยไม่เสียค่าส่ง.

ชัยสิทธิ โอสธสสถาน

ถนนเจริญกรุง ข้างโรงหนังพัฒนารมณ

โทรศัพท์ที่ ๑๔๒๔

มีแพทย์ประกาศนียบัตร รับปรึกษา และ รักษาโรคต่าง ๆ ทั้ง เด็ก
ผู้ใหญ่, รับฉีดยาทุกชนิดรวมทั้งผ่าตัดอย่างชำนาญที่สุด.

มีทวียาและยาฉีดยาต่าง ๆ ส่งจากต่างประเทศ จำหน่ายโดยราคา
ย่อมเยา, รับผสมยาตามใบสั่งของแพทย์ทุกอย่าง.

มีเครื่องไฟฟ้าฉายรังสีมัลติทราไวโอเลต รักษาโรคได้หลายชนิด
เช่น มดลูกพิการ, ผอมแห้ง, โลหิตน้อย, มดเรื้อรัง, โรคเกี่ยวกับ
ปอด และ อวัยวะ ภายในกับโรคผิวหนังต่าง ๆ ทั้งรักษา มดลูกได้อย่าง
ดีที่สุด.

มีแพทย์ ผดุงครรภ์ ประกาศนียบัตร รับ ทำการ คลอดบุตร ทุก เวลา
ตึกดินคำคั้นเชิญเรียกได้เสมอ.

ก็มีห้องพยาบาลสำหรับคนป่วยซึ่งต้องการจะพักรักษาตัว คิด
ราคาพอสมควร เหมาะสำหรับผู้ที่อยู่ต่างจังหวัด ถ้ามีความประสงค์
ไปรพบอกล่วงหน้า ยินที่จะจัดไว้รับรองให้ต้องตามความประสงค์.

สยามภาพยนตร์

บริษัท

รับเป็นนายหน้าจัดการมหรศiptต่าง ๆ ไตรศัฟต์ ๒๓๖

มีโรงภาพยนตร์ซึ่งทำการฉายภาพยนตร์อยู่ในพระนคร คือโรงหนังพัฒนากร
ช่องกง, สาทร, สิงคโปร์, พัฒนารมณ, นางเลิ้ง, บางลำภู, ยี่นัง, บางกระบือ, นอก
จากนี้ยังได้แยกสาขาเพื่อฉายหนังตามจังหวัดต่าง ๆ อีกหลายตำบล รับให้ลูกค้าไปฉาย
ตามจังหวัดใด ๆ ได้ ทั้งมีเครื่องยนตร์, เครื่องฉาย รับจ้างไปฉายในการของมหรศiptต่าง ๆ
ก็มีเรื่องหนังหลายพันเรื่อง ทั้งเรื่องและหนังแยกเคสก็รวมหลายพันม้วนสำหรับให้
เช่าโดยราคาย่อมเยาที่สุด รับจ้างฉายกระเจกประกาศแจ้งความตามโรงหนังทั่วไป

โปรดระวัง คอยชมเรื่อง “มาตามซองเยน” ภาพยนตร์พิเศษชั้นเยี่ยมของ
สยามภาพยนตร์บริษัท กำหนดจะออกฉายในเร็ว ๆ นี้

นอกจากนี้ยังมีหนังเฟรเซอร์ ขนาดตั้งแต่ ๕-๖-๗ ม้วน ฉายควบอีกทุกโปรแกรม.
ท่านมีความประสงค์อย่างไร, ราคาก็จะเกี่ยวข้องกันด้วยนั้น เชิญตกลงกับข้าพเจ้า
ณที่ทำการ ข้างโรงหนังพัฒนากร ตำบลสามแยก จังหวัดพระนคร.

นายของอ้วน สุนทรเรื่อง ผู้จัดการ.

